

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗΣ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
«ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ, ΘΡΑΚΗ»

Κομοτηνή, 26-03-2026
 Αριθ. Πρωτ.: 1055

Κωδικός πρόσκλησης: ΑΜΘ72
 Α/Α ΟΠΣ: 15445

ΑΠΟΦΑΣΗ

ΘΕΜΑ: Τρίτη (3η) τροποποίηση της Αναλυτικής Πρόσκλησης της Δράσης «Δράσεις στήριξης υφιστάμενων και νέων κοινωνικών επιχειρήσεων Κ.ΑΛ.Ο. στην Ανατολική Μακεδονία και Θράκη» (Δράση ESO4.1.στ).

Ο Περιφερειάρχης Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης

Έχοντας υπόψη:

1. Το ν. 4914/2022 (Α' 61) «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027, σύσταση Ανώνυμης Εταιρείας "Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων Α.Ε."», όπως ισχύει.
2. Το άρθρο 90 του «Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και Κυβερνητικά Όργανα» που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του π.δ. 63/2005 (ΦΕΚ 98/Α/22-4-2005).
3. Το ν. 3852/2010 (Α' 87) «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Πρόγραμμα Καλλικράτης» (ΦΕΚ 87/Α/07.06.2010), όπως ισχύει.
4. Τον Ν. 4555/2018 (Α' 133) «Μεταρρύθμιση του θεσμικού πλαισίου της Τοπικής Αυτοδιοίκησης - Εμβάθυνση της Δημοκρατίας - Ενίσχυση της Συμμετοχής - Βελτίωση της οικονομικής και αναπτυξιακής λειτουργίας των Ο.Τ.Α. [Πρόγραμμα «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ Ι»] - Ρυθμίσεις για τον εκσυγχρονισμό του πλαισίου οργάνωσης και λειτουργίας των ΦΟΔΣΑ- Ρυθμίσεις για την αποτελεσματικότερη, ταχύτερη και ενιαία άσκηση των αρμοδιοτήτων σχετικά με την απονομή ιθαγένειας και την πολιτογράφηση - Λοιπές διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Εσωτερικών και άλλες διατάξεις».
5. Το ν.4557/2018 «Πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2015/849/ΕΕ) και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 139/30.07.2018) και συγκεκριμένα το άρθρο 20 «Κεντρικό Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων».
6. Το ν.4488/2017 «Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις Δημοσίου και λοιπές ασφαλιστικές διατάξεις, ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων, δικαιώματα ατόμων με αναπηρίες και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 137Α/13-09-2017) και συγκεκριμένα τα άρθρα 39 & 40.
7. Το Π.Δ. 144/23.12.2010 (ΦΕΚ 237/Α/27.12.2010) Οργανισμός της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.
8. Την αριθ. 27/2023 απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Ροδόπης (ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΚΟΥΣΙΑΣ ΔΙΚΑΙΟΔΟΣΙΑΣ) επικύρωσης του αποτελέσματος της εκλογής των περιφερειακών αρχών της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης και ανακήρυξης ..... του Περιφερειάρχη ....στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης.
9. Το από 17/12/2023 ΠΡΑΚΤΙΚΟ ΟΡΚΩΜΟΣΙΑΣ του Περιφερειάρχη Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης.

10. Την με αριθμ. πρωτ. 4575/20.01.2023 (Φ.Ε.Κ. 268/τ.Β'/20.01.2023) απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων: «Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αρ.84540/02.09.2022 απόφασης του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων για την «Αναδιάρθρωση της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης Προγράμματος "Ανατολική Μακεδονία, Θράκη" σύμφωνα με την παρ. 10 του άρθρου 65 του ν. 4914/2022 (Α' 61) και αντικατάσταση της υπό στοιχεία 32674/ΕΥΘΥ 330/23.03.2015 (Β' 714) υπουργικής απόφασης» (Β' 4701)».
11. Το εγκεκριμένο από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή «Εταιρικό Σύμφωνο Περιφερειακής Ανάπτυξης 2021-2027», αρ. απόφασης C(2021)5617/29.07.2021 (CCI2021EL16FFPA001).
12. Την με αριθμό C(2022) 6510 final/06.09.2022 Εκτελεστική Απόφαση της Επιτροπής για την έγκριση του προγράμματος «Ανατολική Μακεδονία, Θράκη» για στήριξη από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+ στο πλαίσιο του στόχου «Επενδύσεις στην απασχόληση και την ανάπτυξη» για την περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης στην Ελλάδα (CCI2021EL16FFPR006) όπως τροποποιήθηκε ισχύει με την υπό στοιχεία C(2026) 1187 final/16.02.2026 Εκτελεστική απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.
13. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 1060/2021 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 για τον καθορισμό κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας, και δημοσιονομικών κανόνων για τα εν λόγω Ταμεία και για το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο για τη Χρηματοδοτική Στήριξη της Διαχείρισης των Συνόρων και την Πολιτική των Θεωρήσεων.
14. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 1058/2021 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ταμείο Συνοχής.
15. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 1057/2021 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 περί ιδρύσεως του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου+ (ΕΚΤ+) και καταργήσεως του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1296/2013.
16. Την Υπουργική Απόφαση με αρ. πρωτ. 114947/29-11-2022 (ΦΕΚ 6132/Β/1-12-2022) «Εθνικοί Κανόνες Επιλεξιμότητας των δαπανών των πράξεων των Προγραμμάτων 2021-2027» (ν. 4914/2022 (Α' 61) άρθρο 63, παρ.20), όπως ισχύει.
17. Την Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01).
18. Τη Σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής της 6ης Μαΐου 2003, σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων [Επίσημη Εφημερίδα L 124της 20.05.2003].
19. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2831/2023 (Ο.Ι ΕΕ L 2831/13.12.2023) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (de minimis) όπως ισχύει.
20. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 σχετικά με την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά, κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης (Ο.Ι ΕΕ L 187/1 της 26.06.2014), όπως τροποποιήθηκε με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2023/1315 της Επιτροπής της 23ης Ιουνίου 2023 και ισχύει (Ο.Ι ΕΕ L 167/1 της 30.06.2023).
21. Η απόφαση της Επιτροπής των ΕΚ με αριθμό C(2023) 6801 final/16.10.2023 «Τροποποίηση του χάρτη περιφερειακών ενισχύσεων για την Ελλάδα. Υπόθεση κρατικής ενίσχυσης αριθ. SA.109322 (2023/N) (1 Ιανουαρίου 2022-31 Δεκεμβρίου 2027) όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
22. Την απόφαση 66021/29.06.2022 (ΦΕΚ3359/Β/30.06.2022) «Έγκριση Εθνικής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης 2021-2027».

23. Τον Ν. 4430/2016 για την «Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία και ανάπτυξη των φορέων της και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 205/Α'/31.10.2016), όπως ισχύει
24. Τη με αριθμ. 61621/Δ5.2643/30.12.2016 (ΦΕΚ 56/Β/2017) Υπουργική Απόφαση της Αναπληρώτριας Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης σχετικά με την τήρηση και λειτουργία του Γενικού Μητρώου Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας
25. Το «Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ) 2021-2027» <https://www.espa.gr/el/Pages/SDE.aspx>.
26. Τη με α.π. 114947/01.12.2022 (Β' 6132) απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027».
27. Την Υπουργική Απόφαση με αρ. 110565 (ΦΕΚ 5958/Β/22.11.2022) με θέμα «Διαδικασία υποβολής και αξιολόγησης ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης αιτήσεων χρηματοδότησης ένταξης στα Προγράμματα ΕΣΠΑ 2021-2027 [(ένσταση παρ. 7, άρθρου 36 του ν. 4914/2022 (Α' 61))]
28. Την Υπουργική Απόφαση με αρ. 114274 (ΦΕΚ 6131/Β/01.12.2022) με θέμα «Διαδικασίες ελέγχου νομιμότητας διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων στο πλαίσιο των Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027 (έλεγχος δημοσίων συμβάσεων του άρθρου 38 του ν.4914/2022-Α' 61)» όπως ισχύει.
29. Την Κοινή Υπουργική Απόφαση με αρ. πρωτ. 5483/20.01.2023 (ΦΕΚ 390/Β/30.01.2023) «Διαδικασίες δημοσιονομικών διορθώσεων και αναζήτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών στα Τομεακά και Περιφερειακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027».
30. Την Υπουργική Απόφαση με αρ. 8542/02.05.2024 (ΦΕΚ 2855/Β/21.05.2024) με θέμα: Τροποποίηση της υπ' αρ. 110565/17.11.2022 υπουργικής απόφασης «Διαδικασία υποβολής και αξιολόγησης ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης προτάσεων ένταξης στα Προγράμματα ΕΣΠΑ 2021-2027 [ένσταση της παρ. 7 του άρθρου 36 του ν. 4914/2022 (Α' 61)]» (Β' 5958).
31. Την με α.π. 99801/ΕΥΚΕ-ΧΕ 1162/27.10.2023 εγκύκλιο της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ με θέμα: «Οδηγίες προς φορείς που εμπλέκονται στη διαχείριση συγχρηματοδοτούμενων δράσεων κατά την προγραμματική περίοδο 2021-2027 αναφορικά με ζητήματα κρατικών ενισχύσεων».
32. Το με α.π. 112292/27.11.2023 έγγραφο του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών με θέμα: «Διευκρινίσεις στις οδηγίες προς φορείς που εμπλέκονται στη διαχείριση συγχρηματοδοτούμενων δράσεων κατά την προγραμματική περίοδο 2021-2027 αναφορικά με ζητήματα κρατικών ενισχύσεων».
33. Την Υπουργική Απόφαση με αρ. 115474/07.08.2024 (Β' 4921) Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αρ.114274/28.11.2022 απόφασης «Διαδικασίες ελέγχου νομιμότητας διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων στο πλαίσιο των Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027 (έλεγχος δημοσίων συμβάσεων του άρθρου 38 του ν. 4914/2022 – Α' 61)» (Β' 6131).
34. Το Νόμο 4936/2022 (ΦΕΚ Α 105/27.05.2022) με τίτλο: «Εθνικός Κλιματικός Νόμος Μετάβαση στην κλιματική ουδετερότητα και προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, επείγουσες διατάξεις για την αντιμετώπιση της ενεργειακής κρίσης και την προστασία του περιβάλλοντος».
35. Την με α.π. 2343/05.05.2023 με ΑΔΑ: 6ΘΚΧ7ΛΒ-ΩΝ8 απόφαση του Περιφερειάρχη Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης με θέμα: «Ορισμός του Ενδιάμεσου Φορέα Επιχειρησιακών Προγραμμάτων Ανταγωνιστικότητας και Επιχειρηματικότητας (ΕΦΕΠΑΕ) ως Ενδιάμεσου Φορέα του Περιφερειακού Προγράμματος «Ανατολική Μακεδονία, Θράκη» 2021-2027 (ΠεΠ ΑΜΘ 2021-2027) και ανάθεση αρμοδιοτήτων διαχείρισης για δράσεις ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας (ΕΤΠΑ) και προώθησης στην απασχόληση (ΕΚΤ)» όπως τροποποιείται και ισχύει κάθε φορά.

36. Την από 07.06.2023 Επιχειρησιακή Συμφωνία μεταξύ του Περιφερειάρχη Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης και του Νόμιμου Εκπροσώπου του ΕΦΕΠΑΕ για την άσκηση των καθηκόντων διαχείρισης από τον ΕΦΕΠΑΕ που του έχουν ανατεθεί με την με α.π. 2343/05.05.2023 (ΑΔΑ: 6ΘΚΧ7ΛΒ-ΩΝ8) Απόφαση του Περιφερειάρχη Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης.
37. Την υπ' αρ. 264/22-01-2025 απόφαση του Περιφερειάρχη με την οποία εγκρίθηκε η εξειδίκευση της δράσης «Δράσεις στήριξης υφιστάμενων και νέων κοινωνικών επιχειρήσεων Κ.Α.Λ.Ο. στην Ανατολική Μακεδονία και Θράκη» του ΠεΠ ΑΜΘ 2021-2027 (Δράση ESO4.1.στ) και ο προγραμματισμός των προσκλήσεων υποβολής προτάσεων του Προγράμματος.
38. Την με αρ. πρωτ. 677/13-02-2025 απόφαση έγκρισης της Επιτροπής Παρακολούθησης του ΕΠ «Ανατολική Μακεδονία, Θράκη» 2021-2027, η οποία ελήφθη με την 10^η γραπτή διαδικασία, με την οποία εγκρίθηκαν η μεθοδολογία αξιολόγησης και τα κριτήρια επιλογής της δράσης «Δράσεις στήριξης υφιστάμενων και νέων κοινωνικών επιχειρήσεων Κ.Α.Λ.Ο. στην Ανατολική Μακεδονία και Θράκη».
39. Την με α.π. 26533/ΕΥΚΕ-ΧΕ 131/12-02-2025 έγγραφο Γενικής Γραμματείας Εταιρικού Συμφώνου Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ) με θέμα: «Σχέδιο πρόσκλησης με τίτλο «Δράσεις στήριξης υφιστάμενων και νέων κοινωνικών επιχειρήσεων Κ.Α.Λ.Ο. στην Ανατολική Μακεδονία και Θράκη»».
40. Την με α.π. 1090/06.03.2025 (ΑΔΑ: 9ΤΦΗ7ΛΒ-ΨΝΖ) Απόφαση του Περιφερειάρχη Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης με θέμα: «Δράσεις στήριξης υφιστάμενων και νέων κοινωνικών επιχειρήσεων Κ.Α.Λ.Ο. στην Ανατολική Μακεδονία και Θράκη» (Δράση ESO4.1.στ).
41. Την με α.π. 2977/19.06.2025 (ΑΔΑ: ΨΑ0Ω7ΛΒ-ΖΤΜ) Απόφαση του Περιφερειάρχη Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης με θέμα: «Πρώτη (1^η) τροποποίηση της Αναλυτικής Πρόσκλησης της Δράσης «Δράσεις στήριξης υφιστάμενων και νέων κοινωνικών επιχειρήσεων Κ.Α.Λ.Ο. στην Ανατολική Μακεδονία και Θράκη» (Δράση ESO4.1.στ).
42. Την με α.π. 2977/19.06.2025 (ΑΔΑ: 6Α007ΛΒ-Υ0Ψ) Απόφαση του Περιφερειάρχη Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης με θέμα: «Δεύτερη (2^η) τροποποίηση της Αναλυτικής Πρόσκλησης της Δράσης «Δράσεις στήριξης υφιστάμενων και νέων κοινωνικών επιχειρήσεων Κ.Α.Λ.Ο. στην Ανατολική Μακεδονία και Θράκη» (Δράση ESO4.1.στ).
43. Τα αιτήματα των δικαιούχων και την ανάγκη ομαλής υλοποίησης της Δράσης.

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ

Α. Την Τρίτη (3η) τροποποίηση της με Α.Π. 4467/05-11-2024 (ΑΔΑ: 9ΖΣ97ΛΛ-ΓΓΚ) Απόφασης του Περιφερειάρχη Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης με θέμα «Δράσεις στήριξης υφιστάμενων και νέων κοινωνικών επιχειρήσεων Κ.Α.Λ.Ο. στην Ανατολική Μακεδονία και Θράκη» (Δράση ESO4.1.στ).

Ειδικότερα, στην Αναλυτική Πρόσκληση της Δράσης, τροποποιούνται τα κάτωθι σημεία ως εξής:

1) Στο Κεφάλαιο **5.1 Κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών**, τα χωρία:

Α) Η μέγιστη διάρκεια ολοκλήρωσης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου του επενδυτικού σχεδίου δε μπορεί να υπερβαίνει τους **είκοσι τέσσερις (24) μήνες**, από την ημερομηνία έκδοσης των Αποτελεσμάτων Αξιολόγησης (αποστολής των αποτελεσμάτων αξιολόγησης).

Αντικαθίσταται ως εξής:

Η μέγιστη διάρκεια ολοκλήρωσης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου του επενδυτικού σχεδίου δε μπορεί να υπερβαίνει τους **είκοσι έξι (26) μήνες**, από την ημερομηνία έκδοσης των Αποτελεσμάτων Αξιολόγησης (αποστολής των αποτελεσμάτων αξιολόγησης).

Β) Η πρόσληψη των νέων θέσεων εργασίας θα πρέπει να έχει πραγματοποιηθεί εντός τριών (3) μηνών από την ημερομηνία έκδοσης των Αποτελεσμάτων Αξιολόγησης.

Αντικαθίσταται ως εξής:

Η πρόσληψη των νέων θέσεων εργασίας θα πρέπει να έχει πραγματοποιηθεί εντός πέντε (5) μηνών από την ημερομηνία έκδοσης των Αποτελεσμάτων Αξιολόγησης.

2) Στο Κεφάλαιο **5.2 Προϋπολογισμός & Διάρκεια Υλοποίησης**, το χωρίο:

Η ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας δαπανών ορίζεται η ημερομηνία δημοσίευσης της παρούσας πρόσκλησης. Η μέγιστη διάρκεια ολοκλήρωσης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου του επενδυτικού σχεδίου δε μπορεί να υπερβαίνει τους **είκοσι τέσσερις (24) μήνες**, από την ημερομηνία ηλεκτρονικής κοινοποίησης της οριστικής έγκρισης της αίτησης χρηματοδότησης (αποτέλεσμα αξιολόγησης ή αποτέλεσμα αξιολόγησης ένστασης).

Η περίοδος υλοποίησης της πράξης είναι είκοσι τέσσερις (24) μήνες και η οποία περιλαμβάνει τον χρόνο εύρεσης και πρόσληψης του προσωπικού από την επιχείρηση (3 μήνες από την ημερομηνία έκδοσης και αποστολής των Αποτελεσμάτων Αξιολόγησης), την υλοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου (18 μήνες απασχόλησης) καθώς και τον χρόνο που απαιτείται για την εξόφληση των ασφαλιστικών και φορολογικών υποχρεώσεων της μισθοδοσίας. Στο χρόνο αυτό περιλαμβάνεται και το χρονικό διάστημα που τυχόν απαιτηθεί για πρόσληψη νέου, σε αντικατάσταση του αρχικά προσληφθέντος προσωπικού.

Αντικαθίσταται ως εξής:

Η ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας δαπανών ορίζεται η ημερομηνία δημοσίευσης της παρούσας πρόσκλησης. Η μέγιστη διάρκεια ολοκλήρωσης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου του επενδυτικού σχεδίου δε μπορεί να υπερβαίνει τους **είκοσι έξι (26) μήνες**, από την ημερομηνία ηλεκτρονικής κοινοποίησης της οριστικής έγκρισης της αίτησης χρηματοδότησης (αποτέλεσμα αξιολόγησης ή αποτέλεσμα αξιολόγησης ένστασης).

Η περίοδος υλοποίησης της πράξης είναι είκοσι έξι (26) μήνες και η οποία περιλαμβάνει τον χρόνο εύρεσης και πρόσληψης του προσωπικού από την επιχείρηση (5 μήνες από την ημερομηνία έκδοσης και αποστολής των Αποτελεσμάτων Αξιολόγησης), την υλοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου (18 μήνες απασχόλησης) καθώς και τον χρόνο που απαιτείται για την εξόφληση των ασφαλιστικών και φορολογικών υποχρεώσεων της μισθοδοσίας. Στο χρόνο αυτό περιλαμβάνεται και το χρονικό διάστημα που τυχόν απαιτηθεί για πρόσληψη νέου, σε αντικατάσταση του αρχικά προσληφθέντος προσωπικού.

3) Στο Κεφάλαιο **9.1 Παρακολούθηση πράξεων – Επαληθεύσεις – Πιστοποιήσεις**, το χωρίο:

Αίτημα Τελικής Επαλήθευσης - Πιστοποίησης δαπανών μπορεί να υποβληθεί σε ηλεκτρονική μορφή εντός τριάντα (30) ημερολογιακών ημερών μετά την τυπική ημερομηνία λήξης της πράξης (24 μήνες από την ημερομηνία ηλεκτρονικής κοινοποίησης της οριστικής έγκρισης της αίτησης χρηματοδότησής ή του αποτελέσματος αξιολόγησης ένστασης).

Αντικαθίσταται ως εξής:

Αίτημα Τελικής Επαλήθευσης - Πιστοποίησης δαπανών μπορεί να υποβληθεί σε ηλεκτρονική μορφή εντός τριάντα (30) ημερολογιακών ημερών μετά την τυπική ημερομηνία λήξης της πράξης (26 μήνες από την ημερομηνία ηλεκτρονικής κοινοποίησης της οριστικής έγκρισης της αίτησης χρηματοδότησής ή του αποτελέσματος αξιολόγησης ένστασης).

4) Στο Κεφάλαιο **9.2 Εξόφληση δαπανών επιχειρηματικού σχεδίου**, το χωρίο:

Το σύνολο των πιστοποιημένων δαπανών θα πρέπει να έχει πλήρως εξοφληθεί μέχρι την τυπική ημερομηνία λήξης του έργου (είκοσι τέσσερις (24) μήνες από την ημερομηνία έγκρισης των αποτελεσμάτων αξιολόγησης).

Αντικαθίσταται ως εξής:

Το σύνολο των πιστοποιημένων δαπανών θα πρέπει να έχει πλήρως εξοφληθεί μέχρι την τυπική ημερομηνία λήξης του έργου (είκοσι έξι (26) μήνες από την ημερομηνία έγκρισης των αποτελεσμάτων αξιολόγησης).

Β. Κατά τα λοιπά ισχύουν τα αναγραφόμενα στην με α.π. 1090/06.03.2025 (ΑΔΑ: 9ΤΦΗ7ΛΒ-ΨΝΖ) Απόφαση του Περιφερειάρχη Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης με θέμα: «Δράσεις στήριξης υφιστάμενων και νέων κοινωνικών επιχειρήσεων Κ.Α.Λ.Ο. στην Ανατολική Μακεδονία και Θράκη» (Δράση ΕSO4.1.στ), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με τα συνημμένα αυτής παραρτήματα ως αναπόσπαστο μέρος της.

Γ. Αναπόσπαστο τμήμα της απόφασης είναι η συνημμένη Αναλυτική Πρόσκληση της Δράσης και τα Παραρτήματα αυτής όπου έχουν ενσωματωθεί όλες οι τροποποιήσεις και συμπληρώσεις.

Δ. Η πρόσκληση της Δράσης θα δημοσιευθεί στο πρόγραμμα ΔΙΑΥΓΕΙΑ και θα αναρτηθεί στις ιστοσελίδες του ΕΦΕΠΑΕ www.efepae.gr, ΕΦΕΠΑΕ ΑΜΘ www.efepaeamth.gr, της ΕΥΔ Π-ΑΜΘ www.eydamth.gr και του ΕΣΠΑ www.espa.gr.

Ε. Για περαιτέρω πληροφορίες οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να απευθύνονται στα γραφεία του υποκαταστήματος του ΕΦΕΠΑΕ Α.Μ.Θ, στη διεύθυνση: Όπισθεν οικισμού Ηφαίστου – έναντι Πανεπιστημιούπολης – 69150 Κομοτηνή, ΤΘ 145, τηλ. 25310 35916, 72388 και e-mail επικοινωνίας: info@efepaeamth.gr.

**Ο Περιφερειάρχης
Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης**

Χριστόδουλος Τοψίδης

Συνημμένα:

- Αναλυτική πρόσκληση 15445/ΑΜΘ72 με τα παραρτήματά της (3^η Τροποποίηση).

Κοινοποίηση (μόνο ηλεκτρονικά):

- Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών
  - Γενική Γραμματεία Εταιρικού Συμφώνου για το Πλαίσιο Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ), ggespa@minfin.gr
  - Γενική Γραμματεία Δημοσίων Επενδύσεων
    - Γενική Διεύθυνση Δημοσίων Επενδύσεων-Τμήμα Κατάρτισης ΠΔΕ, esubpde@minfin.gr
    - Εθνική Αρχή Συντονισμού (ΕΑΣ) ΕΣΠΑ, easespa@minfin.gr
    - Ειδική Υπηρεσία Κρατικών Ενισχύσεων και Χρηματοδοτικών Εργαλείων (ΕΥΚΕ-ΧΕ), stateaid_unit@minfinc.gr
    - Ειδική Υπηρεσία Αρχή Πιστοποίησης και Εξακρίβωσης Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων, spa@minfin.gr
    - Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού του Σχεδιασμού, της Αξιολόγησης και της Εφαρμογής (ΕΥΣΣΑΕ), eyssae@minfin.gr
    - Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού των Περιφερειακών Προγραμμάτων (ΕΥΣΠεΠ), eyspep@minfin.gr
    - Ειδική Υπηρεσία Θεσμικής Υποστήριξης και Πληροφοριακών Συστημάτων (ΕΥΘΥΠΣ), siss@minfin.gr
    - ΕΥΘΥΠΣ – Υποδιεύθυνση ΟΠΣ, ops@minfin.gr
    - ΜΟΔ, Τομέας Εφαρμογών Πληροφορικής και Ψηφιακής Τεχνολογίας, takpram@mou.gr
- Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης
  - Γραφείο Περιφερειάρχη ΑΜΘ, periferiarxis@pamth.gov.gr
  - Γραφείο Εκτελεστικού Γραμματέα ΑΜΘ, ektelestikos@pamth.gov.gr
  - Γενική Διεύθυνση Αναπτυξιακού Προγραμματισμού, Περιβάλλοντος και Υποδομών, gappy@pamth.gov.gr
  - Διεύθυνση Αναπτυξιακού Προγραμματισμού Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, dianap@pamth.gov.gr
- Ενδιάμεσο Φορέα Επιχειρησιακών Προγραμμάτων Ανταγωνιστικότητας και Επιχειρηματικότητας (ΕΦΕΠΑΕ), info@efepae.gr
  - Ενδιάμεσο Φορέα Επιχειρησιακών Προγραμμάτων Ανταγωνιστικότητας και Επιχειρηματικότητας Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης (ΕΦΕΠΑΕ ΑΜΘ), info@efepaeamth.gr

Εσωτερική Διανομή (μόνο ηλεκτρονικά):

Προϊστάμενος ΕΥΔ Π-ΑΜΘ και Προϊστάμενοι Μονάδων Α, Β1, Β2 και Γ.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
«Ανατολική Μακεδονία, Θράκη» 2021-2027

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ 4B:

«Πρώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας (ΕΚΤ+)»

ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 4.1:

«Βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση και μέτρα ενεργοποίησης για όλα τα άτομα που αναζητούν εργασία, συγκεκριμένα, τους νέους, ιδίως μέσω της υλοποίησης των εγγυήσεων για τη νεολαία, τους μακροχρόνια ανέργους και τις μειονεκτούσες ομάδες στην αγορά εργασίας, και για τα οικονομικά αδρανή άτομα, καθώς και μέσω της προώθησης της αυτοαπασχόλησης και της κοινωνικής οικονομίας»

ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΔΡΑΣΗΣ

«Δράσεις στήριξης υφιστάμενων και νέων κοινωνικών επιχειρήσεων Κ.Α.Ο.
στην
Ανατολική Μακεδονία και Θράκη»
(Δράση ESO4.1.στ)

Κωδικός πρόσκλησης: ΑΜΘ72

Κομοτηνή, Μάρτιος 2026

Περιεχόμενα

ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΠΕΞΗΓΗΣΗΣ ΓΕΝΙΚΩΝ ΟΡΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΤΜΗΣΕΩΝ.....	11
ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	16
1. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ-ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ.....	16
2. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ.....	19
3. ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ.....	21
4. ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ-ΌΡΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ.....	22
5. ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ – ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ – ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ.....	28
5.1 Κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών.....	28
5.2 Προϋπολογισμός & Διάρκεια Υλοποίησης.....	32
6. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΗΜΑ.....	33
7. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ.....	33
8. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ – ΈΝΤΑΞΗΣ/ΑΠΟΡΡΙΨΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ – ΕΝΣΤΑΣΕΩΝ.....	36
8.1 Όργανα Αξιολόγησης Αιτήσεων Χρηματοδότησης - Αρμοδιότητες.....	36
8.2 Διαδικασία Αξιολόγησης – Κριτήρια Αξιολόγησης.....	37
8.3 Έγκριση Αποτελεσμάτων Αξιολόγησης/ Ένταξη - Απόρριψη των Αιτήσεων Χρηματοδότησης.....	40
8.4 Διαδικασία Ενστάσεων.....	41
9. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ – ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ.....	43
9.1 Παρακολούθηση πράξεων – Επαληθεύσεις - Πιστοποιήσεις.....	43
9.2 Εξόφληση δαπανών επιχειρηματικού σχεδίου.....	47
9.3 Καταβολή ενίσχυσης.....	49
10. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΝ.....	50
10.1 Τροποποιήσεις μείζονος σημασίας.....	50
10.2 Τροποποιήσεις ήσσονος σημασίας.....	51
10.3 Μεταβολή στοιχείων με διαλειτουργική ενημέρωση των πεδίων του ΟΠΣΚΕ.....	51
10.4 Εξέταση τροποποιήσεων.....	52
11. ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΛΑΒΗ ΠΡΑΞΕΩΝ.....	53
12. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ.....	54
12.1 Υποχρεώσεις δικαιούχων κατά την υλοποίηση της πράξης.....	54
12.2 Υποχρεώσεις δικαιούχων μετά την ολοκλήρωση της πράξης (Μακροχρόνιες Υποχρεώσεις).....	57
12.3 Διαδικασία παρακολούθησης τήρησης μακροχρόνιων υποχρεώσεων δικαιούχων.....	58
13. ΕΙΔΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ 2016/679.....	60
14. ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ.....	60
15. ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΩΝ.....	61
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: ΜΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΙ ΤΟΜΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ.....	62

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ: ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ / ΕΝΤΑΞΗΣ	65
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ: ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ & ΕΛΕΓΧΟΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ	74
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙV: ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΑ ΥΠΕΥΘΥΝΩΝ ΔΗΛΩΣΕΩΝ	78
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V: ΟΡΙΣΜΟΣ ΜΜΕ & ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΔΗΛΩΣΗΣ ΜΜΕ	91
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI: ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ	103
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII: ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ	108
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII: ΠΙΝΑΚΑΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ ΜΕ ΤΟΝ ΧΑΡΤΗ ΘΕΜΕΛΙΩΔΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ	110
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΧ: ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΣΤΑ ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ	114
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Χ: ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΜΙΣΘΟΛΟΓΙΚΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ	120
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙ: ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΜΕΛΩΝ Κ.Α.Λ.Ο ΣΕ ΕΥΑΛΩΤΕΣ Η' ΕΙΔΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ	121

ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΠΕΞΗΓΗΣΗΣ ΓΕΝΙΚΩΝ ΟΡΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΤΜΗΣΕΩΝ

Για τους σκοπούς της παρούσας πρόσκλησης, οι χρησιμοποιούμενοι όροι και συντμήσεις έχουν την έννοια που τους αποδίδεται κατωτέρω:

ΟΡΟΣ	ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ ΟΡΟΥ
ΑΙΕ	Ακαθάριστο Ισοδύναμο Επιχορήγησης.
Αίτημα επαλήθευσης-πιστοποίησης δαπανών	Αίτημα του δικαιούχου που υποβάλλεται μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (ΟΠΣΚΕ) και αποστέλλεται στον Ενδιάμεσο Φορέα (ΕΦ) για την επαλήθευση και πιστοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της πράξης του. Αναφέρεται και αίτημα επαλήθευσης δαπανών ή αίτημα πιστοποίησης.
Αίτημα χρηματοδότησης	Αίτημα του δικαιούχου που υποβάλλεται μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (ΟΠΣΚΕ) και προς έλεγχο και αξιολόγηση για ένταξη στη δράση.
ΑμΕΑ	Άτομα με αναπηρία. Ο όρος αναφέρεται σε άτομα με κινητική ή/και αισθητηριακή αναπηρία (προβλήματα όρασης και ακοής) ή/και ψυχική/νοητική/ γνωστική κ.λπ. αναπηρία.
Αναθέτουσα αρχή	Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης.
Ανάκτηση	Η επιστροφή των αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από τον λαβόντα για μη νόμιμη αιτία.
Αριθμός εργαζομένων	Ο αριθμός του προσωπικού της επιχείρησης που απασχολείται σύμφωνα με το αντικείμενο δραστηριότητας της επιχείρησης και το υφιστάμενο θεσμικό της πλαίσιο.
Αρχή ελέγχου	Εθνική, περιφερειακή ή τοπική δημόσια αρχή ή οντότητα, λειτουργικά ανεξάρτητη από τη Διαχειριστική Αρχή και την Αρχή Πιστοποίησης, η οποία ορίζεται από το κράτος μέλος για κάθε Πρόγραμμα και είναι υπεύθυνη για τον έλεγχο της ουσιαστικής λειτουργίας του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου. Στην Ελλάδα είναι η Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου (ΕΔΕΛ).
Άυλα στοιχεία ενεργητικού	Τα στοιχεία ενεργητικού που δεν έχουν φυσική ή χρηματοοικονομική υπόσταση, όπως δικαιώματα ευρεσιτεχνίας, άδειες εκμετάλλευσης, τεχνογνωσία ή άλλη διανοητική ιδιοκτησία.
Αχρεωστήτως καταβληθέν ποσό	Κάθε δαπάνη στην οποία δεν αντιστοιχεί ίσης αξίας παραδοθέν προϊόν, έργο ή υπηρεσία, σύμφωνα με τους όρους της σχετικής απόφασης ένταξης με την οποία αναλήφθηκε η υποχρέωση υλοποίησης της πράξης.
ΔΑ	Διαχειριστική Αρχή (Εθνική, περιφερειακή ή τοπική δημόσια αρχή ή δημόσιος ή ιδιωτικός φορέας, που ορίζεται από το κράτος μέλος για τη διαχείριση του προγράμματος).
Δημόσια δαπάνη/ενίσχυση/χρηματοδότηση Δημόσια Συνεισφορά	Κάθε συνεισφορά για τη χρηματοδότηση πράξεων η οποία προέρχεται από τον κρατικό προϋπολογισμό, τον προϋπολογισμό περιφερειακών ή τοπικών αρχών ή οποιονδήποτε ευρωπαϊκό όμιλο εδαφικής συνεργασίας (ΕΟΕΣ) που έχει ιδρυθεί σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1082/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (39), τον προϋπολογισμό της Ένωσης που διατίθεται στα Ταμεία, τον προϋπολογισμό οργανισμών δημοσίου δικαίου ή τον προϋπολογισμό ενώσεων δημοσίων αρχών ή οργανισμών δημοσίου δικαίου και, προκειμένου να προσδιοριστεί το ποσοστό συγχρηματοδότησης για προγράμματα ή τις προτεραιότητες του ΕΚΤ+, σε αυτήν είναι δυνατόν να περιλαμβάνονται τυχόν χρηματοδοτικοί πόροι στους οποίους συνεισφέρουν συλλογικά εργοδότες και εργαζόμενοι.
Δημοσιονομική διόρθωση	Η ακύρωση του συνόλου ή μέρους της ενωσιακής ή και εθνικής συμμετοχής σε μία πράξη, στο πλαίσιο της συγχρηματοδότησής του από τα προγράμματα της προγραμματικής περιόδου η οποία είναι ανάλογη της παράτυπης δαπάνης που διαπιστώνεται.
Δικαιούχος	Δημόσιος ή ιδιωτικός φορέας αρμόδιος για την ένταξη και υλοποίηση πράξεων. Στο πλαίσιο των καθεστώτων κρατικών ενισχύσεων δυνάμει του άρθρου 107 της Συνθήκης, οι δικαιούχοι είναι δημόσιες ή ιδιωτικές επιχειρήσεις που εκτελούν μεμονωμένο έργο και λαμβάνουν δημόσια ενίσχυση. Στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης ως δικαιούχος χαρακτηρίζεται το νομικό πρόσωπο (επιχείρηση) που υποβάλει την αίτηση χρηματοδότησης και φέρει την ευθύνη έναντι του ΕΦΕΠΑΕ και της ΕΥΔ Π-ΑΜΘ, για την υλοποίηση της υποβαλλόμενης αίτησης χρηματοδότησης (πράξης).
Δράση	Το σύνολο των στοιχείων που ορίζονται από τη Διαχειριστική Αρχή μέσω της προκήρυξης και της συνοδευτικής αναλυτικής πρόσκλησης βάσει των οποίων εντάσσονται και υλοποιούνται οι πράξεις.

ΟΡΟΣ	ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ ΟΡΟΥ
ΔΥΠΑ	Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης
ΕΔΕΛ	Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου.
Ταμεία	Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, Ταμείο Συνοχής, Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης, Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας, Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και Μέσο για τη Χρηματοδοτική Στήριξη της Διαχείρισης των Συνόρων και την Πολιτική των Θεωρήσεων
ΕΕ	Ευρωπαϊκή Ένωση.
ΕΜΕ	Ετήσια Μονάδα Εργασίας: Σύμφωνα με το Παράρτημα Ι (ΟΡΙΣΜΟΣ ΜμΕ) του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 όπως τροποποιήθηκε με τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθμ. 1315/2023 της 23ης Ιουνίου 2023 (Γενικός Κανονισμός Απαλλαγής ανά Κατηγορία), ο αριθμός απασχολούμενων ατόμων αντιστοιχεί στον αριθμό ετήσιων μονάδων εργασίας (ΕΜΕ), δηλαδή στον αριθμό εργαζομένων πλήρους απασχόλησης που εργάστηκαν στην εξεταζόμενη επιχείρηση ή για λογαριασμό αυτής επί ολόκληρο το υπόψη έτος. Τα άτομα που δεν εργάστηκαν ολόκληρο το έτος, οι εργαζόμενοι μερικής απασχόλησης, ανεξάρτητα από τη διάρκεια, και οι εργαζόμενοι σε εποχική βάση αντιστοιχούν σε κλάσματα των ΕΜΕ. Η μία ετήσια μονάδα εργασίας αντιστοιχεί σε ένα άτομο που εργάστηκε στην επιχείρηση με καθεστώς πλήρους απασχόλησης κατά ένα ημερολογιακό έτος (40 ώρες εβδομαδιαίως επί 52 εβδομάδες/12 μήνες). Η εργασία ενός ατόμου που δεν έχει εργαστεί καθ' όλη τη διάρκεια του έτους ή που εργάστηκε με καθεστώς μερικής απασχόλησης ή εποχικά υπολογίζεται ως κλάσμα ΕΜΕ.
Ενιαία επιχείρηση (αφορά επενδύσεις σύμφωνα με τον κανονισμό de minimis 2831/2023) (OJ EL L 15.12.2023)	Στην «ενιαία επιχείρηση» περιλαμβάνονται, οι επιχειρήσεις που έχουν τουλάχιστον μία από της ακόλουθες σχέσεις μεταξύ της: α) μια επιχείρηση κατέχει την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων άλλης επιχείρησης, β) μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να διορίζει ή να παύει την πλειοψηφία των μελών του διοικητικού, διαχειριστικού ή εποπτικού οργάνου της επιχείρησης, γ) μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να ασκεί δεσπόζουσα επιρροή σε άλλη επιχείρηση βάσει σύμβασης που έχει συνάψει με αυτήν ή δυνάμει ρήτρας του καταστατικού της τελευταίας, δ) μια επιχείρηση που είναι μέτοχος ή εταίρος άλλης επιχείρησης ελέγχει μόνη της, βάσει συμφωνίας που έχει συνάψει με άλλους μετόχους ή εταίρους της εν λόγω επιχείρησης, την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων αυτής της επιχείρησης. Οι επιχειρήσεις που έχουν οποιαδήποτε από της σχέσεις που αναφέρονται στα στοιχεία α) έως δ) του πρώτου εδαφίου με μία ή περισσότερες άλλες επιχειρήσεις θεωρούνται επίσης, ενιαία επιχείρηση». Σε περίπτωση συγχωνεύσεων, ή εξαγορών, οι προηγούμενες ενισχύσεις ή σσονος σημασίας που έχουν ήδη χορηγηθεί σε οποιαδήποτε από τις συγχωνευόμενες επιχειρήσεις λαμβάνονται υπόψη για να προσδιοριστεί κατά πόσο η νέα ενίσχυση ή σσονος σημασίας στη νέα ή στην εξαγοράζουσα επιχείρηση υπερβαίνει το όριο που προβλέπεται στην παρ. 2 του άρθρου 3 του Καν.(ΕΕ) 2831/2023, δηλαδή το ποσό των 300.000 ευρώ. Οι ενισχύσεις ή σσονος σημασίας που είχαν χορηγηθεί νομίμως πριν από τη συγχώνευση ή την εξαγορά παραμένουν νόμιμες. Αν μια επιχείρηση διασπαστεί σε δύο ή περισσότερες χωριστές επιχειρήσεις, η ενίσχυση ή σσονος σημασίας που χορηγήθηκε πριν από τη διάσπαση καταλογίζεται στην επιχείρηση που έλαβε αυτή την ενίσχυση, η οποία είναι κατά κανόνα η επιχείρηση που ανέλαβε της δραστηριότητας για της οποίες χρησιμοποιήθηκε η ενίσχυση ή σσονος σημασίας. Εάν ο εν λόγω καταλογισμός δεν είναι δυνατός, οι ενισχύσεις ή σσονος σημασίας κατανομούνται αναλογικά με βάση τη λογιστική αξία των ιδίων κεφαλαίων των νέων επιχειρήσεων κατά την πραγματική ημερομηνία της διάσπασης».
Ενισχύσεις ή σσονος σημασίας	Όπως ορίζεται στον Κανονισμό (ΕΕ) 2831/2023 (O.J EE L 2831/13.12.2023) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, το συνολικό ποσό των ενισχύσεων ή σσονος σημασίας που χορηγούνται ανά κράτος μέλος σε μία ενιαία επιχείρηση δεν υπερβαίνει το ποσό των 300.000€ σε οποιαδήποτε περίοδο τριών ετών (υπολογιζόμενα σε κυλιόμενη ημερολογιακή βάση).

ΟΡΟΣ	ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ ΟΡΟΥ
Επιχορηγούμενος προϋπολογισμός	Δημόσια χρηματοδότηση και ιδιωτική συμμετοχή (χωρίς ΦΠΑ).
ΕΣΣΕ/Στρατηγική RIS3	Εθνική Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης.
ΕΣΠΑ 21-27	Εταιρικό σύμφωνο για το Πλαίσιο Ανάπτυξης-ΕΣΠΑ της προγραμματικής περιόδου 2021-2027. Η συμφωνία εταιρικής σχέσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης με την Ελληνική Δημοκρατία όπως εγκρίθηκε με την C(2021) 5617 final στις 29.07.2021 Εκτελεστική Απόφαση της Επιτροπής. Καταρτίσθηκε από το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών με τη συνεργασία των συναρμόδιων Υπουργείων, Περιφερειών και των λοιπών οικείων εταίρων, και εγκρίθηκε, μετά από διάλογο, από την Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (εφεξής Επιτροπή) και το οποίο αποτελεί το πλαίσιο για την κατάρτιση του προγραμματισμού του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΚΤ+), του Ταμείου Συνοχής, του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και του Ευρωπαϊκού Ταμείου Θάλασσας και Αλιείας (ΕΤΘΑ) για την επίτευξη των στόχων της στρατηγικής για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη.
Ετήσια ΙΠΑ (Ετήσια Ισοδύναμα Πλήρους Απασχόλησης)	Ως ετήσιο ΙΠΑ του προσωπικού Ε&Α ορίζεται ο λόγος των ωρών εργασίας που πράγματι δαπανήθηκαν για Ε&Α κατά τη διάρκεια ενός ημερολογιακού έτους διαιρούμενος με τον συνολικό αριθμό ωρών εργασίας που πραγματοποιήθηκαν συμβατικά κατά την ίδια περίοδο από ένα άτομο ή μια ομάδα. Κατά συνθήκη, ένα άτομο δεν μπορεί να εκτελεί περισσότερα από ένα ετήσιο ΙΠΑ σε Ε&Α σε ετήσια βάση. Ο αριθμός των ωρών εργασίας που πραγματοποιήθηκαν συμβατικά καθορίζεται με βάση τις κανονιστικές/ νόμιμες ώρες εργασίας. Ένα άτομο πλήρους απασχόλησης θα ταυτοποιείται σε σχέση με το καθεστώς απασχόλησής του, το είδος της σύμβασης (πλήρους ή μερικής απασχόλησης) και το επίπεδο συμμετοχής του στην Ε&Α. Το πρότυπο ΙΠΑ που θα χρησιμοποιηθεί για τους ερευνητές είναι οι Ετήσιες Μονάδες Εργασίας (ΕΜΕ).
ΕΤΠΑ	Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης
ΕΚΤ	Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο
ΕΥΔ Π-ΑΜΘ	Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος «Ανατολική Μακεδονία, Θράκη».
ΕΥΚΕ-ΧΕ	Ειδική Υπηρεσία Κρατικών Ενισχύσεων και Χρηματοδοτικών Εργαλείων.
ΕΦ	Ενδιάμεσος Φορέας: Κάθε δημόσιος ή ιδιωτικός φορέας, που ενεργεί υπό την ευθύνη μιας Διαχειριστικής Αρχής ή Αρχής Πιστοποίησης ή εκτελεί καθήκοντα εξ ονόματος τέτοιας αρχής σε σχέση με δικαιούχους που υλοποιούν πράξεις.
ΕΦΕΠΑΕ	Ενδιάμεσος Φορέας Επιχειρησιακών Προγραμμάτων Ανταγωνιστικότητας και Επιχειρηματικότητας.
Ημερομηνία έναρξης πράξης	Ως ημερομηνία έναρξης της πράξης για τις ανάγκες παρακολούθησης αυτής, (π.χ. διάρκεια πράξης), ορίζεται η ημερομηνία κοινοποίησης της απόφασης έγκρισης των αποτελεσμάτων αξιολόγησης.
Ιδιωτική συμμετοχή	Κάθε συμμετοχή από ιδιωτικά κεφάλαια (ίδια κεφάλαια ή/και εξωτερική χρηματοδότηση) για την υλοποίηση της πράξης.
ΚΑΔ	Κωδικός Αριθμός Δραστηριότητας.
Κρατική ενίσχυση	Ενίσχυση που εμπίπτει στο πεδίο του άρθρου 107 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).
ΜΜΕ	Πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις.
Μετεγκατάσταση	Ορίζεται η «μεταφορά της ίδιας ή παρεμφερούς δραστηριότητας ή μέρους αυτής από επιχειρηματική εγκατάσταση στο έδαφος συμβαλλόμενου μέρους της συμφωνίας ΕΟΧ (αρχική εγκατάσταση) σε επιχειρηματική εγκατάσταση στην οποία πραγματοποιείται η ενισχυόμενη επένδυση στο έδαφος άλλου συμβαλλόμενου μέρους της συμφωνίας ΕΟΧ (ενισχυόμενη εγκατάσταση). Μεταφορά υπάρχει όταν το προϊόν ή η υπηρεσία στην αρχική και στην ενισχυόμενη εγκατάσταση εξυπηρετεί, τουλάχιστον εν μέρει, τον ίδιο σκοπό και καλύπτει τις απαιτήσεις ή τις ανάγκες του ίδιου τύπου πελατών και χάνονται θέσεις εργασίας στην ίδια ή παρεμφερή δραστηριότητα σε μία από τις αρχικές εγκαταστάσεις του δικαιούχου στον ΕΟΧ».
ΟΠΣΚΕ	Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Διαχείρισης Κρατικών Ενισχύσεων: το πληροφοριακό σύστημα του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών που περιλαμβάνει της διαδικασίες και τα δεδομένα που απαιτούνται για τη διαχείριση, έλεγχο και υλοποίηση των δράσεων κρατικών ενισχύσεων.
Παρατυπία	Κάθε παράβαση διάταξης του ενωσιακού δικαίου ή του σχετικού με την εφαρμογή του εθνικού δικαίου, η οποία προκύπτει από πράξη ή παράλειψη οικονομικού φορέα που εμπλέκεται στη θέσπιση

ΟΡΟΣ	ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ ΟΡΟΥ
	των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών Επενδυτικών Ταμείων (ΕΔΕΤ) και η οποία ζημιώνει ή ενδέχεται να ζημιώσει το γενικό προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με της λογισμό αδικαιολόγητης δαπάνης στον προϋπολογισμό της.
ΠΔΕ	Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων.
Πράξη του προγράμματος	Έργο (επενδυτικό σχέδιο) που επιλέγεται από τη διαχειριστική αρχή του οικείου προγράμματος και το οποίο συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων του προγράμματος. Στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης ως πράξη ορίζεται το επενδυτικό σχέδιο, ήτοι το σύνολο των στοιχείων που συμπεριλαμβάνονται στην αίτηση χρηματοδότησης του δικαιούχου (επιχείρησης).
Πρόγραμμα	Έγγραφο το οποίο καταρτίζεται από τα αρμόδια Υπουργεία, Περιφέρειες και τους λοιπούς αρμόδιους εταίρους και εγκρίνεται από την Επιτροπή και το οποίο καθορίζει μία αναπτυξιακή στρατηγική που θα επιτευχθεί με τη συνδρομή της ή περισσότερων Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων (ΕΔΕΤ).
ΣΔΕ	Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου.
Σύμφωνο Εταιρικής Σχέσης 2021-2027 (Εταιρικό σύμφωνο για το Πλαίσιο Ανάπτυξης- ΕΣΠΑ)	Το έγγραφο που καταρτίζεται από το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών με τη συνεργασία των συναρμόδιων Υπουργείων, Περιφερειών και των λοιπών οικείων εταίρων, και εγκρίνεται, μετά από διάλογο, από την Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (εφεξής Επιτροπή) και το οποίο αποτελεί το πλαίσιο για την κατάρτιση του προγραμματισμού του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΚΤ+), του Ταμείου Συνοχής, του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και του Ευρωπαϊκού Ταμείου Θάλασσας και Αλιείας (ΕΤΘΑ) για την επίτευξη των στόχων της στρατηγικής για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη.
Συνδεδεμένες επιχειρήσεις	Οι επιχειρήσεις που εμπίπτουν στο άρθρο 3 στην παράγραφο 3 του Παραρτήματος Ι του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 όπως τροποποιήθηκε με τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθμ. 1315/2023 της 23ης Ιουνίου 2023 (Γενικός Κανονισμός Απαλλαγής ανά Κατηγορία).
Συνεργαζόμενες επιχειρήσεις	Οι επιχειρήσεις που εμπίπτουν στο άρθρο 3 στην παράγραφο 2 του Παραρτήματος Ι του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 όπως τροποποιήθηκε με τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθμ. 1315/2023 της 23ης Ιουνίου 2023 (Γενικός Κανονισμός Απαλλαγής ανά Κατηγορία).
ΥΑΕΚΕΔ	Υπουργική Απόφαση Εθνικών Κανόνων Επιλεξιμότητας Δαπανών (ΥΑΕΚΕΔ). Η με α.π. 114947/29.11.2022 (ΦΕΚ/Β/6132/01-12-2022) απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027».
Υπεύθυνος πράξης	Φυσικό πρόσωπο το οποίο έχει την ευθύνη για την υλοποίηση και το συντονισμό της πράξης σε επίπεδο διοικητικό και σε επίπεδο επικοινωνίας μεταξύ του δικαιούχου (επιχείρησης) με την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος «Ανατολική Μακεδονία, Θράκη» (ΕΥΔ Π-ΑΜΘ) και τον Ενδιάμεσο Φορέα Επιχειρησιακών Προγραμμάτων Ανταγωνιστικότητας και Επιχειρηματικότητας (ΕΦΕΠΑΕ).
ΦΟΑ	Φυσικό και οικονομικό αντικείμενο της πράξης.
Φορέας επένδυσης/φορέας υλοποίησης	Άτυπος, εναλλακτικός τρόπος περιγραφής των δικαιούχων στο πλαίσιο των καθεστώτων ενίσχυσης δυνάμει του άρθρου 107 της Συνθήκης.
Φορέας χρηματοδότησης	Η Περιφέρεια η οποία έχει την ευθύνη απόδοσης των πιστώσεων στο δικαιούχο ή στον Ενδιάμεσο Φορέα στην περίπτωση πράξεων κρατικών ενισχύσεων. Στην Περίπτωση της παρούσας πρόσκλησης η Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης.
«Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία»	Ως «Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία» ορίζεται το σύνολο των οικονομικών δραστηριοτήτων που στηρίζονται σε μία εναλλακτική μορφή οργάνωσης των σχέσεων παραγωγής, διανομής, κατανάλωσης και επανεπένδυσης, βασισμένη στις αρχές της δημοκρατίας, της ισότητας, της αλληλεγγύης, της συνεργασίας, καθώς και του σεβασμού στον άνθρωπο και το περιβάλλον.
«Κοινωνικές υπηρεσίες γενικού συμφέροντος»	Ορίζονται οι υπηρεσίες που είναι προσβάσιμες σε όλους, προάγουν την ποιότητα ζωής και παρέχουν κοινωνική προστασία σε ομάδες όπως ηλικιωμένοι, βρέφη, παιδιά, άτομα με αναπηρία και χρόνιες παθήσεις και περιλαμβάνουν την εκπαίδευση, την υγεία, την κοινωνική στέγαση, την κοινωνική σίτιση, την παιδική φροντίδα, τη μακροχρόνια φροντίδα και τις υπηρεσίες κοινωνικής αρωγής, χωρίς, ωστόσο, να υποκαθιστούν τις γενικές υποχρεώσεις του κράτους στην άσκηση της κοινωνικής πολιτικής.
«Κοινωνική Καινοτομία»	Δραστηριότητα που είναι κοινωνική τόσο ως προς τον σκοπό της όσο και ως προς τα μέσα της και ιδίως μια δραστηριότητα που αφορά την ανάπτυξη και εφαρμογή νέων ιδεών (για προϊόντα, υπηρεσίες,

ΟΡΟΣ	ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ ΟΡΟΥ
	πρακτικές και πρότυπα) που ταυτόχρονα ικανοποιεί κοινωνικές ανάγκες και δημιουργεί νέες κοινωνικές σχέσεις ή συνεργασίες μεταξύ δημόσιων οργανισμών, οργανισμών της κοινωνίας των πολιτών ή ιδιωτικών οργανισμών, ωφελώντας κατ' αυτόν τον τρόπο την κοινωνία και ενισχύοντας την ικανότητά της να αναλαμβάνει δράση.
Φορείς Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας	Οι Φορείς του άρθρου 3 του ν. 4430/2016 «Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία και ανάπτυξη των φορέων της και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 205/Α/2016).
«Ειδικές» ομάδες	Ως «ειδικές» ορίζονται οι ομάδες εκείνες του πληθυσμού οι οποίες βρίσκονται σε μειονεκτική θέση ως προς την ομαλή ένταξή τους στην αγορά εργασίας, από οικονομικά, κοινωνικά και πολιτισμικά αίτια. Σε αυτές ανήκουν: α) τα θύματα ενδοοικογενειακής βίας, β) τα θύματα παράνομης διακίνησης και εμπορίας ανθρώπων, γ) οι άστεγοι, δ) τα άτομα που διαβιούν σε συνθήκες φτώχειας, ε) οι οικονομικοί μετανάστες, στ) οι πρόσφυγες και οι αιτούντες άσυλο, για όσο εκκρεμεί η εξέταση του αιτήματος χορήγησης ασύλου, ζ) οι αρχηγοί μονογονεϊκών οικογενειών, η) τα άτομα με πολιτισμικές ιδιαιτερότητες, θ) οι μακροχρόνια άνεργοι έως είκοσι πέντε ετών και άνω των πενήντα ετών.
«Ευάλωτες ομάδες πληθυσμού»	Ορίζονται οι ομάδες εκείνες του πληθυσμού που η ένταξή τους στην κοινωνική και οικονομική ζωή εμποδίζεται από σωματικά και ψυχικά αίτια ή λόγω παραβατικής συμπεριφοράς. Σε αυτές ανήκουν: α) τα άτομα με αναπηρία οποιασδήποτε μορφής (σωματική, ψυχική, νοητική, αισθητηριακή), β) τα άτομα με προβλήματα εξάρτησης από ουσίες ή τα απεξαρτημένα άτομα, γ) οι ανήλικοι με παραβατική συμπεριφορά, οι φυλακισμένοι/ες και αποφυλακισμένοι/ες.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η Δράση «**Δράσεις στήριξης υφιστάμενων και νέων κοινωνικών επιχειρήσεων Κ.Α.Λ.Ο. στην Ανατολική Μακεδονία και Θράκη**» συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ+) στο πλαίσιο του Προγράμματος «**Ανατολική Μακεδονία, Θράκη**» 2021-2027 (ΠεΠ ΑΜΘ 2021-2027) και συγκεκριμένα της Προτεραιότητας 4Β «**Κοινωνική Ενσωμάτωση και αντιμετώπιση της φτώχειας (ΕΚΤ+)**», στον ειδικό στόχο 4.1 «**Βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση και μέτρα ενεργοποίησης για όλα τα άτομα που αναζητούν εργασία, συγκεκριμένα, τους νέους, ιδίως μέσω της υλοποίησης των εγγυήσεων για τη νεολαία, τους μακροχρόνια ανέργους και τις μειονεκτούσες ομάδες στην αγορά εργασίας, και για τα οικονομικά αδρανή άτομα, καθώς και μέσω της προώθησης της αυτοαπασχόλησης και της κοινωνικής οικονομίας**» του Στόχου Πολιτικής 4: «**Μια πιο κοινωνική Ευρώπη μέσω της υλοποίησης του Ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων**».

1. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ-ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

Η νομική βάση της Δράσης είναι:

1. Το ν. 4914/2022 (Α' 61) «**Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027, σύσταση Ανώνυμης Εταιρείας "Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων Α.Ε."**», όπως ισχύει.
2. Το άρθρο 90 του «**Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και Κυβερνητικά Όργανα**» που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του π.δ. 63/2005 (ΦΕΚ 98/Α/22-4-2005).
3. Το ν. 3852/2010 (Α' 87) «**Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Πρόγραμμα Καλλικράτης**» (ΦΕΚ 87/Α/07.06.2010), όπως ισχύει.
4. Τον Ν. 4555/2018 (Α' 133) «**Μεταρρύθμιση του θεσμικού πλαισίου της Τοπικής Αυτοδιοίκησης - Εμβάθυνση της Δημοκρατίας - Ενίσχυση της Συμμετοχής – Βελτίωση της οικονομικής και αναπτυξιακής λειτουργίας των Ο.Τ.Α. [Πρόγραμμα «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ Ι»] - Ρυθμίσεις για τον εκσυγχρονισμό του πλαισίου οργάνωσης και λειτουργίας των ΦΟΔΣΑ- Ρυθμίσεις για την αποτελεσματικότερη, ταχύτερη και ενιαία άσκηση των αρμοδιοτήτων σχετικά με την απονομή ιθαγένειας και την πολιτογράφηση - Λοιπές διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Εσωτερικών και άλλες διατάξεις**».
5. Το ν.4557/2018 «**Πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2015/849/ΕΕ) και άλλες διατάξεις**» (ΦΕΚ Α' 139/30.07.2018) και συγκεκριμένα το άρθρο 20 «**Κεντρικό Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων**».
6. Το ν.4488/2017 «**Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις Δημοσίου και λοιπές ασφαλιστικές διατάξεις, ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων, δικαιώματα ατόμων με αναπηρίες και άλλες διατάξεις**» (ΦΕΚ 137Α/13-09-2017) και συγκεκριμένα τα άρθρα 39 & 40.
7. Το Π.Δ. 144/23.12.2010 (ΦΕΚ 237/Α/27.12.2010) Οργανισμός της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.
8. Την αριθ. 27/2023 απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Ροδόπης (ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΚΟΥΣΙΑΣ ΔΙΚΑΙΟΔΟΣΙΑΣ) επικύρωσης του αποτελέσματος της εκλογής των περιφερειακών αρχών της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης και ανακήρυξης ..... του Περιφερειάρχη ....στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης.
9. Το από 17/12/2023 ΠΡΑΚΤΙΚΟ ΟΡΚΩΜΟΣΙΑΣ του Περιφερειάρχη Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης.
10. Την με αριθμ. πρωτ. 4575/20.01.2023 (Φ.Ε.Κ. 268/τ.Β' /20.01.2023) απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων: «**Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αρ.84540/02.09.2022 απόφασης του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων για την «Αναδιάρθρωση της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης Προγράμματος "Ανατολική Μακεδονία, Θράκη" σύμφωνα με την παρ. 10 του άρθρου 65 του**

ν. 4914/2022 (Α' 61) και αντικατάσταση της υπό στοιχεία 32674/ΕΥΘΥ 330/23.03.2015 (Β' 714) υπουργικής απόφασης» (Β' 4701)».

11. Το εγκεκριμένο από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή «Εταιρικό Σύμφωνο Περιφερειακής Ανάπτυξης 2021-2027», αρ. απόφασης C(2021)5617/29.07.2021 (CCI2021EL16FFPA001).
12. Την με αριθμό C(2022) 6510 final/06.09.2022 Εκτελεστική Απόφαση της Επιτροπής για την έγκριση του προγράμματος «Ανατολική Μακεδονία, Θράκη» για στήριξη από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+ στο πλαίσιο του στόχου «Επενδύσεις στην απασχόληση και την ανάπτυξη» για την περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης στην Ελλάδα (CCI2021EL16FFPR006) όπως ισχύει.
13. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 1060/2021 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 για τον καθορισμό κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας, και δημοσιονομικών κανόνων για τα εν λόγω Ταμεία και για το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο για τη Χρηματοδοτική Στήριξη της Διαχείρισης των Συνόρων και την Πολιτική των Θεωρήσεων.
14. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 1058/2021 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ταμείο Συνοχής.
15. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 1057/2021 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 περί ιδρύσεως του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου+ (ΕΚΤ+) και καταργήσεως του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1296/2013.
16. Την Υπουργική Απόφαση με αρ. πρωτ. 114947/29-11-2022 (ΦΕΚ 6132/Β/1-12-2022) «Εθνικοί Κανόνες Επιλεξιμότητας των δαπανών των πράξεων των Προγραμμάτων 2021-2027» (ν. 4914/2022 (Α' 61) άρθρο 63, παρ.20), όπως ισχύει.
17. Την Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01).
18. Τη Σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής της 6ης Μαΐου 2003, σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων [Επίσημη Εφημερίδα L 124 της 20.05.2003].
19. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2831/2023 (Ο.Υ ΕΕ L 2831/13.12.2023) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (de minimis) όπως ισχύει.
20. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 σχετικά με την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά, κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης (Ο.Υ ΕΕ L 187/1 της 26.06.2014), όπως τροποποιήθηκε με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2023/1315 της Επιτροπής της 23ης Ιουνίου 2023 και ισχύει (Ο.Υ ΕΕ L 167/1 της 30.06.2023).
21. Η απόφαση της Επιτροπής των ΕΚ με αριθμό C(2023) 6801 final/16.10.2023 «Τροποποίηση του χάρτη περιφερειακών ενισχύσεων για την Ελλάδα. Υπόθεση κρατικής ενίσχυσης αριθ. SA.109322 (2023/N) (1 Ιανουαρίου 2022-31 Δεκεμβρίου 2027) όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
22. Την απόφαση 66021/29.06.2022 (ΦΕΚ3359/Β/30.06.2022) «Έγκριση Εθνικής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης 2021-2027».
23. Τον Ν. 4430/2016 για την «Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία και ανάπτυξη των φορέων της και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 205/Α'/31.10.2016), όπως ισχύει
24. Τη με αριθμ. 61621/Δ5.2643/30.12.2016 (ΦΕΚ 56/Β/2017) Υπουργική Απόφαση της Αναπληρώτριας Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης σχετικά με την τήρηση και λειτουργία του Γενικού Μητρώου Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας
25. Το «Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ) 2021-2027» <https://www.espa.gr/el/Pages/SDE.aspx>.

26. Τη με α.π. 114947/01.12.2022 (Β' 6132) απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027».
27. Την Υπουργική Απόφαση με αρ. 110565 (ΦΕΚ 5958/Β/22.11.2022) με θέμα «Διαδικασία υποβολής και αξιολόγησης ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης αιτήσεων χρηματοδότησης ένταξης στα Προγράμματα ΕΣΠΑ 2021-2027 [(ένσταση παρ. 7, άρθρου 36 του ν. 4914/2022 (Α' 61))]
28. Την Υπουργική Απόφαση με αρ. 114274 (ΦΕΚ 6131/Β/01.12.2022) με θέμα «Διαδικασίες ελέγχου νομιμότητας διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων στο πλαίσιο των Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027 (έλεγχος δημοσίων συμβάσεων του άρθρου 38 του ν.4914/2022-Α' 61)» όπως ισχύει.
29. Την Κοινή Υπουργική Απόφαση με αρ. πρωτ. 5483/20.01.2023 (ΦΕΚ 390/Β/30.01.2023) «Διαδικασίες δημοσιονομικών διορθώσεων και αναζήτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών στα Τομεακά και Περιφερειακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027».
30. Την Υπουργική Απόφαση με αρ. 8542/02.05.2024 (ΦΕΚ 2855/Β/21.05.2024) με θέμα: Τροποποίηση της υπ' αρ. 110565/17.11.2022 υπουργικής απόφασης «Διαδικασία υποβολής και αξιολόγησης ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης προτάσεων ένταξης στα Προγράμματα ΕΣΠΑ 2021-2027 [ένσταση της παρ. 7 του άρθρου 36 του ν. 4914/2022 (Α' 61)]» (Β' 5958).
31. Την με α.π. 99801/ΕΥΚΕ-ΧΕ 1162/27.10.2023 εγκύκλιο της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ με θέμα: «Οδηγίες προς φορείς που εμπλέκονται στη διαχείριση συγχρηματοδοτούμενων δράσεων κατά την προγραμματική περίοδο 2021-2027 αναφορικά με ζητήματα κρατικών ενισχύσεων».
32. Το με α.π. 112292/27.11.2023 έγγραφο του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών με θέμα: «Διευκρινίσεις στις οδηγίες προς φορείς που εμπλέκονται στη διαχείριση συγχρηματοδοτούμενων δράσεων κατά την προγραμματική περίοδο 2021-2027 αναφορικά με ζητήματα κρατικών ενισχύσεων».
33. Την Υπουργική Απόφαση με αρ. 115474/07.08.2024 (Β' 4921) Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αρ.114274/28.11.2022 απόφασης «Διαδικασίες ελέγχου νομιμότητας διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων στο πλαίσιο των Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027 (έλεγχος δημοσίων συμβάσεων του άρθρου 38 του ν. 4914/2022 – Α' 61)» (Β' 6131).
34. Το Νόμο 4936/2022 (ΦΕΚ Α 105/27.05.2022) με τίτλο: «Εθνικός Κλιματικός Νόμος Μετάβαση στην κλιματική ουδετερότητα και προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, επείγουσες διατάξεις για την αντιμετώπιση της ενεργειακής κρίσης και την προστασία του περιβάλλοντος».
35. Την με α.π. 2343/05.05.2023 με ΑΔΑ: 6ΘΚΧ7ΛΒ-ΩΝ8 απόφαση του Περιφερειάρχη Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης με θέμα: «Ορισμός του Ενδιάμεσου Φορέα Επιχειρησιακών Προγραμμάτων Ανταγωνιστικότητας και Επιχειρηματικότητας (ΕΦΕΠΑΕ) ως Ενδιάμεσου Φορέα του Περιφερειακού Προγράμματος «Ανατολική Μακεδονία, Θράκη» 2021-2027 (ΠεΠ ΑΜΘ 2021-2027) και ανάθεση αρμοδιοτήτων διαχείρισης για δράσεις ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας (ΕΤΠΑ) και προώθησης στην απασχόληση (ΕΚΤ)» όπως τροποποιείται και ισχύει κάθε φορά.
36. Την από 07.06.2023 Επιχειρησιακή Συμφωνία μεταξύ του Περιφερειάρχη Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης και του Νόμιμου Εκπροσώπου του ΕΦΕΠΑΕ για την άσκηση των καθηκόντων διαχείρισης από τον ΕΦΕΠΑΕ που του έχουν ανατεθεί με την με α.π. 2343/05.05.2023 (ΑΔΑ: 6ΘΚΧ7ΛΒ-ΩΝ8) Απόφαση του Περιφερειάρχη Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης.
37. Την υπ' αρ. 264/22-01-2025 απόφαση του Περιφερειάρχη με την οποία εγκρίθηκε η εξειδίκευση της δράσης «Δράσεις στήριξης υφιστάμενων και νέων κοινωνικών επιχειρήσεων Κ.Α.Λ.Ο. στην Ανατολική Μακεδονία και Θράκη» του ΠεΠ ΑΜΘ 2021-2027 (Δράση ΕSO4.1.στ) και ο προγραμματισμός των προσκλήσεων υποβολής προτάσεων του Προγράμματος.
38. Την με αρ. πρωτ. 677/13-02-2025 απόφαση έγκρισης της Επιτροπής Παρακολούθησης του ΕΠ «Ανατολική Μακεδονία, Θράκη» 2021-2027, η οποία ελήφθη με την 10^η γραπτή διαδικασία, με την οποία

εγκρίθηκαν η μεθοδολογία αξιολόγησης και τα κριτήρια επιλογής της δράσης «Δράσεις στήριξης υφιστάμενων και νέων κοινωνικών επιχειρήσεων Κ.Α.Λ.Ο. στην Ανατολική Μακεδονία και Θράκη».

39. Την με α.π. 26533/ΕΥΚΕ-ΧΕ 131/12-02-2025 έγγραφο Γενικής Γραμματείας Εταιρικού Συμφώνου Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ) με θέμα: «Σχέδιο πρόσκλησης με τίτλο «Δράσεις στήριξης υφιστάμενων και νέων κοινωνικών επιχειρήσεων Κ.Α.Λ.Ο. στην Ανατολική Μακεδονία και Θράκη».
40. Την με α.π. 1090/06.03.2025 (ΑΔΑ: 9ΤΦΗ7ΛΒ-ΨΝΖ) Απόφαση του Περιφερειάρχη Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης με θέμα: «Δράσεις στήριξης υφιστάμενων και νέων κοινωνικών επιχειρήσεων Κ.Α.Λ.Ο. στην Ανατολική Μακεδονία και Θράκη» (Δράση ΕSO4.1.στ).
41. Την με α.π. 2977/19.06.2025 (ΑΔΑ: ΨΑ0Ω7ΛΒ-ΖΤΜ) Απόφαση του Περιφερειάρχη Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης με θέμα: «Πρώτη (1^η) τροποποίηση της Αναλυτικής Πρόσκλησης της Δράσης «Δράσεις στήριξης υφιστάμενων και νέων κοινωνικών επιχειρήσεων Κ.Α.Λ.Ο. στην Ανατολική Μακεδονία και Θράκη» (Δράση ΕSO4.1.στ).
42. Την με α.π. 2977/19.06.2025 (ΑΔΑ: 6Α007ΛΒ-Υ0Ψ) Απόφαση του Περιφερειάρχη Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης με θέμα: «Δεύτερη (2^η) τροποποίηση της Αναλυτικής Πρόσκλησης της Δράσης «Δράσεις στήριξης υφιστάμενων και νέων κοινωνικών επιχειρήσεων Κ.Α.Λ.Ο. στην Ανατολική Μακεδονία και Θράκη» (Δράση ΕSO4.1.στ).
43. Τα αιτήματα των δικαιούχων και την ανάγκη ομαλής υλοποίησης της Δράσης.

Το θεσμικό πλαίσιο χορήγησης των κρατικών ενισχύσεων της παρούσας πρόσκλησης είναι ο Κανονισμός (ΕΕ) αριθμ. 2831/2023 της Επιτροπής της 13ης Δεκεμβρίου 2023 σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (de minimis).

Σημειώνονται τα εξής:

1. Το κράτος υποχρεούται να αναστείλει τη χορήγηση νέας ενίσχυσης σε επιχείρηση κατά της οποίας εκκρεμεί διαταγή ανάκτησης, κατόπιν προηγούμενης αποφάσεως της Επιτροπής, με την οποία μια ενίσχυση κηρύσσεται παράνομη και ασυμβίβαστη με την εσωτερική αγορά.
2. Απαγορεύεται η σώρευση ενισχύσεων ήσσονος σημασίας που χορηγούνται με τον Κανονισμό 2831/2023 με άλλες κρατικές ενισχύσεις για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες ή με κρατικές ενισχύσεις για το ίδιο μέτρο χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου, αν η σώρευση αυτή οδηγεί σε υπέρβαση της υψηλότερης σχετικής έντασης ενίσχυσης ή του ποσού ενίσχυσης που έχει καθοριστεί με βάση τα συγκεκριμένα δεδομένα κάθε περίπτωσης σε κανονισμό απαλλαγής κατά κατηγορία ή απόφαση που έχει εκδώσει η Επιτροπή.
3. Οι ενισχύσεις που χορηγούνται δυνάμει της παρούσας πρόσκλησης συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 2 ή 3 της Συνθήκης και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης του άρθρου 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης, εφόσον οι ενισχύσεις αυτές πληρούν όλες τις προϋποθέσεις του Καν. (Ε.Ε.) 2831/2023.

2. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

Η Δράση ««Δράσεις στήριξης υφιστάμενων και νέων κοινωνικών επιχειρήσεων Κ.Α.Λ.Ο. στην Ανατολική Μακεδονία και Θράκη» συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ+) στο πλαίσιο του Προγράμματος «Ανατολική Μακεδονία, Θράκη» 2021-2027 (ΠεΠ ΑΜΘ 2021-2027) και συγκεκριμένα της Προτεραιότητας 4B «Κοινωνική Ενσωμάτωση και αντιμετώπιση της φτώχειας (ΕΚΤ+)», του Στόχου Πολιτικής 4: «Μια πιο κοινωνική Ευρώπη μέσω της υλοποίησης του Ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων».

Στόχος είναι να υποστηριχθούν επενδυτικές πρωτοβουλίες υφιστάμενων και νέων επιχειρήσεων Κ.Α.Ο. που δραστηριοποιούνται ή θα δραστηριοποιηθούν στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, επιδιώκοντας την προώθηση της Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας, με βάση τα οριζόμενα στο Ν.4430/2016 (ΦΕΚ 205/Α) και μέσω αυτής την ενίσχυση της απασχόλησης.

Η δράση εναρμονίζεται με την Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη (ΕΣΚΕ), συγκεκριμένα με τον 3ο Επιχειρησιακό Άξονα ο οποίος αφορά στην «Ένταξη στην αγορά εργασίας, βελτίωση της απασχολησιμότητας και πρόσβαση στην απασχόληση».

Ειδικότερα, μέσω της δράσης θα επιτευχθεί:

- Η στήριξη και ενίσχυση των παραγωγικών εγχειρημάτων αυτοδιαχείρισης και της συλλογικής κοινωνικής επιχειρηματικότητας.
- Η μείωση της ανεργίας.
- Η ενίσχυση της απασχόλησης με τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας.
- Η βελτίωση των οικονομικών αποτελεσμάτων της επιχειρηματικής δραστηριότητας των Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας (Κ.Α.Ο.) στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης.
- Η ενίσχυση της βιωσιμότητας και της ανταγωνιστικότητας των κοινωνικών επιχειρήσεων.
- Η μεγέθυνση της κοινωνικής ωφέλειας που οι Φορείς Κ.Α.Ο. δημιουργούν.

Η Δράση χρηματοδοτεί θέσεις εργασίας και συγκεκριμένα:

Στις υφιστάμενες επιχειρήσεις θα ενισχυθεί μία υφιστάμενη ή/και από 1 έως 2 νέες θέσεις εργασίας πλήρους απασχόλησης μισθωτής εργασίας που να αντιστοιχεί σε δεκαοχτώ (18) ανθρωπομήνες ή περισσότερες θέσεις εργασίας (υφιστάμενες ή νέες) μερικής απασχόλησης μισθωτής εργασίας που να αντιστοιχούν σε δεκαοχτώ (18) ανθρωπομήνες.

Στις υπό σύσταση επιχειρήσεις θα ενισχυθεί από 1 έως 2 νέες θέσεις εργασίας πλήρους απασχόλησης μισθωτής εργασίας που να αντιστοιχεί σε δεκαοχτώ (18) ανθρωπομήνες ή περισσότερες νέες θέσεις εργασίας μερικής απασχόλησης μισθωτής εργασίας που να αντιστοιχούν σε δεκαοχτώ (18) ανθρωπομήνες.

Επιπρόσθετα θα χρηματοδοτηθούν λοιπές άμεσες (πλην δαπανών προσωπικού) και έμμεσες δαπάνες του επενδυτικού σχεδίου με τη μορφή απλοποιημένου κόστους και πιο συγκεκριμένα με ποσοστό 40% επί του επιλέξιμου μισθολογικού και ασφαλιστικού κόστους, σύμφωνα με το άρθρο 56.1 του Γενικού Κανονισμού 2021/1060 και το άρθρο 34 της υπ' αριθμ. 114947 ΥΑ (ΦΕΚ Β 6132/01.12.2022).

Η Δημόσια Δαπάνη της Δράσης, στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης, ανέρχεται σε **2.000.000 €**, ενώ προβλέπεται η δυνατότητα υπερδέσμευσης σε ποσοστό 120%.

Η δημόσια δαπάνη συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ+) της Ευρωπαϊκής Ένωσης και από Εθνικούς Πόρους. Το ΕΚΤ+ στοχεύει να βελτιώσει τις ευκαιρίες απασχόλησης, να ενισχύσει την κοινωνική ένταξη, να καταπολεμήσει τη φτώχεια, να προαγάγει την εκπαίδευση, τις δεξιότητες και τη διά βίου μάθηση και να αναπτύξει ενεργές, συνολικές και βιώσιμες πολιτικές ένταξης στο πλαίσιο των καθηκόντων που του ανατίθενται από το άρθρο 162 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) και με τον τρόπο αυτό να συμβάλει στην οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή σύμφωνα με το άρθρο 174 ΣΛΕΕ. Σύμφωνα με το άρθρο 9 ΣΛΕΕ, το ΕΚΤ+ συνεκτιμά τις απαιτήσεις που συνδέονται με την προαγωγή υψηλού επιπέδου απασχόλησης, την εγγύηση επαρκούς κοινωνικής προστασίας, την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού, καθώς και το υψηλό επίπεδο εκπαίδευσης, κατάρτισης και προστασίας της ανθρώπινης υγείας.

Η Δράση υλοποιείται σε όλα τα στάδια (υποβολή, αξιολόγηση, ενστάσεις, υπαγωγή, έλεγχος, πιστοποίηση, τροποποίηση, πληρωμή, έλεγχος μακροχρονίων υποχρεώσεων κ.λπ.) μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (Ο.Π.Σ.Κ.Ε.), η πρόσβαση στο οποίο δίνεται στους δικαιούχους των ενισχύσεων μέσω της ιστοσελίδας (<https://app.opske.gr/>) και στο οποίο υποχρεωτικά

οι δικαιούχοι των ενισχύσεων υποβάλλουν το σύνολο των αιτημάτων προς την ΕΥΔ Π-ΑΜΘ/ΕΦΕΠΑΕ (π.χ. αιτήματα υποβολών, ενστάσεις, αιτήματα ελέγχου, αιτήματα τροποποίησης κ.λπ.).

Οι ημερομηνίες έναρξης και λήξης υποβολής των αιτήσεων χρηματοδότησης, παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα:

Έναρξη υποβολής αιτήσεων	Λήξη υποβολής αιτήσεων
24/04/2025 και ώρα 13:00	29/07/2025 και ώρα 15:00

Η ΕΥΔ Π-ΑΜΘ διατηρεί το δικαίωμα τροποποίησης των ανωτέρω ημερομηνιών με βάση την πορεία υποβολής των έργων. Κάθε τροποποίηση των ανωτέρω στοιχείων θα δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του Προγράμματος «Ανατολική Μακεδονία, Θράκη» 2021-2027 (www.eydamth.gr) και του ΕΣΠΑ (www.espa.gr) και του ΕΦΕΠΑΕ www.efepae.gr.

Κωδικός Δράσης	ΕSO4.1.στ
Τίτλος Δράσης	«Δράσεις στήριξης υφιστάμενων και νέων κοινωνικών επιχειρήσεων Κ.Α.Λ.Ο. στην Ανατολική Μακεδονία και Θράκη» (Δράση ΕSO4.1.στ)
Τομείς	Επιλέξιμοι όλοι οι ΚΑΔ πλην αυτών που αναφέρονται αναλυτικά στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι : ΜΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ (ΚΑΔ) της παρούσας Αναλυτικής Πρόσκλησης.
Δείκτες εκροών και αποτελέσματος	<u>PSO799</u> : Αριθμός υποστηριζόμενων υφιστάμενων και νέων φορέων κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας. Στόχος: Αριθμός φορέων/ 33 <u>PSR799</u> : Αριθμός υποστηριζόμενων υφιστάμενων και νέων φορέων κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας που η λειτουργία τους συνεχίζεται ένα έτος μετά τη λήξη της παρέμβασης. Στόχος: Αριθμός φορέων/25 <u>ECCO19</u> : Αριθμός υποστηριζόμενων πολύ μικρών, μικρών & μεσαίων επιχειρήσεων (συμπεριλαμβανομένων συνεταιριστικών & κοινωνικών επιχειρήσεων) Στόχος: Αριθμός φορέων/33 (υφιστάμενοι φορείς που θα ενισχυθούν)
Γεωγραφικές Ενότητες υλοποίησης	Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης
Συνολική διαθέσιμη Δημόσια Δαπάνη	2.000.000 €
Κατώτατο όριο συνολικού προϋπολογισμού Δημόσιας Δαπάνης ανά έργο	25.000 €
Ανώτατο όριο συνολικού προϋπολογισμού ανά έργο	60.000 €
Πεδίο παρέμβασης	Στήριξη της κοινωνικής οικονομίας και των κοινωνικών επιχειρήσεων
Είδος παρεχόμενων ενισχύσεων	Επιχορήγηση (Grant)
Καθεστώς ενίσχυσης	Κανονισμός 2831/2023 de minimis
Ταμείο	ΕΚΤ+

3. ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

Η παρούσα Δράση υλοποιείται από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος «Ανατολική Μακεδονία, Θράκη» (ΕΥΔ Π-ΑΜΘ) με Ενδιάμεσο Φορέα (ΕΦ) τον Ενδιάμεσο Φορέα Επιχειρησιακών Προγραμ-

μάτων Ανταγωνιστικότητας και Επιχειρηματικότητας (ΕΦΕΠΑΕ), με βάση το νομοθετικό πλαίσιο που διέπει την υλοποίηση του ΕΣΠΑ 2021-2027 και ειδικότερα τη σχετική απόφαση εκχώρησης (2343/5-5-2023 με ΑΔΑ: 6ΘΚΧ7ΛΒ-ΩΝ8) όπως τροποποιείται και ισχύει κάθε φορά.

Ο Ενδιάμεσος Φορέας (ΕΦΕΠΑΕ) του Προγράμματος «Ανατολική Μακεδονία, Θράκη» 2021-2027, είναι Αστική Μη Κερδοσκοπική Εταιρεία με αντικείμενο τη Διαχείριση Κρατικών Ενισχύσεων. Ο στόχος της εταιρείας ΕΦΕΠΑΕ είναι η παροχή προς την εκάστοτε Αναθέτουσα Αρχή υψηλής ποιότητας υπηρεσιών διαχείρισης Δράσεων Ενισχύσεων του εκάστοτε Προγράμματος.

4. ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ-ΌΡΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

Ως «Δικαιούχος» χαρακτηρίζεται το νομικό πρόσωπο (Επιχείρηση) σύμφωνα με τον Ν.4430/2016 που υποβάλλει πρόταση και φέρει την ευθύνη για την έναρξη και την υλοποίηση μιας πράξης, έναντι της ΕΥΔ Π-ΑΜΘ, καθώς και για την καλή εκτέλεσή της.

Στο πλαίσιο της παρούσας Δράσης:

Δικαιούχοι είναι:

- Υφιστάμενες Επιχειρήσεις του Ν.4430/2016 εγγεγραμμένες στο Μητρώο Κ.Α.Ο με πιστοποιητικό εγγραφής σε ισχύ, κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης.
- Υπό σύσταση επιχειρήσεις που έχουν αίτηση εγγραφής στο Μητρώο Κ.Α.Ο μετά τη δημοσίευση της Πρόσκλησης και οι οποίες ιδρύονται πριν την έναρξη της ενίσχυσής τους από το ΕΚΤ+.

Εξαιρούνται οι επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους τομείς της γεωργίας, αλιείας και υδατοκαλλιέργειας.

Α. Υπό σύσταση φορείς Κ.Α.Ο:

Υπό σύσταση Φορείς Κ.Α.Ο. οι οποίοι θα συσταθούν και θα ξεκινήσουν τη δραστηριότητά τους μετά την ημερομηνία υποβολής της πρότασης.

Οι προϋποθέσεις συμμετοχής των Υπό Σύσταση φορέων Κ.Α.Ο είναι οι ακόλουθες:

1. Οι υπό σύσταση Φορείς Κ.Α.Ο. θα πρέπει να έχουν αίτηση εγγραφής στο Μητρώο Φορέων Κ.Α.Ο, μετά τη δημοσίευση της Πρόσκλησης και πριν την ημερομηνία υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης.
2. Να διατηρούν την ιδιότητα του μέλους του Μητρώου Φορέων Κ.Α.Ο. καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης της δράσης συμπεριλαμβανομένων των μακροχρόνιων υποχρεώσεων.
3. Το προτεινόμενο επενδυτικό σχέδιο να αφορά σε ένα τουλάχιστον από τους επιλέξιμους ΚΑΔ πλην αυτών που αναφέρονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: ΜΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΙ ΤΟΜΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ της παρούσας πρόσκλησης.
4. Να διαθέτουν ένα τουλάχιστον επιλέξιμο ΚΑΔ επένδυσης πριν την πρώτη εκταμίευση συμπεριλαμβανομένης της προκαταβολής.
5. Να δημιουργήσουν μία τουλάχιστον νέα θέση εργασίας (1,5 ΕΜΕ) που να αντιστοιχεί σε δεκαοχτώ (18) ανθρωπομήνες πλήρους απασχόλησης μισθωτής εργασίας (είτε για ένα άτομο πλήρους απασχόλησης είτε για περισσότερα άτομα μερικής απασχόλησης).
6. Να μην έχει γίνει έναρξη εργασιών για το έργο πριν τη δημοσίευση της παρούσας πρόσκλησης. Οι δικαιούχοι δύναται να ξεκινήσουν την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου πριν την έκδοση της Απόφασης Έγκρισης Αποτελεσμάτων Αξιολόγησης, με δική τους ευθύνη.
7. Να τηρήσουν απλογραφικά ή διπλογραφικά λογιστικά βιβλία (πρώην Β' ή Γ' κατηγορίας βιβλία) του ΚΦΑΣ.

8. Να δεσμεύονται ότι θα λειτουργήσουν νόμιμα αποκτώντας το κατάλληλο έγγραφο αδειοδότησης στον/στους ΚΑΔ επένδυσης, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και την ασκούμενη δραστηριότητά τους.
9. Να περιλαμβάνονται στις Πολύ μικρές, Μικρές και Μεσαίες Επιχειρήσεις (ΜΜΕ), όπως ορίζονται στη Σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής της 6ης Μαΐου 2003 και στο Παράρτημα Ι του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014, σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V: ΟΡΙΣΜΟΣ ΜΜΕ & ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΔΗΛΩΣΗΣ ΜΜΕ).
10. Να δεσμευτούν ότι το επιχειρηματικό τους σχέδιο δεν έχει υποβληθεί για ένταξη και δεν θα υποβληθεί σε άλλο πρόγραμμα που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή ενωσιακούς πόρους.
11. Κάθε επιλέξιμο νομικό πρόσωπο να συμμετέχει στην υποβολή μίας και μόνο αίτησης χρηματοδότησης επιχειρηματικού σχεδίου, επί ποινής απόρριψης όλων των τυχόν υποβληθεισών αιτήσεων.
12. Να μην διακόψουν τη λειτουργία τους, εκτός αν συντρέχουν λόγοι ανωτέρας βίας, για 1 (ένα) έτος μετά από την τελική πληρωμή της δημόσιας δαπάνης, εντός της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης.
13. Να λειτουργήσουν εντός της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης (έδρα ή υποκατάστημα) και οι δαπάνες του επιχειρηματικού σχεδίου να αφορούν την εγκατάσταση εντός της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης.
14. Να μην ενταχθούν σε ήδη οργανωμένο ομοιόμορφο δίκτυο διανομής προϊόντων ή παροχής υπηρεσιών, το οποίο εκμεταλλεύεται κατόπιν σχετικών συμβάσεων άδειες εκμετάλλευσης δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, που αφορούν συνήθως εμπορικά σήματα ή διακριτικούς τίτλους και τεχνογνωσία για την χρήση και τη διανομή αγαθών ή υπηρεσιών (π.χ. franchising, shop in shop, δίκτυο πρακτόρευσης).
15. Να εγγραφούν στο Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων του άρθρου 20 του ν.4557/2018 (Α' 139), ως ισχύει, εφόσον υφίσταται σχετική υποχρέωση.
16. Να δεσμευτούν ότι θα τηρούν τη νομοθεσία περί υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων και πρόληψης του επαγγελματικού κινδύνου.
17. Να δεσμευτούν ότι δεν συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού του άρθρου 39, παρ. 1-4 και του άρθρου 40, παρ. 1, του Ν. 4488/2017 (Α137/13.09.2017).
18. Να δεσμευτούν ότι κατά την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου θα προασπίσουν την ισότητα των φύλων και θα αποτρέψουν κάθε διάκριση λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού.
19. Να δεσμευτούν ότι μέχρι την ολοκλήρωση και ανάλογα με το είδος και τη φύση της προτεινόμενης Πράξης, θα μεριμνήσουν για τις κατάλληλες παρεμβάσεις έτσι ώστε να διασφαλίζεται η πρόσβαση των ατόμων με αναπηρία (ΑμΕΑ) στις κτιριακές υποδομές, στις υπηρεσίες και στα ηλεκτρονικά περιβάλλοντα, σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο (βλ. Παράρτημα ΙΧ: «Εξασφάλιση της προσβασιμότητας στα άτομα με αναπηρία»).
20. Να δεσμευτούν ότι η προτεινόμενη πράξη δεν καταστρατηγεί και δεν είναι ασύμβατη με κανένα από τα αναφερόμενα στο Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως αυτές αναφέρονται αναλυτικά στον «Πίνακα για τη συμμόρφωση των πράξεων με τον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ε. Ένωσης» (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII: ΠΙΝΑΚΑΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ ΜΕ ΤΟΝ ΧΑΡΤΗ ΘΕΜΕΛΙΩΔΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ).
21. Ο τόπος υλοποίησης της επένδυσης να μην είναι η κατοικία του/των δικαιούχου/ων (κύρια ή δευτερεύουσα).

22. Δεν επιτρέπεται η συστέγαση επιχειρήσεων. Με τον όρο συστέγαση νοείται η εγκατάσταση του Δικαιούχου σε ίδιο, μη διακριτό χώρο με άλλη επιχείρηση. Στην περίπτωση των ΚΟΙΝΣΕΠ ένταξης δίνεται η δυνατότητα συστέγασης με συναφή σύλλογο ή σωματείο, εφόσον υπάρχει σχετική πράξη παραχώρησης χώρου και προσδιορίζεται με σαφήνεια το ποσοστό (%) των εξόδων το οποίο αφορά στην ΚΟΙΝΣΕΠ.
23. Να υποβάλλουν ηλεκτρονικά αίτηση χρηματοδότησης, η οποία να συνοδεύεται από το σύνολο των αναγκαίων στοιχείων, δικαιολογητικών και εντύπων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Ενότητα 7 «Διαδικασία υποβολής αίτησης χρηματοδότησης» της παρούσας.

Β. Υφιστάμενοι φορείς Κ.ΑΛ.Ο

Υφιστάμενοι φορείς Κ.ΑΛ.Ο οι φορείς θα συσταθούν και θα ξεκινήσουν τη δραστηριότητά τους πριν την ημερομηνία υποβολής της πρότασης.

Οι προϋποθέσεις συμμετοχής των φορέων ΚΑΛΟ που υποβάλλουν πρόταση, είναι οι ακόλουθες:

1. Να διαθέτουν βεβαίωση εγγραφής στο Γενικό Μητρώο Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, και, για φορείς με λειτουργία πάνω από ένα έτος, πιστοποιητικό μέλους σε ισχύ κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης.
2. Να διατηρούν την ιδιότητα του μέλους του Μητρώου καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης της δράσης συμπεριλαμβανομένων των μακροχρόνιων υποχρεώσεων.
3. Να διατηρήσουν την υφιστάμενη θέση εργασίας (1,5 ΕΜΕ) ή να δημιουργήσουν μία τουλάχιστον νέα που να αντιστοιχούν σε δεκαοχτώ (18) ανθρωπομήνες (είτε για ένα άτομο πλήρους απασχόλησης είτε για περισσότερα άτομα μερικής απασχόλησης) μισθωτής εργασίας.
4. Να περιλαμβάνονται στις Πολύ μικρές, Μικρές και Μεσαίες Επιχειρήσεις (ΜΜΕ), όπως ορίζονται στη Σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής της 6ης Μαΐου 2003 και στο Παράρτημα Ι του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014, σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V «ΟΡΙΣΜΟΣ ΜΜΕ & ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΔΗΛΩΣΗΣ ΜΜΕ»).
5. Να διαθέτουν τουλάχιστον ένα δηλούμενο επιλέξιμο ΚΑΔ επένδυσης πριν την ηλεκτρονική υποβολή της επενδυτικής πρότασης και το προτεινόμενο επενδυτικό σχέδιο να αφορά σε έναν τουλάχιστον από τους επιλέξιμους ΚΑΔ.
6. Να λειτουργούν εντός της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης (έδρα ή υποκατάστημα ¹) και οι δαπάνες του επιχειρηματικού σχεδίου να αφορούν την εγκατάσταση εντός της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης.
7. Να λειτουργούν νόμιμα διαθέτοντας το κατάλληλο έγγραφο αδειοδότησης στον/στους ΚΑΔ επένδυσης, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και την ασκούμενη δραστηριότητά τους. Στην περίπτωση που η άδεια δεν έχει εκδοθεί ή έχει λήξει χρονικά, απαιτείται η προσκόμιση της σχετικής αίτησης έκδοσης/ανανέωσης αυτής. Οι επιχειρήσεις με δραστηριότητες για την άσκηση των οποίων δεν απαιτείται άδεια λειτουργίας, θα πρέπει να υποβάλουν Υπεύθυνη Δήλωση του Νόμιμου Εκπροσώπου όπου θα βεβαιώνεται ότι δεν απαιτείται η έκδοση άδειας λειτουργίας ή έγγραφο απαλλαγής από την σχετική υποχρέωση με σχετική τεκμηρίωση.
8. Να μην έχει γίνει έναρξη εργασιών για το έργο πριν τη δημοσίευση της παρούσας πρόσκλησης. Οι δικαιούχοι δύναται να ξεκινήσουν την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου πριν την έκδοση της Απόφασης Έγκρισης Αποτελεσμάτων Αξιολόγησης, με δική τους ευθύνη.

¹ Σε περίπτωση που στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης υπάρχει μόνο το υποκατάστημα του φορέα Κ.ΑΛ.Ο, η πρόταση θα είναι επιλέξιμη μόνο εφόσον το υποκατάστημα συστάθηκε και λειτουργεί το λιγότερο δώδεκα μήνες πριν από τη δημοσίευση της παρούσας πρόσκλησης.

9. Να δεσμευτούν ότι το επιχειρηματικό τους σχέδιο δεν έχει υποβληθεί για ένταξη και δεν θα υποβληθεί σε άλλο πρόγραμμα που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή ενωσιακούς πόρους.
10. Να υποβάλουν μία επενδυτική πρόταση ανά ΑΦΜ.
11. Να έχουν εγγραφεί στο Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων του άρθρου 20 του ν.4557/2018 (Α' 139), ως ισχύει, εφόσον υφίσταται σχετική υποχρέωση.
12. Να τηρούν απλογραφικά ή διπλογραφικά λογιστικά βιβλία (πρώην Β' ή Γ' κατηγορίας βιβλία) του ΚΦΑΣ.
13. Να μην διακόψουν τη λειτουργία τους, εκτός αν συντρέχουν λόγοι ανωτέρας βίας, για 1 (ένα) έτος μετά από την τελική πληρωμή της δημόσιας δαπάνης, εντός της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης.
14. Να μη βρίσκονται υπό πτώχευση, εκκαθάριση ή αναγκαστική διαχείριση.
15. Να μην εκκρεμεί σε βάρος τους ανάκτηση ενίσχυσης κατόπιν προηγούμενης αποφάσεως της Επιτροπής, με την οποία μια ενίσχυση κηρύσσεται παράνομη και ασυμβίβαστη με την εσωτερική αγορά.
16. Να μην έχουν λάβει ενίσχυση διάσωσης ή αναδιάρθρωσης, ή έχουν λάβει ενίσχυση διάσωσης αλλά έχουν αποπληρώσει το δάνειο και έχουν λύσει τη σύμβαση εγγύησης ή έχουν λάβει ενίσχυση αναδιάρθρωσης η οποία έχει ολοκληρωθεί.
17. Να μην έχουν επιβληθεί στην επιχείρηση πρόστιμα για τους λόγους του αρ. 39 παρ. 1 Ν. 4488/2017 τα οποία έχουν αποκτήσει τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ, για παραβάσεις εργατικής νομοθεσίας και ειδικότερα για:
  - ✓ Παράβαση «υψηλής» ή «πολύ υψηλής» σοβαρότητας (3 πρόστιμα/ 3 έλεγχοι)
  - ✓ Αδήλωτη εργασία (2 πρόστιμα/ 2 έλεγχοι)
18. Να μην εντάσσονται και να μην ενταχθούν σε ήδη οργανωμένο ομοιόμορφο δίκτυο διανομής προϊόντων ή παροχής υπηρεσιών, το οποίο εκμεταλλεύεται κατόπιν σχετικών συμβάσεων άδειες εκμετάλλευσης δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, που αφορούν συνήθως εμπορικά σήματα ή διακριτικούς τίτλους και τεχνογνωσία για την χρήση και τη διανομή αγαθών ή υπηρεσιών (π.χ. franchising, shop in shop, δίκτυο πρακτόρευσης).
19. Να μην προβούν σε μείωση προσωπικού κατά το διάστημα υλοποίησης της δράσης, υπολογιζόμενα σε Ετήσιες Μονάδες Εργασίας (ΕΜΕ) ως προς τις ΕΜΕ της επιχείρησης κατά το δωδεκάμηνο που προηγείται του μήνα υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης.

Ως μείωση προσωπικού θεωρείται:

  - η καταγγελία της σύμβασης εργασίας,
  - η αλλαγή του καθεστώτος απασχόλησης από πλήρη σε μερική ή σε εκ περιτροπής απασχόληση,
  - η εθελουσία έξοδος που γίνεται με πρωτοβουλία του εργοδότη, μέσω προγραμμάτων παροχής οικονομικών κυρίως κινήτρων εθελουσίας εξόδου,

Δεν θεωρείται μείωση προσωπικού:

  - η οικειοθελής αποχώρηση, που δεν θεωρείται καταγγελία σύμβασης σύμφωνα με το άρθρο 38 του ν. 4488/2017,
  - η καταγγελία σύμβασης λόγω συνταξιοδότησης,
  - η λήξη σύμβασης ορισμένου χρόνου,
  - φυλάκιση ή θάνατος,

- η καταγγελία σύμβασης εργασίας αορίστου ή ορισμένου χρόνου (πριν τη λήξη της) που οφείλεται σε σπουδαίο λόγο που αφορά στον εργαζόμενο (μήνυση για αξιόποινη πράξη που επηρεάζει ή μπορεί να επηρεάσει την εργασία του).

Στις περιπτώσεις στράτευσης, ασθένειας, ανυπαίτιου κωλύματος (π.χ. κυοφορίας - λοχείας), ειδικής άδειας προστασίας της μητρότητας που αφορά το δεσμευόμενο μη επιχορηγούμενο προσωπικό, δεν απαιτείται αντικατάσταση, αφού η σχέση εργασίας δεν διακόπτεται, υπό τον όρο ότι ο Δικαιούχος θα προσκομίσει στον φορέα υλοποίησης τα απαραίτητα δικαιολογητικά.

20. Να δεσμευτούν ότι θα τηρούν τη νομοθεσία περί υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων και πρόληψης του επαγγελματικού κινδύνου.
21. Να δεσμευτούν ότι δεν συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού του άρθρου 39, παρ. 1-4 και του άρθρου 40, παρ. 1, του Ν. 4488/2017 (Α137/13.09.2017).
22. Να δεσμευτούν ότι κατά την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου θα προασπίσουν την ισότητα των φύλων και θα αποτρέψουν κάθε διάκριση λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού.
23. Να δεσμευτούν ότι μέχρι την ολοκλήρωση και ανάλογα με το είδος και τη φύση της προτεινόμενης Πράξης, θα μεριμνήσουν για τις κατάλληλες παρεμβάσεις έτσι ώστε να διασφαλίζεται η πρόσβαση των ατόμων με αναπηρία (ΑμΕΑ) στις κτιριακές υποδομές, στις υπηρεσίες και στα ηλεκτρονικά περιβάλλοντα, σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο (βλ. Παράρτημα ΙΧ: «Εξασφάλιση της προσβασιμότητας στα άτομα με αναπηρία»).
24. Να δεσμευτούν ότι η προτεινόμενη πράξη δεν καταστρατηγεί και δεν είναι ασύμβατη με κανένα από τα αναφερόμενα στο Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως αυτές αναφέρονται αναλυτικά στον «Πίνακα για τη συμμόρφωση των πράξεων με τον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ε. Ένωσης» (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII: «ΠΙΝΑΚΑΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ ΜΕ ΤΟΝ ΧΑΡΤΗ ΘΕΜΕΛΙΩΔΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ»).
25. Δεν επιτρέπεται η συστέγαση επιχειρήσεων. Με τον όρο συστέγαση νοείται η εγκατάσταση του Δικαιούχου σε ίδιο, μη διακριτό χώρο με άλλη επιχείρηση. Στην περίπτωση των ΚΟΙΝΣΕΠ ένταξης δίνεται η δυνατότητα συστέγασης με συναφή σύλλογο ή σωματείο, εφόσον υπάρχει σχετική πράξη παραχώρησης χώρου και προσδιορίζεται με σαφήνεια το ποσοστό (%) των εξόδων το οποίο αφορά στην ΚΟΙΝΣΕΠ.
26. Ο τόπος υλοποίησης της επένδυσης να μην είναι η κατοικία του/των δικαιούχου/ων (κύρια ή δευτερεύουσα).
27. Να υποβάλλουν ηλεκτρονικά αίτηση χρηματοδότησης, η οποία να συνοδεύεται από το σύνολο των αναγκαίων στοιχείων, δικαιολογητικών και εντύπων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Ενότητα 7 «Διαδικασία υποβολής αίτησης χρηματοδότησής» της παρούσας.

Δεν έχουν δικαίωμα υποβολής αίτησης χρηματοδότησης:

1. Οι δημόσιες επιχειρήσεις, οι δημόσιοι φορείς ή δημόσιοι οργανισμοί ή/και θυγατρικές τους, καθώς και οι εταιρείες στο κεφάλαιο ή τα δικαιώματα ψήφου των οποίων συμμετέχουν, άμεσα ή έμμεσα, με ποσοστό μεγαλύτερο του (25%) είκοσι πέντε τοις εκατό οι Ο.Τ.Α. & όλοι οι ανωτέρω δημόσιοι φορείς μεμονωμένα ή από κοινού.

2. Όλες οι επιχειρήσεις, φορείς, υπηρεσίες και οργανισμοί που διέπονται, όσον αφορά την πρόσληψη του προσωπικού τους, από τις διατάξεις του Ν.2190/94 (ΦΕΚ 25/Α/03.03.1994) και του Β. 3812 (ΦΕΚ 234/Α/28.12.2009).
3. Οι επιχειρήσεις που εντάσσονται σε ήδη οργανωμένο ομοιόμορφο δίκτυο διανομής προϊόντων ή παροχής υπηρεσιών και οι οποίες εκμεταλλεύονται κατόπιν σχετικών συμβάσεων άδειες εκμετάλλευσης δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, που αφορούν συνήθως εμπορικά σήματα ή διακριτικούς τίτλους και τεχνογνωσία για την χρήση και τη διανομή αγαθών ή υπηρεσιών (π.χ. franchising, Shop in shop, δίκτυο πρακτόρευσης κλπ).
4. Οι επιχειρήσεις προώθησης προϊόντων & παροχής υπηρεσιών μέσω τηλεφώνου (telemarketing).
5. Νυχτερινά κέντρα.
6. Οι εποχικές επιχειρήσεις για την πρόσληψη επιχορηγούμενων ως εποχικό προσωπικό τους.
7. Οι εξωχώριες (offshore) επιχειρήσεις καθώς και υπό ίδρυση επιχειρήσεις των οποίων ιδιοκτήτες/μέτοχοι/εταίροι συμμετέχουν σε εξωχώριες (offshore) επιχειρήσεις.

Ειδικά θέματα σύμφωνα με τον Κανονισμό Ε.Ε. 2023/2831

Στην παρούσα Πρόσκληση δεν είναι επιλέξιμες:

α) ενισχύσεις προς επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην πρωτογενή παραγωγή προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας

β) ενισχύσεις προς επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στη μεταποίηση και την εμπορία προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, εφόσον το ποσό της ενίσχυσης καθορίζεται με βάση την τιμή ή την ποσότητα των προϊόντων που αγοράζονται ή διατίθενται στην αγορά

γ) ενισχύσεις προς επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην πρωτογενή παραγωγή γεωργικών προϊόντων

δ) ενισχύσεις προς επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα της μεταποίησης και της εμπορίας γεωργικών προϊόντων, σε μία από τις ακόλουθες περιπτώσεις:

- όταν το ποσό της ενίσχυσης καθορίζεται με βάση την τιμή ή την ποσότητα των εν λόγω προϊόντων που αγοράζονται από πρωτογενείς παραγωγούς ή διατίθενται στην αγορά από τις οικείες επιχειρήσεις
- όταν η ενίσχυση συνοδεύεται από την υποχρέωση απόδοσής της εν μέρει ή εξολοκλήρου σε πρωτογενείς παραγωγούς

ε) ενισχύσεις που χορηγούνται για δραστηριότητες που σχετίζονται με εξαγωγές προς τρίτες χώρες ή προς κράτη μέλη, ιδίως δε τις ενισχύσεις που συνδέονται άμεσα με τις εξαγόμενες ποσότητες, με τη δημιουργία και τη λειτουργία δικτύου διανομής ή με άλλες τρέχουσες δαπάνες που σχετίζονται με την εξαγωγική δραστηριότητα

στ) ενισχύσεις για τις οποίες τίθεται ως όρος η χρήση εγχώριων αγαθών και υπηρεσιών αντί εισαγόμενων.

Στην περίπτωση Δικαιούχων που δραστηριοποιούνται ή επιθυμούν να δραστηριοποιηθούν στους παραπάνω τομείς και δραστηριοποιούνται ή επιθυμούν να δραστηριοποιηθούν επίσης σε έναν ή περισσότερους από τους τομείς οι οποίοι εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Καν. ΕΕ 2023/2831 (ΟJ EL L 15.12.2023) (De Minimis) ή ασκούν άλλες δραστηριότητες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του, ο

Δικαιούχος δύναται να ενταχθεί στη δράση, υπό την προϋπόθεση ότι διασφαλίζεται, με κατάλληλα μέσα, ο διαχωρισμός των δραστηριοτήτων ή η διάκριση του κόστους, ότι οι δραστηριότητες στους τομείς που εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού δεν τυγχάνουν ενίσχυσης ή σσωνος σημασίας και εφόσον κατά την αξιολόγηση, υποβάλλεται Υπεύθυνη Δήλωση, στην οποία θα αναφέρεται ρητά ότι το επιχορηγούμενο προσωπικό δεν πρόκειται να απασχοληθεί στο εξαιρούμενο αντικείμενο εργασιών.

Η ενίσχυση ή σσωνος σημασίας θεωρείται ότι χορηγείται κατά τον χρόνο παραχώρησης στην οικεία επιχείρηση του εννόμου δικαιώματος λήψης της ενίσχυσης σύμφωνα με το εφαρμοστέο εθνικό νομικό καθεστώς, ανεξαρτήτως της ημερομηνίας καταβολής της ενίσχυσης ή σσωνος σημασίας στην επιχείρηση.

Όταν σημειωθεί υπέρβαση του ανώτατου ορίου του ποσού των 300.000€ με τη χορήγηση νέας ενίσχυσης ή σσωνος σημασίας, η εν λόγω νέα ενίσχυση δεν υπάγεται στο ευεργέτημα του παρόντος κανονισμού.

Επισημαίνεται ότι ο Καν ΕΕ 2831/2023 αναφέρεται σε «ενιαία επιχείρηση»:

Στην «ενιαία επιχείρηση» περιλαμβάνονται όλες οι επιχειρήσεις που έχουν τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες σχέσεις μεταξύ τους:

- α. μια επιχείρηση κατέχει την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων άλλης επιχείρησης·
- β. μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να διορίζει ή να παύει την πλειοψηφία των μελών του διοικητικού, διαχειριστικού ή εποπτικού οργάνου άλλης επιχείρησης·
- γ. μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να ασκεί δεσπόμενη επιρροή σε άλλη επιχείρηση βάσει σύμβασης που έχει συνάψει με αυτήν ή δυνάμει ρήτρας του καταστατικού αυτής της τελευταίας·
- δ. μια επιχείρηση που είναι μέτοχος ή εταίρος άλλης επιχείρησης ελέγχει μόνη της, βάσει συμφωνίας που έχει συνάψει με άλλους μετόχους ή εταίρους της εν λόγω επιχείρησης, την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων αυτής της επιχείρησης.

Οι επιχειρήσεις που έχουν οποιαδήποτε από τις σχέσεις που αναφέρονται στα στοιχεία (α) έως (δ) του πρώτου εδαφίου με μία ή περισσότερες άλλες επιχειρήσεις θεωρούνται, επίσης ενιαία επιχείρηση.

Στον έλεγχο ορίων μεμονωμένων ενισχύσεων αθροίζονται οι ενισχύσεις που έχει λάβει η δικαιούχος επιχειρηματική μονάδα και όλες οι επιχειρήσεις που συνιστούν με αυτήν «ενιαία επιχείρηση», κατά την έννοια της παρ.2 του άρθρου 2 του Καν. 2831/2023.

Οι ανωτέρω προϋποθέσεις πρέπει να πληρούνται στο σύνολό τους. Η μη ικανοποίηση μίας ή περισσότερων εξ' αυτών ή η ελλιπής ή ανύπαρκτη τεκμηρίωση για την ικανοποίησή τους αποτελούν συνθήκες αποκλεισμού του επενδυτικού σχεδίου και συνεπώς λόγο που συνιστά αδυναμία υποβολής της αίτησης ή/και απόρριψης αυτής.

5. ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ – ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ – ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

5.1 Κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών

Ως ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας δαπανών ορίζεται η ημερομηνία δημοσίευσης της Δράσης. Σε αντίθετη περίπτωση η δαπάνη κρίνεται μη επιλέξιμη και ως εκ τούτου αφαιρείται από τον επιχορηγούμενο προϋπολογισμό του επενδυτικού σχεδίου.

Η Δράση χρηματοδοτεί θέσεις εργασίας και συγκεκριμένα:

Υφιστάμενες επιχειρήσεις: (Υφιστάμενες και νέες θέσεις εργασίας):

Υποχρεωτικά μία υφιστάμενη ή νέα θέση (ανέργου εγγεγραμμένου στη ΔΥΠΑ) εργασίας πλήρους απασχόλησης μισθωτής εργασίας που να αντιστοιχεί σε δεκαοχτώ (18) ανθρωπομήνες ή περισσότερες θέσεις εργασίας (υφιστάμενες ή νέες) μερικής απασχόλησης μισθωτής εργασίας που να αντιστοιχούν σε δεκαοχτώ (18) ανθρωπομήνες (το άθροισμα των ΕΜΕ για διάστημα 18 μηνών να αθροίζει 1,5 Ε.Μ.Ε.). Επίσης είναι επιλέξιμη προς επιδότηση και από 1 έως 2 πρόσθετες νέες θέσεις εργασίας (ανέργου/ανέργων εγγεγραμμένου/νων στη ΔΥΠΑ) πλήρους/μερικής απασχόλησης έως 18 ανθρωπομήνες (το άθροισμα των πρόσθετων ΕΜΕ για διάστημα 18 μηνών να αθροίζει από 0,1(>0) έως 1,5 Ε.Μ.Ε.).

Υπό σύσταση επιχειρήσεις (Νέες Θέσεις εργασίας):

Υποχρεωτικά μία νέα θέση (ανέργου εγγεγραμμένου στη ΔΥΠΑ) εργασίας πλήρους απασχόλησης μισθωτής εργασίας που να αντιστοιχεί σε δεκαοχτώ (18) ανθρωπομήνες ή περισσότερες νέες θέσεις εργασίας μερικής απασχόλησης μισθωτής εργασίας που να αντιστοιχούν σε δεκαοχτώ (18) ανθρωπομήνες (το άθροισμα των ΕΜΕ για διάστημα 18 μηνών να αθροίζει 1,5 Ε.Μ.Ε.). Επίσης είναι επιλέξιμη προς επιδότηση και μία πρόσθετη νέα/νέες θέσεις εργασίας (ανέργου/ανέργων εγγεγραμμένου/νων στη ΔΥΠΑ) πλήρους/μερικής απασχόλησης έως 18 ανθρωπομήνες (το άθροισμα των πρόσθετων ΕΜΕ για διάστημα 18 μηνών να αθροίζει από 0,1(>0) έως 1,5 Ε.Μ.Ε.).

Επιπρόσθετα χρηματοδοτεί τις λοιπές άμεσες (πλην δαπανών προσωπικού) και έμμεσες δαπάνες του επενδυτικού σχεδίου με τη μορφή απλοποιημένου κόστους και πιο συγκεκριμένα με ποσοστό 40% επί του επιλέξιμου μισθολογικού κόστους, σύμφωνα με το άρθρο 56.1 του Γενικού Κανονισμού 2021/1060 και το άρθρο 34 της υπ' αριθμ. 114947 ΥΑ (ΦΕΚ Β 6132/01.12.2022).

Η πρόσληψη των νέων θέσεων εργασίας θα πρέπει να έχει πραγματοποιηθεί εντός πέντε (5) μηνών από την ημερομηνία έκδοσης των Αποτελεσμάτων Αξιολόγησης.

Πίνακας 1 – Κατηγορίες/υποκατηγορίες επιλέξιμων δαπανών

Κωδικός Κατηγορίας/Υποκατηγορίας ΟΠΣΚΕ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ / ΥΠΟΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΔΑΠΑΝΩΝ	ΤΑΜΕΙΟ
01.	Δαπάνες Προσωπικού	
01.09	Πλήρες Μισθολογικό Κόστος Νεοπροσλαμβανόμενου Προσωπικού	ΕΚΤ +
01.10	Πλήρες Μισθολογικό Κόστος Υφιστάμενου Προσωπικού	
10.	Συντελεστής Υπολογισμού Επιλέξιμων Δαπανών Έργου	
10.01	Ενιαίος Συντελεστής Υπολογισμού Επιλέξιμων Δαπανών Έργου Αφορά : Λειτουργικές δαπάνες (ενοίκια, κοινή ωφέλεια, προβολή, δικτύωση κ.α.). <i>Εφαρμόζεται Ενιαίος Συντελεστής Υπολογισμού Επιλέξιμων Δαπανών Έργου - απλοποιημένο κόστος (40% επί των επιλέξιμων άμεσων δαπανών προσωπικού) – Υποχρεωτική κατηγορία δαπάνης</i>	ΕΚΤ +

Η μέγιστη διάρκεια ολοκλήρωσης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου του επενδυτικού σχεδίου δε μπορεί να υπερβαίνει τους **είκοσι έξι (26) μήνες**, από την ημερομηνία έκδοσης των Αποτελεσμάτων Αξιολόγησης (αποστολής των αποτελεσμάτων αξιολόγησης).

Επισημαίνεται ότι, οι ειδικότητες του προσωπικού που θα προσληφθεί στο πλαίσιο της πράξης θα πρέπει να εξυπηρετούν τους στόχους του επιχειρηματικού σχεδίου.

Κατηγορία Δαπάνης 01. ΔΑΠΑΝΕΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

Οι δαπάνες προσωπικού που αναφέρονται επιγραμματικά στον Πίνακα 1 πρέπει να παρουσιάζουν συνάφεια με τους στόχους του επενδυτικού σχεδίου και να πραγματοποιούνται εντός της επιλέξιμης περιόδου υλοποίησής του.

Ειδικότερα ισχύουν τα παρακάτω:

Υποκατηγορία Δαπάνης 01.09 : Πλήρες Μισθολογικό Κόστος Νεοπροσλαμβανόμενου Προσωπικού (α-νέργου εγγεγραμμένου στη ΔΥΠΑ)

Επιδότηση μισθολογικού και ασφαλιστικού κόστους νεοπροσλαμβανόμενου προσωπικού κατάλληλων ικανοτήτων για την προώθηση του επιχειρηματικού σχεδίου μέχρι 18 ανθρωπομήνες πλήρους απασχόλησης ανά εργαζόμενο. **Το επιλέξιμο ποσό ανά ανθρωπομήνα είναι το ελάχιστο νόμιμο συνολικό κόστος μισθοδοσίας (κατώτατος μισθός ως ισχύει) περιλαμβάνοντας επιδόματα εορτών Χριστουγέννων και Πάσχα και το επίδομα αδειάς.**

Οι επιχορηγούμενες ετήσιες μονάδες εργασίας (ΕΜΕ) **πρέπει να είναι πρόσθετες** (δηλ. να προσαυξάνουν) ως προς τις ΕΜΕ της επιχείρησης κατά το έτος αναφοράς, ήτοι το δωδεκάμηνο που προηγείται του μήνα υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης. Η επιχείρηση δεν αναλαμβάνει την δέσμευση να διατηρήσει την νέα/νέες θέση/θέσεις εργασίας μετά την ημερομηνία ολοκλήρωσης της επένδυσης.

Οι δεκαοχτώ (18) ανθρωπομήνες πλήρους απασχόλησης της νέας θέσης εργασίας (αξιολογούμενο και βαθμολογούμενο κριτήριο) δύνανται να καλύπτονται αθροιστικά και από αντίστοιχους (18) μήνες μερικής απασχόλησης περισσότερων εργαζομένων.

Η διάρκεια συμπλήρωσης των δεκαοχτώ (18) μηνών πλήρους απασχόλησης δύναται να μην είναι συνεχής στις παρακάτω περιπτώσεις όπου θα αποδεικνύεται:

- η οικειοθελής αποχώρηση, που δεν θεωρείται καταγγελία σύμβασης σύμφωνα με το άρθρο 38 του ν. 4488/2017,
- η καταγγελία σύμβασης λόγω συνταξιοδότησης,
- η λήξη σύμβασης ορισμένου χρόνου,
- φυλάκιση ή θάνατος,
- η καταγγελία σύμβασης εργασίας αορίστου ή ορισμένου χρόνου (πριν τη λήξη της) που οφείλεται σε σπουδαίο λόγο που αφορά στον εργαζόμενο (μηνύση για αξιόποινη πράξη που επηρεάζει ή μπορεί να επηρεάσει την εργασία του).

Ο νεοπροσλαμβανόμενος εργαζόμενος πρέπει να είναι άνεργος, εγγεγραμμένος στη ΔΥΠΑ πριν την πρόσληψή του.

Υποκατηγορία Δαπάνης 01.10 : Πλήρες Μισθολογικό Κόστος Υφιστάμενου Προσωπικού

Επιδότηση μισθολογικού και ασφαλιστικού κόστους υφιστάμενου προσωπικού μέχρι 18 ανθρωπομήνες πλήρους απασχόλησης ανά εργαζόμενο που απασχολείται σε αντικείμενο συναφές με το επιχειρηματικό σχέδιο. **Το επιλέξιμο ποσό ανά ανθρωπομήνα είναι το ελάχιστο νόμιμο συνολικό κόστος μισθοδοσίας (κατώτατος μισθός ως ισχύει) περιλαμβάνοντας επιδόματα εορτών Χριστουγέννων και Πάσχα και το επίδομα αδείας.**

Επισημάνσεις επί των δαπανών προσωπικού (Υποκατηγορίες 01.09 και 01.10)

Οι δαπάνες προσωπικού για τις δύο ανωτέρω υποκατηγορίες είναι επιλέξιμες υπό τις κάτωθι προϋποθέσεις :

- Οι εργαζόμενοι να απασχολούνται στην επιχείρηση με εξαρτημένη πλήρη ή μερική απασχόληση (μισθωτή εργασία),
- Η εξόφληση των δαπανών μισθοδοσίας (καθαρό ποσό σε εργαζόμενο) να πραγματοποιείται μόνο με τη χρήση τραπεζικού μέσου.
- Το επιδοτούμενο μισθολογικό και ασφαλιστικό κόστος για εργαζόμενο/ους (μη μέλος/η του Φορέα), τόσο στις υφιστάμενες όσο και στη/ις νέα/νέες θέση/εις εργασίας που έχουν τις παρακάτω σχέσεις με τα μέλη του φορέα Κ.Α.Λ.Ο.: σύζυγος ή συγγενής έως και 2ου βαθμού (εξ αίματος και εξ αγχιστείας), δεν μπορεί αθροιστικά να ξεπερνά το κόστος που αντιστοιχεί σε δεκαοχτώ (18) ανθρωπομήνες πλήρους απασχόλησης για το σύνολο των εργαζομένων αυτών. Σε περίπτωση νομικού προσώπου που συμμετέχει στο φορέα Κ.Α.Λ.Ο, η εν λόγω προϋπόθεση ισχύει για όλους τους εταίρους/μετόχους ή μέλος ΔΣ.

Επισημαίνεται ότι :

- Όλοι οι υπολογισμοί γίνονται σε ΕΜΕ. Εργαζόμενοι που απασχολούνται με μερική απασχόληση λογίζονται ως κλάσματα ΕΜΕ.
- Οι ΕΜΕ (πλήρεις ή κλάσματα ΕΜΕ) πιστοποιούνται απολογιστικά, με βάση τα στοιχεία απασχόλησης που θα αναφέρονται στο αίτημα του δικαιούχου για την πιστοποίηση της ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου.
- Στο μισθολογικό κόστος του προσωπικού περιλαμβάνονται όλες οι νόμιμες αποδοχές & ασφαλιστικές εισφορές, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις, καθώς και οι υποχρεώσεις της επιχείρησης προς τους φορείς του Δημοσίου, εξαιρουμένης της αποζημίωσης απόλυσης και έκτακτες αποδοχές που δεν προβλέπονται στο θεσμικό πλαίσιο του δικαιούχου ή στη σύμβαση εργασίας ή/και καταβάλλονται κατά περίπτωση (ad hoc, bonus).
- Το κόστος Ε.Μ.Ε. μισθωτής εργασίας η οποία επιχορηγείται από άλλο Φορέα (πχ ΔΥΠΑ) **δεν είναι επιλέξιμη δαπάνη.**
- Σε περίπτωση που έχουν καταβληθεί οι καθαρές (πληρωτέες) αποδοχές και δεν έχουν αποδοθεί οι αναλογούσες ασφαλιστικές εισφορές και ο αντίστοιχος φόρος, δύναται να πιστοποιηθούν οι

καθαρές αποδοχές υπό τον όρο ότι ο δικαιούχος έχει προβεί σε ρύθμιση των οφειλών του την οποία και εξυπηρετεί.

- **Δεν είναι επιλέξιμο** το κόστος ατόμων τα οποία κάνουν πρακτική άσκηση.
- Στις ΕΜΕ προσμετρώνται μόνο αυτές στις οποίες αντιστοιχούν νόμιμες εισφορές ΕΦΚΑ και όχι απασχολούμενων με αυτασφάλιση και δελτία παροχής υπηρεσιών.

Κατηγορία Δαπάνης 10. Ενιαίος Συντελεστής Υπολογισμού Επιλέξιμων Δαπανών Έργου

- Η υποκατηγορία 10.1 (Ενιαίος Συντελεστής Υπολογισμού Επιλέξιμων Δαπανών Έργου) αφορά σε λοιπές άμεσες και έμμεσες για την υλοποίηση της πράξης δαπάνες, που υπολογίζονται σύμφωνα με τη μέθοδο απλοποιημένου κόστους στο 40% του αθροίσματος των δαπανών της κατηγορίας 01 (υποκατηγορίες 01.09 + 01.10).
- Για όλες τις δαπάνες που θα αποζημιωθούν με τη χρήση επιλογής απλοποιημένου κόστους, δε θα προσκομίζονται εξοφλημένα παραστατικά δαπανών ή έγγραφα ισοδύναμης λογιστικής αξίας που τηρούνται στο λογιστικό σύστημα της επιχείρησης και καταβάλλονται αναλογικά με κάθε πληρωμή και το αναλογούν ύψος αυτής οριστικοποιείται κατά το στάδιο της τελικής πιστοποίησης του επιχειρηματικού σχεδίου.

Διευκρινήσεις για την επιλεξιμότητα δαπανών

Επισημαίνεται ότι :

- Δαπάνες που πραγματοποιούνται πριν από την έναρξη της επιλεξιμότητας των δαπανών δεν είναι επιλέξιμες.
- Οι επιλέξιμες δαπάνες πρέπει να πληρούν τους όρους που καθορίζει η Α.Π. 114947/01.12.2022 (ΦΕΚ Β/6132/01.12.2022) απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021 – 2027», όπως ισχύει.
- Για την πιστοποίηση των επιλέξιμων δαπανών πρέπει να προσκομίζονται όλα τα συνοδευτικά έγγραφα και οι αντίστοιχες τραπεζικές συναλλαγές, ώστε να είναι δυνατή η ύπαρξη αξιόπιστης και επαρκούς διαδρομής ελέγχου για την εξόφληση του μισθοδοτούμενου.
- Για τον έλεγχο του κόστους των δαπανών της επένδυσης μπορούν να χρησιμοποιούνται από τους αρμόδιους ελεγκτές/αξιολογητές, κάθε είδους αποδεικτικά στοιχεία, για τη φύση και το είδος των συγκεκριμένων δαπανών.

5.2 Προϋπολογισμός & Διάρκεια Υλοποίησης

Η Δράση θα υλοποιηθεί με πόρους του Προγράμματος «Ανατολική Μακεδονία, Θράκη» του ΕΣΠΑ 2021-2027 συνολικού ύψους **2.000.000 €** .

Ο προϋπολογισμός της δράσης ενδεικτικά κατανέμεται ως εξής:

- ποσοστό 80% για υφιστάμενες επιχειρήσεις
- ποσοστό 20% για υπό σύσταση επιχειρήσεις,

με δυνατότητα μεταφοράς πόρων από μια κατηγορία στην άλλη στο βαθμό που δεν καλυφθούν οι επιμέρους προϋπολογισμοί από τις υποβληθείσες αιτήσεις.

Ο επιχορηγούμενος προϋπολογισμός κάθε επενδυτικού σχεδίου κυμαίνεται από **25.000€** έως **60.000€**.

Η επιχορήγηση θα ανέρχεται σε ποσοστό **100%** επί των επιλέξιμων υποβαλλόμενων δαπανών.

Τα επενδυτικά σχέδια θα χρηματοδοτηθούν στο πλαίσιο του Καν. ΕΕ 2023/2831 (ΟJ EL L 15.12.2023) (De Minimis).

Η ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας δαπανών ορίζεται η ημερομηνία δημοσίευσης της παρούσας πρόσκλησης. Η μέγιστη διάρκεια ολοκλήρωσης του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου του επενδυτικού σχεδίου δε μπορεί να υπερβαίνει τους **είκοσι έξι (26) μήνες**, από την ημερομηνία ηλεκτρονικής κοινοποίησης της οριστικής έγκρισης της αίτησης χρηματοδότησης (αποτέλεσμα αξιολόγησης ή αποτέλεσμα αξιολόγησης ένστασης).

Η περίοδος υλοποίησης της πράξης είναι είκοσι έξι (26) μήνες και η οποία περιλαμβάνει τον χρόνο εύρεσης και πρόσληψης του προσωπικού από την επιχείρηση (5 μήνες από την ημερομηνία έκδοσης και αποστολής των Αποτελεσμάτων Αξιολόγησης), την υλοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου (18 μήνες απασχόλησης) καθώς και τον χρόνο που απαιτείται για την εξόφληση των ασφαλιστικών και φορολογικών υποχρεώσεων της μισθοδοσίας. Στο χρόνο αυτό περιλαμβάνεται και το χρονικό διάστημα που τυχόν απαιτηθεί για πρόσληψη νέου, σε αντικατάσταση του αρχικά προσληφθέντος προσωπικού.

Αιτήματα παράτασης υλοποίησης δε δύναται να υποβληθούν, εκτός αν συντρέχουν λόγοι ανωτέρας βίας όπως ορίζει ο Ν. 3885/2010 άρθρο 23.

6. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΗΜΑ

Η ένταση της ενίσχυσης θα ανέλθει στο **100%** του επιχορηγούμενου προϋπολογισμού της πράξης.

Η ιδιωτική συμμετοχή είναι το επιπλέον κόστος που προκαλείται στην περίπτωση που η επιχείρηση καταβάλει υψηλότερους μισθούς από το επιλέξιμο κόστος. Για την κάλυψη της ιδιωτικής συμμετοχής, ο δυνητικός δικαιούχος της ενίσχυσης θα χρησιμοποιήσει ιδίους πόρους (ίδια συμμετοχή).

7. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Η αίτηση χρηματοδότησης υποβάλλεται **υποχρεωτικά ηλεκτρονικά** μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Διαχείρισης Κρατικών Ενισχύσεων (ΟΠΣΚΕ) (<https://app.opske.gr/>) κάνοντας χρήση της τυποποιημένης Φόρμας Υποβολής Αίτησης Χρηματοδότησης και συνοδεύεται από όλα τα αναγκαία κατά περίπτωση δικαιολογητικά που προβλέπονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ «Δικαιολογητικά υποβολής/ένταξης». Αιτήσεις χρηματοδότησης στις οποίες δεν έχουν συμπληρωθεί όλα τα υποχρεωτικά προς συμπλήρωση πεδία του ΟΠΣΚΕ δεν θα είναι δυνατό να υποβληθούν και να προχωρήσουν στο επόμενο στάδιο.

Την πρόσκληση και όλα τα συνοδευτικά έντυπα, οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να τα βρουν στους παρακάτω δικτυακούς τόπους:

- της ΕΥΔ Π-ΑΜΘ (www.eydamth.gr)
- του ΕΦΕΠΑΕ (www.efepae.gr, www.efepaeamth.gr)
- του ΕΣΠΑ (www.espa.gr)

Αιτήσεις που δεν έχουν υποβληθεί ηλεκτρονικά δεν αξιολογούνται.

Για να θεωρηθεί ότι η διαδικασία ηλεκτρονικής υποβολής ολοκληρώθηκε εμπρόθεσμα, θα πρέπει η υποβολή της αίτησης να ολοκληρωθεί μέχρι την καταληκτική ημερομηνία και ώρα. Σε περίπτωση υποβολής και στη συνέχεια επανεπεξεργασίας της αίτησης, ως ημερομηνία υποβολής για την τεκμηρίωση του εμπρόθεσμου λαμβάνεται υπόψη η τελική-οριστική υποβολή (μετά την ολοκλήρωση της επανεπεξεργασίας πρέπει να γίνει εκ νέου υποβολή/οριστικοποίηση της πρότασης από το χρήστη). Αιτήσεις, οι οποίες κατά την καταληκτική ημερομηνία υποβολής, βρίσκονται σε κατάσταση επανεπεξεργασίας, λογίζονται ως μη υποβληθείσες και δεν προχωρούν σε αξιολόγηση.

Μετά τη λήξη της προθεσμίας ηλεκτρονικής υποβολής δεν γίνεται αποδεκτή καμία υποβολή/οριστικοποίηση αίτησης χρηματοδότησης.

Είναι επιτρεπτή αποκλειστικά μια και μοναδική αίτηση χρηματοδότησης ανά Α.Φ.Μ.

Για τις υφιστάμενες ο δικαιούχος πραγματοποιεί είσοδο στο ΟΠΣΚΕ με τους κωδικούς TaxisNet της επιχείρησης και ορίζει Συντονιστή ΟΠΣΚΕ πράξης για τη συγκεκριμένη Δράση στο Προφίλ του. Ο Συντονιστής πρέπει να είναι φυσικό πρόσωπο που διαθέτει επίσης προφίλ στο ΟΠΣΚΕ.

Για τις υπό ίδρυση επιχειρήσεις (που δεν διαθέτουν ΑΦΜ) η αίτηση χρηματοδότησης υποβάλλεται από τον Συντονιστή για λογαριασμό τους. Ο Συντονιστής εισέρχεται στο σύστημα με τους κωδικούς TaxisNet, ορίζει «υποδράση» και μέσω της επιλογής «προσθήκη δικαιούχου» δημιουργεί την βασική καρτέλα στοιχείων για την υπό ίδρυση επιχείρηση.

Ο Συντονιστής ΟΠΣΚΕ διαχειρίζεται το σύνολο των απαιτούμενων ενεργειών της Πράξης από την έναρξη μέχρι και την ολοκλήρωση της, για λογαριασμό του δικαιούχου της ενίσχυσης. Ως Συντονιστές ΟΠΣΚΕ μπορούν να οριστούν και εξουσιοδοτημένα πρόσωπα του δικαιούχου (π.χ. Νόμιμος Εκπρόσωπος, Λογιστής).

Κατά την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης, ο δυνητικός δικαιούχος της Δράσης υποχρεούται σωρευτικά:

- να συμπληρώσει στο ΟΠΣΚΕ τα σχετικά πεδία της φόρμας υποβολής,
- να επισυνάψει στο ΟΠΣΚΕ τα δικαιολογητικά που υποβάλλονται ηλεκτρονικά κατά την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης,
- να οριστικοποιήσει την αίτηση χρηματοδότησης ώστε αυτή να καταστεί διαθέσιμη προς επεξεργασία σε επόμενο στάδιο.

Οι Δικαιούχοι φέρουν την αποκλειστική και αμέριστη ευθύνη της πλήρους και ορθής συμπλήρωσης της ηλεκτρονικής τους αίτησης χρηματοδότησης (καταχωρήσεις στο ΟΠΣΚΕ, & καταχωρήσεις στις Εθνικές Βάσεις Δεδομένων που αντλούνται διαλειτουργικά), καθώς και την ευθύνη εμπρόθεσμης υποβολής.

Κάθε αίτηση χρηματοδότησης, λαμβάνει ενάριθμο κωδικό κατά την αρχικοποίηση της υποβολής στο ΟΠΣΚΕ και με την εμπρόθεσμη ηλεκτρονική υποβολή της, λαμβάνει αυτόματα σχετική χρονοσήμανση στο ΟΠΣΚΕ (ημερομηνία και ώρα οριστικοποίησης).

Οι αιτήσεις χρηματοδότησης στο ΟΠΣΚΕ πρέπει να είναι πλήρως συμπληρωμένες, καθώς σε διαφορετική περίπτωση δεν είναι δυνατή η οριστική υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης. Αιτήσεις Χρηματοδότησης που δεν υποβάλλονται ηλεκτρονικά δεν δύνανται να προχωρήσουν σε επόμενο στάδιο και να λάβουν ενίσχυση.

Η αίτηση χρηματοδότησης επέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης του άρθρου 8 του ν.1599/1986 (ΦΕΚ Α' 75) για τα στοιχεία που αναφέρονται σε αυτήν. Η ανακρίβεια των στοιχείων που δηλώνονται στην αίτηση χρηματοδότησης επισύρει τις προβλεπόμενες ποινικές και διοικητικές κυρώσεις. Συνεπώς, θα πρέπει να εμφανίζει ταυτότητα περιεχομένου με τα υποβαλλόμενα ψηφιακά δικαιολογητικά. Διόρθωση ή τροποποίηση ή συμπλήρωση των αιτήσεων χρηματοδότησης, συμπλήρωση τυχόν ελλειπόντων στοιχείων, έστω και συμπληρωματικών ή διευκρινιστικών, δεν επιτρέπεται μετά την ολοκλήρωση της ηλεκτρονικής υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης και την έναρξη της επόμενης ενέργειας.

Επιτρέπεται η επανεπεξεργασία οριστικοποιημένης ηλεκτρονικής αίτησης χρηματοδότησης από το δυνητικό δικαιούχο, έως και την καταληκτική ημερομηνία υποβολών. Η επανεπεξεργασία πραγματοποιείται από τους δυνητικούς δικαιούχους και συγκεκριμένα από τον δηλωθέντα συντονιστή ΟΠΣΚΕ (δηλωθείσες σχέσεις ΟΠΣΚΕ) μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων. Με την επιλογή αυτή τα δεδομένα που έχουν καταχωρηθεί στο ΟΠΣΚΕ για τη συγκεκριμένη αίτηση χρηματοδότησης είναι διαθέσιμα για διόρθωση/τροποποίηση. Προσοχή! Σε αυτή την περίπτωση απαιτείται εκ νέου Υποβολή της αίτησης ώστε να είναι έγκυρη και να προχωρήσει σε επόμενα στάδια (Αξιολόγηση), ενώ πρέπει να σημειωθεί ότι λαμβάνεται υπόψη η τελευταία ημερομηνία υποβολής (επανυποβολής) για να θεωρηθεί η αίτηση εμπρόθεσμη. Σε κάθε περίπτωση, τυχόν επανυποβολή της αίτησης χρηματοδότησης επιτρέπεται εντός της ταχθείσας προθεσμίας.

Η υποβολή αίτησης χρηματοδότησης στη Δράση συνιστά επίσης εξουσιοδότηση προς την ΕΥΔ Π-ΑΜΘ και τον ΕΦΕΠΑΕ, για συλλογή στοιχείων που βρίσκονται καταχωρισμένα σε βάσεις δεδομένων (π.χ. Α-ΑΔΕ, ΕΡΓΑΝΗ, Γ.Ε.ΜΗ, ΕΦΚΑ κ.α.) καθώς και για την περαιτέρω επεξεργασία από τις αρμόδιες υπηρεσίες, των προσωπικών δεδομένων, συμπεριλαμβανομένων και των ευαίσθητων, τα οποία και τηρούνται:

- για τις ανάγκες υλοποίησης της παρούσας Δράσης (ενδεικτικά: αυτόματη προ συμπλήρωση πεδίων ΟΠΣΚΕ μέσω διασύνδεσης με ΑΑΔΕ, έλεγχοι και διασταυρώσεις κατά την υποβολή, αξιολόγηση, παρακολούθηση τήρησης των υποχρεώσεων των δικαιούχων),
- για το σκοπό εξαγωγής στατιστικών δεδομένων (δεικτών) και
- για το σκοπό της διενέργειας ερευνών και της εκπόνησης μελετών για την αξιολόγηση της εν λόγω Δράσης.

Διευκρινίζεται ότι μέσω της διαλειτουργικότητας του ΟΠΣΚΕ με άλλες βάσεις δεδομένων του Δημοσίου (όπως της ΑΑΔΕ) τα αντίστοιχα επιμέρους πεδία του ΟΠΣΚΕ (πχ ΚΑΔ, Κύκλος Εργασιών, κ.α.) θα εμφανίζονται αυτομάτως προ συμπληρωμένα χωρίς δυνατότητα επεξεργασίας εκ μέρους του δικαιούχου. Σε περίπτωση που από τα ληφθέντα στοιχεία από λοιπές βάσεις δεδομένων του Δημοσίου προκύπτει μη ικανοποίηση μιας τουλάχιστον εκ των τυπικών προϋποθέσεων συμμετοχής, δεν θα είναι δυνατή η ολοκλήρωση της υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης στο ΟΠΣΚΕ.

Σε κάθε περίπτωση διασφαλίζεται η τήρηση της νομοθεσίας περί προσωπικών δεδομένων βάσει του ν. 4624/2019, όπως ισχύει. Ο δικαιούχος αποδέχεται ότι τα μηνύματα που θα αποστέλλονται μέσω ηλε-

κτρονικού ταχυδρομείου και ειδικότερα στη ηλεκτρονική διεύθυνση e-mail που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ, την οποία μπορεί να επικαιροποιεί / επιβεβαιώσει εκ νέου στο προφίλ επικοινωνίας (όπου εμφανίζεται), καθώς και στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ ο συντονιστής, όπως αυτή τυχόν έχει επικαιροποιηθεί και ισχύει, επέχουν θέση κοινοποίησης και συνεπάγονται την έναρξη όλων των εννόμων συνεπειών και προθεσμιών. Αποτελεί αποκλειστική ευθύνη της επιχείρησης/δικαιούχου η παρακολούθηση της εν λόγω ηλεκτρονικής δ/νσης και η ενημέρωση του ΕΦ για τυχόν αλλαγές των στοιχείων επικοινωνίας της. Στην περίπτωση που από τη διαδικασία επαλήθευσης προκύψει ότι η επιχείρηση έχει υποβάλει αίτηση χρηματοδότησης δύο ή περισσότερες φορές με το ίδιο ΑΦΜ όλες οι αιτήσεις χρηματοδότησης απορρίπτονται, όλα τα εγκεκριμένα έργα απεντάσσονται και τυχόν ενισχύσεις που έχουν καταβληθεί ανακτώνται πλήρως.

Δικαιολογητικά συμμετοχής/ένταξης

Οι δυνητικοί δικαιούχοι οφείλουν με την υποβολή της ηλεκτρονικής αίτησης χρηματοδότησης να επισυνάψουν στο ΟΠΣΚΕ και όλα τα απαραίτητα κατά περίπτωση δικαιολογητικά που προβλέπονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ «Δικαιολογητικά υποβολής / ένταξης» σε μη επεξεργάσιμη ηλεκτρονική μορφή αρχείου (πχ αρχείο τύπου pdf).

Το σύνολο των δικαιολογητικών που θα επισυναφθούν θα πρέπει να είναι της μορφής αρχείων: .pdf, .jpg, .png και να έχουν συνολικό μέγεθος μικρότερο των 50 MB.-Επιπλέον, κάθε μεμονωμένο αρχείο θα πρέπει να είναι μικρότερο από 10 MB. Παρέχεται η δυνατότητα επισύναψης μέχρι πέντε (5) διαφορετικών ηλεκτρονικών αρχείων για κάθε διακριτό δικαιολογητικό. Οι ανωτέρω περιορισμοί είναι υποχρεωτικοί και αποτρεπτικοί για την υποβολή της αίτησης. Συμπιεσμένα αρχεία δεν είναι αποδεκτά για λόγους ασφαλείας. Για τη διευκόλυνση των ενδιαφερομένων προτείνεται, τα αρχεία να είναι αυτά ακριβώς που εξάγονται από τα πληροφοριακά συστήματα (ΑΑΔΕ, κ.ο.κ.), χωρίς επεξεργασία.

8. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ – ΈΝΤΑΞΗΣ/ΑΠΟΡΡΙΨΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ – ΕΝΣΤΑΣΕΩΝ

8.1 Όργανα Αξιολόγησης Αιτήσεων Χρηματοδότησης - Αρμοδιότητες

Στην διαδικασία αξιολόγησης των υποβληθέντων αιτήσεων χρηματοδότησης εμπλέκονται τα ακόλουθα όργανα:

Αξιολογητές

Ο αξιολογητής είναι στέλεχος του ΕΦΕΠΑΕ που υποστηρίζει την επιτροπή αξιολόγησης στα παρακάτω:

1. στην επιβεβαίωση της πληρότητας υποβολής των αναγκαίων δικαιολογητικών συμμετοχής, που περιέχονται στον συνημμένο στην αίτηση χρηματοδότησης – ηλεκτρονικό φάκελο υποψηφιότητας,
2. στην επιβεβαίωση της ορθότητας των δηλούμενων στην αίτηση χρηματοδότησης στοιχείων, που δεν έχουν αντληθεί από βάσεις δεδομένων.

εισηγείται σε αυτήν αναφορικά με την τήρηση των τυπικών προϋποθέσεων συμμετοχής, το εύλογο του προϋπολογισμού, την επιλεξιμότητα των δαπανών και επισημαίνει τυχόν διαφοροποίηση της βαθμολογίας που προέκυψε από την παραπάνω διαδικασία.

Επιτροπή Αξιολόγησης

Για τις ανάγκες της αξιολόγησης των αιτήσεων χρηματοδότησης που υποβάλλονται στο πλαίσιο της Δράσης, συστήνεται Επιτροπή Αξιολόγησης, με ευθύνη και απόφαση του ΕΦΕΠΑΕ, στην οποία περιγράφονται οι αρμοδιότητες, ορίζονται τα μέλη της, τα αντίστοιχα αναπληρωματικά μέλη, και ό,τι άλλο απαιτείται σχετικά με τη διαδικασία αξιολόγησης. Σε περίπτωση που καταστεί αναγκαίο, είναι δυνατός ο ορισμός επιπρόσθετων Επιτροπών Αξιολόγησης για την εξέταση των αιτήσεων.

Η επιτροπή αξιολόγησης, λαμβάνοντας υπόψη το πόρισμα του αξιολογητή, ελέγχει στο σύνολό της την κάθε αίτηση χρηματοδότησης και γνωμοδοτεί για τα κάτωθι:

1. την επιλεξιμότητα της αίτησης (τήρηση όρων και τυπικών προϋποθέσεων συμμετοχής),
2. τη βαθμολογία της αίτησης,
3. την κατηγοριοποίηση και το χαρακτηρισμό των δαπανών,
4. το ύψος του επιλέξιμου/επιχορηγούμενου προϋπολογισμού και κατ' επέκταση της αναλογούσας δημόσιας χρηματοδότησης,

και εισηγείται στην ΕΥΔ Π-ΑΜΘ έγκριση ή απόρριψη των αιτήσεων.

Τα μέλη της Επιτροπής Αξιολόγησης και οι αξιολογητές δεν έχουν δικαίωμα να συμμετέχουν στην παρακολούθηση και την παραλαβή των αποτελεσμάτων των έργων που αξιολόγησαν (Όργανο Ελέγχου, Επιτροπή Παραλαβής κλπ).

Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος Ανατολική Μακεδονία, Θράκη

Η ΕΥΔ Π-ΑΜΘ είναι υπεύθυνη για τον γενικό συντονισμό της διαδικασίας αξιολόγησης. Μεταξύ άλλων μεριμνά για:

- την έκδοση οριζοντίων οδηγιών, διευκρινίσεων και κατευθυντήριων γραμμών,
- την παρακολούθηση και τον έλεγχο του χρονοδιαγράμματος αξιολόγησης,
- την αναζήτηση στοιχείων εθνικών βάσεων δεδομένων, όπου είναι απαραίτητο,
- τις σχετικές εισηγήσεις προς τον Περιφερειάρχη για την έκδοση αποφάσεων.

8.2 Διαδικασία Αξιολόγησης – Κριτήρια Αξιολόγησης

Μετά το πέρας της καταληκτικής ημερομηνίας της ηλεκτρονικής υποβολής των αιτήσεων χρηματοδότησης, ακολουθεί η διαδικασία αξιολόγησης, με την ευθύνη της ΕΥΔ Π-ΑΜΘ και την υποστήριξη του ΕΦ.

Η αξιολόγηση είναι συγκριτική και πραγματοποιείται για το σύνολο των αιτήσεων που υποβλήθηκαν εμπρόθεσμα, λαμβάνοντας υπόψη το σύνολο των όρων της πρόκλησης και τα κριτήρια αξιολόγησης που αναλύονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ «Κριτήρια Αξιολόγησης Πράξεων & Έλεγχος Επιλεξιμότητας».

Αν κατά τον έλεγχο απαιτηθεί να ζητηθούν από τον ΕΦΕΠΑΕ διευκρινήσεις για την καλύτερη κατανόηση του περιεχομένου της αίτησης χρηματοδότησης και της κάλυψης των τυπικών προϋποθέσεων συμμετοχής, ο ΕΦΕΠΑΕ ενημερώνει το δυνητικό δικαιούχο με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο ο ενδιαφερόμενος υποχρεούται να ανταποκριθεί και να προσκομίσει τα ζητούμενα στοιχεία εντός δέκα (10) ημερολογιακών ημερών από την επομένη της ειδοποίησης. Τα προσκομισθέντα δικαιολογητικά από πλευράς δυνητικών

δικαιούχων, μετά την ειδοποίηση του ΕΦΕΠΑΕ, συμπληρώνουν τον ηλεκτρονικό φάκελο υποψηφιότητας. Σε περίπτωση μη προσκόμισης των στοιχείων που ζητούνταν έως την ανωτέρω προθεσμία, η αίτηση χρηματοδότησης αξιολογείται με τα υπάρχοντα στοιχεία.

Βασικές αρχές που διέπουν τη διαδικασία αξιολόγησης είναι οι εξής:

- Ο αξιολογητής/τα μέλη της επιτροπής αξιολόγησης δεν ταυτίζονται με το συντάκτη του επενδυτικού σχεδίου και δεν συνδέονται με κανένα τρόπο με το επενδυτικό σχέδιο.
- Ο αξιολογητής/ επιτροπή αξιολόγησης προβαίνει στην αξιολόγηση των επενδυτικών σχεδίων μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων.

Η αξιολόγηση διενεργείται σε δύο (2) στάδια:

1ο στάδιο αξιολόγησης

Κάθε συστημικά διαθέσιμη πρόταση ανατίθεται από τον ΕΦΕΠΑΕ σε ένα (1) αξιολογητή, στέλεχος του, ο οποίος προβαίνει στη διεκπεραίωση των καθηκόντων του, όπως αυτά αποτυπώθηκαν παραπάνω στην Ενότητα 8.1.

2ο στάδιο αξιολόγησης

Κάθε συστημικά διαθέσιμη πρόταση, για την οποία έχει ολοκληρωθεί το πρώτο στάδιο αξιολόγησης, διαβιβάζεται στην επιτροπή αξιολόγησης, η οποία προβαίνει στη διεκπεραίωση των καθηκόντων της, όπως αυτά αποτυπώνονται παραπάνω στην Ενότητα 8.1, καθώς και στη σχετική απόφαση σύστασής της. Η διαβίβαση των αιτήσεων στην επιτροπή μπορεί να πραγματοποιείται τμηματικά ή και μια φορά για το σύνολο των αιτήσεων.

Με βάση τα αποτελέσματα και του 2^{ου} σταδίου αξιολόγησης και αφού ολοκληρωθεί και ο προενταξιακός έλεγχος, παράγεται από το ΟΠΣΚΕ πίνακας κατάταξης αποτελεσμάτων αξιολόγησης με φθίνουσα σειρά βαθμολόγησης, καθώς και πίνακες με όλες τις μη παραδεκτές αιτήσεις χρηματοδότησης (λόγω αρνητικής αξιολόγησης) είτε μη ενισχυόμενες λόγω εξάντλησης προϋπολογισμού. Οι αιτήσεις που τελικά χρηματοδοτούνται προκύπτουν με βάση τη σειρά κατάταξης στην κατάσταση αποτελεσμάτων αξιολόγησης των παραδεκτών αιτήσεων χρηματοδότησης, και μέχρι την εξάντληση του αντίστοιχου προϋπολογισμού της Πρόσκλησης.

Το κάθε αρμόδιο όργανο αξιολόγησης διενεργεί πλήρως την αξιολόγηση, αξιολογεί και βαθμολογεί όλα τα κριτήρια ανεξάρτητα αν σε κάποιο στάδιο η πρόταση κρίνεται μη πλήρης ή/και μη παραδεκτή.

Με βάση τα παραπάνω, τα αποτελέσματα της διαδικασίας αξιολόγησης περιλαμβάνουν:

- Πίνακα εγκεκριμένων αιτήσεων για χρηματοδότηση, με περιεχόμενα κατ' ελάχιστον τον μοναδικό ενάριθμο κωδικό της αίτησης στο ΟΠΣΚΕ, τον προϋπολογισμό (επιχορηγούμενο και συνολικό), την αναλογούσα δημόσια δαπάνη και τη βαθμολογία.
- Πίνακα αιτήσεων προς απόρριψη, λόγω αρνητικής αξιολόγησης, με όμοιο ως ανωτέρω ελάχιστο περιεχόμενο, καθώς και τη σχετική τεκμηρίωση για την αρνητική γνωμοδότηση.
- Πίνακα θετικά αξιολογημένων αιτήσεων, μη εγκεκριμένων για χρηματοδότηση λόγω εξάντλησης προϋπολογισμού πρόσκλησης.

Επισημάνσεις – Διευκρινίσεις επί της διαδικασίας αξιολόγησης

- Σε κάθε περίπτωση, εφόσον από τα υποβληθέντα στην αίτηση στοιχεία/δικαιολογητικά:
  - δεν δύναται να εξαχθεί με ασφάλεια η βαθμολογία κριτηρίου/ων, θα χρησιμοποιούνται μόνο τα στοιχεία εκείνα από τα οποία εξάγεται με βεβαιότητα ο βαθμός του/των κριτηρίου/ων, με ό,τι αυτό συνεπάγεται για τον μηδενισμό ή επανυπολογισμό του/των κριτηρίου/ων και τον επανυπολογισμό της συνολικής βαθμολογίας.
  - δεν τεκμηριώνονται επαρκώς και δεν προκύπτει με ασφάλεια η επιλεξιμότητα των υποβαλλόμενων δαπανών, οι σχετικές δαπάνες θα κρίνονται μη επιχορηγούμενες, με ότι αυτό συνεπάγεται στον επιχορηγούμενο προϋπολογισμό του σχεδίου, την ιδιωτική συμμετοχή, την αναλογούσα δημόσια επιχορήγηση και τον επανυπολογισμό της συνολικής βαθμολογίας.
  - δεν προκύπτει με ασφάλεια η τήρηση όλων των όρων και των προϋποθέσεων συμμετοχής, η πρόταση θα κρίνεται μη επιλέξιμη.
- Κατά την διαδικασία αξιολόγησης δύναται να γίνουν διασταυρώσεις δεδομένων με στοιχεία που τηρούνται σε Εθνικές βάσεις (π.χ. ΑΑΔΕ, ΕΡΓΑΝΗ, Γ.Ε.ΜΗ, ΕΦΚΑ-NAT), ώστε να επαληθευθεί η ακρίβεια των στοιχείων, στα υποβληθέντα στην αίτηση δικαιολογητικά και να αποφευχθούν και αντιμετωπιστούν φαινόμενα απάτης σε βάρος του ενωσιακού και εθνικού προϋπολογισμού. Σε κάθε περίπτωση που ληφθούν τα στοιχεία αυτά και χρησιμοποιηθούν είτε αυτούσια είτε για υπολογισμούς, κατισχύουν των δηλωθέντων στην αίτηση ή/και των αναγραφόμενων στα υποβληθέντα δικαιολογητικά και είναι αυτά που θα χρησιμοποιηθούν/υιοθετηθούν για την κρίση της αίτησης χρηματοδότησης ως επιλέξιμη ή μη και για τον υπολογισμό της βαθμολογίας του κάθε κριτηρίου.
- Στο στάδιο της αξιολόγησης διενεργείται έλεγχος σώρευσης, μέσω της υπεύθυνης δήλωσης και των δηλωθέντων στον Πίνακα Επιχορηγήσεων, καθώς και μέσω της διεπαφής του Πληροφοριακού Συστήματος Σώρευσης Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας (ΠΣΣΕΗΣ) με το ΟΠΣΚΕ, βάσει των οποίων επιβεβαιώνεται ότι το συνολικό ποσό των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας (De Minimis) που έχει λάβει σε οποιαδήποτε περίοδο τριών ετών, σε κυλιόμενη ημερολογιακή βάση, ο δυνητικός δικαιούχος της Δράσης, σε επίπεδο ενιαίας επιχείρησης, συναθροιζόμενες με την αναλογούσα ενίσχυση από την παρούσα δράση, δεν υπερβαίνουν τις 300.000 (για κάθε νέα χορήγηση λαμβάνεται υπόψη το συνολικό ποσό των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας που χορηγήθηκαν κατά τα προηγούμενα 3 έτη σε κυλιόμενη ημερολογιακή βάση). Ο έλεγχος σώρευσης διενεργείται και πριν την έκδοση της Απόφασης Έγκρισης Αποτελεσμάτων Αξιολόγησης. Εφόσον το αποτέλεσμα του ελέγχου υποδείξει υπέρβαση του ορίου που θέτει ο κανονισμός 2831/2023 (De Minimis), τότε διαμορφώνονται κατάλληλα τα αποτελέσματα της αξιολόγησης.
- Για τη τεκμηρίωση του αριθμού των ΕΜΕ, τόσο για σκοπούς πληρότητας της αίτησης χρηματοδότησης όσο και πλήρωσης τυπικών προϋποθέσεων συμμετοχής, θα αναζητηθούν στοιχεία από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων (Πληροφοριακό Σύστημα ΕΡΓΑΝΗ), καθώς και από το ΕΦΚΑ-NAT.
- Προϋπόθεση για την θετική αξιολόγηση επιλεξιμότητας έκαστης αίτησης χρηματοδότησης είναι η θετική απάντηση της επιτροπής αξιολόγησης στα κάτωθι:
  1. στην πληρότητα υποβολής των αναγκαίων, κατά περίπτωση, δικαιολογητικών συμμετοχής,

2. στην τήρηση του συνόλου των τυπικών προϋποθέσεων συμμετοχής που αναφέρονται στο Κεφάλαιο 4: ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ – ΟΡΟΙ & ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ,
3. στην κάλυψη της βαθμολογικής βάσης ένταξης (βαθμός 30).

8.3 Έγκριση Αποτελεσμάτων Αξιολόγησης/Ένταξη - Απόρριψη των Αιτήσεων Χρηματοδότησης

Με βάση τα αποτελέσματα της αξιολόγησης, και αφού διενεργηθεί προενταξιακός έλεγχος από το ΟΠΣΚΕ και τυχόν άλλοι συμπληρωματικοί έλεγχοι από ΕΦ/ΕΥΔ, όπως προβλέπονται από την πρόσκληση οι προκύπτοντες πίνακες εγκεκριμένων, εγκεκριμένων μη επιχορηγούμενων και απορριφθεισών αιτήσεων χρηματοδότησης, μαζί με τα πρακτικά αξιολόγησης της/των Επιτροπής/ών Αξιολόγησης, διαβιβάζονται από την ΕΥΔ Π-ΑΜΘ στον Περιφερειάρχη, ο οποίος εκδίδει τη σχετική απόφαση έγκρισης των αποτελεσμάτων αξιολόγησης, στην οποία αποτυπώνεται η έγκριση και η απόρριψη των πράξεων.

Η απόφαση έγκρισης των αποτελεσμάτων αξιολόγησης αναρτάται στο Πρόγραμμα Διαύγεια και δημοσιεύεται στους δικτυακούς τόπους, στους οποίους διατίθενται πληροφορίες για το Πρόγραμμα:

- της ΕΥΔ Π-ΑΜΘ (www.eydamth.gr)
- του ΕΦΕΠΑΕ (www.efepae.gr, www.efepaeamth.gr)
- του ΕΣΠΑ (www.espa.gr)

Με την έγκριση των αποτελεσμάτων της διαδικασίας αξιολόγησης, οριστικοποιούνται στο ΟΠΣΚΕ τα στοιχεία των αιτήσεων που περιλαμβάνονται στην παραπάνω Απόφαση και ο δυνητικός Δικαιούχος ενημερώνεται ηλεκτρονικά, μέσω του ΟΠΣΚΕ, (στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ, την οποία μπορεί να επικαιροποιεί / επιβεβαιώσει εκ νέου στο προφίλ επικοινωνίας (όπου εμφανίζεται), καθώς και στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ ο συντονιστής, όπως αυτή τυχόν έχει επικαιροποιηθεί και ισχύει), για το πόρισμα αξιολόγησης της αίτησης χρηματοδότησής του.

Η ενημέρωση μέσω ΟΠΣΚΕ επέχει θέση κοινοποίησης, κατά την έννοια του άρθρου 19 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ν. 2690/1999, Α' 45), ολοκληρώνεται με την αποστολή ηλεκτρονικής ειδοποίησης στη δηλωθείσα στο ΟΠΣΚΕ διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και επιφέρει όλες τις νόμιμες συνέπειες σύμφωνα με το άρθρο 56, παρ. 6, σημ., δ του Ν. 4914/2022 (ΦΕΚ Α 61).

Σημειώνεται ότι, η **ημερομηνία αποστολής της ανωτέρω ηλεκτρονικής ειδοποίησης τεκμαίρεται ως το χρονικό σημείο ανάληψης δέσμευσης για τη χρηματοδότηση του Δικαιούχου και αποτελεί ημερομηνία έναρξης του χρόνου υλοποίησης της επένδυσης.**

Όλοι οι δυνητικοί δικαιούχοι της Δράσης, με την ως άνω ενημέρωσή τους, λαμβάνουν γνώση της ολοκλήρωσης της διαδικασίας αξιολόγησης και για το δικαίωμα υποβολής τεκμηριωμένης ένστασης (ενδικοφανής προσφυγή), σύμφωνα με όσα αναφέρονται στο Κεφάλαιο 8.4 «Διαδικασία Ενστάσεων» της παρούσας πρόσκλησης.

Σημειώνεται ότι, για τις εγκεκριμένες αιτήσεις που δε υποβάλλουν ένσταση επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης, η ημερομηνία αποστολής της ανωτέρω ηλεκτρονικής ειδοποίησης τεκμαίρεται ως το χρονικό σημείο ανάληψης δέσμευσης για τη χρηματοδότηση του Δικαιούχου και αποτελεί ημερομηνία έναρξης του χρόνου υλοποίησης της επένδυσης.

Εφόσον δεν υποβληθεί ένσταση επί των αποτελεσμάτων εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας (σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Ενότητα 10.4. Διαδικασία Ενστάσεων), τεκμαίρεται ότι η επιχείρηση αποδέχεται τα αποτελέσματα της αξιολόγησης και το ισχύον τεχνικό παράρτημα.

Η αποδοχή χρηματοδότησης συνιστά αποδοχή της εγγραφής του δικαιούχου στον κατάλογο των πράξεων, που δημοσιεύεται σύμφωνα με τα άρθρα 46-50 και το παράρτημα ΙΧ του Κανονισμού 1060/2021. Στοιχεία των εγκεκριμένων προς χρηματοδότηση ενεργειών, όπως αυτά προβλέπονται στο Άρθρο 49, παράγραφος 2 του Καν. 1060/2021, στο παράρτημα ΙΧ αυτού και στην κατά περίπτωση εφαρμοζόμενη νομική βάση του Ανταγωνισμού, θα αποτελέσουν αντικείμενο δημοσιοποίησης.

Κατόπιν κοινοποίησης του τελικού πορίσματος αξιολόγησης, ακολουθεί η διαδικασία έκδοσης της Απόφασης Ένταξης Πράξεων, η οποία παράγεται από το ΟΠΣ, μέσω των στοιχείων του ΟΠΣΚΕ, για το σύνολο των εγκεκριμένων αιτήσεων χρηματοδότησης.

Η Απόφασης Ένταξης Πράξεων εκδίδεται από τον Περιφερειάρχη Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, μετά από εισήγηση της ΕΥΔ Π-ΑΜΘ.

8.4 Διαδικασία Ενστάσεων

Η δυνατότητα υποβολής ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης προβλέπεται στην παράγραφο 7 του άρθρου 36 του ν. 4914/2022 (Α' 61) και η διαδικασία που ακολουθείται για την υποβολή και εξέταση αυτών ακολουθεί την Α.Π. 110565/22.11.2022 (ΦΕΚ 5958/Β/22-11-2022) απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Διαδικασία υποβολής και αξιολόγησης ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης προτάσεων ένταξης στα Προγράμματα ΕΣΠΑ 2021-2027» όπως τροποποιήθηκε με την Υπουργική Απόφαση με αρ.8542/02.05.2024 (ΦΕΚ 2855/Β/21.05.2024) και ισχύει κάθε φορά.

Οι δυνητικοί δικαιούχοι που συμμετέχουν στην διαδικασία υποβολής και αξιολόγησης αιτήσεων χρηματοδότησης στο πλαίσιο πρόσκλησης, δύνανται να υποβάλουν διοικητική ένσταση (ενδικοφανή προσφυγή με την έννοια του άρθρου 25 του Ν.2690/1999) επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης.

Οι ενστάσεις ασκούνται άπαξ επί του αποτελέσματος της αξιολόγησης και **υποβάλλονται αποκλειστικά ηλεκτρονικά μέσω του ΟΠΣΚΕ (<https://app.opske.gr/>)**, από τον **δηλωθέντα συντονιστή του δικαιούχου, εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα (10) ημερολογιακών ημερών**, από την επομένη της ηλεκτρονικής κοινοποίησης της απόφασης έγκρισης των αποτελεσμάτων αξιολόγησης. Στην ενέργεια υποβολής ένστασης επισυνάπτονται και τα δικαιολογητικά που τεκμηριώνουν κατά περίπτωση τα αναφερόμενα σε αυτή, κατά την κρίση του δικαιούχου.

Σημειώνεται πως επιτρέπεται η επανεπεξεργασία της οριστικοποιημένης ένστασης, υπό την προϋπόθεση να οριστικοποιηθεί εκ νέου μέχρι την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των ενστάσεων. Η επανεπεξεργασία πραγματοποιείται από τον δηλωθέντα συντονιστή μέσω του ΟΠΣΚΕ και με την επιλογή αυτή τα δεδομένα που έχουν καταχωρηθεί για τη συγκεκριμένη ένσταση είναι διαθέσιμα για διόρθωση/τροποποίηση. **Προσοχή:** Σε αυτή την περίπτωση απαιτείται εκ νέου υποβολή της και ως ημερομηνία υποβολής για την τεκμηρίωση του εμπρόθεσμου, λαμβάνεται υπόψη η τελική-οριστική υποβολή.

Η εμπρόθεσμη υποβολή της ένστασης στο ΟΠΣΚΕ αποτελεί αποκλειστική ευθύνη του δικαιούχου. Ενστάσεις οι οποίες κατά την καταληκτική ημερομηνία υποβολής βρίσκονται σε κατάσταση επανεπεξεργασίας λογίζονται ως μη υποβληθείσες και δεν εξετάζονται.

Αρμόδιο όργανο για την αποδοχή ή απόρριψη των ενστάσεων είναι η Επιτροπή Εξέτασης Ενστάσεων, η οποία συγκροτείται με ευθύνη και απόφαση του ΕΦΕΠΑΕ, στην οποία περιγράφονται οι αρμοδιότητες, ορίζονται τα μέλη της, τα αντίστοιχα αναπληρωματικά μέλη και ό,τι άλλο απαιτείται σχετικά με τη διαδικασία εξέτασης των ενστάσεων. Σε περίπτωση που καταστεί αναγκαίο, είναι δυνατός ο ορισμός επιπρόσθετων Επιτροπών Εξέτασης Ενστάσεων.

Στην Επιτροπή Εξέτασης Ενστάσεων δεν μπορούν να συμμετέχουν στελέχη της ΔΑ/ΕΦ που συμμετείχαν στη διαδικασία αξιολόγησης. Επιπλέον, τα μέλη της Επιτροπής Εξέτασης Ενστάσεων δεν έχουν δικαίωμα να συμμετέχουν στην παρακολούθηση και την παραλαβή των αποτελεσμάτων των έργων που αξιολόγησαν (Όργανο Ελέγχου, Επιτροπή Παραλαβής κλπ).

Οι ενστάσεις εξετάζονται από την επιτροπή, με την υποστήριξη του ΕΦ, μέσω του ΟΠΣΚΕ, τόσο ως προς τη νομιμότητα της πράξης κατά της οποίας στρέφονται, όσο και ως προς την ουσία της υπόθεσης.

Με βάση τα αποτελέσματα της εξέτασης των ενστάσεων και μετά τη διενέργεια προενταξιακού ελέγχου μέσω του ΟΠΣΚΕ, οριστικοποιούνται τα στοιχεία των αιτήσεων στο ΟΠΣΚΕ προκειμένου να αποτυπωθεί το αποτέλεσμα της εξέτασης των ενστάσεων (αποδοχή ή μερική αποδοχή ή απόρριψη), καθώς και η τελική κατάσταση ανά πράξη δηλ. εγκεκριμένη, εγκεκριμένη μη επιχορηγούμενη, απορριφθείσα.

Οι αποφάσεις επί των ενστάσεων εκδίδονται από τον Περιφερειάρχη Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, κατόπιν διαβίβασης των πρακτικών της επιτροπής εξέτασης ενστάσεων από την ΕΥΔ Π-ΑΜΘ, εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) εργάσιμων ημερών από την καταληκτική ημερομηνία υποβολής της ένστασης. Στο πλαίσιο αυτό και για την ερμηνεία ζητημάτων σχετικών με την προθεσμία, τυγχάνει εφαρμογής το άρθρο 60 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας.

Με την έκδοση των εν λόγω αποφάσεων οριστικοποιούνται στο ΟΠΣΚΕ τα στοιχεία των αιτήσεων που περιλαμβάνονται σε αυτές και οι δυνητικοί Δικαιούχοι ενημερώνονται ηλεκτρονικά μέσω του ΟΠΣΚΕ, για την τελική αξιολόγηση της αίτησης χρηματοδότησής μετά και την εξέταση της ένστασής τους και αναρτώνται στο πρόγραμμα Διαύγεια, στον ιστότοπο, στον οποίο διατίθενται πληροφορίες για το Πρόγραμμα, στους δικτυακούς τόπους :

- της ΕΥΔ Π-ΑΜΘ (www.eydamth.gr)
- του ΕΦΕΠΑΕ (www.efepae.gr, www.efepaeamth.gr)
- του ΕΣΠΑ (www.espa.gr)

Σημειώνεται ότι, η ημερομηνία αποστολής της ανωτέρω ηλεκτρονικής ειδοποίησης τεκμαίρεται ως το οριστικό χρονικό σημείο ανάληψης δέσμευσης για τη χρηματοδότηση του Δικαιούχου και αποτελεί ημερομηνία έναρξης του χρόνου υλοποίησης της επένδυσης.

Η εκδοθείσα επί της ενστάσεως απόφαση καθιστά οριστική την πράξη έγκρισης /τροποποίησης ή την τυχόν απόρριψη αυτής, αποκλειόμενου ετέρου σταδίου διοικητικής προσφυγής.

Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας εξέτασης των ενστάσεων, τροποποιείται, εφόσον απαιτείται, η απόφαση έγκρισης των αποτελεσμάτων αξιολόγησης και επαναλαμβάνεται η διαδικασία για την τροποποίηση της απόφασης ένταξης.

9. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ – ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ

9.1 Παρακολούθηση πράξεων – Επαληθεύσεις - Πιστοποιήσεις

Οι δικαιούχοι είναι υπεύθυνοι εξ' ολοκλήρου απέναντι στους αρμόδιους Φορείς για την υλοποίηση, την παρακολούθηση και τη διασφάλιση της πρόδου του έργου τους, την ορθή τήρηση των χρονοδιαγραμμάτων και των λοιπών όρων και περιορισμών, καθώς και την ολοκλήρωση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου (ΦΟΑ) με βάση τα εγκεκριμένα χαρακτηριστικά του σχεδίου τους.

Ο Δικαιούχος της ενίσχυσης, κατά τη διάρκεια υλοποίησης του επιχειρηματικού σχεδίου, υποχρεούται στην υποβολή μέσω του ΟΠΣΚΕ στοιχείων που αφορούν την πρόοδο υλοποίησης, ήτοι Αιτημάτων Τροποποίησης και Επαλήθευσης.

Οι υπό σύσταση επιχειρήσεις, πριν την οποιαδήποτε διενέργεια πράξης που αφορά την υλοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της επένδυσής τους, θα πρέπει να συσταθούν, δηλαδή να πραγματοποιήσουν έναρξη εργασιών στην αρμόδια Δ.Ο.Υ., διατηρώντας αναλλοίωτα τα στοιχεία βάσει των οποίων εγκρίθηκαν. Κατόπιν, μέσω του συντονιστή του έργου, να ενημερώσουν το ΟΠΣΚΕ με το νέο ΑΦΜ, ώστε να ολοκληρωθεί διαλειτουργικά η επικαιροποίηση των βασικών στοιχείων της επιχείρησης μέσω της διαδικασίας απόδοσης ΑΦΜ.

Κάθε παράβαση των όρων της παρούσας πρόσκλησης και της απόφασης ένταξης συνεπάγεται λήψη διορθωτικών μέτρων, τα οποία μπορεί να κλιμακωθούν από τη διατύπωση στον Δικαιούχο απλών συστάσεων συμμόρφωσης, μέχρι και την ενεργοποίηση των διαδικασιών ανάκλησης της απόφασης ένταξης και έντοκης επιστροφής της καταβληθείσας δημόσιας χρηματοδότησης, κατά τις διατάξεις του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ΚΕΔΕ).

Επισημαίνονται τα εξής :

- Κατά το προβλεπόμενο χρονικό διάστημα υλοποίησης του έργου του ο δικαιούχος υποχρεούται να κοινοποιεί άμεσα και υποχρεωτικά στον ΕΦ:
  - οποιαδήποτε πληροφορία καταστεί αναγκαία σχετικά με το έργο του, με τη μορφή αναφορών ή παροχής συγκεκριμένων στοιχείων,
  - πιθανή αδυναμία από πλευράς του να συνεχίσει την υλοποίηση του επιχειρηματικού σχεδίου του,

Μη ανταπόκριση σε αίτημα λήψης στοιχείων που απαιτούνται από τον ΕΦ, την ΕΥΔ και τις λοιπές ελεγκτικές αρχές ενδέχεται να οδηγήσει σε ανάκληση της απόφασης ένταξης του δικαιούχου από τη Δράση (απένταξη) με έντοκη επιστροφή της τυχόν ήδη καταβληθείσας επιχορήγησης (περιπτώσεις στις οποίες έχει χορηγηθεί ενδιάμεση καταβολή ή προκαταβολή).

- Όλα τα δικαιολογητικά που αφορούν την εκτέλεση του έργου πρέπει να τηρούνται, τόσο κατά τη διάρκεια της περιόδου εκτέλεσης του έργου όσο και μετά απ' αυτή, για χρονικό διάστημα τουλάχιστον δέκα (10) ετών μετά την τελευταία καταβολή της δημόσιας επιχορήγησης. Η προαναφερθείσα υποχρέωση τήρησης των πρωτοτύπων δικαιολογητικών του έργου εξακολουθεί να ισχύει ακόμη και αν από φορολογικές διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας προκύπτει ότι ο φορέας απέκτησε δικαίωμα καταστροφής των σχετικών στοιχείων μετά από φορολογικό έλεγχο. Μη τήρηση των στοιχείων, που θα έχει ως συνέπεια την αδυναμία ελέγχου των πράξεων από τα προβλεπόμενα εθνικά ή κοινοτικά όργανα ελέγχου, θα οδηγήσει σε ανάκληση των σχετικών αποφάσεων ένταξης και επιστροφή του συνόλου της δημόσιας επιχορήγησης.

Α) Αιτήματα Επαλήθευσης - Πιστοποίησης

Τα Αιτήματα Επαλήθευσης - Πιστοποίησης υποβάλλονται υποχρεωτικά ηλεκτρονικά στο ΟΠΣΚΕ **από το συντονιστή του δικαιούχου**, σε ειδικά τυποποιημένη για το σκοπό αυτό φόρμα, και συνοδεύονται από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και παραδοτέα, όπως αυτά καθορίζονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI «ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ».

Για τη διαχείριση των δικαιολογητικών/παραδοτέων της επιχείρησης, ο Δικαιούχος πρέπει πρώτα, πραγματοποιώντας είσοδο στο ΟΠΣΚΕ με τους κωδικούς TaxisNet της επιχείρησης, να ορίσει τον **Οικονομικό Υπεύθυνο**, ο οποίος είναι αρμόδιος για να πραγματοποιεί τις καταχωρήσεις των παραστατικών και πληρωμών για λογαριασμό του Δικαιούχου στο ΟΠΣΚΕ και να αναρτά/διαχειρίζεται τα δικαιολογητικά. Ο Οικονομικός υπεύθυνος πρέπει να είναι φυσικό πρόσωπο που διαθέτει επίσης προφίλ στο ΟΠΣΚΕ (δύναται να ταυτίζεται με το συντονιστή).

Σε ενταγμένες πράξεις για τις οποίες:

- είτε δεν υποβληθεί εμπρόθεσμα το αίτημα αυτό,
- είτε επί υποβληθέντος τέτοιου αιτήματος και μετά την κάλυψη τυχόν εκκρεμοτήτων και ελλείψεων, δεν πιστοποιείται η εκπλήρωση των όρων της Πρόκλησης,

ανακαλείται η Απόφαση Ένταξης αυτών από το Πρόγραμμα και κινείται η διαδικασία επιστροφής εντόκως, της τυχόν καταβληθείσας δημόσιας χρηματοδότησης σύμφωνα με το ισχύον κατά περίπτωση Θεσμικό Πλαίσιο.

Αιτήματα Ενδιάμεσης Επαλήθευσης - Πιστοποίησης δαπανών είναι δυνατόν να υποβληθούν σε ηλεκτρονική μορφή, μέχρι τρία (3) το πολύ, **και έως την εκτέλεση του 80% του επιχορηγούμενου φυσικού και οικονομικού αντικειμένου (υποβληθείσες δαπάνες)**. Ο περιορισμός των τριών (3) αιτημάτων αφορά σε αιτήματα που θα ελεγχθούν από τον ΕΦ και θα ολοκληρωθούν θετικά και όχι σε υποβληθέντα αιτήματα του δικαιούχου φορέα.

Αίτημα Τελικής Επαλήθευσης - Πιστοποίησης δαπανών μπορεί να υποβληθεί σε ηλεκτρονική μορφή εντός τριάντα (30) ημερολογιακών ημερών μετά την τυπική ημερομηνία λήξης της πράξης (26 μήνες από την ημερομηνία ηλεκτρονικής κοινοποίησης της οριστικής έγκρισης της αίτησης χρηματοδότησής ή του αποτελέσματος αξιολόγησης ένστασης).

Ο δικαιούχος έχει δικαίωμα υποβολής Αιτήματος τελικής επαλήθευσης - πιστοποίησης του σχεδίου του χωρίς την υποβολή Αιτήματος ενδιάμεσης επαλήθευσης – πιστοποίησης.

Στην περίπτωση που δεν υποβληθεί εμπρόθεσμα Αίτημα Τελικής Επαλήθευσης – Πιστοποίησης, ο ΕΦ εκκινεί τις διαδικασίες για την ανάκληση της απόφασης ένταξης του έργου και την ανάκτηση της επιχορήγησης που τυχόν έχει καταβληθεί. Στην περίπτωση που δεν υποβληθεί εμπρόθεσμα Αίτημα Τελικής Επαλήθευσης – Πιστοποίησης, ο ΕΦ δύναται να διενεργήσει αυτεπάγγελτη επιτόπια επαλήθευση. Κατά τον αυτεπάγγελτο επιτόπιο έλεγχο είναι δυνατόν να ελεγχθούν και να πιστοποιηθούν μόνο δαπάνες οι οποίες περιλήφθηκαν σε αίτημα ενδιάμεσης επαλήθευσης. Σε περίπτωση που οι δαπάνες αυτές δεν καλύπτουν το ελάχιστο όριο του επιχορηγούμενου προϋπολογισμού που ορίζεται στην παρούσα, ο ΕΦ εκκινεί τις διαδικασίες για την ανάκληση της απόφασης ένταξης του έργου και την ανάκτηση της επιχορήγησης που έχει καταβληθεί, χωρίς διενέργεια επιτόπιας επαλήθευσης.

Β) Επαλήθευση πράξης

Η παρακολούθηση της υλοποίησης των έργων των δικαιούχων γίνεται μέσω διοικητικής επαλήθευσης του Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου (ΦΟΑ) από ορισμένο με απόφαση του ΕΦ για το σκοπό αυτό όργανο ελέγχου, κατόπιν Αιτήματος Επαλήθευσης- Πιστοποίησης του δικαιούχου, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ).

Η επαλήθευση αφορά στην επιβεβαίωση:

- α) της υλοποίησης του εγκεκριμένου φυσικού αντικειμένου, εκτός των έμμεσων δαπανών,
- β) της επιλεξιμότητας των πραγματοποιηθεισών δαπανών για την υλοποίηση της πράξης,
- γ) στην πιστοποίησή τους μετά από έλεγχο του εύλογου του κόστους αυτών και
- δ) στον καθορισμό του ποσού των έμμεσων δαπανών (40% των άμεσων επιλέξιμων δαπανών).

Κατά την επαλήθευση – πιστοποίηση :

- γίνεται έλεγχος της εμπρόθεσμης υποβολής του αιτήματος καταβολής ενίσχυσης,
- γίνεται έλεγχος της υλοποίησης του εγκεκριμένου φυσικού αντικείμενου της πράξης,
- γίνεται έλεγχος της επιλεξιμότητας, της ορθότητας, της σκοπιμότητας, της εγκυρότητας και της νομιμότητας των συγκεκριμένων πραγματοποιηθεισών δαπανών ως προς τις εγκεκριμένες,
- διαπιστώνεται η ορθή κατανομή των δαπανών στις αντίστοιχες Κατηγορίες Δαπανών και ανά ποσοτικό στοιχείο, καθώς και η τήρηση των ορίων,
- επιβεβαιώνεται το εύλογο του κόστους των υποβληθεισών δαπανών,
- γίνεται έλεγχος έκδοσης των παραστατικών και εξόφλησης των δαπανών και των λοιπών δικαιολογητικών. Ελέγχονται επίσης και αντίστοιχα τηρούμενα στοιχεία από τις λογιστικές εγγραφές των πράξεων ανάλογα με την τηρούμενη κατηγορία λογιστικών βιβλίων για να επιβεβαιωθεί η ορθή εκτέλεση του οικονομικού αντικείμενου (π.χ. βιβλία εσόδων-εξόδων, καρτέλες προμηθευτών, ημερολόγια κλπ).
- Επιπλέον κατά το τελικό αίτημα ελέγχου ελέγχεται και η βασική προϋπόθεση ένταξης στη δράση που είναι η **δημιουργία/διατήρηση μίας τουλάχιστον νέας θέσης εργασίας που να αντιστοιχεί σε δεκαοχτώ (18) ανθρωπομήνες πλήρους απασχόλησης μισθωτής εργασίας (1,5 ΕΜΕ)**. Σε περίπτωση μη επίτευξης της συγκεκριμένης προϋπόθεσης η πράξη οδηγείται σε απένταξη και επιστρέφεται με βάση τα προβλεπόμενα η μέχρι τότε ληφθείσα επιχορήγηση.

Σε κάθε περίπτωση, οποιαδήποτε περικοπή δαπάνης, θα πρέπει να είναι πλήρως και επαρκώς αιτιολογημένη από το Όργανο Επαλήθευσης – Πιστοποίησης.

Τα παραδοτέα, καθώς και τα απαιτούμενα παραστατικά και στοιχεία τεκμηρίωσης που πρέπει να συνοδεύουν το αίτημα επαλήθευσης, αναφέρονται αναλυτικά στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI «ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ» της παρούσας πρόσκλησης.

Το όργανο επαλήθευσης διενεργεί τον έλεγχο του αιτήματος και σε περίπτωση που απαιτηθούν διευκρινίσεις ή εντοπιστούν εκκρεμότητες/ελλείψεις, ενημερώνει το δικαιούχο μέσω του ΟΠΣΚΕ με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο (στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ, την οποία μπορεί να επικαιροποιεί / επιβεβαιώνει εκ νέου στο προφίλ επικοινωνίας (όπου εμφανίζεται), καθώς και στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ ο συντονιστής, όπως αυτή τυχόν έχει επικαιροποιηθεί και ισχύει), ο οποίος καλείται να ανταποκριθεί και να καλύψει τα ζητούμενα σε εύλογο χρονικό διάστημα, το οποίο δύναται να ορίζεται στην επιστολή από τον ΕΦ.

Κατόπιν κάλυψης από το δικαιούχο τυχόν εντοπισμένων εκκρεμοτήτων/ελλείψεων, ολοκληρώνεται η επαλήθευση – πιστοποίηση, με τη σύνταξη σχετικής έκθεσης στο ΟΠΣΚΕ.

Στην περίπτωση που, **μετά το πέρας εξήντα (60) ημερολογιακών ημερών από την πρώτη γνωστοποίηση εντοπισμένων εκκρεμοτήτων/ελλείψεων**, ο δικαιούχος δεν έχει ανταποκριθεί στην κάλυψη του συνόλου αυτών, η επαλήθευση – πιστοποίηση δύναται να ολοκληρωθεί με τα διαθέσιμα δικαιολογητικά και στοιχεία.

Η επαλήθευση-πιστοποίηση διακρίνεται σε διοικητική και επιτόπια.

- Η διοικητική επαλήθευση διενεργείται υποχρεωτικά στις περιπτώσεις εμπρόθεσμης υποβολής Αιτημάτων Ενδιάμεσης Επαλήθευσης – Πιστοποίησης, με δαπάνες που ανέρχονται κατ' ανώτατο στο 80% του συνολικά επιχορηγούμενου προϋπολογισμού και όχι μικρότερο του 20%.
- Η επιτόπια επαλήθευση διενεργείται υποχρεωτικά στην ολοκλήρωση του έργου, κατόπιν εμπρόθεσμης υποβολής Αιτήματος Τελικής Καταβολής Ενίσχυσης, και περιλαμβάνει έλεγχο του οικονομικού και του φυσικού αντικείμενου του έργου στο σύνολό του, καθώς και επίλυση θεμάτων που προέκυψαν σε τυχόν προηγηθείσα διοικητική επαλήθευση.

Ο ΕΦ, προκειμένου η επιχείρηση να είναι κατάλληλα προετοιμασμένη κατά την ημερομηνία της επιτόπιας επαλήθευσης, αποστέλλει σχετικό έγγραφο ειδοποίησης πριν την ακριβή ημερομηνία και κατόπιν συνεννόησης με την επιχείρηση.

Η επιχείρηση από την πλευρά της πρέπει να διευκολύνει τα στελέχη του οργάνου διενέργειας της επαλήθευσης και να τηρεί τις οδηγίες που θα της υποδεικνύουν, καθώς και τις ημερομηνίες αποστολής των εκκρεμοτήτων που διαπιστώθηκαν κατά την επί τόπου επαλήθευση.

Η παρουσία του Υπευθύνου Έργου εκ μέρους του δικαιούχου, καθ' όλη τη διάρκεια της επιτόπιας επαλήθευσης είναι υποχρεωτική και αποτελεί κατά βάση προϋπόθεση για την ομαλή διεξαγωγή της επαλήθευσης.

Είναι δυνατόν να γίνει επιτόπια επαλήθευση χωρίς την προγενέστερη ενημέρωση των φορέων της πράξης από την ΕΥΔ Π-ΑΜΘ / τον ΕΦΕΠΑΕ, ή και άλλα όργανα του Ελληνικού Δημοσίου ή της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εφόσον υπάρχουν σοβαρές ενδείξεις που να προκύπτουν από τα στοιχεία του φακέλου του έργου περί μη εφαρμογής των οριζόμενων στην πρόσκληση της Δράσης.

Γ) Παραλαβή αποτελεσμάτων επαλήθευσης - αντιρρήσεις δικαιούχου

Η συνταχθείσα από το όργανο διενέργειας της επαλήθευσης Έκθεση Επαλήθευσης, υποβάλλεται για έγκριση (αποδοχή των αποτελεσμάτων) από ιεραρχικά ανώτερο και διαφορετικό όργανο. Σε περίπτωση διαφωνίας με (ή λάθους σε) πεδία της Έκθεσης Επαλήθευσης, παρέχεται η δυνατότητα να εκτελεστούν οι όποιες διορθώσεις σε αυτή, από το αρμόδιο όργανο με την αντίστοιχη τεκμηρίωση.

Με την οριστικοποίηση της έκθεσης πιστοποίησης:

- ο δικαιούχος ενημερώνεται για τα αποτελέσματα της πιστοποίησης μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και ειδικότερα στην ηλεκτρονική διεύθυνση e-mail που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ, την οποία μπορεί να επικαιροποιεί / επιβεβαιώνει εκ νέου στο προφίλ επικοινωνίας (όπου εμφανίζεται), καθώς και στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ ο συντονιστής, όπως αυτή τυχόν έχει επικαιροποιηθεί και ισχύει,
- σε περίπτωση αποδοχής των αποτελεσμάτων επαλήθευσης/πιστοποίησης, ο Δικαιούχος στερείται του δικαιώματος υποβολής αντιρρήσεων. Αποκτά δικαίωμα λήψης δημόσιας επιχορήγησης και καλείται να υποβάλλει τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την καταβολή της επιχορήγησης μέσω της ενότητας "Τα δικαιολογητικά μου" στο ΟΠΣΚΕ (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII «ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ»).

Με την ηλεκτρονική κοινοποίηση των αποτελεσμάτων επαλήθευσης/πιστοποίησης και την μη αποδοχή του πορίσματος, παρέχεται το δικαίωμα στους Δικαιούχους να ασκήσουν αντιρρήσεις. Ο τρόπος, καθώς και η αποκλειστική προθεσμία εντός της οποίας μπορεί να ασκηθεί το δικαίωμα αυτό, το όργανο εξέτασης, καθώς και η χρονική προθεσμία εντός της οποίας πρέπει να εκδίδεται θετική ή απορριπτική απόφαση, προσδιορίζονται στην Κοινή Υπουργική Απόφαση για το Σύστημα δημοσιονομικών διορθώσεων και τις διαδικασίες ανάκτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από πόρους του Κρατικού Προϋπολογισμού για την υλοποίηση Προγραμμάτων Συγχρηματοδοτούμενων του 2021-2027, σύμφωνα με το αρ. 42 του Ν. 4914/2022. όπως τροποποιείται και ισχύει κάθε φορά.

Στην περίπτωση που κατά την επαλήθευση διαπιστώνεται παρατυπία, αυτή αναφέρεται στη σχετική Έκθεση Επαλήθευσης-Πιστοποίησης με κατάλληλη τεκμηρίωση και αναφορά των διατάξεων που παραβιάστηκαν. Ο δικαιούχος μπορεί, **εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα πέντε (15) ημερολογιακών ημερών από την επομένη της ηλεκτρονικής κοινοποίησης της έκθεσης**, να υποβάλει τις αντιρρήσεις του ως προς την προτεινόμενη διόρθωση, **ηλεκτρονικά μέσω ΟΠΣΚΕ**, επισυνάπτοντας τα δικαιολογητικά που τεκμηριώνουν τα αναφερόμενα στις αντιρρήσεις κατά την κρίση του.

Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας υποβολής και εξέτασης αντιρρήσεων, επικαιροποιείται ή συμπληρώνεται, αν απαιτείται, η απόφαση έγκρισης των αποτελεσμάτων επαλήθευσης/πιστοποίησης. Τα αποτελέσματα εξέτασης των αντιρρήσεων αποστέλλονται ηλεκτρονικά στους Δικαιούχους με ευθύνη του ΕΦ.

Το Αίτημα Επαλήθευσης, η Έκθεση Επαλήθευσης, η Πιστοποίησή της και όλο το υλικό της υποβληθείσας αντίρρησης, τηρούνται στο Φάκελο της Πράξης.

9.2 Εξόφληση δαπανών επιχειρηματικού σχεδίου

Για τις εξοφλήσεις των δαπανών που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο ενός επιχειρηματικού σχεδίου, λαμβάνονται κάθε φορά υπόψη τα οριζόμενα στις εκάστοτε ισχύουσες νομοθετικές και κανονιστικές πράξεις που ρυθμίζουν το πλαίσιο πραγματοποίησης συναλλαγών επί φορολογητέων πράξεων και θέσπισης τυχόν περιορισμών σε αυτές.

Για να είναι επιλέξιμες οι δαπάνες θα πρέπει να εξασφαλίζεται επαρκής διαδρομή ελέγχου **αποκλειστικά με τραπεζικό μέσο πληρωμής:**

Ως τραπεζικό μέσο πληρωμής, προκειμένου για την εφαρμογή των ανωτέρω, νοείται:

- Η καταβολή σε ταυτοποιημένο λογαριασμό πληρωμών, που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών του Ν. 4537/2018 (ήτοι Πιστωτικό Ίδρυμα, Ίδρυμα Ηλεκτρονικού Χρήματος ή Ίδρυμα Πληρωμών), είτε με μετρητά είτε με μεταφορά μεταξύ λογαριασμών (έμβασμα, ηλεκτρονικό ή μη).
- Η χρήση χρεωστικών ή πιστωτικών καρτών της επιχείρησης που πραγματοποιεί την πληρωμή ή/και όποιας άλλης κάρτας συνδέεται με ονομαστικό ταυτοποιημένο λογαριασμό πληρωμών του λήπτη της ενίσχυσης (Δικαιούχου) που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών του Ν. 3862/2010 (ήτοι, Πιστωτικό Ίδρυμα, Ίδρυμα Ηλεκτρονικού Χρήματος ή Ίδρυμα Πληρωμών).

Αποδεκτοί τρόποι εξόφλησης και απαιτούμενα στοιχεία και δικαιολογητικά για συναλλαγές που εξοφλούνται μέσω τραπεζικού μέσου πληρωμής, είναι:

- Κατάθεση μετρητών από τον λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχο) σε ταυτοποιημένο λογαριασμό πληρωμών. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται: (α) το αντίγραφο κατάθεσης του ποσού και (β) αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) λογαριασμού μισθοδοσίας ή ασφαλιστικού φορέα ή Δημοσίου (Φ.Μ.Υ.).
- Μεταφορά από τον εταιρικό τραπεζικό λογαριασμό ή τον ταυτοποιημένο επαγγελματικό λογαριασμό πληρωμών του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχου) που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών σε εταιρικό τραπεζικό λογαριασμό ή σε επαγγελματικό λογαριασμό πληρωμών που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται: (α) αντίγραφο του εγγράφου της τράπεζας ή του Παρόχου Υπηρεσιών Πληρωμών για μεταφορά χρημάτων από το οποίο θα προκύπτει ο λήπτης του ποσού πληρωμής, δηλαδή ο δηλαδή ο εργαζόμενος ή ο ασφαλιστικός φορέας ή και του Δημοσίου και ο πληρωτής/καταθέτης, δηλαδή ο Δικαιούχος της ενίσχυσης (β) τα σχετικά έντυπα κίνησης των επαγγελματικών τραπεζικών λογαριασμών ή των επαγγελματικών λογαριασμών πληρωμών (extrait) της επιχορηγούμενης επιχείρησης και (γ) αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) λογαριασμού μισθοδοσίας ή ασφαλιστικού φορέα ή Δημοσίου (Φ.Μ.Υ.).
- Ηλεκτρονική συναλλαγή (κίνηση web-banking ή κίνηση μεταφοράς μέσω web από και προς ταυτοποιημένο λογαριασμό πληρωμών που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών). Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτούνται: (α) έντυπο κίνησης του εταιρικού λογαριασμού (extrait) που τηρείται σε Τράπεζα ή σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχου), (β) αντίγραφο της ηλεκτρονικής συναλλαγής από το οποίο θα προκύπτει ο λήπτης του ποσού πληρωμής, δηλαδή ο δηλαδή ο εργαζόμενος ή ο ασφαλιστικός φορέας ή και του Δημοσίου

και ο πληρωτής/καταθέτης, δηλαδή ο Δικαιούχος της ενίσχυσης και (γ) αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) λογαριασμού μισθοδοσίας ή ασφαλιστικού φορέα ή Δημοσίου (Φ.Μ.Υ.).

- Εξόφληση μέσω κάρτας πληρωμών (χρεωστικής, πιστωτικής, προπληρωμένης). Προϋπόθεση για την πιστοποίηση της πληρωμής είναι η κάρτα να έχει εκδοθεί στο όνομα του δικαιούχου της ενίσχυσης (εταιρικής σε περίπτωση Νομικού Προσώπου). Για την πιστοποίηση απαιτούνται: (α) αντιγράφο κίνησης κάρτας ή λογαριασμού πληρωμών του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχου) που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών που αποτυπώνει τις κινήσεις της κάρτας και στο οποίο να εμφανίζεται μία δόση ή η εφάπαξ καταβολή για τη συναλλαγή και (β) αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) λογαριασμού μισθοδοσίας ή ασφαλιστικού φορέα ή Δημοσίου (Φ.Μ.Υ.). Επισημαίνεται ότι ο δικαιούχος θα πρέπει να είναι ο κύριος κάτοχος της κάρτας.

Η εξόφληση που αφορά πληρωμή μισθοδοσίας εργαζομένου θα πρέπει να πραγματοποιείται από τον εταιρικό λογαριασμό του δικαιούχου προς τον ατομικό λογαριασμό του εργαζομένου και να τεκμηριώνεται επαρκής διαδρομή ελέγχου από την οποία θα προκύπτει μεταξύ άλλων και η επωνυμία του εργαζομένου στον λογαριασμό που πραγματοποιήθηκε η εξόφληση.

Στις περιπτώσεις όπου από τα ως άνω περιγραφόμενα στοιχεία και δικαιολογητικά για τις εξοφλήσεις με τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής, δεν προκύπτουν εμφανώς τα στοιχεία των αντισυμβαλλομένων ή για εξοφλήσεις δαπανών ειδικού τύπου, δύναται να ζητείται επιπλέον απόδειξη είσπραξης ή έγγραφο ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας π.χ. απόδειξη πληρωμής μισθοδοσίας.

Το σύνολο των ως άνω συναλλαγών πρέπει να συνοδεύεται από τις κατά περίπτωση και σύμφωνα με την τηρούμενη κατηγορία λογιστικών βιβλίων της επιχείρησης (Απλογραφικά ή Διπλογραφικά), λογιστικές καταχωρήσεις, βάσει των Ελληνικών Λογιστικών Προτύπων (Ν. 4308/2014).

Γενικές επισημάνσεις:

Σε κάθε περίπτωση ο ΕΦ έχει το δικαίωμα να ζητήσει την προσκόμιση οποιουδήποτε συμπληρωματικού εγγράφου ή λογιστικού στοιχείου κρίνει σκόπιμο, προκειμένου να εξασφαλίσει τη νομιμότητα και κανονικότητα των υποβληθεισών δαπανών και την ύπαρξη επαρκούς διαδρομής ελέγχου.

- **Το σύνολο των πιστοποιημένων δαπανών θα πρέπει να έχει πλήρως εξοφληθεί μέχρι την τυπική ημερομηνία λήξης του έργου (είκοσι έξι (26) μήνες από την ημερομηνία έγκρισης των αποτελεσμάτων αξιολόγησης).**
- Οι δαπάνες του επιχειρηματικού σχεδίου είναι επιλέξιμες εφόσον συμμορφώνονται προς τις απαιτήσεις της εφαρμοστέας φορολογικής και εργατικής νομοθεσίας.
- Ο δικαιούχος υποχρεούται στην τήρηση ξεχωριστής λογιστικής μερίδας για την πράξη, στην οποία θα καταχωρίζονται όλες οι σχετικές δαπάνες του επιχειρηματικού σχεδίου. Σε περίπτωση μη τήρησης ξεχωριστής λογιστικής μερίδας, θα πρέπει να είναι διακριτό το σύνολο των δαπανών της επιχορηγούμενης επένδυσης.
- Οι δαπάνες για πρόστιμα, προσαυξήσεις, προμήθειες χρηματοπιστωτικών συναλλαγών, χρηματικές ποινές και έξοδα για την επίλυση διαφορών δεν είναι επιλέξιμες.
- Η δαπάνη της μισθοδοσίας ειδικά, εξοφλείται αποκλειστικά με τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής.
- **Η καταβολή μισθοδοσίας των εργαζομένων θα πρέπει να πραγματοποιείται από τον εταιρικό λογαριασμό του δικαιούχου προς τον ατομικό λογαριασμό των εργαζομένων και να τεκμηριώνεται επαρκής διαδρομή ελέγχου από την οποία θα προκύπτει μεταξύ άλλων και η επωνυμία των εργαζομένων στον λογαριασμό που πραγματοποιήθηκε η εξόφληση.**

Ο ΕΦ έχει το δικαίωμα περικοπής εγκεκριμένων δαπανών κατά την πιστοποίησή τους, με σχετική αιτιολόγηση, αν αυτές δεν εξυπηρετούν τη σκοπιμότητα του επιχειρηματικού σχεδίου ή δεν κριθούν εύλογες ως προς το κόστος τους και την τιμολογηθείσα αξία.

9.3 Καταβολή ενίσχυσης

Για την καταβολή της επιχορήγησης απαιτείται η υποβολή από το δικαιούχο του αντίστοιχου αιτήματος στο ΟΠΣΚΕ. Το αίτημα πρέπει να συνοδεύεται από τα απαιτούμενα σύμφωνα με το Παράρτημα VII «Δικαιολογητικά για την Καταβολή της Επιχορήγησης».

Το αίτημα καταβολής της επιχορήγησης υποβάλλεται σε επίπεδο έργου από τον Συντονιστή ΟΠΣΚΕ του Έργου.

Ο χρόνος καταβολής της δημόσιας χρηματοδότησης επηρεάζεται από την άμεση ή μη διαθεσιμότητα των αντίστοιχων πιστώσεων.

Η δημόσια χρηματοδότηση καταβάλλεται απευθείας στην επιχείρηση φορέα του επενδυτικού σχεδίου, μέσω ηλεκτρονικής πληρωμής σε τραπεζικό του λογαριασμό, και δεν επιτρέπεται η εκχώρησή της σε τρίτους. Κατ' εξαίρεση είναι δυνατή η εκχώρηση της δημόσιας χρηματοδότησης (εκτός της προκαταβολής) σε τράπεζα για την παροχή βραχυπρόθεσμου δανείου που θα αντιστοιχεί σε μέρος ή στο σύνολο της δημόσιας χρηματοδότησης που χρησιμοποιείται για την υλοποίηση της επένδυσης. Σε αυτές τις περιπτώσεις η καταβολή της δημόσιας χρηματοδότησης γίνεται απευθείας στην τράπεζα με την οποία έχει υπογραφεί η σύμβαση εκχώρησης, για το ισόποσο τμήμα του βραχυπρόθεσμου αυτού δανείου. Στις περιπτώσεις εκχώρησης, ο επενδυτής είναι υποχρεωμένος να προσκομίσει τη σύμβαση εκχώρησης με την τράπεζα στον αρμόδιο ΕΦ.

Α) Προκαταβολή (δυνητική)

Μετά την έκδοση της εγκριτικής απόφασης, είναι δυνατή η χορήγηση προκαταβολής, **μέχρι το 40% της δημόσιας χρηματοδότησης**, κατόπιν αιτήματος του δικαιούχου και εφόσον προσκομίσει ισόποση εγγυητική επιστολή προκαταβολής από αναγνωρισμένο προς τούτο ίδρυμα. Η εγγυητική επιστολή προκαταβολής εκδίδεται υπέρ του ΕΦΕΠΑΕ με διάρκεια ισχύος αορίστου χρόνου.

Το αίτημα προκαταβολής, το οποίο δε θα υπερβαίνει το προαναφερθέν ποσοστό, υποβάλλεται μέσω ΟΠΣΚΕ και πρέπει να προηγείται χρονικά του πρώτου αιτήματος επαλήθευσης.

Η εγγυητική επιστολή προκαταβολής απομειώνεται σταδιακά, έπειτα από αίτημα επαλήθευσης δαπανών του δικαιούχου, με βάση ισόποσο συμψηφισμό της με αναλογούσα σε πραγματοποιηθείσες και πιστοποιηθείσες δαπάνες του έργου δημόσια χρηματοδότηση και επιστρέφεται στο δικαιούχο μετά τον πλήρη συμψηφισμό της.

Η προκαταβολή θα πρέπει να καλύπτεται από τις δαπάνες που καταβάλλονται από το δικαιούχο στο πλαίσιο της υλοποίησης του έργου και δικαιολογούνται με εξοφλημένα τιμολόγια ή λογιστικά έγγραφα ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας, εντός της διάρκειας υλοποίησης της επένδυσης ή εντός τριών ετών από το έτος καταβολής της προκαταβολής ή την 31η Δεκεμβρίου 2029, όποια ημερομηνία είναι προγενέστερη. Σε αντίθετη περίπτωση, δεν είναι επιλέξιμη η προκαταβολή κατά το μέρος που δεν έχει καλυφθεί από πραγματικές πληρωμές του δικαιούχου.

Β) Ενδιάμεση/σες καταβολή/λες

Καταβάλλονται έπειτα από υποβολή σχετικού Αιτήματος Επαλήθευσης – Πιστοποίησης (Αιτήματος Καταβολής Ενίσχυσης) από πλευράς δικαιούχου και πιστοποίηση φυσικού και οικονομικού αντικειμένου από τον ΕΦ, όπου και προσδιορίζεται το ύψος των επιλέξιμων δαπανών του έργου μέχρι τη στιγμή της υποβολής του Αιτήματος, και η αναλογούσα δημόσια χρηματοδότηση.

Σωρευτικά οι ενδιάμεσες καταβολές στον εκάστοτε Δικαιούχο **δεν μπορούν να υπερβούν το 80%** της εγκεκριμένης δημόσιας χρηματοδότησης.

Γ) Αποπληρωμή

Καταβάλλεται μετά την επιτόπια επαλήθευση της ολοκλήρωσης του έργου και την οριστική παραλαβή του. Στο στάδιο αυτό οριστικοποιείται το τελικό επιλέξιμο προς χρηματοδότηση κόστος του έργου, καθώς και η αναλογούσα δημόσια χρηματοδότηση.

Σημειώνεται ότι η προσκόμιση δικαιολογητικών για την καταβολή της επιχορήγησης εκ μέρους του Δικαιούχου, μετά την ηλεκτρονική κοινοποίηση κάθε Έκθεσης Επαλήθευσης-Πιστοποίησης, συνιστά αποδοχή του συνόλου των αποτελεσμάτων κάθε Έκθεσης Επαλήθευσης-Πιστοποίησης και παραίτηση του δικαιώματος υποβολής αντιρρήσεων.

10. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΝ

Οι όροι υλοποίησης της πράξης όπως ορίζονται στην απόφαση ένταξης είναι ουσιώδεις και οποιαδήποτε μονομερής αλλαγή από τον δικαιούχο, χωρίς προηγούμενη έγκριση από την/ον ΔΑ/ΕΦ, δύναται να έχει ως αποτέλεσμα τη διακοπή χρηματοδότησης της πράξης. Οι πληρωμές που πραγματοποιούνται συνεπεία αυτής της αλλαγής, δεν είναι επιλέξιμες μέχρι την αναγνώρισή τους από την αρμόδια διαχειριστική αρχή ή τον ΕΦ.

Υποτροπή του δικαιούχου συνιστά βάσιμη αιτία ανάκλησης της απόφασης ένταξης της πράξης στο πρόγραμμα και μετακύληση σε αυτόν των δημοσιονομικών επιπτώσεων.

Τα αιτήματα τροποποίησης **υποβάλλονται από τους δικαιούχους ηλεκτρονικά στο ΟΠΣΚΕ (μέσω του συντονιστή)**, σε ειδικά τυποποιημένη για το σκοπό αυτό φόρμα, συνοδευόμενα από τα δικαιολογητικά που τεκμηριώνουν τα αναφερόμενα στην εκάστοτε τροποποίηση (π.χ. νομιμοποιητικά έγγραφα, στοιχεία εταιρικής/μετοχικής σύνθεσης και εκπροσώπησης, στοιχεία διαθεσιμότητας νέου τόπου εγκατάστασης, εκτυπώσεις μητρώων, κ.α.).

Σε υποβληθέν αίτημα τροποποίησης από τον δικαιούχο πρέπει να δικαιολογείται ειδικώς και επαρκώς η αναγκαιότητα της τροποποίησης, και γενική προϋπόθεση για να γίνει αποδεκτό είναι να τεκμηριώνεται η μη αλλοίωση των όρων/προϋποθέσεων και στόχων που έχουν τεθεί και εγκριθεί και να μην μεταβάλλεται η επιλεξιμότητα του επενδυτικού σχεδίου.

Συγκεκριμένα με την αιτούμενη τροποποίηση θα πρέπει να ισχύουν τα κάτωθι:

- δεν αλλοιώνονται οι προϋποθέσεις ένταξης του επιχειρηματικού σχεδίου,
- δεν μεταβάλλεται η αξιολόγηση βάσει των κριτηρίων επιλεξιμότητας και δεν μειώνεται η βαθμολογία κάτω από τους 30 βαθμούς και από τη βάση ένταξης σύμφωνα με τα αποτελέσματα αξιολόγησης της πρόσκλησης,
- δεν αυξάνεται ο εγκεκριμένος επιχορηγούμενος Π/Υ, η εγκεκριμένη επιχορήγηση του επιχειρηματικού σχεδίου και το ποσοστό επιχορήγησης.
- τηρούνται οι περιορισμοί στις κατηγορίες των επιλέξιμων δαπανών, όπου αυτοί προβλέπονται,

Επισημαίνεται ότι στο υποβληθέν αίτημα τροποποίησης από τον Δικαιούχο στον ΕΦ πρέπει να δικαιολογείται ειδικώς και επαρκώς η αναγκαιότητα της τροποποίησης.

Σε κάθε περίπτωση για την τροποποίηση της πράξης πρέπει να πληρούνται οι όροι και οι προϋποθέσεις που διασφαλίζουν την επιλεξιμότητα και τη θετική αξιολόγησή της, βάσει των κριτηρίων της παρούσας Πρόσκλησης.

10.1 Τροποποιήσεις μείζονος σημασίας

Οι ακόλουθες τροποποιήσεις χαρακτηρίζονται ως μείζονος σημασίας και πραγματοποιούνται με ευθύνη των δικαιούχων μέσω ΟΠΣΚΕ. Αιτήματα τροποποίησης μείζονος σημασίας δεν είναι δυνατόν να υποβληθούν παράλληλα με άλλες ανοιχτές ενέργειες στο ΟΠΣΚΕ.

Επιτρέπονται έως δύο (2) εγκεκριμένες τροποποιήσεις και οι ακόλουθες αλλαγές αφορούν μεταβολή στοιχείων:

- ΚΩΔ.ΟΠΣΚΕ 07. Τροποποίηση Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου (Φ.Ο.Α.)
- ΚΩΔ.ΟΠΣΚΕ: 02. μεταβολή Τόπου - ΚΑΔ Επένδυσης
- ΚΩΔ.ΟΠΣΚΕ: 05.Τροποποίηση/Μεταβολή Μετοχικής ή Εταιρικής Σύνθεσης.

Σημειώνονται τα εξής:

- Επιτρέπεται τροποποίηση ΚΑΔ επένδυσης (προσθήκη/αφαίρεση), εφόσον δεν αλλοιώνεται ο χαρακτήρας του επιχειρηματικού σχεδίου, όπως αυτό αξιολογήθηκε και εγκρίθηκε και οι τυχόν νέοι ΚΑΔ είναι επιλέξιμοι και συμβατοί με τις εγκεκριμένες δαπάνες.
- Μεταβολή του τόπου υλοποίησης επιτρέπεται μόνο εντός της ίδιας Περιφέρειας (Ανατολική Μακεδονία και Θράκη).
- Σε περίπτωση αλλαγής εργαζομένου υποβάλλεται αίτημα τροποποίησης φυσικού και οικονομικού αντικειμένου και θα πρέπει να προσκομίζονται μαζί με το αίτημα, τα εξής :
  - Δελτίο ανεργίας ή βεβαίωση εγγραφής στο μητρώο ανέργων της ΔΥΠΑ (Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης) σε ισχύ κατά την ημερομηνία πρόσληψης.
  - Αναγγελία πρόσληψης στην ΔΥΠΑ,
  - Φωτοαντίγραφο ταυτότητας,
  - Έγγραφο αναγγελίας απόλυσης ή οικειοθελούς αποχώρησης στην ΔΥΠΑ,
  - Τα κατά περίπτωση δικαιολογητικά που να τεκμηριώνουν αν ο εργαζόμενος ανήκει σε ευάλωτες ή ειδικές ομάδες πληθυσμού (για αμφοτέρους τους εργαζομένους εφόσον απαιτείται με βάση τα κριτήρια αξιολόγησης της πράξης).

10.2 Τροποποιήσεις ήσσονος σημασίας

Οι ακόλουθες τροποποιήσεις χαρακτηρίζονται ως ήσσονος σημασίας και πραγματοποιούνται με ευθύνη των δικαιούχων μέσω ΟΠΣΚΕ σε όλη την διάρκεια του έργου χωρίς αριθμητικό περιορισμό.

- ΚΩΔ.ΟΠΣΚΕ 03. Αλλαγή Νόμιμου Εκπροσώπου
- ΚΩΔ.ΟΠΣΚΕ 04. Αλλαγή Υπεύθυνου Έργου/Επιστημονικού Υπεύθυνου.

10.3 Μεταβολή στοιχείων με διαλειτουργική ενημέρωση των πεδίων του ΟΠΣΚΕ

Στο πλαίσιο της υλοποίησης του έργου και εφόσον πραγματοποιείται μεταβολή των στοιχείων του δικαιούχου, για τα οποία το πληροφοριακό σύστημα επιτρέπει την αυτόματη ενημέρωση του μέσω διαλειτουργικότητας από άλλες βάσεις δεδομένων (πχ .gsis), η ενημέρωση θα διενεργείται μέσω αυτοματοποιημένης διαδικασίας του ΟΠΣΚΕ. Οι ακόλουθες αλλαγές αφορούν μεταβολή στοιχείων:

1. Μεταβολή επωνυμίας ή /και νομικής μορφής.
2. Αλλαγή έδρας δικαιούχου. Σε περίπτωση που η μεταβολή έδρας συνεπάγεται και μεταβολή του τόπου υλοποίησης η τροποποίηση χαρακτηρίζεται μείζονος σημασίας.

Η αλλαγή Συντονιστή ΟΠΣΚΕ πραγματοποιείται μέσω του ΟΠΣΚΕ.

Οι ανωτέρω τροποποιήσεις ελέγχονται ως προς την ορθότητά τους, και εφόσον απαιτείται, τροποποιούνται τα στοιχεία της Απόφασης ένταξης και ενημερώνεται σχετικά ο δικαιούχος μέσω του ΟΠΣΚΕ.

10.4 Εξέταση τροποποιήσεων

Τροποποιήσεις ως ανωτέρω εξετάζονται από τον ΕΦ και, κατόπιν κάλυψης από το δικαιούχο τυχόν εντοπισμένων εκκρεμοτήτων/ελλείψεων, εγκρίνονται ή απορρίπτονται και συντάσσεται η σχετική έκθεση στο ΟΠΣΚΕ.

Σε περίπτωση που οι προτεινόμενες αλλαγές του επενδυτικού σχεδίου επηρεάζουν την αρχική αξιολόγηση και τη βαθμολόγηση των κριτηρίων επιλογής, ο ΕΦ επαναξιολογεί την πράξη και εφόσον η νέα βαθμολογία αυτού δεν το καθιστά μη επιχορηγούμενο έχει την αρμοδιότητα εξέτασης και έγκρισης ή απόρριψης αυτού. Σε κάθε περίπτωση ο ΕΦ δύναται να επαναξιολογήσει την πράξη και να εισηγηθεί αρμοδίως την έκδοση εγκριτικής ή απορριπτικής απόφασης εφόσον αυτό κριθεί αναγκαίο από τον ΕΦ.

Εξαιρούνται:

1. τροποποιήσεις που διαφοροποιούν ουσιωδώς τα κριτήρια επιλεξιμότητας του επιχειρηματικού σχεδίου και δύναται να έχουν ως αποτέλεσμα τη μη επιλεξιμότητα του επιχειρηματικού σχεδίου,
2. τροποποιήσεις που δεν δύναται να περιληφθούν στα αναφερόμενα ανωτέρω.

Αυτές, με σχετική εισήγηση του ΕΦ, παραπέμπονται στην **αρμόδια μονάδα παρακολούθησης της ΕΥΔ Π-ΑΜΘ**, προκειμένου η τελευταία να γνωμοδοτήσει, και στη συνέχεια ο ΕΦ ολοκληρώνει την ενέργεια της αξιολόγησης στο ΟΠΣΚΕ.

Σε κάθε περίπτωση, το πόρισμα της αξιολόγησης κοινοποιείται στο δικαιούχο μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και ειδικότερα στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ, την οποία μπορεί να επικαιροποιεί / επιβεβαιώνει εκ νέου στο προφίλ επικοινωνίας (όπου εμφανίζεται), καθώς και στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ ο συντονιστής, όπως αυτή τυχόν έχει επικαιροποιηθεί και ισχύει.

Με την ηλεκτρονική κοινοποίηση των αποτελεσμάτων της τροποποίησης παρέχεται το δικαίωμα στους Δικαιούχους να ασκήσουν αντιρρήσεις, **ηλεκτρονικά μέσω ΟΠΣΚΕ**, επισυνάπτοντας τα δικαιολογητικά που τεκμηριώνουν τα αναφερόμενα στις αντιρρήσεις κατά την κρίση τους. Οι αντιρρήσεις υποβάλλονται **εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα (10) ημερολογιακών ημερών από την επομένη της ηλεκτρονικής κοινοποίησης του αποτελέσματος της αξιολόγησης**.

Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας υποβολής και εξέτασης αντιρρήσεων, επικαιροποιείται, αν απαιτείται, το τεχνικό παράρτημα της πράξης και τα αποτελέσματα κοινοποιούνται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και ειδικότερα στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ, την οποία μπορεί να επικαιροποιεί / επιβεβαιώνει εκ νέου στο προφίλ επικοινωνίας (όπου εμφανίζεται), καθώς και στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ ο συντονιστής, όπως αυτή τυχόν έχει επικαιροποιηθεί και ισχύει.

Το Αίτημα Τροποποίησης, η Έκθεση Αξιολόγησης και όλο το υλικό της υποβληθείσας αντίρρησης, τηρούνται στο Φάκελο της Πράξης.

11. ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΛΑΒΗ ΠΡΑΞΕΩΝ

Η ολοκλήρωση και παραλαβή έργου για το οποίο έχει επαληθευθεί και πιστοποιηθεί φυσικό και οικονομικό αντικείμενο (έχει ολοκληρωθεί η τελική επαλήθευση – πιστοποίηση), τηρούμενων των όρων της παρούσας πρόσκλησης, γίνεται από τον ΕΦ.

Απαραίτητες προϋποθέσεις για την ολοκλήρωση και παραλαβή είναι:

- Το τελικό αίτημα επαλήθευσης - πιστοποίησης να έχει υποβληθεί εμπρόθεσμα.
- Το έργο να κριθεί ολοκληρωμένο και λειτουργικό.
- Το υλοποιηθέν και πιστοποιηθέν Φυσικό και Οικονομικό Αντικείμενο να είναι εντός των ορίων προϋπολογισμού όπως περιγράφεται στην Ενότητα 5.
- Η τήρηση των ειδικών όρων που προβλέπονται στην πρόσκληση της δράσης και στην απόφαση ένταξης της πράξης.
- Η ύπαρξη γνωστοποίησης ή έγκρισης λειτουργίας εν ισχύ ή απαλλαγής όπου προβλέπεται, η οποία γνωστοποίηση/έγκριση/απαλλαγή να περιλαμβάνει την ενισχυόμενη – στην παρούσα Δράση - υλοποιηθείσα επένδυση.
- Η τήρηση των υποχρεώσεων που αναφέρονται στο Κεφάλαιο 12.1

Επισημαίνονται τα ακόλουθα :

- Σε περίπτωση που κατά την ολοκλήρωση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου του έργου δεν είναι διαθέσιμη η εν ισχύ άδεια λειτουργίας (ή αδειοδοτικό έγγραφο ίσης ισχύος), το έργο παραλαμβάνεται με την προσκόμιση, κατ' ελάχιστον, της υποβληθείσας στον αρμόδιο φορέα αίτησης έκδοσης της άδειας λειτουργίας. Η άδεια λειτουργίας είναι υποχρεωτικό να προσκομισθεί από το δικαιούχο στον ΕΦ το αργότερο μέχρι και έξι (6) μήνες από την ημερομηνία ολοκλήρωσης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου του έργου. Ο δικαιούχος οφείλει να ενημερώσει εμπρόθεσμα τον ΕΦ τόσο για την έκδοση της άδειας λειτουργίας όσο και για πιθανές εμπλοκές ή καθυστερήσεις στη διαδικασία έκδοσής της.
- Επιχειρηματικά σχέδια που υποβάλλουν αίτημα τελικής πιστοποίησης επαλήθευσης μετά το πέρας των 30 ημερολογιακών ημερών από την τυπική ημερομηνία λήξης τους και δεν έχουν λάβει καμία ενίσχυση απεντάσσονται. Ομοίως, επενδυτικά σχέδια που δεν υποβάλλουν αίτημα τελικής επαλήθευσης εντός 30 ημερολογιακών ημερών από την τυπική ημερομηνία λήξης τους και δεν έχουν λάβει καμία ενίσχυση απεντάσσονται.
- Ο ΕΦ υποχρεούται στην παρακολούθηση και έλεγχο τακτοποίησης τυχόν εκκρεμοτήτων σχετικά με τις παραπάνω προϋποθέσεις ολοκλήρωσης και παραλαβής έργων των δικαιούχων εντός των καθορισμένων χρονικών διαστημάτων.
- Στις περιπτώσεις που διαπιστωθεί μη τήρηση κάποιας ή κάποιων εκ των άνω προϋποθέσεων, ο ΕΦ προχωρεί στη λήψη των απαιτούμενων σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο, μέτρων.

Μετά τη σύνταξη της Τελικής Έκθεσης Επαλήθευσης – Πιστοποίησης της Πράξης, την προσκόμιση των δικαιολογητικών νόμιμης λειτουργίας, την αποπληρωμή και την οριστική παραλαβή, ο ΕΦΕΠΑΕ προβαίνει στη σύνταξη της «Βεβαίωσης Ολοκλήρωσης Πράξης», την οποία κοινοποιεί στο δικαιούχο.

Με τη βεβαίωση αυτή :

- Βεβαιώνεται η ολοκλήρωση της υλοποίησης του φυσικού αντικειμένου της Πράξης (τα παραδοτέα, η επίτευξη της τιμής στόχου των δεικτών και των στόχων της Πράξης).

- Ορίζεται το τελικό καταβλητέο ποσό της δημόσιας συνεισφοράς και αποτυπώνονται ποσά που ενδεχομένως έχουν ήδη καταβληθεί, καθώς και το υπολειπόμενο προς καταβολή ποσό.
- Βεβαιώνεται η δημιουργία των θέσεων εργασίας σύμφωνα με τους όρους της απόφασης ένταξης της πράξης.
- Βεβαιώνεται η νόμιμη λειτουργία της ενισχυόμενης επένδυσης σύμφωνα με το οικείο ρυθμιστικό πλαίσιο περί αδειοδότησης.
- Βεβαιώνεται η τήρηση των υποχρεώσεων του δικαιούχου που τέθηκαν στην απόφαση Ένταξης (π.χ. δημοσιότητα ή/και ελαχιστοποίηση των εμποδίων πρόσβασης ατόμων με αναπηρία).
- Βεβαιώνεται η συμμόρφωση του Δικαιούχου με τυχόν συστάσεις προγενέστερων επαληθεύσεων/ επιθεωρήσεων/ελέγχων που έχουν διενεργηθεί στην πράξη (από ΔΑ/ΕΦΕΠΑΕ, Αρχή Πιστοποίησης, Αρχή Ελέγχου, λοιπά ελεγκτικά όργανα εθνικά ή της ΕΕ).
- Ορίζεται η ακριβής ημερομηνία ανάληψης των Μακροχρόνιων Υποχρεώσεων του δικαιούχου.

Η Βεβαίωση Ολοκλήρωσης Πράξης κοινοποιείται στον δικαιούχο μέσω του ΟΠΣΚΕ και με την αποστολή της μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και ειδικότερα στην που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ, την οποία μπορεί να επικαιροποιεί / επιβεβαιώνει εκ νέου στο προφίλ επικοινωνίας (όπου εμφανίζεται), καθώς και στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ ο συντονιστής, όπως αυτή τυχόν έχει επικαιροποιηθεί και ισχύει. Όλα τα σχετικά έγγραφα και στοιχεία τεκμηρίωσης αρχειοθετούνται στον Φάκελο Πράξης.

12. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ

Οι Δικαιούχοι ενδέχεται να συμπεριλαμβάνονται σε δείγμα διενέργειας έρευνας για την αξιολόγηση/αποτίμηση της δράσης στην οποία συμμετείχαν και στο πλαίσιο της οποίας χρηματοδοτήθηκαν παρέχοντας οποιαδήποτε πληροφορία καταστεί αναγκαία.

Η επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων για τους ανωτέρω σκοπούς, πραγματοποιείται ιδίως υπό τις προϋποθέσεις των διατάξεων των περιπτώσεων γ' και ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 6 και της περίπτωσης ζ' της παραγράφου 2 του άρθρου 9 του Γενικού Κανονισμού για την Προστασία Δεδομένων (ΕΕ) 2016/679. Επίσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 12 έως 22 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών, τα φυσικά πρόσωπα - υποκείμενα των δεδομένων- διατηρούν τα δικαιώματα ενημέρωσης και πρόσβασης, τα δικαιώματα διόρθωσης και διαγραφής (δικαίωμα στη λήθη), το δικαίωμα περιορισμού της επεξεργασίας, το δικαίωμα στη φορητότητα των δεδομένων, το δικαίωμα εναντίωσης και το δικαίωμα υποβολής καταγγελίας στην Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (www.dpa.gr).

12.1 Υποχρεώσεις δικαιούχων κατά την υλοποίηση της πράξης

Οι Δικαιούχοι που θα υπαχθούν στη παρούσα Δράση κρατικής ενίσχυσης, μετά την ένταξή τους και μέχρι και την έκδοσης της βεβαίωσης ολοκλήρωσης της πράξης τους, οφείλουν να τηρούν τους όρους της απόφασης ένταξης και τις εφαρμοζόμενες διατάξεις του ενωσιακού δικαίου.

Ειδικότερα οι Δικαιούχοι οφείλουν να τηρούν τουλάχιστον τις παρακάτω ενδεικτικά αναφερόμενες υποχρεώσεις:

- να τηρούν τους όρους της χρηματοδότησης (απόφασης ένταξης) και της παρούσας πρόσκλησης,

- ii. να λειτουργούν πραγματικά κατά το διάστημα υλοποίησης της πράξης (ηλεκτροδότηση ακινήτου, εγκατεστημένος εξοπλισμός, μισθωτήριο συμβόλαιο σε ισχύ και παρουσίαση οικονομικών συναλλαγών). Σε περίπτωση διακοπής της λειτουργίας της δραστηριότητάς του κατά τη διάρκεια υλοποίησης ανακαλείται η απόφαση ένταξης και ανακτάται η αχρεωστήτως καταβληθείσα χρηματοδότηση,
- iii. να δραστηριοποιούνται σε επιλέξιμους ΚΑΔ της πράξης καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης της πράξης,
- iv. να μην προβούν σε μετεγκατάσταση της ενισχυόμενης πράξης εκτός της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης,
- v. να διατηρούν την ιδιότητα του μέλους του Μητρώο Κ.Α.Λ.Ο. καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης της πράξης,
- vi. να δημιουργήσουν/διατηρήσουν, τον απαιτούμενο αριθμό θέσεων εργασίας σύμφωνα με το Τεχνικό Παράρτημα της Απόφασης ένταξης του έργου. Ειδικά για τις θέσεις εργασίας, που έχουν ληφθεί υπόψη για την αξιολόγηση της πρότασης οι βαθμολογούμενοι ανθρωπομήνες πλήρους απασχόλησης μισθωτής εργασίας, θα πρέπει να υλοποιηθούν σύμφωνα με το εγκεκριμένο επενδυτικό σχέδιο, διαφορετικά το έργο θα επαναξιολογηθεί και εφόσον προκύψει βαθμολογία που καθιστά το έργο μη επιλέξιμο λόγω απόλυτης ή συγκριτικής βαθμολογίας τότε θα απεντάσσεται ενώ οι όποιες πληρωμές θα αναζητούνται από το Δικαιούχο ως αχρεωστήτως καταβληθείσες,
- vii. να μην προβούν σε μείωση προσωπικού κατά το διάστημα υλοποίησης της δράσης, υπολογιζόμενα σε Ετήσιες Μονάδες Εργασίας (ΕΜΕ) ως προς τις ΕΜΕ της επιχείρησης κατά το δωδεκάμηνο που προηγείται του μήνα υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης. **Για τον υπολογισμό της μείωσης των ΕΜΕ δεν λαμβάνονται υπόψη οι επιχορηγούμενες νέες θέσεις εργασίας σε ΕΜΕ της επιχείρησης για το διάστημα που επιχορηγούνται από τη Δράση.** Σε περίπτωση παράβασης του σχετικού όρου η πράξη θα οδηγείται προς απένταξη.

Ως μείωση προσωπικού θεωρείται:

- η καταγγελία της σύμβασης εργασίας,
- η αλλαγή του καθεστώτος απασχόλησης από πλήρη σε μερική ή σε εκ περιτροπής απασχόληση,
- η εθελουσία έξοδος που γίνεται με πρωτοβουλία του εργοδότη, μέσω προγραμμάτων παροχής οικονομικών κυρίως κινήτρων εθελούσιας εξόδου.

Δεν θεωρείται μείωση προσωπικού:

- η οικειοθελής αποχώρηση, που δεν θεωρείται καταγγελία σύμβασης σύμφωνα με το άρθρο 38 του ν. 4488/2017,
- η καταγγελία σύμβασης λόγω συνταξιοδότησης,
- η λήξη σύμβασης ορισμένου χρόνου,
- φυλάκιση ή θάνατος,
- η καταγγελία σύμβασης εργασίας αορίστου ή ορισμένου χρόνου (πριν τη λήξη της) που οφείλεται σε σπουδαίο λόγο που αφορά στον εργαζόμενο (μήνυση για αξιόποινη πράξη που επηρεάζει ή μπορεί να επηρεάσει την εργασία του).

Στις περιπτώσεις στράτευσης, ασθένειας, ανυπαίτιου κωλύματος (π.χ. κυοφορίας - λοχείας), ειδικής άδειας προστασίας της μητρότητας που αφορά το δεσμευόμενο μη επιχορηγούμενο προσωπικό, δεν απαιτείται αντικατάσταση, αφού η σχέση εργασίας δεν διακόπτεται, υπό τον όρο ότι ο Δικαιούχος θα προσκομίσει στον φορέα υλοποίησης τα απαραίτητα δικαιολογητικά.

- viii. να είναι εγγεγραμμένοι με επικαιροποιημένα στοιχεία στην Πλατφόρμα Δικτύωσης Φορέων Κ.Α.Λ.Ο,
- ix. να παρέχουν στοιχεία για την αποτίμηση της επίτευξης των γενικών και ειδικών στόχων της ενισχυθείσας πράξης,
- x. να ενημερώνουν τους συμμετέχοντες/εργαζόμενους σχετικά με την συγχρηματοδότησή τους από το ΕΚΤ+ και στο πλαίσιο του προγράμματος. Η εν λόγω ενημέρωση αναφέρεται σε κάθε έγγραφο που χρησιμοποιείται κατά την υλοποίηση της πράξης ή παράγεται στο πλαίσιο αυτό,
- xi. να τηρούν την Ενωσιακή και Εθνική Νομοθεσία κατά την εκτέλεση της πράξης και ιδίως όσον αφορά στην πρόσβαση από άτομα με αναπηρίες, στην ισότητα των φύλων, να λαμβάνει υπόψη τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, την ενωσιακή πολιτική στον τομέα του περιβάλλοντος, την αρχή της βιώσιμης ανάπτυξης και την αρχή της μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης, όπως ορίζεται στο άρθρο 9 του Κανονισμού 1060/2021,
- xii. να πραγματοποιούν όλες τις απαραίτητες ενέργειες, για την ενημέρωση του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (ΟΠΣΚΕ) με τα δεδομένα και έγγραφα της πράξης που υλοποιούν, διασφαλίζοντας την ακρίβεια, την ποιότητα και πληρότητα των στοιχείων που υποβάλλουν στο ΟΠΣΚΕ,
- xiii. να τηρούν ξεχωριστή λογιστική μερίδα για την πράξη, στην οποία θα καταχωρούνται όλες οι δαπάνες που αντιστοιχούν πλήρως προς τις πραγματικές δαπάνες που δηλώνονται στον Ενδιάμεσο Φορέα ή να διαθέτουν επαρκή λογιστική κωδικοποίηση,
- xiv. να θέτουν στη διάθεση, εφόσον ζητηθούν, καθ' όλη τη διάρκεια εκτέλεσης της πράξης τους και για όσο χρόνο υποχρεούνται για την τήρησή τους, όλα τα έγγραφα, δικαιολογητικά και στοιχεία της πράξης, στον ΕΦΕΠΑΕ, στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος, την Αρχή Πιστοποίησης, στην Αρχή Ελέγχου, στην Επιτροπή Παρακολούθησης και σε όλα τα ελεγκτικά όργανα της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης,
- xv. να αποδέχονται επιτόπιους ελέγχους από όλα τα αρμόδια εθνικά και ευρωπαϊκά ελεγκτικά όργανα, τόσο στην έδρα τους, όσο και στους χώρους υλοποίησης της πράξης, και να διευκολύνουν τον έλεγχο προσκομίζοντας οποιοδήποτε στοιχείο που αφορά την εκτέλεση της πράξης, εφόσον ζητηθεί,
- xvi. να λαμβάνουν όλα τα μέτρα πληροφόρησης που προβλέπονται στα άρθρα 46-50 και το παράρτημα ΙΧ του Κανονισμού 1060/2021 και ειδικότερα:
- να παρέχουν στον επίσημο ιστότοπο που διατηρούν, εάν διατηρούν, και στους ιστότοπους κοινωνικής δικτύωσης, σύντομη περιγραφή της πράξης, ανάλογη προς το επίπεδο της στήριξης, που περιλαμβάνει τους στόχους και τα αποτελέσματά της και επισημαίνει τη χρηματοδοτική συνδρομή από την Ένωση,
  - να παρέχουν δήλωση όπου επισημαίνεται η στήριξη από την Ένωση, κατά τρόπο εμφανή, επί εγγράφων και υλικού επικοινωνίας σχετικά με την υλοποίηση της πράξης, που προορίζονται για το κοινό ή για τους συμμετέχοντες,
  - να τοποθετούν αφίσα ελάχιστου μεγέθους Α3 ή ισοδύναμη ηλεκτρονική εικόνα, σε εμφανές σημείο της επιχείρησής τους, όπου θα είναι σαφώς ορατή από το κοινό, με πληροφόρηση σχετικά με την πράξη και επισήμανσης της στήριξης από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ),
  - να αποδέχονται τη συμπερίληψή τους στον κατάλογο των πράξεων του Προγράμματος που δημοσιοποιεί η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης (ή εναλλακτικά ο ΕΦ), στις διαδικτυακές πύλες <https://www.eydamth.gr>, www.espa.gr, www.efepae.gr, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 49 του Καν. 1060/2021, και στον οποίο αναφέρονται: η επωνυμία του δικαιούχου, ο τίτλος, ο σκοπός και τα επιτεύγματα της πράξης, η ημερομηνία έναρξης και η ημερομηνία ολοκλήρωσης της πράξης, το συνολικό κόστος της πράξης, το οικείο ταμείο και ο ειδικός στόχος, το ποσοστό ενωσιακής

συγχρηματοδότησης, η ένδειξη της τοποθεσίας ή ο γεωντοπισμός για την οικεία πράξη και τη συγκεκριμένη χώρα, ο τύπος της παρέμβασης για την πράξη σύμφωνα με το άρθρο 73 του Καν. 1060/2021,

Αναλυτικές οδηγίες για τις υποχρεώσεις των δικαιούχων των έργων ως προς την προβολή, διαφάνεια, επικοινωνία του ΕΣΠΑ 2021-2027, όπως αυτές προκύπτουν από τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/1060, μπορείτε να βρείτε στον Οδηγό Επικοινωνίας ΕΣΠΑ 2021-2027 [εδώ](#).

- xvii. να γνωστοποιούν στον ΕΦΕΠΑΕ κάθε μεταβολή των στοιχείων τους, όπως επωνυμία, έδρα, στοιχεία επικοινωνίας, σύμφωνα και με τα οριζόμενα στο Κεφάλαιο 10 «Διαδικασία Τροποποιήσεων» της παρούσας πρόσκλησης,
- xviii. να παρακολουθούν ανελλιπώς την ηλεκτρονική διεύθυνση e-mail που έχει δηλωθεί στα στοιχεία επικοινωνίας του δικαιούχου, για ειδοποιήσεις από ΟΠΣΚΕ/ΕΦ/ΔΑ/Εθνικά ή Κοινοτικά Ελεγκτικά Όργανα (συνιστάται η παρακολούθηση και του φακέλου της ανεπιθύμητης αλληλογραφίας),
- xix. να μην μεταβάλουν, κατά οποιοδήποτε τρόπο την εταιρική/μετοχική τους σύνθεση ως προς τα πρόσωπα ή τα ποσοστά συμμετοχής τους, στο βαθμό που οι όποιες αλλαγές επηρεάζουν την επιλεξιμότητα και τα κριτήρια ένταξης του επιχειρηματικού σχεδίου,
- xx. να μην διακόπτουν την υλοποίηση και λειτουργία της ενισχυθείσας επένδυσης, εκτός αν συντρέχουν λόγοι ανωτέρας βίας (απαιτείται ενημέρωση του ΕΦ) ,
- xxi. Να μην συστεγάζονται καθ' όλη την διάρκεια υλοποίησης της πράξης. Στην περίπτωση των ΚΟΙΝΣΕΠ ένταξης δίνεται η δυνατότητα συστεγάσης με συναφή σύλλογο ή σωματείο, εφόσον υπάρχει σχετική πράξη παραχώρησης χώρου και προσδιορίζεται με σαφήνεια το ποσοστό % των εξόδων το οποίο αφορά στην ΚΟΙΝΣΕΠ,
- xxii. Ο τόπος υλοποίησης της επένδυσης να μην είναι η κατοικία του/των δικαιούχου/ων (κύρια ή δευτερεύουσα).
- xxiii. να τηρούν και να ενημερώνουν το φάκελο της πράξης με όλα τα στοιχεία που αφορούν στην εκτέλεση της πράξης έως την ολοκλήρωση, την αποπληρωμή και τη λειτουργία της. Στο φάκελο της πράξης να τηρούνται όλα τα δικαιολογητικά έγγραφα και παραστατικά σχετικά με τις δαπάνες για διάστημα δέκα (10) ετών από την ημερομηνία χορήγησης της τελευταίας μεμονωμένης ενίσχυσης, ανεξαρτήτως αν από άλλες διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας δεν υποχρεούνται στη διατήρηση των δικαιολογητικών και παραστατικών της Πράξης. Τα ανωτέρω στοιχεία και δικαιολογητικά έγγραφα διατηρούνται είτε υπό τη μορφή πρωτοτύπων, ή επικαιροποιημένων αντιγράφων των πρωτοτύπων ή σε κοινώς αποδεκτούς φορείς δεδομένων, περιλαμβανομένων των ηλεκτρονικών εκδόσεων των πρωτότυπων εγγράφων ή εγγράφων που υπάρχουν μόνο σε ηλεκτρονική μορφή.

12.2 Υποχρεώσεις δικαιούχων μετά την ολοκλήρωση της πράξης (Μακροχρόνιες Υποχρεώσεις)

Ο Δικαιούχος, πέραν των υποχρεώσεων που αναλαμβάνει κατά τη διάρκεια υλοποίησης της Πράξης, υποχρεούται για ένα (1) έτος μετά από την τελική πληρωμή της δημόσιας δαπάνης, σε εφαρμογή του άρθρου 65 παρ.1 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1060/2021 και των όρων της απόφασης ένταξης, στα ακόλουθα:

- i Να μην προβούν στη μετεγκατάσταση της ενισχυθείσας πράξης εκτός της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης,
- ii Να διαθέτουν πιστοποιητικό μέλους από το Μητρώο Φορέων Κ.Α.Λ.Ο,
- iii Να μην διακόπτουν την λειτουργία τους, εκτός αν συντρέχουν λόγοι ανωτέρας βίας και στις περιπτώσεις αυτές απαιτείται σε κάθε περίπτωση ενημέρωση του ΕΦ.

- iv Να μη μεταβάλουν ουσιαστικά την ενισχυθείσα πράξη και κατά τρόπο που επηρεάζει τη φύση, τους στόχους ή τους όρους υλοποίησης ή που θα μπορούσε να οδηγήσει σε υπονόμηση των αρχικών στόχων της.
- v να αποδέχεται όλους τους προβλεπόμενους από το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου του ΕΣΠΑ 2021-2027 επιτόπιους ελέγχους και επιθεωρήσεις από όλα τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης και να παρέχει σε αυτά όλα τα δικαιολογητικά και στοιχεία που ζητούνται.
- vi Να μην μεταβάλουν κατά οποιοδήποτε τρόπο την εταιρική τους σύνθεση ως προς τα πρόσωπα ή τα ποσοστά συμμετοχής τους, δίχως να προηγείται επίσημη ενημέρωση του ΕΦ.

Η επιστροφή ποσών λόγω μη συμμόρφωσης στα παραπάνω πραγματοποιείται κατ' αναλογία προς την περίοδο μη συμμόρφωσης.

Για τον έλεγχο των μακροχρόνιων υποχρεώσεων, ο δικαιούχος της ενίσχυσης, πρέπει να αποστέλλει στην ΕΥΔ/ ΕΦ όλα τα σχετικά έγγραφα που ζητούνται να υποβληθούν εγγράφως ή μέσω ΟΠΣΚΕ από αυτήν. Σε περίπτωση μη προσκόμισης αυτών επιβάλλεται επιστροφή του συνόλου της δημόσιας επιχορήγησης.

12.3 Διαδικασία παρακολούθησης τήρησης μακροχρόνιων υποχρεώσεων δικαιούχων

Η επαλήθευση της τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων που έχει ο Δικαιούχος μετά την ολοκλήρωση της Πράξης, πραγματοποιείται με ευθύνη της ΕΥΔ Π-ΑΜΘ ή του ΕΦ, λαμβάνοντας υπόψη τις διαδικασίες που καθορίζονται στο ΣΔΕ.

Η παρακολούθηση της τήρησης των ανωτέρω και λοιπών δεσμεύσεων των Δικαιούχων των ενισχύσεων γίνεται με διοικητική επαλήθευση επί τη βάση δείγματος που επιτρέπει την ασφαλή εξαγωγή συμπερασμάτων αναφορικά με τη τήρηση των μακροχρόνιων υποχρεώσεων των Δικαιούχων. Όπου είναι δυνατόν μπορεί να γίνεται και χρήση στοιχείων υφιστάμενων βάσεων δεδομένων (π.χ. πληροφοριακό σύστημα της ΑΑΔΕ, ΓΕ.ΜΗ. κλπ.).

Η ΔΑ/ Ο ΕΦ καταρτίζει ετήσιο πρόγραμμα διοικητικών επαληθεύσεων και ενημερώνει ηλεκτρονικά τους Δικαιούχους που έχουν συμπεριληφθεί σε αυτό να υποβάλουν τα κατά περίπτωση απαιτούμενα αποδεικτικά έγγραφα για την επαλήθευση της τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεών τους, τα οποία επαληθεύονται διοικητικά στο σύνολό τους.

Με την ολοκλήρωση της διοικητικής επαλήθευσης των Πράξεων του ετήσιου Προγράμματος, η ΔΑ/ο ΕΦ επιλέγει τις πράξεις για τις οποίες η τήρηση των μακροχρόνιων υποχρεώσεων θα επαληθευτεί και επιτοπίως. Δειγματοληπτικά είναι δυνατόν να γίνει επιτόπια επαλήθευση πέραν του ΕΦ και της ΕΥΔ Π-ΑΜΘ και από άλλα όργανα του Ελληνικού Δημοσίου ή της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ειδικότερα, η ΕΥΔ Π-ΑΜΘ έχει το δικαίωμα διενέργειας όχι μόνο δειγματοληπτικών αλλά και στοχευμένων επανελέγχων μετά την ολοκλήρωση έκαστου έργου.

Τα αποτελέσματα της διοικητικής ή/και επιτόπιας επαλήθευσης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων αποτυπώνονται στο Έντυπο Επαλήθευσης Μακροχρόνιων Υποχρεώσεων Πράξεων Κρατικών Ενισχύσεων, το οποίο αποτελεί τυποποιημένο έντυπο που παράγεται από το ΟΠΣΚΕ, ενώ ενημερώνεται το ΟΠΣ. Στο Έντυπο δύναται να περιλαμβάνονται και τυχόν συστάσεις που βασίζονται σε σαφή και τεκμηριωμένη ανάλυση των εντοπισμένων προβλημάτων και των συνεπειών τους.

Στην περίπτωση που κατά την επαλήθευση διαπιστώνεται παρατυπία λόγω μη τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων, αυτή αναφέρεται στο Έντυπο Επαλήθευσης με κατάλληλη τεκμηρίωση και αναφορά των διατάξεων που παραβιάστηκαν και προτείνεται δημοσιονομική διόρθωση και ανάκτηση των ποσών που έχουν καταβληθεί αχρεωστήτως ή παρανόμως σύμφωνα με το Άρθρο 42 του Ν. 4914/2022. Το ύψος της δημοσιονομικής διόρθωσης και τα προς ανάκτηση ποσά, θα πρέπει να είναι αναλογικά προς την περίοδο για την οποία δεν εκπληρώθηκαν οι απαιτήσεις.

Η ΔΑ/ Ο ΕΦ κοινοποιεί το αποτέλεσμα της επαλήθευσης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων στο Δικαιούχο, μέσω του ΟΠΣΚΕ ή μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, εντός δέκα (10) ημερολογιακών ημερών από την έγκρισή του, προκειμένου ο Δικαιούχος να διατυπώσει τυχόν αντιρρήσεις. Ο Δικαιούχος δύναται να υποβάλει ηλεκτρονικά μέσω ΟΠΣΚΕ τις αντιρρήσεις του, εντός δεκαπέντε (15) ημερολογιακών ημερών από την επόμενη της ηλεκτρονικής κοινοποίησης του Εντύπου Επαλήθευσης Μακροχρόνιων Υποχρεώσεων.

Οι αντιρρήσεις εξετάζονται από τη ΕΥΔ/ ΕΦ (το όργανο επαλήθευσης και το όργανο έγκρισής του) εντός δεκαπέντε (15) ημερολογιακών ημερών από την υποβολή τους. Σε περίπτωση που απαιτείται περαιτέρω διερεύνηση, προκειμένου να ληφθεί απόφαση για το βάσιμο ή μη των αντιρρήσεων που υποβλήθηκαν, δύναται να διενεργείται άμεσα συμπληρωματική επαλήθευση από το ίδιο όργανο που διενήργησε την αρχική επαλήθευση. Στην περίπτωση αυτή, το Έντυπο ολοκληρώνεται εντός δέκα (10) ημερολογιακών ημερών από την ημερομηνία διενέργειας της συμπληρωματικής επαλήθευσης.

Μετά την εξέταση των αντιρρήσεων ή την παρέλευση άπρακτης της προθεσμίας υποβολής των, το Έντυπο Επαλήθευσης Μακροχρόνιων Υποχρεώσεων οριστικοποιείται.

Όταν το οριστικό Έντυπο δεν προτείνει δημοσιονομική διόρθωση και ανάκτηση, εγκρίνεται από τον/την Προϊστάμενο/μένη του φορέα που διενήργησε την επαλήθευση, καταχωρίζεται στο ΟΠΣΚΕ με παράλληλη ενημέρωση του ΟΠΣ και κοινοποιείται μέσω του ΟΠΣΚΕ στον δικαιούχο.

Όταν στο οριστικό Έντυπο προτείνεται δημοσιονομική διόρθωση και ανάκτηση, αυτή εγκρίνεται από το αρμόδιο όργανο, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην υπ' αρ. 5483/30-1-2023 απόφαση περί διαδικασιών δημοσιονομικών διορθώσεων, στο άρθρο 5, όπως ισχύει. Με την έγκριση του οριστικού Εντύπου, η ΔΑ/Ο ΕΦ συντάσσει στο ΟΠΣ Δελτίο Καταχώρισης Διορθώσεων για το ποσό της δημοσιονομικής διόρθωσης, μειώνοντας αντίστοιχα τα συγχρηματοδοτούμενα ποσά που έχουν ήδη καταχωρηθεί.

Στην περίπτωση αυτή, ο δικαιούχος δύναται να επιστρέψει οικειοθελώς, εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών από την παραλαβή της οριστικής έκθεσης, το αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέν ποσό στον λογαριασμό «ΠΔΕ Αδιάθετα Υπόλοιπα Παρελθόντων Οικονομικών Ετών» που τηρείται στην Τράπεζα της Ελλάδος, με την αναγραφή του Αναλυτικού Λογαριασμού Εσόδων (ΑΛΕ) δημοσιονομικών διορθώσεων και του ευαρίθμου της πράξης. Το προς ανάκτηση ποσό επιστρέφεται εντόκως από την ημερομηνία καταβολής του μέχρι την ημερομηνία επιστροφής του ποσού στη ΔΟΥ. Το επιτόκιο που εφαρμόζεται είναι το επιτόκιο αναφοράς που ορίζεται για κάθε ημερολογιακό έτος από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την Ελλάδα και δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Κεφάλαιο V του Κανονισμού (ΕΚ) 794/2004 της Επιτροπής, όπως ισχύει.

Ο δικαιούχος ενημερώνει τη ΔΑ/ΕΦ για την καταβολή του ποσού, εντός δεκαπέντε (15) ημερολογιακών ημερών, με την προσκόμιση σε αυτήν των στοιχείων τεκμηρίωσης του καταβληθέντος ποσού.

Εφόσον δεν επιστραφεί το αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέν ποσό εντός της προθεσμίας, η ΔΑ εισηγείται στον Περιφερειάρχη την έκδοση Απόφασης Δημοσιονομικής Διόρθωσης και Ανάκτησης, η οποία αποτελεί νόμιμο τίτλο βεβαίωσης του χρέους και κοινοποιείται στο Δικαιούχο, στη Διεύθυνση Δημοσίων Επενδύσεων του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων και στην Ειδική Υπηρεσία «Αρχή Πιστοποίησης και Εξακρίβωσης Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων».

Σημειώνεται ότι, στην περίπτωση που στο πλαίσιο της επαλήθευσης, εντοπίζεται παρατυπία που κρίνεται ότι ενέχει ένδειξη απάτης, ενεργοποιείται η καθοριζόμενη από το ΣΔΕ διαδικασία.

Οι ανωτέρω διοικητικές/επιτόπιες επαληθεύσεις και δημοσιονομικές διορθώσεις/ανακτήσεις μετά από επαλήθευση των μακροχρόνιων υποχρεώσεων των δικαιούχων, διενεργούνται σύμφωνα προς τη διαδικασία που ορίζεται στην υπ' αρ. 5483/30-1-2023 Κοινή Υπουργική Απόφαση για τις Διαδικασίες Δημοσιονομικών Διορθώσεων και αναζήτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών στα Τομεακά και Περιφερειακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027, σύμφωνα με το αρ. 42 του Ν. 4914/2022.

Ο ΕΦ διατηρεί λεπτομερείς φακέλους με τις πληροφορίες και τα δικαιολογητικά έγγραφα που απαιτούνται, οι οποίοι φυλάσσονται επί δέκα (10) έτη από την ημερομηνία ολοκλήρωσης των πράξεων.

13. ΕΙΔΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ 2016/679

Ο Δικαιούχος με την ηλεκτρονική υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης του στο ΟΠΣΚΕ μετά των απαιτούμενων δικαιολογητικών εγγράφων, παρέχει στην ΕΥΔ Π-ΑΜΘ και στον ΕΦΕΠΑΕ και τα νόμιμα εντεταλμένα όργανα αυτών, τη ρητή συγκατάθεση του για την νόμιμη επεξεργασία κατ' άρθρο 6 του Κανονισμού 2016/679 των δεδομένων προσωπικού του χαρακτήρα, τα οποία προβλέπονται στον οδηγό του Προγράμματος και αποδέχεται ότι τέτοια επεξεργασία είναι αναγκαία για την αξιολόγηση, ένταξη, παρακολούθηση και ολοκλήρωση της συγχρηματοδοτούμενης επενδυτικής πράξης του.

Η νόμιμη επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από την ΕΥΔ Π-ΑΜΘ και τον ΕΦΕΠΑΕ και τα νομίμως εντεταλμένα όργανα αυτών, αποσκοπεί στην εφαρμογή και τήρηση των κοινοτικών και εθνικών κανόνων οι οποίοι διέπουν την προγραμματική περίοδο 2021-2027 ΕΣΠΑ, διενεργείται για την εκπλήρωση καθήκοντος που εκτελείται προς το δημόσιο συμφέρον και την άσκηση δημόσιας εξουσίας και την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, σύμφωνα τον Κανονισμό 1060/2021 και των εκτελεστικών τούτου κανονισμών, νόμων και κανονιστικών πράξεων, της ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας που διέπει την παρέμβαση των Διαρθρωτικών Ταμείων της Ένωσης, σε συνδυασμό με την υπ' αριθμ. C(2022) 6507 final/5-9-2022 Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που αφορά την έγκριση του προγράμματος «ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗ».

Τα προσωπικά δεδομένα συλλέγονται στο ΟΠΣΚΕ, κατόπιν της αίτησης χρηματοδότησης του δικαιούχου, ο οποίος υπέχει αποκλειστική ευθύνη για την ορθότητα, πληρότητα και ακρίβεια τους. Περαιτέρω, ο Δικαιούχος συναινεί στην ανάρτηση στο διαδίκτυο στο «Πρόγραμμα Διαύγεια» των αποτελεσμάτων αξιολόγησης της αίτησης χρηματοδότησής του και των αποτελεσμάτων επί τυχόν ασκηθείσας ένστασής του (ενδικοφανούς προσφυγής) μετά της διαλαμβανόμενης πλήρους και εμπειριστατωμένης αιτιολογίας τους, καθώς και οιασδήποτε άλλης διοικητικής πράξης προβλέπεται στην νομοθεσία που διέπει την παρέμβαση των Διαρθρωτικών Ταμείων και η οποία είναι απαραίτητη στα πλαίσια της αρχής της διαφάνειας και της νομιμότητας που διέπει τη δράση και την άσκηση των καθηκόντων διαχείρισης των ενωσιακών και εθνικών πόρων.

14. ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

Η ημερομηνία έναρξης και λήξης της ηλεκτρονικής υποβολής ορίζονται στην Πρόσκληση υποβολής αιτήσεων χρηματοδότησης. Η ηλεκτρονική υποβολή θα γίνει στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων (<https://app.opske.gr>).

Η πρόσκληση της Δράσης θα δημοσιευθεί στο πρόγραμμα ΔΙΑΥΓΕΙΑ και θα αναρτηθεί της ιστοσελίδες του ΕΦΕΠΑΕ www.efepae.gr, www.efepaeamth.gr, της ΕΥΔ Π-ΑΜΘ www.eydamth.gr και του ΕΣΠΑ www.espa.gr.

Για περαιτέρω πληροφορίες οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να απευθύνονται στα γραφεία του ΕΦΕΠΑΕ Α.Μ.Θ, εταίρου του ΕΦΕΠΑΕ, στη διεύθυνση: Όπισθεν οικισμού Ηφαίστου-έναντι Πανεπιστημιούπολης-69150 Κομοτηνή, ΤΘ 145, τηλ. 25310 35916, 72388 και e-mail επικοινωνίας: info@efepaeamth.gr.

15. ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΩΝ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι	ΜΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΙ ΤΟΜΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ	ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ / ΕΝΤΑΞΗΣ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ	ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ & ΕΛΕΓΧΟΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙV	ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΑ ΥΠΕΥΘΥΝΩΝ ΔΗΛΩΣΕΩΝ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V	ΟΡΙΣΜΟΣ ΜΜΕ & ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΔΗΛΩΣΗΣ ΜΜΕ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI	ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII	ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII	ΠΙΝΑΚΑΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ ΜΕ ΤΟΝ ΧΑΡΤΗ ΘΕΜΕΛΙΩΔΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΧ	ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΣΤΑ ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Χ	ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΜΙΣΘΟΛΟΓΙΚΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙ	ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΜΕΛΩΝ Κ.Α.Λ.Ο ΣΕ ΕΥΑΛΩΤΕΣ Η' ΕΙΔΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: ΜΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΙ ΤΟΜΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣΣτον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται **οι ΜΗ επιλέξιμες στο πλαίσιο της Δράσης δραστηριότητες.**

ΤΟΜΕΙΣ ΚΛΑΔΟΙ NACE	ΤΑΞΕΙΣ NACE	ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ CPA	ΥΠΟΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ CPA	ΕΘΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ
A					ΓΕΩΡΓΙΑ, ΔΑΣΟΚΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΛΙΕΙΑ
01					Φυτική και ζωική παραγωγή, θήρα και συναφείς δραστηριότητες
02					Δασοκομία και υλοτομία
03					Αλιεία και υδατοκαλλιέργεια
05					Εξόρυξη άνθρακα και λιγνίτη
06					Άντληση αργού πετρελαίου και φυσικού αερίου
09.1					Υποστηρικτικές δραστηριότητες για την άντληση πετρελαίου και φυσικού αερίου
	09.10				Υποστηρικτικές δραστηριότητες για την άντληση πετρελαίου και φυσικού αερίου
		09.10.1			Υποστηρικτικές υπηρεσίες για την άντληση πετρελαίου και φυσικού αερίου
			09.10.11		Υπηρεσίες γεώτρησης σχετικές με την άντληση πετρελαίου και φυσικού αερίου
			09.10.12		Υπηρεσίες ανέγερσης, επισκευής και αποσυναρμολόγησης πύργων γεώτρησης και συναφείς υποστηρικτικές υπηρεσίες σχετικές με την άντληση πετρελαίου και φυσικού αερίου
			09.10.13		Υπηρεσίες υγροποίησης και επαναεριοποίησης του φυσικού αερίου για μεταφορά που γίνεται στο χώρο του ορυχείου
10.2					Επεξεργασία και συντήρηση ψαριών, καρκινοειδών και μαλακίων
			10.41.12		Παραγωγή λιπών και ελαίων και των κλασμάτων τους, ψαριών και θαλάσσιων θηλαστικών
12					Παραγωγή προϊόντων καπνού
			25.99.26		Κατασκευή ελίκων πλοίων και των πτερυγίων τους
			25.99.29		Κατασκευή άλλων ειδών από κοινά μέταλλα π.δ.κ.α.
				25.99.29.01	Κατασκευή διακοσμητικών φύλλων από μέταλλα
				25.99.29.02	Κατασκευή ειδών διακόσμησης από ορείχαλκο
				25.99.29.03	Κατασκευή και τοποθέτηση επιγραφών
				25.99.29.04	Κατασκευή μεταλλικών κουρτινόβεργων
				25.99.29.05	Κατασκευή μεταλλικών συστημάτων στηρίξεως, άλλων από δομικά
				25.99.29.06	Κατασκευή μεταλλικών σφραγίδων, επιγραφών, σημάτων κλπ
				25.99.29.07	Κατασκευή πινακίδων οδικής σήμανσης
				25.99.29.08	Κατασκευή σκαλών από σίδηρο ή αλουμίνιο
		25.99.9			Εργασίες υπεργολαβίας στο πλαίσιο της

				διαδικασίας παραγωγής άλλων κατασκευασμένων μεταλλικών προϊόντων π.δ.κ.α.
			32.12.11	Επεξεργασία καλλιεργημένων μαργαριταριών, πολύτιμων ή ημιπολύτιμων λίθων, συμπεριλαμβανομένων των συνθετικών ή ανασχηματισμένων λίθων, κατεργασμένων αλλά όχι δεμένων σε κοσμήματα
			32.12.11.01	Παραγωγή ημιπολύτιμων λίθων
			32.12.11.02	Υπηρεσίες αδαμαντόδεσης, επεξεργασίας και λείανσης φυσικών διαμαντιών
			46.11.11.07	Εμπορικοί αντιπρόσωποι που μεσολαβούν στην πώληση ψαριών, ζώντων και γόνου
			46.11.19.05	Εμπορικοί αντιπρόσωποι που μεσολαβούν στην πώληση άλλων υδρόβιων ασπόνδυλων, φυσικών μαργαριταριών και άλλων υδρόβιων φυτών, ζώων και των προϊόντων τους
			46.11.19.12	Εμπορικοί αντιπρόσωποι που μεσολαβούν στην πώληση καπνού, ακατέργαστου
			46.17.11.27	Εμπορικοί αντιπρόσωποι που μεσολαβούν στην πώληση ψαριών, καρκινοειδών και μαλακίων, μη ζώντων
			46.17.13	Εμπορικοί αντιπρόσωποι που μεσολαβούν στην πώληση προϊόντων καπνού
			46.21.19.11	Χονδρικό εμπόριο προϊόντων π.δ.κ.α. ψαριών ή καρκινοειδών, μαλακίων η άλλων υδρόβιων ασπόνδυλων
			46.21.19.19	Χονδρικό εμπόριο φυσικών σφουγγαριών ζωικής προέλευσης
		46.21.2		Χονδρικό εμπόριο ακατέργαστου καπνού
	46.35			Χονδρικό εμπόριο προϊόντων καπνού
		46.38.1		Χονδρικό εμπόριο ψαριών, καρκινοειδών και μαλακίων
			46.48.10.10	Χονδρικό εμπόριο καλλιεργημένων μαργαριταριών, πολύτιμων ή ημιπολύτιμων λίθων, συμπεριλαμβανομένων των συνθετικών ή ανασχηματισμένων λίθων, κατεργασμένων αλλά όχι δεμένων σε κοσμήματα
			46.76.19.14	Χονδρικό εμπόριο κοραλλιών και παρόμοιων προϊόντων, οστράκων μαλακίων, καρκινοειδών ή εχινόδερμων και οστών σουπιών
			46.76.19.15	Χονδρικό εμπόριο μαργαριταριών από καλλιέργεια, ακατέργαστων
			46.76.19.30	Χονδρικό εμπόριο φυσικών μαργαριταριών, ακατέργαστων
			46.77.10.10	Χονδρικό εμπόριο κατάλοιπων καπνού
	47.23			Λιανικό εμπόριο ψαριών, καρκινοειδών και μαλακίων σε εξειδικευμένα καταστήματα
			47.26.27.01	Λιανικό εμπόριο άλλων ειδών μεταποιημένου καπνού και υποκατάστατων, ομογενοποιημένου ή ανασυσταμένου καπνού, εκχυλισμάτων και αποσταγμάτων καπνού
			47.26.27.04	Λιανικό εμπόριο ειδών καπνιστού

				47.26.27.06	Λιανικό εμπόριο πούρων, πούρων με κομμένο άκρο, πουρακιών και τσιγάρων, από καπνό ή υποκατάστατα του καπνού
				47.75.76.18	Λιανικό εμπόριο φυσικών σφουγγαριών ζωικής προέλευσης
				47.77.82.06	Λιανικό εμπόριο καλλιεργημένων μαργαριταριών, πολύτιμων ή ημιπολύτιμων λίθων, συμπεριλαμβανομένων των συνθετικών ή ανασχηματισμένων λίθων, κατεργασμένων αλλά μη δεμένων σε κοσμήματα
				47.77.82.08	Λιανικό εμπόριο μαργαριταριών από καλλιέργεια, ακατέργαστων
				47.77.82.13	Λιανικό εμπόριο φυσικών μαργαριταριών, ακατέργαστων
				47.78.86.18	Λιανικό εμπόριο κοραλλιών και παρόμοιων προϊόντων, οστράκων μαλακίων, καρκινοειδών ή εχινόδερμων και οστών σουπιών
			47.91.15		Λιανικό εμπόριο ψαριών, οστρακοειδών και μαλακίων, με αλληλογραφία ή μέσω διαδικτύου
			47.91.27		Λιανικό εμπόριο προϊόντων καπνού, με αλληλογραφία ή μέσω διαδικτύου
			47.99.15		Άλλο λιανικό εμπόριο ψαριών, οστρακοειδών και μαλακίων εκτός καταστημάτων, υπαίθριων πάγκων ή αγορών
			47.99.27		Άλλο λιανικό εμπόριο προϊόντων καπνού εκτός καταστημάτων, υπαίθριων πάγκων ή αγορών
				72.19.40.03	Υπηρεσίες έρευνας στην αλιεία
97					Δραστηριότητες νοικοκυριών ως εργοδοτών οικιακού προσωπικού
98					Δραστηριότητες ιδιωτικών νοικοκυριών, που αφορούν την παραγωγή μη διακριτών αγαθών -και υπηρεσιών- για ίδια χρήση
99					Δραστηριότητες εξωχώριων οργανισμών και φορέων
00					Έλλειψη δραστηριότητας

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ: ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ / ΕΝΤΑΞΗΣ

Υπό σύσταση φορείς Κ.Α.Ο:

Α/Α	ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΠΟΥ ΕΠΙΣΥΝΑΠΤΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΟΠΣΚΕ
1.	Δικαιολογητικά Νόμιμης Υπόστασης - Νόμιμης Λειτουργίας (Κωδικός ΟΠΣΚΕ 02.02) - Αρχικά υποβληθέν καταστατικό υπογεγραμμένο από όλα τα μέλη, όπως κατατέθηκε στο Γενικό Μητρώο Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας και η τελευταία τροποποίηση αυτού (αν υπάρχει). - Αίτηση εγγραφής στο Γενικό Μητρώο Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας σε ισχύ κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης.
2.	Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης Βαθμολογίας (Κωδικός ΟΠΣΚΕ 03.02) Πιστοποιητικά Αποδεικτικά σπουδών συναφή με το επιχειρηματικό σχέδιο: Μεταπτυχιακός τίτλος σπουδών ή Πτυχίο Α.Ε.Ι./Τ.Ε.Ι (ή ισότιμης προς αυτή, της Ελλάδος ή του εξωτερικού (αναγνωρισμένη από τον Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.) ή Πτυχίο Μετα-Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Επαγγελματικής Κατάρτισης και βεβαίωση του Ο.Ε.Ε.Κ. ή Ε.Ο.Π.Π.ΕΠ από την οποία να προκύπτει ότι κατέστησαν διπλωματούχοι ή ότι άλλο απαιτείται βάσει της ισχύουσας κάθε φορά νομοθεσίας ή Τάξη Μαθητείας Επαγγελματικού Λυκείου ή Δημόσιο/Ιδιωτικό Ι.Ε.Κ., Κολλέγιο, Εργαστήρια Ειδικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης ΑΜΕΑ, Σχολή ΑμεΑ Αθηνών, συναφή προγράμματα κατάρτισης από αναγνωρισμένα ΚΕΔΙΒΙΜ, τα οποία σχετίζονται με Κ.Α.Ο., Κοινωνική Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία, κλπ. Σε περίπτωση συμμετοχής νομικών προσώπων στην εταιρική/μετοχική σύνθεση της επιχείρησης, αντίστοιχο αποδεικτικό τίτλου σπουδών είτε ενός από τα μέλη του Δ.Σ είτε του εταίρου/μετόχου με το μεγαλύτερο ποσοστό συμμετοχής. Στην περίπτωση που πρόκειται για μέλος ΔΣ να υποβληθεί και η σχετική Απόφαση ορισμού του ΔΣ. (Απαραίτητο για τη βαθμολόγηση του Κριτηρίου Α.2. Ύπαρξη πιστοποιητικού σπουδών επαγγελματικής εμπειρίας με συνάφεια με τον ΚΑΔ δραστηριότητας του επιχειρηματικού σχεδίου - Σε περίπτωση μη υποβολής σχετικού δικαιολογητικού δεν θα λαμβάνεται βαθμολογία για το κριτήριο) Υποβάλλεται και βαθμολογείται ένα πιστοποιητικό σπουδών, συναφές με το επιχειρηματικό σχέδιο, ανά μέλος (εφόσον υπάρχει).
3.	Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης Βαθμολογίας (Κωδικός ΟΠΣΚΕ 03.02) Δικαιολογητικά τεκμηρίωσης επαγγελματικής εμπειρίας συναφούς με τον ΚΑΔ επένδυσης: • Ένσημα (ΙΚΑ, ΕΦΚΑ, ΗΔΙΚΑ, Σύστημα ΑΤΛΑΣ) ή/και βεβαιώσεις ασφαλιστικού φορέα στην οποία να αναγράφεται η ειδικότητα και η διάρκεια ασφάλισης του μέλους, • Σε περίπτωση συμμετοχής νομικών προσώπων στην εταιρική/μετοχική σύνθεση της επιχείρησης, να υποβληθούν προσωποποιημένη πληροφόρηση από το gsis.gr και τα αντίστοιχα έντυπα Ε3. (Τα ανωτέρω είναι απαραίτητα για τη βαθμολόγηση του Κριτηρίου Α.2. Ύπαρξη πιστοποιητικού σπουδών/ επαγγελματικής εμπειρίας με συνάφεια με τον ΚΑΔ δραστηριότητας του

	επιχειρηματικού σχεδίου – Σε περίπτωση μη υποβολής σχετικού δικαιολογητικού δεν θα λαμβάνεται βαθμολογία για το κριτήριο) Επιπλέον μπορεί να προσκομισθεί οποιοδήποτε άλλο ισοδύναμο στοιχείο τεκμηριώνει την δηλωθείσα επαγγελματική εμπειρία (όπως βεβαιώσεις των τυχόν εργοδοτών για το χρονικό διάστημα και την ειδικότητα της απασχόλησης με το γνήσιο της υπογραφής ή ψηφιακή υπογραφή ή από gov.gr). Υποβάλλεται και βαθμολογείται σχετικό δικαιολογητικό συναφές με τον ΚΑΔ του επιχειρηματικού σχεδίου, ανά μέλος (εφόσον υπάρχει).
4.	Υπεύθυνες Δηλώσεις / Δήλωση ΜΜΕ (Κωδικός ΟΠΣΚΕ 09.02) Υπεύθυνη Δήλωση με το γνήσιο της υπογραφής ή με ψηφιακή υπογραφή ή από το gov.gr, από κάθε μέλος του υπό σύσταση φορέα Κ.Α.Λ.Ο. για τον ορισμό του εκπροσώπου/μέλους του υπό σύσταση φορέα αναφορικά με την υποβολή του αιτήματος χρηματοδότησης και των απαιτούμενων στοιχείων / δικαιολογητικών στο ΟΠΣΚΕ. Στην περίπτωση συμμετοχής νομικού προσώπου ως εταίρου / μετόχου, η Υπεύθυνη Δήλωση υπογράφεται από τον νόμιμο εκπρόσωπο αυτού.
5.	Υπεύθυνες Δηλώσεις / Δήλωση ΜΜΕ (Κωδικός ΟΠΣΚΕ 09.02) Υπεύθυνη δήλωση Ν. 1599/86 του νομίμου εκπροσώπου της επιχείρησης με το γνήσιο της υπογραφής ή με ψηφιακή υπογραφή ή από το gov.gr, σύμφωνα με το υπόδειγμα Α (Α2) στο Παράρτημα ΙV. Σε περίπτωση που η εκπροσώπηση ασκείται <u>από κοινού</u> από δύο ή περισσότερα πρόσωπα <u>και όχι χωριστά</u>, η δήλωση υποβάλλεται από όλους όσους έχουν την ιδιότητα.
6.	Υπεύθυνες Δηλώσεις / Δήλωση ΜΜΕ (Κωδικός ΟΠΣΚΕ 09.02) Υπεύθυνη Δήλωση Ν. 1599/86 του νομίμου εκπροσώπου στην οποία θα δηλώνονται οι επιχειρηγήσεις καθεστώτος de minimis που έχει λάβει κατά το παρελθόν η ενιαία επιχείρηση, σύμφωνα με το υπόδειγμα Β στο Παράρτημα ΙV. Σε περίπτωση που η εκπροσώπηση ασκείται <u>από κοινού</u> από δύο ή περισσότερα πρόσωπα <u>και όχι χωριστά</u>, η δήλωση υπογράφεται από όλους όσους έχουν την ιδιότητα.
7.	Υπεύθυνες Δηλώσεις / Δήλωση ΜΜΕ (Κωδικός ΟΠΣΚΕ 09.02) Δήλωση του νομίμου εκπροσώπου της επιχείρησης που αφορά στην πλήρωση της ιδιότητας ΜΜΕ, σύμφωνα με το υπόδειγμα στο Παράρτημα V, με τα στοιχεία του έτους 2023. Σε περίπτωση που η εκπροσώπηση ασκείται <u>από κοινού</u> από δύο ή περισσότερα πρόσωπα <u>και όχι χωριστά</u>, η δήλωση υπογράφεται από όλους όσους έχουν την ιδιότητα. Σε περίπτωση που, σε σχέση με την προηγούμενη διαχειριστική χρήση, υπάρχει μεταβολή των στοιχείων που επιφέρει αλλαγή μεγέθους θα πρέπει να επισυναφθεί η δήλωση ΜΜΕ και για τις δύο χρήσεις 2023 & 2022.
8.	Δικαιολογητικά για Συνδεδεμένες ή/και Συνεργαζόμενες (Κωδικός ΟΠΣΚΕ 01.03) Στις περιπτώσεις συνδεδεμένων ή/και συνεργαζόμενων επιχειρήσεων σύμφωνα τον ορισμό των ΜΜΕ του Παραρτήματος V, υποβάλλονται κατά τα εξής:

1. Απαιτούμενα δικαιολογητικά σχετικά με την εταιρική/μετοχική σύνθεση, νόμιμη εκπροσώπηση και διαχείριση ανάλογα με τη νομική μορφή της επιχείρησης.

Για Α.Ε.:

- Ισχύον Κωδικοποιημένο Καταστατικό που να φέρει ένδειξη κατάθεσης στην αρμόδια υπηρεσία.
- Συγκρότηση ΔΣ & Ορισμού Νομίμου Εκπροσώπου που να φέρει ένδειξη κατάθεσης στην αρμόδια υπηρεσία.
- Πρακτικό της πιο πρόσφατης Γενικής Συνέλευσης, από την οποία προκύπτει η ισχύουσα μετοχική σύνθεση. Σε περίπτωση μεταβολής της μετοχικής σύνθεσης, μετά την τελευταία Γ.Σ., απόσπασμα του βιβλίου Μετόχων για τη μεταβολή, με υπογραφή του λογιστή.

Για Ε.Π.Ε, ΙΚΕ, Ο.Ε., Ε.Ε.:

- Ισχύον Κωδικοποιημένο Καταστατικό που να φέρει ένδειξη κατάθεσης στην αρμόδια υπηρεσία.
- Πράξη εκπροσώπησης σε περίπτωση που η εκπροσώπηση δεν προκύπτει από το ανωτέρω Καταστατικό.

Για Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις του Ν. 4430/2016 όπως

ισχύει:

- Αρχικά υποβληθέν καταστατικό και η τελευταία τροποποίηση αυτού (αν υπάρχει).
- Πιστοποιητικό εγγραφής στο Γενικό Μητρώο Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας.
- Ορισμός Διοικούσας Επιτροπής ή Διαχειριστή.

Για Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις:

- Τα απαιτούμενα νομιμοποιητικά έγγραφα σύστασης, διοίκησης και εκπροσώπησης που προβλέπονται με βάση το εκάστοτε ισχύον νομοθετικό πλαίσιο.
- Για ατομικές επιχειρήσεις υποβάλλεται εκτύπωση στοιχείων μητρώου από το my aade.

2. Οικονομικά στοιχεία για τις χρήσεις 2022 & 2023 (όπου υφίστανται) και συγκεκριμένα:

	- Ισχύον, υποβληθέν έντυπο Ε3, Ν (με αριθμό Δήλωσης) - Λογιστικές Καταστάσεις (Ισολογισμός/αποτελέσματα χρήσης/Κατάσταση Μεταβολών Καθαρής Θέσης περιόδου/πίνακας ταμειακών ροών – προσάρτημα - έκθεση διαχείρισης - πιστοποιητικό ορκωτού λογιστή (όπου υπάρχει)) (για επιχειρήσεις με τήρηση διπλογραφικών βιβλίων) - Ισολογισμοί - Αποτελέσματα χρήσης (για επιχειρήσεις με τήρηση διπλογραφικών βιβλίων) - Υποδείγματα Β5 (Υπόδειγμα Β.5: Ισολογισμός πολύ μικρών οντοτήτων) για επιχειρήσεις με απλογραφικά βιβλία 3. Στοιχεία προσωπικού για τις χρήσεις 2022 & 2023 (όπου υφίστανται) και συγκεκριμένα: - Αποδεικτικό υποβολής δήλωσης αποδοχών & συντάξεων μαζί με συγκεντρωτική κατάσταση τέλους έτους, στην οποία θα αποτυπώνεται αναλυτικά ο κάθε εργαζόμενος με τον αριθμό των ημερών που απασχολήθηκε. - Μόνο στην περίπτωση που από τις ως άνω καταστάσεις προκύπτουν περισσότεροι από 250 εργαζόμενοι κατ' έτος (αθροιστικά για το δικαιούχο και τις τυχόν συνδεδεμένες/συνεργαζόμενες επιχειρήσεις) να υποβληθούν επιπλέον Υποβλημένες Καταστάσεις Επιθεώρησης Εργασίας (πίνακες προσωπικού) Ε4, από τις οποίες θα προκύπτουν οι μέρες και το ωράριο εργασίας και τυχόν μεταβολές που πραγματοποιήθηκαν τα έτη ενδιαφέροντος, για το σύνολο των εργαζομένων που εμφανίζονται στην συγκεντρωτική κατάσταση τέλους έτους (ετήσιοι πίνακες, τυχόν αρχικοί και τροποποιητικοί αν απαιτείται). Για τις περιπτώσεις συνδεδεμένων/συνεργαζόμενων επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται εκτός Ελλάδας θα υποβάλλονται τα αντίστοιχα ως ανωτέρω ισοδύναμα δικαιολογητικά/έγγραφα που ισχύουν στην αντίστοιχη χώρα. Σε περίπτωση που από τα στοιχεία των ετών 2022 & 2023 (ΕΜΕ, Κύκλος Εργασιών, Σύνολο Ισολογισμού) δεν εξάγεται με ασφάλεια το μέγεθος της επιχείρησης (βλ. Παράρτημα V «Ορισμός ΜΜΕ & Υπόδειγμα δήλωσης ΜΜΕ»), επισυνάπτονται τα ως άνω δικαιολογητικά και για το έτος 2021 ή για όσα έτη απαιτούνται.

Υφιστάμενοι φορείς Κ.Α.Λ.Ο:

Α/Α	ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΠΟΥ ΕΠΙΣΥΝΑΠΤΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΟΠΣΚΕ
1.	Δικαιολογητικά Νόμιμης Υπόστασης - Νόμιμης Λειτουργίας (Κωδικός ΟΠΣΚΕ 02.02) - Τα απαιτούμενα νομιμοποιητικά έγγραφα σύστασης που προβλέπονται με βάση το εκάστοτε ισχύον νομοθετικό πλαίσιο (π.χ. για Κοιν.Σ.Επ του άρθρου 14 Ν 4430/2016 απαιτείται το αρχικό καταστατικό και η τελευταία τροποποίηση αυτού) και εκπροσώπησης σε ισχύ, νομίμως δημοσιευμένα. - Βεβαίωση εγγραφής ή βεβαίωση καταχώρησης τροποποίησης καταστατικού στο Γενικό Μητρώο Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας, σε ισχύ κατά την ημερομηνία υποβολής. - Βεβαίωση καταχώρησης και μεταβολών του φορέα στο ΓΕΜΗ σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, για τους φορείς που έχουν εγγραφεί στο ΓΕΜΗ. - Πιστοποιητικό μέλους στο Γενικό Μητρώο Φορέων Κ.Α.Λ.Ο. σε ισχύ κατά το έτος υποβολής ή ισοδύναμο έγγραφο σε περίπτωση που δεν δύναται να εκδοθεί το πιστοποιητικό μέλους (το πιστοποιητικό μέλους αφορά φορείς με λειτουργία πάνω από ένα έτος). - Εκτύπωση της βεβαίωσης υποβολής δήλωσης πραγματικών δικαιούχων του άρθρου 20 του ν.4557/2018 (Α' 139), από την οποία θα προκύπτουν τα στοιχεία των πραγματικών δικαιούχων.
2.	Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης Βαθμολογίας (Κωδικός ΟΠΣΚΕ 03.02) Πιστοποιητικά Αποδεικτικά σπουδών συναφή με το επιχειρηματικό σχέδιο: Μεταπτυχιακός Τίτλος σπουδών ή Πτυχίο Α.Ε.Ι./Τ.Ε.Ι (ή ισότιμης προς αυτή, της Ελλάδος ή του εξωτερικού (αναγνωρισμένη από τον Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.) ή Πτυχίο Μετα-Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Επαγγελματικής Κατάρτισης και βεβαίωση του Ο.Ε.Ε.Κ. ή Ε.Ο.Π.Π.ΕΠ από την οποία να προκύπτει ότι κατέστησαν διπλωματούχοι ή ότι άλλο απαιτείται βάσει της ισχύουσας κάθε φορά νομοθεσίας ή Τάξη Μαθητείας Επαγγελματικού Λυκείου ή Δημόσιο/Ιδιωτικό Ι.Ε.Κ., Κολλέγιο, Εργαστήρια Ειδικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης ΑΜΕΑ, Σχολή ΑμεΑ Αθηνών, συναφή προγράμματα κατάρτισης από αναγνωρισμένα ΚΕΔΙΒΙΜ, τα οποία σχετίζονται με Κ.Α.Λ.Ο., Κοινωνική Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία, κλπ. Σε περίπτωση συμμετοχής νομικών προσώπων στην εταιρική/μετοχική σύνθεση της επιχείρησης, αντίστοιχο αποδεικτικό τίτλου σπουδών είτε ενός από τα μέλη του Δ.Σ είτε του εταιρού/μετόχου με το μεγαλύτερο ποσοστό συμμετοχής. Στην περίπτωση που πρόκειται για μέλος ΔΣ να υποβληθεί και η σχετική Απόφαση ορισμού του ΔΣ. (Απαραίτητο για τη βαθμολόγηση του Κριτηρίου Α.2. Ύπαρξη πιστοποιητικού σπουδών επαγγελματικής εμπειρίας με συνάφεια με τον ΚΑΔ δραστηριότητας του επιχειρηματικού σχεδίου - Σε περίπτωση μη υποβολής σχετικού δικαιολογητικού δεν θα λαμβάνεται βαθμολογία για το κριτήριο) Υποβάλλεται και βαθμολογείται ένα πιστοποιητικό σπουδών, συναφές με το επιχειρηματικό σχέδιο, ανά μέλος (εφόσον υπάρχει).
3.	Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης Βαθμολογίας (Κωδικός ΟΠΣΚΕ 03.02) Δικαιολογητικά τεκμηρίωσης επαγγελματικής εμπειρίας συναφούς με τον ΚΑΔ επένδυσης:

	• Ένσημα (ΙΚΑ, ΕΦΚΑ, ΗΔΙΚΑ, Σύστημα ΑΤΛΑΣ) ή/και βεβαιώσεις ασφαλιστικού φορέα στην οποία να αναγράφεται η ειδικότητα και η διάρκεια ασφάλισης του μέλους, • Σε περίπτωση συμμετοχής νομικών προσώπων στην εταιρική/μετοχική σύνθεση της επιχείρησης, να υποβληθούν προσωποποιημένη πληροφόρηση από το gsis.gr και τα αντίστοιχα έντυπα Ε3. (Τα ανωτέρω είναι απαραίτητα για τη βαθμολόγηση του Κριτηρίου Α.2. Ύπαρξη πιστοποιητικού σπουδών/ επαγγελματικής εμπειρίας με συνάφεια με τον ΚΑΔ δραστηριότητας του επιχειρηματικού σχεδίου – Σε περίπτωση μη υποβολής σχετικού δικαιολογητικού δεν θα λαμβάνεται βαθμολογία για το κριτήριο) Επιπλέον μπορεί να προσκομισθεί οποιοδήποτε άλλο ισοδύναμο στοιχείο τεκμηριώνει την δηλωθείσα επαγγελματική εμπειρία (όπως βεβαιώσεις των τυχόν εργοδοτών για το χρονικό διάστημα και την ειδικότητα της απασχόλησης με το γνήσιο της υπογραφής ή ψηφιακή υπογραφή ή από gov.gr). Υποβάλλεται και βαθμολογείται σχετικό δικαιολογητικό συναφές με τον ΚΑΔ του επιχειρηματικού σχεδίου, ανά μέλος (εφόσον υπάρχει).
4.	Δικαιολογητικά Νόμιμης Υπόστασης - Νόμιμης Λειτουργίας (Κωδικός ΟΠΣΚΕ 02.02) Πράξη ορισμού εκπροσώπου για την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης και των απαιτούμενων στοιχείων / δικαιολογητικών (Απόφαση ΓΣ, πράξη που προβλέπεται από το καταστατικό του Φορέα) ή απόφαση ορισμού Νομίμου Εκπροσώπου ή πιστοποιητικό εκπροσώπησης.
5.	Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης Βαθμολογίας (Κωδικός ΟΠΣΚΕ 03.02) Δικαιολογητικά τεκμηρίωσης κριτηρίων συμμετοχής μελών Κ.Α.Λ.Ο. σε ευάλωτες ή ειδικές ομάδες πληθυσμού σύμφωνα με το ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XI.
6.	Υπεύθυνες Δηλώσεις / Δήλωση ΜΜΕ (Κωδικός ΟΠΣΚΕ 09.02) Υπεύθυνη δήλωση Ν. 1599/86 του νομίμου εκπροσώπου της επιχείρησης με το γνήσιο της υπογραφής ή με ψηφιακή υπογραφή ή από το gov.gr, σύμφωνα με το υπόδειγμα Α (Α1) στο Παράρτημα IV. Σε περίπτωση που η εκπροσώπηση ασκείται <u>από κοινού</u> από δύο ή περισσότερα πρόσωπα <u>και όχι χωριστά</u>, η δήλωση υποβάλλεται από όλους όσους έχουν την ιδιότητα.
7.	Υπεύθυνες Δηλώσεις / Δήλωση ΜΜΕ (Κωδικός ΟΠΣΚΕ 09.02) Υπεύθυνη Δήλωση Ν. 1599/86 του νομίμου εκπροσώπου στην οποία θα δηλώνονται οι επιχειρηγήσεις καθεστώτος de minimis που έχει λάβει κατά το παρελθόν η ενιαία επιχείρηση, σύμφωνα με το υπόδειγμα Β στο Παράρτημα IV. Σε περίπτωση που η εκπροσώπηση ασκείται <u>από κοινού</u> από δύο ή περισσότερα πρόσωπα <u>και όχι χωριστά</u>, η δήλωση υποβάλλεται από όλους όσους έχουν την ιδιότητα.
8.	Υπεύθυνες Δηλώσεις / Δήλωση ΜΜΕ (Κωδικός ΟΠΣΚΕ 09.02) Δήλωση του νομίμου εκπροσώπου της επιχείρησης που αφορά στην πλήρωση της ιδιότητας ΜΜΕ, σύμφωνα με το υπόδειγμα στο Παράρτημα V, με τα στοιχεία του έτους 2023.

	Σε περίπτωση που η εκπροσώπηση ασκείται <u>από κοινού</u> από δύο ή περισσότερα πρόσωπα <u>και όχι χωριστά</u>, η δήλωση υπογράφεται από όλους όσους έχουν την ιδιότητα. Σε περίπτωση που, σε σχέση με την προηγούμενη διαχειριστική χρήση, υπάρχει μεταβολή των στοιχείων που επιφέρει αλλαγή μεγέθους θα πρέπει να επισυναφθεί η δήλωση ΜΜΕ και για τις δύο χρήσεις 2023 & 2022.
9.	<u>Οικονομικά Στοιχεία (Κωδικός ΟΠΣΚΕ 07.01)</u> <u>Λογιστικές Καταστάσεις</u> (Ισολογισμός/αποτελέσματα χρήσης/Κατάσταση Μεταβολών Καθαρής Θέσης περιόδου/πίνακας ταμειακών ροών – προσάρτημα - έκθεση διαχείρισης - πιστοποιητικό ορκωτού λογιστή (όπου υπάρχει) για τα έτη 2022 & 2023, μόνο για επιχειρήσεις με τήρηση διπλογραφικών βιβλίων. Υποδείγματα Β5 (Υπόδειγμα Β.5: Ισολογισμός πολύ μικρών οντοτήτων) για επιχειρήσεις με απλογραφικά βιβλία (Το δικαιολογητικό υποβάλλεται μόνο για τις επιχειρήσεις που έχουν την υποχρέωση σύνταξης του υποδείγματος). Σε περίπτωση που από τα στοιχεία των ετών 2022 & 2023 (ΕΜΕ, Κύκλος Εργασιών, Σύνολο Ισολογισμού) δεν εξάγεται με ασφάλεια το μέγεθος της επιχείρησης (βλ. Παράρτημα V «Ορισμός ΜΜΕ & Υπόδειγμα δήλωσης ΜΜΕ»), επισυνάπτεται το ως άνω δικαιολογητικό και για το έτος 2021 ή για όσα έτη απαιτείται.
10.	<u>Στοιχεία απασχόλησης προσωπικού.</u> Η τεκμηρίωση του αριθμού των ΕΜΕ, τόσο για σκοπούς πληρότητας της αίτησης όσο και πλήρωσης των τυπικών προϋποθέσεων συμμετοχής, θα πραγματοποιηθεί βάσει των δηλωθέντων στοιχείων που τηρούνται για την επιχείρηση στο πληροφοριακό σύστημα ΕΡΓΑΝΗ και θα αναζητηθούν από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων (Π.Σ. ΕΡΓΑΝΗ) και του ΕΦΚΑ- NAT. Δεν απαιτείται επισύναψη δικαιολογητικών στην αίτηση.
11.	<u>Δικαιολογητικά για Συνδεδεμένες ή/και Συνεργαζόμενες (Κωδικός ΟΠΣΚΕ 01.03)</u> Στις περιπτώσεις συνδεδεμένων ή/και συνεργαζόμενων επιχειρήσεων σύμφωνα τον ορισμό των ΜΜΕ του Παραρτήματος V, υποβάλλονται κατά τα εξής: 1. Απαιτούμενα δικαιολογητικά σχετικά με την εταιρική/μετοχική σύνθεση, νόμιμη εκπροσώπηση και διαχείριση ανάλογα με τη νομική μορφή της επιχείρησης. <u>Για Α.Ε.:</u> - Ισχύον Κωδικοποιημένο Καταστατικό που να φέρει ένδειξη κατάθεσης στην αρμόδια υπηρεσία. - Συγκρότηση ΔΣ & Ορισμού Νομίμου Εκπροσώπου που να φέρει ένδειξη κατάθεσης στην αρμόδια υπηρεσία. - Πρακτικό της πιο πρόσφατης Γενικής Συνέλευσης, από την οποία προκύπτει η ισχύουσα μετοχική σύνθεση. Σε περίπτωση μεταβολής της μετοχικής σύνθεσης, μετά την τελευταία Γ.Σ., απόσπασμα του βιβλίου Μετόχων για τη μεταβολή, με υπογραφή του λογιστή.

Για Ε.Π.Ε, ΙΚΕ, Ο.Ε., Ε.Ε.:

- Ισχύον Κωδικοποιημένο Καταστατικό που να φέρει ένδειξη κατάθεσης στην αρμόδια υπηρεσία.
- Πράξη εκπροσώπησης σε περίπτωση που η εκπροσώπηση δεν προκύπτει από το ανωτέρω Καταστατικό.

Για Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις του Ν. 4430/2016 όπως**ισχύει:**

- Αρχικά υποβληθέν καταστατικό και η τελευταία τροποποίηση αυτού (αν υπάρχει).
- Πιστοποιητικό εγγραφής στο Γενικό Μητρώο Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας.
- Ορισμός Διοικούσας Επιτροπής ή Διαχειριστή.

Για Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις:

- Τα απαιτούμενα νομιμοποιητικά έγγραφα σύστασης, διοίκησης και εκπροσώπησης που προβλέπονται με βάση το εκάστοτε ισχύον νομοθετικό πλαίσιο.

Για ατομικές επιχειρήσεις υποβάλλεται εκτύπωση στοιχείων μητρώου από το my aade.

2. Οικονομικά στοιχεία για τις χρήσεις 2022 & 2023 (όπου υφίστανται) και συγκεκριμένα:
  - Ισχύον, υποβληθέν έντυπο Ε3 (με αριθμό Δήλωσης)
  - Λογιστικές Καταστάσεις (Ισολογισμός/αποτελέσματα χρήσης/Κατάσταση Μεταβολών Καθαρής Θέσης περιόδου/πίνακας ταμειακών ροών – προσάρτημα – έκθεση διαχείρισης - πιστοποιητικό ορκωτού λογιστή (όπου υπάρχει) (για επιχειρήσεις με τήρηση διπλογραφικών βιβλίων)
  - Υποδείγματα Β5 (Υπόδειγμα Β.5: Ισολογισμός πολύ μικρών οντοτήτων) για επιχειρήσεις με απλογραφικά βιβλία
3. Στοιχεία προσωπικού για τις χρήσεις 2022 & 2023 (όπου υφίστανται) και συγκεκριμένα:
  - Αποδεικτικό υποβολής δήλωσης αποδοχών & συντάξεων μαζί με συγκεντρωτική κατάσταση τέλους έτους, στην οποία θα αποτυπώνεται αναλυτικά ο κάθε εργαζόμενος με τον αριθμό των ημερών που απασχολήθηκε.

	- Μόνο στην περίπτωση που από τις ως άνω καταστάσεις προκύπτουν περισσότεροι από 250 εργαζόμενοι κατ' έτος (αθροιστικά για το δικαιούχο και τις τυχόν συνδεδεμένες/συνεργαζόμενες επιχειρήσεις) να υποβληθούν επιπλέον Υποβλημένες Καταστάσεις Επιθεώρησης Εργασίας (πίνακες προσωπικού) Ε4, από τις οποίες θα προκύπτουν οι μέρες και το ωράριο εργασίας και τυχόν μεταβολές που πραγματοποιήθηκαν τα έτη ενδιαφέροντος, για το σύνολο των εργαζομένων που εμφανίζονται στην συγκεντρωτική κατάσταση τέλους έτους (ετήσιοι πίνακες, τυχόν αρχικοί και τροποποιητικοί αν απαιτείται). Για τις περιπτώσεις συνδεδεμένων/συνεργαζόμενων επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται εκτός Ελλάδας θα υποβάλλονται τα αντίστοιχα ως ανωτέρω ισοδύναμα δικαιολογητικά/έγγραφα που ισχύουν στην αντίστοιχη χώρα. Σε περίπτωση που από τα στοιχεία των ετών 2022 & 2023 (ΕΜΕ, Κύκλος Εργασιών, Σύνολο ισολογισμού) δεν εξάγεται με ασφάλεια το μέγεθος της επιχείρησης (βλ. Παράρτημα V «Ορισμός ΜΜΕ & Υπόδειγμα δήλωσης ΜΜΕ»), επισυνάπτονται τα ως άνω δικαιολογητικά και για το έτος 2021 ή για όσα έτη απαιτούνται.
12.	Άδεια Λειτουργίας σε Ισχύ ή οποιοδήποτε σχετικό έγγραφο σύμφωνα με τα οριζόμενα στην πρόσκληση (Κωδικός ΟΠΣΚΕ 01.01) Άδεια λειτουργίας σε ισχύ ή αίτηση για έκδοση/ανανέωση άδειας λειτουργίας ή βεβαίωση της αρμόδιας υπηρεσίας περί συνδρομής νόμιμων προϋποθέσεων λειτουργίας ή γνωστοποίηση έναρξης λειτουργίας ή έγγραφο απαλλαγής άδειας λειτουργίας. Σε περίπτωση που, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, δεν απαιτείται άδεια λειτουργίας, Υπεύθυνη Δήλωση του Νόμιμου Εκπροσώπου ότι δεν απαιτείται άδεια λειτουργίας με σχετική αναλυτική αιτιολόγηση.

Το σύνολο των δικαιολογητικών που θα επισυναφθούν θα πρέπει να είναι της μορφής αρχείων: .pdf, .jpg, .png θα πρέπει να έχουν συνολικό μέγεθος μικρότερο των 50 ΜΒ. Επιπλέον, κάθε μεμονωμένο αρχείο θα πρέπει να είναι μικρότερο από 10 ΜΒ. Παρέχεται η δυνατότητα επισύναψης μέχρι πέντε (5) διαφορετικών ηλεκτρονικών αρχείων για κάθε διακριτό δικαιολογητικό. Οι ανωτέρω περιορισμοί είναι υποχρεωτικοί και αποτρεπτικοί για την υποβολή της αίτησης. Συμπιεσμένα αρχεία δεν είναι αποδεκτά για λόγους ασφαλείας. Για τη διευκόλυνση των ενδιαφερομένων προτείνεται, τα αρχεία να είναι αυτά ακριβώς που εξάγονται από τα πληροφοριακά συστήματα (ΑΑΔΕ, ΓΕΜΗ κ.ο.κ.), χωρίς επεξεργασία.

ΠΡΟΣΟΧΗ! Δεν προβλέπεται η αναζήτηση τυχόν ελλειπόντων δικαιολογητικών. Ως εκ τούτου οποιαδήποτε έλλειψη δικαιολογητικού που δεν επιτρέπει την εξαγωγή ασφαλούς συμπεράσματος για την τήρηση των ειδικών προϋποθέσεων συμμετοχής στη δράση, χαρακτηρίζεται ως ουσιώδης και δύναται να καταστήσει την αίτηση απορριπτέα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ: ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ & ΕΛΕΓΧΟΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ**ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ**

A. ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥ ΦΟΡΕΑ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ & ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ (Συντελεστής Βαρύτητας 30%)

B. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ (πληρότητα, σαφήνεια, ρεαλιστικότητα π/υ, χρονοδιάγραμμα και εφικτότητα υλοποίησης, κοινωνική καινοτομία, κοινωνικός αντίκτυπος και κοινωνική σκοπιμότητα) **(Συντελεστής Βαρύτητας 40%)**.

Γ. ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ – ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ (Δημιουργία νέων θέσεων εργασίας) **(Συντελεστής Βαρύτητας 30%)**.

Επισημαίνεται ότι για να χαρακτηριστεί ως εν δυνάμει επιλέξιμη μία πρόταση για χρηματοδότηση, θα πρέπει (α) η πρόταση αυτή να αξιολογηθεί με κατ' ελάχιστο 30 μόρια και (β) ο φορέας Κ.Α.Λ.Ο να δεσμευτεί ότι θα δημιουργήσει ή θα διατηρήσει (εφόσον απασχολούσε προσωπικό, με έτος αναφοράς το 2023) μία τουλάχιστον θέση εργασίας πλήρους απασχόλησης (1,5 ΕΜΕ) ή περισσότερες θέσεις εργασίας μερικής απασχόλησης που θα αντιστοιχούν σε 18 ανθρωπομήνες πλήρους απασχόλησης μισθωτής εργασίας (1,5 ΕΜΕ).

Συνεπώς, προτάσεις που δεν ικανοποιούν τα προαναφερόμενα (α) και (β) αυτομάτως αποκλείονται. Επίσης, η πρόταση αυτόματα αποκλείεται από τη χρηματοδότηση όταν στην αξιολόγηση του επιχειρηματικού σχεδίου (κριτήριο Β) λάβει το βαθμό μηδέν (0) στο υποκριτήριο **B1. Πληρότητα, σαφήνεια, επιχειρηματικού σχεδίου**

Υπολογισμός συνολικής βαθμολογίας : $(30\% \times \text{Κριτήριο A}) + (40\% \times \text{Κριτήριο B}) + (30\% \times \text{Κριτήριο Γ})$

Η μέγιστη συνολική βαθμολογία της κάθε πρότασης, με βάση τους συντελεστές βαρύτητας των κριτηρίων, είναι 100 βαθμοί.

Α. ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥ ΦΟΡΕΑ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ & ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ**Α1. Ειδικότερος χαρακτήρας του Φορέα της Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας**

- Κοιν.Σ.Επ. Ένταξης Ευάλωτων ή Ειδικών Ομάδων ή Κοινωνικοί Συνεταιρισμοί Περιορισμένης Ευθύνης **(40 Μόρια)**
- Κοιν.Σ.Επ. Συλλογικής και Κοινωνικής Ωφέλειας ή Συνεταιρισμοί Εργαζομένων **(20 Μόρια)**
- Ο Φορέας Κ.Α.Ο ανήκει στους Άλλους Φορείς Κοινωνικής Οικονομίας άρθρο 3, παρ. 1 του Ν. 4430/2016 και διαθέτει Πιστοποιητικό Μέλους **(10 Μόρια)**
- Ο Φορέας Κ.Α.Ο δεν εμπίπτει στις ανωτέρω κατηγορίες **(0 Μόρια)**

Α2. Ύπαρξη πιστοποιητικού σπουδών / επαγγελματικής εμπειρίας με συνάφεια με τον ΚΑΔ δραστηριότητας του επιχειρηματικού σχεδίου.

- Για κάθε μέλος που κατέχει πιστοποιητικό σπουδών (Μεταπτυχιακός Τίτλος σπουδών ή Πτυχίο Α.Ε.Ι. ή Πτυχίο Μετα-Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης – Τάξη Μαθητείας Επαγγελματικού Λυκείου, Δημόσιο/Ιδιωτικό Ι.Ε.Κ., Κολλέγιο, Εργαστήρια Ειδικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης ΑΜΕΑ, Σχολή ΑμεΑ Αθηνών, σε συναφή προγράμματα κατάρτισης από αναγνωρισμένα ΚΕ-ΔΙΒΙΜ τα οποία σχετίζονται με Κ.Α.Ο., Κοινωνική Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία, κλπ.) ή είναι συναφή με τον ΚΑΔ επένδυσης **(4 Μόρια ανά τίτλο: μέγιστο όριο για την πρόταση 20 Μόρια)**
- Για κάθε μέλος που διαθέτει επαγγελματική εμπειρία συναφή με τον ΚΑΔ δραστηριότητας του επιχειρηματικού σχεδίου **(4 Μόρια/πλήρες έτος: μέγιστο όριο 20 Μόρια)**
- Κανένα μέλος δεν εμπίπτει στις ανωτέρω κατηγορίες **(0 Μόρια)**

Α3. Λειτουργία και ανθεκτικότητα του φορέα Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας

- Ο φορέας Κ.Α.Ο. είναι υφιστάμενος και λειτουργεί με ετήσιο κύκλο εργασιών πάνω από 3.000€ **(10 Μόρια για κάθε έτος λειτουργίας – τις δύο τελευταίες και κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις- με κύκλο εργασιών πάνω από 3.000€: μέγιστο όριο για την πρόταση 20 μόρια)**
- Ο φορέας Κ.Α.Ο. είναι υπό σύσταση **(10 μόρια)**
- Ο Φορέας Κ.Α.Ο δεν εμπίπτει στις ανωτέρω κατηγορίες **(0 Μόρια)**

Β. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ**Β1. Πληρότητα, σαφήνεια, επιχειρηματικού σχεδίου**

Αξιολογείται η σαφήνεια, η πληρότητα του επενδυτικού σχεδίου καθώς και το χρονοδιάγραμμα και η ωριμότητα αυτού (ενδεικτικά: σαφής προσδιορισμός, τεκμηρίωση και ανάλυση των αναγκών και των στόχων, περιγραφή των επιμέρους ενεργειών, κατανομή προϋπολογισμού σε συνάφεια με ενέργειες και στόχους, ρεαλιστικότητα χρονοδιαγράμματος)

- Εξαιρετική / Πολύ καλή περιγραφή επενδυτικού σχεδίου/τεκμηρίωση **(40 Μόρια)**
- Καλή περιγραφή επενδυτικού σχεδίου/τεκμηρίωση **(20 Μόρια)**
- Μέτρια περιγραφή επενδυτικού σχεδίου/τεκμηρίωση **(10 μόρια)**
- Ανεπαρκής ή ανύπαρκτη περιγραφή επενδυτικού σχεδίου/τεκμηρίωση **(0 μόρια - η πρόταση απορρίπτεται)**

B2. Μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα του επιχειρηματικού σχεδίου

Αξιολογείται η τεκμηρίωση της οικονομικής και λειτουργικής βιωσιμότητας του επιχειρηματικού σχεδίου, μετά το πέρας της συγκεκριμένης δράσης. Ειδικότερα, αξιολογείται το αν και εφόσον η επιχειρηματική πρόταση περιλαμβάνει εκτιμήσεις αναφορικά με το πώς ο δικαιούχος σχεδιάζει να συνεχίσει τη λειτουργία της επιχείρησης μετά το τέλος της χρηματοδότησής από τη συγκεκριμένη δράση. Η τεκμηρίωση χρειάζεται να περιλαμβάνει σαφή δεδομένα στοιχείων (προβλέψεις εσόδων-εξόδων) και παραδοχών για την βιωσιμότητα της επιχείρησης.

- Εξαιρετική / πολύ καλή τεκμηρίωση **(40 Μόρια)**
- Καλή τεκμηρίωση **(20 Μόρια)**
- Μέτρια τεκμηρίωση **(10 Μόρια)**
- Ανεπαρκής / Δεν περιλαμβάνεται τεκμηρίωση **(0 Μόρια)**

B3. Κοινωνικός αντίκτυπος του επιχειρηματικού σχεδίου

Αξιολογείται η τεκμηρίωση της κοινωνικής ωφέλειας του επιχειρηματικού σχεδίου σε σχέση με τη συμβολή του στη «βιώσιμη ανάπτυξη»¹, στην παροχή κοινωνικών υπηρεσιών γενικού συμφέροντος² και την κοινωνική καινοτομία³

- Εξαιρετική / πολύ καλή τεκμηρίωση **(20 Μόρια)**
- Καλή τεκμηρίωση **(10 Μόρια)**
- Μέτρια τεκμηρίωση **(5 Μόρια)**
- Ανεπαρκής / Δεν περιλαμβάνεται τεκμηρίωση **(0 Μόρια)**

Γ. ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ – ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ**Γ1. Δημιουργία πρόσθετης (πέραν της υποχρεωτικής μίας) θέσης απασχόλησης**

- Δημιουργία νέας θέσης εργασίας (πέραν της μίας υποχρεωτικής νέας ή υφιστάμενης) που αντιστοιχεί σε 1, 5 ΕΜΕ για διάστημα 18 ανθρωπομήνες **(60 μόρια)**
- Δημιουργία νέας θέσης εργασίας (πέραν της μίας υποχρεωτικής νέας ή υφιστάμενης) που αντιστοιχεί σε διάστημα τουλάχιστον 12 ανθρωπομηνών και λιγότερους από 18 ανθρωπομήνες πλήρους απασχόλησης **(40 μόρια)**
- Δημιουργία νέας θέσης εργασίας (πέραν της μίας υποχρεωτικής νέας ή υφιστάμενης) που αντιστοιχεί σε διάστημα τουλάχιστον 9 ανθρωπομηνών και λιγότερους από 12 ανθρωπομήνες πλήρους απασχόλησης **(30 μόρια)**

¹ Ορίζονται οι οικονομικές δραστηριότητες, εμπορικές ή ανταλλακτικές, που προωθούν την αειφορία του περιβάλλοντος, την κοινωνική και οικονομική ισότητα, καθώς και την ισότητα των φύλων, προστατεύουν και αναπτύσσουν τα κοινά αγαθά και προωθούν τη διαγενεακή και πολυπολιτισμική συμφιλίωση, δίνοντας έμφαση στις ιδιαιτερότητες των τοπικών κοινωνιών (Ν. 4430/2016, άρθρο 2, παράγραφος 5).

² Ορίζονται υπηρεσίες που είναι προσβάσιμες σε όλους, προάγουν την ποιότητα ζωής και παρέχουν κοινωνική προστασία σε ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού.

³ «κοινωνική καινοτομία»: δραστηριότητα που είναι κοινωνική τόσο ως προς τον σκοπό της όσο και ως προς τα μέσα της και ιδίως μια δραστηριότητα που αφορά την ανάπτυξη και εφαρμογή νέων ιδεών (για προϊόντα, υπηρεσίες, πρακτικές και πρότυπα) που ταυτόχρονα ικανοποιεί κοινωνικές ανάγκες και δημιουργεί νέες κοινωνικές σχέσεις ή συνεργασίες μεταξύ δημόσιων οργανισμών, οργανισμών της κοινωνίας των πολιτών ή ιδιωτικών οργανισμών, ωφελώντας κατ' αυτόν τον τρόπο την κοινωνία και ενισχύοντας την ικανότητά της να αναλαμβάνει δράση (ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) 2021/1057, άρθρο 2).

- Δημιουργία νέας θέσης εργασίας (πέραν της μίας υποχρεωτικής νέας ή υφιστάμενης) που αντιστοιχεί σε διάστημα τουλάχιστον 6 ανθρωπομηνών και λιγότερους από 9 ανθρωπομήνες πλήρους απασχόλησης **(20 μόρια)**
- Ο Φορέας δεν αναλαμβάνει δέσμευση δημιουργίας θέσεων εργασίας άνω των 6 ανθρωπομηνών **(0 μόρια)**

Επισημαίνεται ότι, οι ειδικότητες του προσωπικού που θα προσληφθεί στο πλαίσιο της πράξης θα πρέπει να εξυπηρετούν τους στόχους του επιχειρηματικού σχεδίου.

Γ2. Στήριξη ευάλωτων/ ειδικών ομάδων πληθυσμού

- Η συνολική απασχόληση (υφιστάμενη και νέα) αφορά σε ποσοστό πάνω από 50% σε ευάλωτες και ειδικές ομάδες πληθυσμού **(40 μόρια)**
- Η συνολική απασχόληση⁴ (υφιστάμενη και νέα) αφορά σε ποσοστό πάνω από 25% σε ευάλωτες και ειδικές ομάδες πληθυσμού **(25 μόρια)**
- Εφόσον δεν ισχύει καμία από τις ανωτέρω προϋποθέσεις για τις θέσεις εργασίας **(0 μόρια)**

---

⁴ Η συνολική απασχόληση περιλαμβάνει το υφιστάμενο και το νέο προσωπικό, μαζί με τις θέσεις εργασίας που χρηματοδοτούνται από την παρούσα πρόσκληση.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV: ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΑ ΥΠΕΥΘΥΝΩΝ ΔΗΛΩΣΕΩΝ

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ Α1: Υφιστάμενοι Φορείς Κ.Α.Λ.Ο

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ

(άρθρο 8 Ν.1599/1986)

Η ακρίβεια των στοιχείων που υποβάλλονται με αυτή τη δήλωση μπορεί να ελεγχθεί με βάση το αρχείο άλλων υπηρεσιών (άρθρο 8 παρ. 4 Ν. 1599/1986)

ΠΡΟΣ ⁽¹⁾ :	Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος «Ανατολική Μακεδονία, Θράκη» (ΕΥΔ Π-ΑΜΘ)						
	Ενδιάμεσο Φορέα Επιχειρησιακών Προγραμμάτων Ανταγωνιστικότητας και Επιχειρηματικότητας (ΕΦΕΠΑΕ)						
Όνομα:		Επώνυμο:					
Όνομα και Επώνυμο Πατέρα:							
Όνομα και Επώνυμο Μητέρας:							
Ημερομηνία γέννησης:							
Τόπος Γέννησης:							
Αριθμός Δελτίου Ταυτότητας:			Τηλ:				
Τόπος Κατοικίας:		Οδός:		Αριθ:		ΤΚ:	
ΑΦΜ:		Δ/ση Ηλεκτρ. Ταχυδρομείου (Email):					
Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις⁽²⁾, που προβλέπονται από τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 22 του Ν. 1599/1986, ως νόμιμος εκπρόσωπος και εκ μέρους της επιχείρησης που υποβάλλει ηλεκτρονική αίτηση χρηματοδότησης στη Δράση δηλώνω ότι: - Όλα τα αναγραφόμενα στην ηλεκτρονική μορφή του εντύπου υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης, καθώς και όλα τα υποβαλλόμενα δικαιολογητικά που τη συνοδεύουν είναι ακριβή και αληθή. - Αποδέχομαι οποιοδήποτε σχετικό έλεγχο για την εξακρίβωση των δηλωθέντων από τις αρμόδιες εθνικές ή κοινοτικές αρχές. - Έχω λάβει σαφή και πλήρη γνώση του περιεχομένου της πρόσκλησης της Δράσης. - Η επιχείρηση-Φορέας Κ.Α.Λ.Ο έχει υποβάλλει μόνο μία πρόταση στην παρούσα Δράση.							

5. Η επιχείρηση δεν βρίσκεται υπό πτώχευση, εκκαθάριση ή αναγκαστική διαχείριση, ούτε έχουν καταθέσει αίτηση εξυγίανσης οι πιστωτές της.
6. Η επιχείρηση δεν έχει λάβει ενίσχυση διάσωσης ή αναδιάρθρωσης, ή η επιχείρηση έχει λάβει ενίσχυση διάσωσης αλλά έχει αποπληρώσει το δάνειο και έχει λύσει τη σύμβαση εγγύησης ή η επιχείρηση έχει λάβει ενίσχυση αναδιάρθρωσης η οποία έχει ολοκληρωθεί.
7. Δεν εκκρεμεί εις βάρος της επιχείρησης εντολή ανάκτησης προηγούμενης παράνομης και ασυμβίβαστης με την εσωτερική αγορά ενίσχυσης, κατόπιν απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ή του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
8. Το σύνολο του επιχειρηματικού σχεδίου και οι επιμέρους δαπάνες που περιλαμβάνονται στην συγκεκριμένη αίτηση χρηματοδότησης:
  - δεν έχουν χρηματοδοτηθεί και δεν αποτελούν εγκεκριμένες δαπάνες σε άλλη δράση που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή ενωσιακούς πόρους,
  - εφόσον εγκριθούν και για το διάστημα εκείνο που αποτελούν εγκεκριμένες δαπάνες του προς υλοποίηση επιχειρηματικού σχεδίου, δεν θα υποβληθούν προς ένταξη ή πιστοποίηση σε επενδυτικό σχέδιο άλλης δράσης που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή ενωσιακούς πόρους.
9. Η επιχείρηση τηρεί τη νομοθεσία περί υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων και πρόληψης του επαγγελματικού κινδύνου.
10. Δε συντρέχουν για την επιχείρηση λόγοι αποκλεισμού του του Ν.4488/2017 (Α137/13.09.2017) άρθρο 39 παρ. 1-4 και άρθρο 40 παρ. 1.
11. Η επιχείρηση δεν έχει διαπράξει μία ή περισσότερες από τις παραβάσεις που αναφέρονται στο άρθρο 10 παράγραφος 1 στοιχεία α) έως δ) και στο άρθρο 10 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 508/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (για την περίπτωση που η επιχείρηση δραστηριοποιείται στον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας).
12. Η επιχείρηση έχει την ιδιότητα της Μεσαίας, Μικρής ή Πολύ Μικρής Επιχείρησης σύμφωνα με τον ορισμό της Σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής της 6ης Μαΐου 2003.
13. Είμαι ενημερωμένος και η πρόταση που υποβάλω είναι εναρμονισμένη και υπακούει στους περιορισμούς και πληροί όλες τις προϋποθέσεις του Κανονισμού 2831/2023 (De Minimis).
14. Δεσμεύομαι ότι η ενίσχυση που θα λάβει η επιχείρηση στο πλαίσιο της παρούσας Δράσης, αθροισόμενη με τις λοιπές ενισχύσεις De Minimis που έχει λάβει σε επίπεδο ενιαίας επιχείρησης κατά τα τελευταία τρία έτη (υπολογιζόμενα σε κυλιόμενη ημερολογιακή βάση), δεν υπερβαίνει τις 300.000 ευρώ.
15. Δεσμεύομαι ότι αν η επιχείρηση δραστηριοποιείται ή δραστηριοποιηθεί σε τομείς οι οποίοι δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Καν. 2831/2023 και σε έναν ή περισσότερους από τους τομείς οι οποίοι εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του εν λόγω κανονισμού, θα διασφαλίζω, με κατάλληλα μέσα, όπως με διαχωρισμό των δραστηριοτήτων ή με διαχωρισμό των λογαριασμών, ότι οι δραστηριότητες στους τομείς που εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του κανονισμού δεν τυγχάνουν ενίσχυσης ή σσονος σημασίας που χορηγείται δυνάμει της παρούσας πρόσκλησης, ούτε επωφελούνται από αυτήν.
16. Αποδέχομαι ότι σε περίπτωση διαπίστωσης ανακριβειών στη δήλωσή μου ή σε περίπτωση διαπίστωσης υποβολής στην ΕΥΔ/ΕΦ ψευδών ή παραπλανητικών στοιχείων, ή αποσιώπηση στοιχείων, η γνώση των οποίων θα οδηγούσε στον αποκλεισμό της ένταξης της αίτησης χρηματοδότησης στη

Δράση, ή θα οδηγούσε στο να ενταχθεί με όρους ουσιαδώς διαφορετικούς ή σε μη πιστοποίηση της ολοκλήρωσης, η απόφαση ένταξης θα ανακληθεί και:

α. εάν δεν έχει ολοκληρωθεί η επένδυση και έχει δοθεί τμήμα της ενίσχυσης, θα κληθώ να επιστρέψω εντόκως τη χορηγηθείσα ενίσχυση,

β. εάν έχει ολοκληρωθεί η επένδυση, θα κληθώ να επιστρέψω εντόκως το σύνολο της χορηγηθείσας ενίσχυσης.

17. Αποδέχομαι ότι η υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης στη Δράση συνιστά εξουσιοδότηση προς την ΕΥΔ Π-ΑΜΘ και τον ΕΦΕΠΑΕ, για συλλογή στοιχείων που βρίσκονται καταχωρισμένα σε βάσεις δεδομένων (π.χ. ΑΑΔΕ, ΕΡΓΑΝΗ, Γ.Ε.ΜΗ, ΕΦΚΑ-ΝΑΤ, κ.α.) και σε λοιπά πληροφοριακά συστήματα της Δημόσιας Διοίκησης ή εποπτευόμενων από αυτήν Φορέων, καθώς και για την περαιτέρω επεξεργασία τους από τις αρμόδιες υπηρεσίες. Επίσης, γνωρίζω ότι τα δεδομένα από εθνικές βάσεις δεν μπορούν να καλύψουν απαιτούμενα δικαιολογητικά συμμετοχής, όπως αυτά αποτυπώνονται στο σχετικό παράρτημα της πρόσκλησης της Δράσης, αλλά εφόσον ληφθούν τα στοιχεία αυτά κατισχύουν των δηλωθέντων ή/και των αναγραφόμενων στα έντυπα που συνοδεύουν την αίτηση.
18. Σε περίπτωση έγκρισης/ένταξης της πράξης που αφορά η αίτηση χρηματοδότησης, συμφωνώ στη δημοσίευση της επωνυμίας της επιχείρησης, του τίτλου της πράξης και του ποσού της δημόσιας χρηματοδότησης στον κατάλογο των Δικαιούχων της Δράσης, που δημοσιεύεται ηλεκτρονικά ή με άλλο τρόπο, σύμφωνα με το Άρθρο 49, παρ. 3 του Καν. 1060/2021 και το Παράρτημα ΙΧ αυτού.
19. Αποδέχομαι ότι τα μηνύματα που θα αποστέλλονται από το ΟΠΣΚΕ, την ΕΥΔ Π-ΑΜΘ και τον ΕΦ, μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και ειδικότερα στην ηλεκτρονική διεύθυνση e-mail που αποτυπώνεται στα στοιχεία επικοινωνίας στο προφίλ του δικαιούχου, καθώς και στα στοιχεία επικοινωνίας του συντονιστή, επέχουν θέση επίσημων εγγράφων και συνεπάγονται την έναρξη όλων των εννόμων συνεπειών και προθεσμιών και αποτελεί αποκλειστική ευθύνη της επιχείρησης η παρακολούθηση της/των εν λόγω ηλεκτρονικής/ων διεύθυνσης/ων.
20. Αποδέχομαι ότι στην περίπτωση κοινοποιήσεων – επιδόσεων εγγράφων που αφορούν την Πράξη, τούτες λαμβάνουν χώρα στην φορολογική έδρα της επιχείρησης, η οποία δηλώνεται στην αίτηση χρηματοδότησης και αναφέρεται στο εγκεκριμένο τεχνικό παράρτημα. Περαιτέρω αναλαμβάνω την υποχρέωση να γνωστοποιώ οποιαδήποτε μεταβολή της φορολογικής έδρας της επιχείρησης στον ΕΦ/ΕΥΔ Π-ΑΜΘ. Σε περίπτωση μη γνωστοποίησης οιαδήποτε μεταβολής της φορολογικής έδρας, η κοινοποίηση - επίδοση θα συντελείται στην φορολογική έδρα που αναφέρεται στο ισχύον εγκεκριμένο τεχνικό παράρτημα.
21. Αποδέχομαι ότι κατά την υλοποίηση της πράξης, η επικοινωνία με τον ΕΦ/ΕΥΔ Π-ΑΜΘ αναφορικά με την εξέλιξη και ολοκλήρωση της πράξης δύναται να γίνεται ηλεκτρονικά (onscreen) μέσω ηλεκτρονικών εντύπων, όπως αυτά θα καθοριστούν από τον ΕΦ/ΕΥΔ Π-ΑΜΘ.
22. Παρέχω ρητά τη συναίνεση και συγκατάθεσή μου για την νόμιμη επεξεργασία κατ' άρθρο 6 του Κανονισμού 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της Οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για τη Προστασία Δεδομένων) [ΕΕΕΕ L 119 σελ.1-88] σε όλα τα στάδια της υποβαλλόμενης αίτησης χρηματοδότησης, δηλαδή από την υποβολής της ως και, στην περίπτωση υπαγωγής, οριστικοποίηση της συγχρηματοδοτούμενης επένδυσής, σύμφωνα προς τα ειδικότερα οριζόμενα της Πρόσκλησης της Δράσης.

23. Έχω λάβει γνώση των υποχρεώσεων και δεσμεύομαι ότι κατά την υλοποίηση του επιχειρηματικού σχεδίου θα διασφαλιστούν:
- ο σεβασμός των θεμελιωδών δικαιωμάτων και η συμμόρφωση με τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης,
  - η ισότητα των φύλων και η ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου,
  - η αποτροπή κάθε διάκρισης λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού,
  - η διαφάνεια,
  - η προσβασιμότητα για τα άτομα με αναπηρία στις κτιριακές υποδομές, στις υπηρεσίες και στα ηλεκτρονικά περιβάλλοντα, σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο και τα αναφερόμενα στο παράρτημα ΙΧ της πρόσκλησης της Δράσης,
  - η τήρηση της αρχής της βιώσιμης ανάπτυξης, της μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης και της ενωσιακής πολιτικής στον τομέα του περιβάλλοντος.
24. Η επιχείρηση ΔΕΝ εντάσσεται στις εξαιρέσεις επιχειρήσεων του Κεφαλαίου 4 ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ-ΟΡΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ (offshore, franchise κ.τ.λ.).
25. Έχω λάβει γνώση των υποχρεώσεων του Κεφαλαίου 12.1: Υποχρεώσεις κατά την υλοποίηση της πράξης, Κεφαλαίου 12.2 Μακροχρόνιες Υποχρεώσεις της παρούσας Πρόσκλησης.

Ημερομηνία: ...../...../202..

Για την επιχείρηση

(Στοιχεία Νόμιμου εκπροσώπου, υπογραφή)

(1) Αναγράφεται από τον ενδιαφερόμενο πολίτη ή Αρχή ή η Υπηρεσία του δημόσιου τομέα, που απευθύνεται η αίτηση.

(2) Γνωρίζω ότι «Όποιος εν γνώσει του δηλώνει ψευδή γεγονότα ή αρνείται ή αποκρύπτει τα αληθινά με έγγραφη υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών. Εάν ο υπαίτιος αυτών των πράξεων σκόπευε να προσπορίσει στον εαυτόν του ή σε άλλον περιουσιακό όφελος βλάπτοντας τρίτον ή σκόπευε να βλάψει άλλον, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι 10 ετών.

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ Α2: Υπό Σύσταση Φορείς Κ.Α.Λ.Ο

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ

(άρθρο 8 Ν.1599/1986)

Η ακρίβεια των στοιχείων που υποβάλλονται με αυτή τη δήλωση μπορεί να ελεγχθεί με βάση το αρχείο άλλων υπηρεσιών (άρθρο 8 παρ. 4 Ν. 1599/1986)

ΠΡΟΣ ⁽¹⁾ :	Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος «Ανατολική Μακεδονία, Θράκη» (ΕΥΔ Π-ΑΜΘ)						
	Ενδιάμεσο Φορέα Επιχειρησιακών Προγραμμάτων Ανταγωνιστικότητας και Επιχειρηματικότητας (ΕΦΕΠΑΕ)						
Όνομα:		Επώνυμο:					
Όνομα και Επώνυμο Πατέρα:							
Όνομα και Επώνυμο Μητέρας:							
Ημερομηνία γέννησης:							
Τόπος Γέννησης:							
Αριθμός Δελτίου Ταυτότητας:			Τηλ:				
Τόπος Κατοικίας:		Οδός:		Αριθ:		ΤΚ:	
ΑΦΜ:			Δ/ση Ηλεκτρ. Ταχυ- δρομείου (Email):				
Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις⁽²⁾, που προβλέπονται από τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 22 του Ν. 1599/1986, ως νόμιμος εκπρόσωπος και εκ μέρους της υπο σύσταση επιχείρησης που υποβάλλει ηλεκτρονική αίτηση χρηματοδότησης στη Δράση δηλώνω ότι: 1. Όλα τα αναγραφόμενα στην ηλεκτρονική μορφή του εντύπου υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης, καθώς και όλα τα υποβαλλόμενα δικαιολογητικά που τη συνοδεύουν είναι ακριβή και αληθή. 2. Αποδέχομαι οποιοδήποτε σχετικό έλεγχο για την εξακρίβωση των δηλωθέντων από τις αρμόδιες εθνικές ή κοινοτικές αρχές. 3. Έχω λάβει σαφή και πλήρη γνώση του περιεχομένου της πρόσκλησης της Δράσης.							

4. Ο υπο σύσταση-Φορέας Κ.ΑΛ.Ο έχει υποβάλλει μόνο μία πρόταση στην παρούσα Δράση.
5. Ο υπο σύσταση φορέας Κ.ΑΛ.Ο δεσμεύεται να τηρεί τη νομοθεσία που διέπει τη σύσταση και λειτουργία τους και όσα προβλέπονται στον Ν.4430/2016 όπως ισχύει.
6. Ο υπο σύσταση φορέας Κ.ΑΛ.Ο δεσμεύεται να διαθέτει τουλάχιστον έναν επιλέξιμο ΚΑΔ επένδυσης πριν την πρώτη εκταμίευση συμπεριλαμβανομένης της προκαταβολής.
7. Ο υπο σύσταση φορέας Κ.ΑΛ.Ο δεσμεύεται να λειτουργήσει νόμιμα, αποκτώντας το κατάλληλο έγγραφο αδειοδότησης στον/στους ΚΑΔ επένδυσης, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.
8. Το σύνολο του επιχειρηματικού σχεδίου και οι επιμέρους δαπάνες που περιλαμβάνονται στην συγκεκριμένη αίτηση χρηματοδότησης:
  - δεν έχουν χρηματοδοτηθεί και δεν αποτελούν εγκεκριμένες δαπάνες σε άλλη δράση που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή ενωσιακούς πόρους,
  - εφόσον εγκριθούν και για το διάστημα εκείνο που αποτελούν εγκεκριμένες δαπάνες του προς υλοποίηση επιχειρηματικού σχεδίου, δεν θα υποβληθούν προς ένταξη ή πιστοποίηση σε επενδυτικό σχέδιο άλλης δράσης που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή ενωσιακούς πόρους.
9. Η επιχείρηση θα τηρεί τη νομοθεσία περί υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων και πρόληψης του επαγγελματικού κινδύνου.
10. Η επιχείρηση θα έχει την ιδιότητα της Μεσαίας, Μικρής ή Πολύ Μικρής Επιχείρησης σύμφωνα με τον ορισμό της Σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής της 6ης Μαΐου 2003.
11. Είμαι ενημερωμένος και η πρόταση που υποβάλω είναι εναρμονισμένη και υπακούει στους περιορισμούς και πληροί όλες τις προϋποθέσεις του Κανονισμού 2831/2023 (De Minimis).
12. Δεσμεύομαι ότι η ενίσχυση που θα λάβει η επιχείρηση στο πλαίσιο της παρούσας Δράσης, αθροιζόμενη με τις λοιπές ενισχύσεις De Minimis που έχει λάβει σε επίπεδο ενιαίας επιχείρησης κατά τα τελευταία τρία έτη (υπολογιζόμενα σε κυλιόμενη ημερολογιακή βάση), δεν υπερβαίνει τις 300.000 ευρώ.
13. Δεσμεύομαι ότι αν η επιχείρηση δραστηριοποιηθεί σε τομείς οι οποίοι δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Καν. 2831/2023 και σε έναν ή περισσότερους από τους τομείς οι οποίοι εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του εν λόγω κανονισμού, θα διασφαλίζω, με κατάλληλα μέσα, όπως με διαχωρισμό των δραστηριοτήτων ή με διαχωρισμό των λογαριασμών, ότι οι δραστηριότητες στους τομείς που εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του κανονισμού δεν τυγχάνουν ενίσχυσης ή σσωνος σημασίας που χορηγείται δυνάμει της παρούσας πρόσκλησης, ούτε επωφελούνται από αυτήν.
14. Αποδέχομαι ότι σε περίπτωση διαπίστωσης ανακριβειών στη δήλωσή μου ή σε περίπτωση διαπίστωσης υποβολής στην ΕΥΔ/ΕΦ ψευδών ή παραπλανητικών στοιχείων, ή αποσιώπηση στοιχείων, η γνώση των οποίων θα οδηγούσε στον αποκλεισμό της ένταξης της αίτησης χρηματοδότησης στη Δράση, ή θα οδηγούσε στο να ενταχθεί με όρους ουσιωδώς διαφορετικούς ή σε μη πιστοποίηση της ολοκλήρωσης, η απόφαση ένταξης θα ανακληθεί και:

α. εάν δεν έχει ολοκληρωθεί η επένδυση και έχει δοθεί τμήμα της ενίσχυσης, θα κληθώ να επιστρέψω εντόκως τη χορηγηθείσα ενίσχυση,

β. εάν έχει ολοκληρωθεί η επένδυση, θα κληθώ να επιστρέψω εντόκως το σύνολο της χορηγηθείσας ενίσχυσης.

15. Αποδέχομαι ότι η υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης στη Δράση συνιστά εξουσιοδότηση προς την ΕΥΔ Π-ΑΜΘ και τον ΕΦΕΠΑΕ, για συλλογή στοιχείων που βρίσκονται καταχωρισμένα σε βάσεις δεδομένων (π.χ. ΑΑΔΕ, ΕΡΓΑΝΗ, Γ.Ε.ΜΗ, ΕΦΚΑ-ΝΑΤ, κ.α.) και σε λοιπά πληροφοριακά συστήματα της Δημόσιας Διοίκησης ή εποπτευόμενων από αυτήν Φορέων, καθώς και για την περαιτέρω επεξεργασία τους από τις αρμόδιες υπηρεσίες. Επίσης, γνωρίζω ότι τα δεδομένα από εθνικές βάσεις δεν μπορούν να καλύψουν απαιτούμενα δικαιολογητικά συμμετοχής, όπως αυτά αποτυπώνονται στο σχετικό παράρτημα της πρόσκλησης της Δράσης, αλλά εφόσον ληφθούν τα στοιχεία αυτά κατισχύουν των δηλωθέντων ή/και των αναγραφόμενων στα έντυπα που συνοδεύουν την αίτηση.
16. Σε περίπτωση έγκρισης/ένταξης της πράξης που αφορά η αίτηση χρηματοδότησης, συμφωνώ στη δημοσίευση της επωνυμίας της επιχείρησης, του τίτλου της πράξης και του ποσού της δημόσιας χρηματοδότησης στον κατάλογο των Δικαιούχων της Δράσης, που δημοσιεύεται ηλεκτρονικά ή με άλλο τρόπο, σύμφωνα με το Άρθρο 49, παρ. 3 του Καν. 1060/2021 και το Παράρτημα ΙΧ αυτού.
17. Αποδέχομαι ότι τα μηνύματα που θα αποστέλλονται από το ΟΠΣΚΕ, την ΕΥΔ Π-ΑΜΘ και τον ΕΦ, μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και ειδικότερα στην ηλεκτρονική διεύθυνση e-mail που αποτυπώνεται στα στοιχεία επικοινωνίας στο προφίλ του δικαιούχου, καθώς και στα στοιχεία επικοινωνίας του συντονιστή, επέχουν θέση επίσημων εγγράφων και συνεπάγονται την έναρξη όλων των εννόμων συνεπειών και προθεσμιών και αποτελεί αποκλειστική ευθύνη της επιχείρησης η παρακολούθηση της/των εν λόγω ηλεκτρονικής/ων διεύθυνσης/ων.
18. Αποδέχομαι ότι στην περίπτωση κοινοποιήσεων – επιδόσεων εγγράφων που αφορούν την Πράξη, τούτες λαμβάνουν χώρα στην φορολογική έδρα της επιχείρησης, η οποία δηλώνεται στην αίτηση χρηματοδότησης και αναφέρεται στο εγκεκριμένο τεχνικό παράρτημα. Περαιτέρω αναλαμβάνω την υποχρέωση να γνωστοποιώ οποιαδήποτε μεταβολή της φορολογικής έδρας της επιχείρησης στον ΕΦ/ΕΥΔ Π-ΑΜΘ. Σε περίπτωση μη γνωστοποίησης οιαδήποτε μεταβολής της φορολογικής έδρας, η κοινοποίηση - επίδοση θα συντελείται στην φορολογική έδρα που αναφέρεται στο ισχύον εγκεκριμένο τεχνικό παράρτημα.
19. Αποδέχομαι ότι κατά την υλοποίηση της πράξης, η επικοινωνία με τον ΕΦ/ΕΥΔ Π-ΑΜΘ αναφορικά με την εξέλιξη και ολοκλήρωση της πράξης δύναται να γίνεται ηλεκτρονικά (onscreen) μέσω ηλεκτρονικών εντύπων, όπως αυτά θα καθοριστούν από τον ΕΦ/ΕΥΔ Π-ΑΜΘ.
20. Παρέχω ρητά τη συναίνεση και συγκατάθεσή μου για την νόμιμη επεξεργασία κατ' άρθρο 6 του Κανονισμού 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της Οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για τη Προστασία Δεδομένων) [ΕΕΕΕ L 119 σελ.1-88] σε όλα τα στάδια της υποβαλλόμενης αίτησης χρηματοδότησης, δηλαδή από την υποβολής της ως και, στην περίπτωση υπαγωγής, οριστικοποίηση της συγχρηματοδοτούμενης επένδυσής, σύμφωνα προς τα ειδικότερα οριζόμενα της Πρόσκλησης της Δράσης.
21. Έχω λάβει γνώση των υποχρεώσεων και δεσμεύομαι ότι κατά την υλοποίηση του επιχειρηματικού σχεδίου θα διασφαλιστούν:
  - ο σεβασμός των θεμελιωδών δικαιωμάτων και η συμμόρφωση με τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

- η ισότητα των φύλων και η ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου,
  - η αποτροπή κάθε διάκρισης λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού,
  - η διαφάνεια,
  - η προσβασιμότητα για τα άτομα με αναπηρία στις κτιριακές υποδομές, στις υπηρεσίες και στα ηλεκτρονικά περιβάλλοντα, σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο και τα αναφερόμενα στο παράρτημα ΙΧ της πρόσκλησης της Δράσης,
  - η τήρηση της αρχής της βιώσιμης ανάπτυξης, της μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης και της ενωσιακής πολιτικής στον τομέα του περιβάλλοντος.
22. Η επιχείρηση ΔΕΝ θα ενταχθεί στις εξαιρέσεις επιχειρήσεων του Κεφαλαίου 4 ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ-ΟΡΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ (offshore, franchise κ.τ.λ.).
23. Έχω λάβει γνώση των υποχρεώσεων του Κεφαλαίου 12.1: Υποχρεώσεις κατά την υλοποίηση της πράξης, Κεφαλαίου 12.2 Μακροχρόνιες Υποχρεώσεις της παρούσας Πρόσκλησης.

Ημερομηνία: ...../...../202..

Για την επιχείρηση

(Στοιχεία Νόμιμου εκπροσώπου, υπογραφή)

(1) Αναγράφεται από τον ενδιαφερόμενο πολίτη ή Αρχή ή η Υπηρεσία του δημόσιου τομέα, που απευθύνεται η αίτηση.

(2) Γνωρίζω ότι «Όποιος εν γνώσει του δηλώνει ψευδή γεγονότα ή αρνείται ή αποκρύπτει τα αληθινά με έγγραφη υπεύθυνα δήλωση του άρθρου 8 τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών. Εάν ο υπαίτιος αυτών των πράξεων σκόπευε να προσπορίσει στον εαυτόν του ή σε άλλον περιουσιακό όφελος βλάπτοντας τρίτον ή σκόπευε να βλάψει άλλον, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι 10 ετών.

**ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ Β: ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΣΩΦΡΕΥΣΗ ΤΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΗΣΣΟΝΟΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ
(DE MINIMIS) ΒΑΣΕΙ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΕ) 2023/2831**

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ

(άρθρο 8 Ν.1599/1986)

Η ακρίβεια των στοιχείων που υποβάλλονται με αυτή τη δήλωση μπορεί να ελεγχθεί με βάση το αρχείο άλλων υπηρεσιών (άρθρο 8 παρ. 4 Ν. 1599/1986)

ΠΡΟΣ ⁽¹⁾ :	Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος «Ανατολική Μακεδονία, Θράκη» (ΕΥΔ Π-ΑΜΘ)		
	Ενδιάμεσο Φορέα Επιχειρησιακών Προγραμμάτων Ανταγωνιστικότητας και Επιχειρηματικότητας (ΕΦΕΠΑΕ)		
Ο – Η Όνομα:		Επώνυμο:	
Όνομα και Επώνυμο Πατέρα:			
Όνομα και Επώνυμο Μητέρας:			
Ημερομηνία γέννησης:			
Τόπος Γέννησης:			
Αριθμός Δελτίου Ταυτότητας:		Τηλ:	
Τόπος Κατοικίας:	Οδός:	Αριθ:	ΤΚ:
ΑΦΜ:		Email:	

Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις ⁽²⁾, που προβλέπονται από τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 22 του Ν. 1599/1986, δηλώνω ότι:

Α. Η επιχείρηση..... με ΑΦΜ ....., την οποία νομίμως εκπροσωπώ, λειτουργεί ως ανεξάρτητη επιχείρηση ή συνιστά «ενιαία επιχείρηση» ⁽³⁾ με τις κάτωθι επιχειρήσεις:

A/A	ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ	ΑΦΜ
1.		
2.		
3.		

Β. Η ενίσχυση ήσσονος σημασίας που πρόκειται να χορηγηθεί ⁽⁴⁾ στην επιχείρηση ^{(5),(6)} βάσει της παρούσας αίτησης χρηματοδότησης, αφορά δραστηριότητες της επιχείρησης που **δεν** εμπίπτουν/αφορούν:

- i. στην πρωτογενή παραγωγή προϊόντων αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας ^{(7),(8)},
- ii. στη μεταποίηση και εμπορία προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας ⁽⁹⁾, εφόσον το ποσό της ενίσχυσης καθορίζεται με βάση την τιμή ή την ποσότητα των προϊόντων που αγοράζονται ή διατίθενται στην αγορά,
- iii. στην πρωτογενή παραγωγή ⁽¹⁰⁾ γεωργικών προϊόντων ⁽¹¹⁾,
- iv. στον τομέα της μεταποίησης ⁽¹²⁾ και της εμπορίας ⁽¹³⁾ γεωργικών προϊόντων, όταν το ποσό της ενίσχυσης καθορίζεται με βάση την τιμή ή την ποσότητα τέτοιων προϊόντων που πωλούνται από πρωτογενείς παραγωγούς ή διατίθενται στην αγορά από τις οικείες επιχειρήσεις ή όταν η ενίσχυση συνοδεύεται από την υποχρέωση απόδοσής της εν μέρει ή εξ ολοκλήρου σε πρωτογενείς παραγωγούς,
- v. εξαγωγές προς τρίτες χώρες ή προς κράτη μέλη, ιδίως δε ενισχύσεις που συνδέονται άμεσα με τις εξαγόμενες ποσότητες, με τη δημιουργία και λειτουργία δικτύου διανομής ή με άλλες τρέχουσες δαπάνες που σχετίζονται με την εξαγωγική δραστηριότητα,
- vi. ενισχύσεις για τις οποίες τίθεται ως όρος η χρήση εγχώριων αγαθών αντί των εισαγόμενων.

Γ. Το ύψος των ενισχύσεων που η αιτούσα επιχείρηση, καθώς και οι επιχειρήσεις που λειτουργούν μαζί με αυτήν ως ενιαία επιχείρηση, έχουν αποκτήσει έννομο δικαίωμα λήψης βάσει καθεστώτος de minimis, κατά τα τελευταία τρία έτη (υπολογιζόμενα σε κυλιόμενη ημερολογιακή βάση) από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης στο πλαίσιο της δράσης, παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα.

ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ de minimis ΓΙΑ ΤΙΣ ΟΠΟΙΕΣ Η ΑΙΤΟΥΣΑ ΕΝΙΑΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΕΧΕΙ ΑΠΟΚΤΗΣΕΙ ΕΝΝΟΜΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΛΗΨΗΣ							
α/α	ΕΠΩΝΥΜΙΑ & ΑΦΜ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥ	ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ & ΦΟΡΕΑΣ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	ΕΦΑΡΜΟΣΤΕΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ DE MINIMIS	ΑΡΙΘ.ΠΡΩΤ. & ΗΜ/ΝΙΑ ΕΓΚΡΙΤΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ	ΕΓΚΡΙΘΕΝ ΠΟΣΟ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	ΚΑΤΑΒΛΗΘΕΝ ΠΟΣΟ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ⁽¹⁴⁾	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ

Δ. Αποδέχομαι οποιονδήποτε σχετικό έλεγχο για την εξακρίβωση των δηλωθέντων στοιχείων από τις αρμόδιες εθνικές ή ενωσιακές αρχές, καθώς και τη διασταύρωση αυτών με τα στοιχεία που παρέχονται από πληροφοριακά συστήματα δημοσίων υπηρεσιών.

Ημερομηνία: .../...../202..

Για την επιχείρηση,

-Ο/Η- Νόμιμος εκπρόσωπος

(Ονοματεπώνυμο, υπογραφή)

(1) Αναγράφεται από τον ενδιαφερόμενο πολίτη ή Αρχή ή η Υπηρεσία του δημόσιου τομέα, που απευθύνεται η αίτηση.

(2) «Όποιος εν γνώσει του δηλώνει ψευδή γεγονότα ή αρνείται ή αποκρύπτει τα αληθινά με έγγραφη υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών. Εάν ο υπαίτιος αυτών των πράξεων σκόπευε να προσπορίσει στον εαυτόν του ή σε άλλον περιουσιακό όφελος βλάπτοντας τρίτον ή σκόπευε να βλάψει άλλον, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι 10 ετών.

(3) Στην «ενιαία επιχείρηση» περιλαμβάνονται όλες οι επιχειρήσεις που έχουν τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες σχέσεις μεταξύ τους:

α) μια επιχείρηση κατέχει την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων άλλης επιχείρησης

β) μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να διορίζει ή να παύει την πλειοψηφία των μελών του διοικητικού, διαχειριστικού ή εποπτικού οργάνου άλλης επιχείρησης

γ) μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να ασκεί δεσπόζουσα επιρροή σε άλλη επιχείρηση βάσει σύμβασης που έχει συνάψει με αυτήν ή δυνάμει ρήτρας του καταστατικού αυτής της τελευταίας

δ) μια επιχείρηση που είναι μέτοχος ή εταίρος άλλης επιχείρησης ελέγχει μόνη της, βάσει συμφωνίας που έχει συνάψει με άλλους μετόχους ή εταίρους της εν λόγω επιχείρησης, την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή εταίρων αυτής της επιχείρησης.

Οι επιχειρήσεις που έχουν οποιαδήποτε από τις σχέσεις που αναφέρονται στα στοιχεία α) έως δ) με μία ή περισσότερες άλλες επιχειρήσεις θεωρούνται, επίσης ενιαία επιχείρηση.

(4) Η ενίσχυση ή σσονος σημασίας θεωρείται ότι χορηγείται κατά τον χρόνο παραχώρησης στην οικεία επιχείρηση του έννομου δικαιώματος λήψης της ενίσχυσης σύμφωνα με το εφαρμοστέο εθνικό νομικό καθεστώς (πχ. ημερομηνία έκδοσης εγκριτικής απόφασης/ΚΥΑ/σύμβασης), ανεξάρτητα από την ημερομηνία καταβολής της ενίσχυσης ή σσονος σημασίας στην επιχείρηση.

(5) Σε περίπτωση συγχωνεύσεων ή εξαγορών, όλες οι προηγούμενες ενισχύσεις ή σσονος σημασίας που έχουν ήδη χορηγηθεί σε οποιαδήποτε από τις συγχωνευόμενες επιχειρήσεις λαμβάνονται υπόψη για να προσδιοριστεί κατά πόσο η νέα ενίσχυση ή σσονος σημασίας στη νέα ή στην εξαγοράζουσα επιχείρηση υπερβαίνει το σχετικό ανώτατο όριο.

(6) Αν μια επιχείρηση διασπαστεί σε δύο ή περισσότερες χωριστές επιχειρήσεις, η ενίσχυση ή σσονος σημασίας που χορηγήθηκε πριν από τη διάσπαση καταλογίζεται στην επιχείρηση που έλαβε αυτή την

ενίσχυση, η οποία είναι κατά κανόνα η επιχείρηση που ανέλαβε τις δραστηριότητες για τις οποίες χρησιμοποιήθηκε η ενίσχυση ήσσονος σημασίας. Εάν ο εν λόγω καταλογισμός δεν είναι δυνατός, οι ενισχύσεις ήσσονος σημασίας πρέπει να κατανέμονται αναλογικά με βάση τη λογιστική αξία των ιδίων κεφαλαίων των νέων επιχειρήσεων κατά την πραγματική ημερομηνία της διάσπασης.

(7) Ως προϊόντα αλιείας και υδατοκαλλιέργειας νοούνται τα προϊόντα που ορίζονται στο άρθρο 5 στοιχεία α) και β) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1379/2013.

(8) Ως πρωτογενής παραγωγή προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας νοούνται όλες οι εργασίες που σχετίζονται με την αλιεία, την εκτροφή ή την καλλιέργεια υδρόβιων οργανισμών, καθώς και οι δραστηριότητες εντός της εκμετάλλευσης ή επί του σκάφους που είναι αναγκαίες για την προετοιμασία προϊόντος ζωικής ή φυτικής προέλευσης για την πρώτη του πώληση, συμπεριλαμβανομένων της κοπής, του τεμαχισμού σε φιλέτα ή της κατάψυξης, καθώς και η πρώτη πώληση σε μεταπωλητές ή μεταποιητές.

(9) Ως «μεταποίηση και εμπορία προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας» νοούνται όλες οι δραστηριότητες, συμπεριλαμβανομένου του χειρισμού, της κατεργασίας και του μετασχηματισμού, που πραγματοποιούνται μετά την εκφόρτωση —ή τη συγκομιδή, στην περίπτωση της υδατοκαλλιέργειας— από τις οποίες προκύπτει ένα μεταποιημένο προϊόν, καθώς και η διανομή του.

(10) Ως πρωτογενής γεωργική παραγωγή νοείται η παραγωγή προϊόντων του εδάφους και της κτηνοτροφίας που απαριθμούνται στο παράρτημα Ι της Συνθήκης, χωρίς να εκτελούνται περαιτέρω εργασίες που μεταβάλλουν τη φύση αυτών των προϊόντων.

(11) Γεωργικά προϊόντα είναι τα προϊόντα που απαριθμούνται στο παράρτημα Ι της Συνθήκης, με εξαίρεση τα προϊόντα αλιείας και υδατοκαλλιέργειας που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) 1379/2013.

(12) Ως μεταποίηση γεωργικών προϊόντων νοείται κάθε επέμβαση επί γεωργικού προϊόντος από την οποία προκύπτει επίσης γεωργικό προϊόν, με εξαίρεση τις εργασίες εντός της γεωργικής εκμετάλλευσης που είναι απαραίτητες για την προετοιμασία προϊόντος ζωικής ή φυτικής προέλευσης για την πρώτη του πώληση.

(13) Ως εμπορία γεωργικών προϊόντων νοείται η κατοχή ή η έκθεση με σκοπό την πώληση, την προσφορά προς πώληση, την παράδοση ή οποιονδήποτε άλλον τρόπο διάθεσης στην αγορά, με εξαίρεση την πρώτη πώληση από μέρους πρωτογενούς παραγωγού σε μεταπωλητές ή μεταποιητικές επιχειρήσεις και κάθε δραστηριότητα η οποία προετοιμάζει το προϊόν για μια τέτοια πρώτη πώληση· η πώληση από μέρους πρωτογενούς παραγωγού προς τελικούς καταναλωτές λογίζεται ως εμπορία αν πραγματοποιείται σε χωριστό και ειδικό για τον σκοπό αυτό χώρο.

(14) Σε όλες τις περιπτώσεις χρησιμοποιούνται ακαθάριστα ποσά, δηλαδή πριν αφαιρεθεί ο οποιοσδήποτε φόρος ή άλλη επιβάρυνση. Εάν η ενίσχυση χορηγείται με μορφή άλλη από την επιχορήγηση, ως ποσό της ενίσχυσης λογίζεται το ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησής της. Οι ενισχύσεις που καταβάλλονται σε δόσεις ανάγονται στην αξία τους κατά το χρόνο της χορήγησής τους. Το επιτόκιο που χρησιμοποιείται για την αναγωγή είναι το προεξοφλητικό επιτόκιο που ισχύει κατά τον χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης.

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ Γ: ΑΠΟΔΟΧΗ ΤΕΧΝΙΚΟΥ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ (ΚΩΔΙΚΟΣ ΟΠΣΚΕ 09.06)**ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ Υ.Δ ΑΠΟΔΟΧΗΣ ΤΕΧΝΙΚΟΥ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ**

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ

(άρθρο 8 Ν.1599/1986)

Η ακρίβεια των στοιχείων που υποβάλλονται με αυτή τη δήλωση μπορεί να ελεγχθεί με βάση το
αρχείο άλλων υπηρεσιών (άρθρο 8 παρ. 4 Ν. 1599/1986)

ΠΡΟΣ ⁽¹⁾ :	Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος «Ανατολική Μακεδονία, Θράκη» (ΕΥΔ Π-ΑΜΘ)						
	Ενδιάμεσο Φορέα Επιχειρησιακών Προγραμμάτων Ανταγωνιστικότητας και Επιχειρηματικότητας (ΕΦΕΠΑΕ)						
Όνομα:			Επώνυμο:				
Όνομα και Επώνυμο Πατέρα:							
Όνομα και Επώνυμο Μητέρας:							
Ημερομηνία γέννησης:							
Τόπος Γέννησης:							
Αριθμός Δελτίου Ταυτότητας:			Τηλ:				
Τόπος Κατοικίας:		Οδός:		Αριθ:		ΤΚ:	
ΑΦΜ:			Δ/νση Ηλεκτρ. Ταχυδρομείου (Email):				
Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις⁽²⁾, που προβλέπονται από τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 22 του Ν. 1599/1986, ως νόμιμος εκπρόσωπος και εκ μέρους της υπο σύσταση επιχείρησης που υποβάλλει ηλεκτρονική αίτηση χρηματοδότησης στη Δράση δηλώνω ότι: ο Φορέας (Δικαιούχος της Δράσης) με κωδικό έργου .....έλαβε γνώση της Απόφασης Έγκρισής της στη Δράση «Δράσεις στήριξης υφιστάμενων και νέων κοινωνικών επιχειρήσεων Κ.Α.Ο. στην Ανατολική Μακεδονία και Θράκη» στο πλαίσιο του Προγράμματος " Ανατολική Μακεδονία, Θράκη ", ΕΣΠΑ 2021 – 2027 και του Τεχνικού Παραρτήματος, όπως αυτό διαμορφώθηκε μετά την αξιολόγηση και αποδέχεται το περιεχόμενό του, καθώς και όλους τους όρους που τίθενται στην Πρόσκληση για την υλοποίηση του έργου και την παρακολούθησή του χωρίς καμία επιφύλαξη.							

Ημερομηνία: ...../...../202..

Ο- Νόμιμος εκπρόσωπος

(Γνήσιο υπογραφής ή ψηφιακή υπογραφή ή να έχει εκδοθεί από το gov.gr)

(1) Αναγράφεται από τον ενδιαφερόμενο πολίτη ή Αρχή ή η Υπηρεσία του δημόσιου τομέα, που απευθύνεται η αίτηση.

(2) Γνωρίζω ότι «Όποιος εν γνώσει του δηλώνει ψευδή γεγονότα ή αρνείται ή αποκρύπτει τα αληθινά με έγγραφη υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών. Εάν ο υπαίτιος αυτών των πράξεων σκόπευε να προσπορίσει στον εαυτόν του ή σε άλλον περιουσιακό όφελος βλάπτοντας τρίτον ή σκόπευε να βλάψει άλλον, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι 10 ετών.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V: ΟΡΙΣΜΟΣ ΜΜΕ & ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΔΗΛΩΣΗΣ ΜΜΕ

Σύμφωνα με τα οριζόμενα στη Σύσταση της Επιτροπής 2003/361/ΕΚ

Άρθρο 1 Επιχείρηση

Επιχείρηση θεωρείται κάθε οντότητα, ανεξάρτητα από τη νομική της μορφή, που ασκεί οικονομική δραστηριότητα. Σε αυτές περιλαμβάνονται ειδικότερα αυταπασχολούμενα άτομα και οικογενειακές επιχειρήσεις που ασκούν βιοτεχνική ή άλλη δραστηριότητα, καθώς και προσωπικές εταιρείες ή ενώσεις προσώπων που ασκούν τακτικά μια οικονομική δραστηριότητα.

Άρθρο 2 Αριθμός απασχολούμενων και οικονομικά όρια προσδιορίζονται τις κατηγορίες επιχειρήσεων

1. Η κατηγορία των πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (ΜμΕ) αποτελείται από επιχειρήσεις που απασχολούν λιγότερους από 250 εργαζομένους και των οποίων ο ετήσιος κύκλος εργασιών δεν υπερβαίνει τα €50 εκ. ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα €43 εκ..
2. Στην κατηγορία των ΜμΕ, ως μικρή επιχείρηση ορίζεται η επιχείρηση η οποία απασχολεί λιγότερους από 50 εργαζομένους και της οποίας ο ετήσιος κύκλος εργασιών ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα €10 εκ..
3. Στην κατηγορία των ΜμΕ, ως πολύ μικρή επιχείρηση ορίζεται η επιχείρηση η οποία απασχολεί λιγότερους από δέκα εργαζομένους και της οποίας ο ετήσιος κύκλος εργασιών ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα €2 εκ..

Άρθρο 3 Τύποι επιχειρήσεων που λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό του αριθμού απασχολούμενων και των χρηματοοικονομικών ποσών

1. "Ανεξάρτητη επιχείρηση" είναι κάθε επιχείρηση που δεν χαρακτηρίζεται ως συνεργαζόμενη επιχείρηση κατά την έννοια της παραγράφου 2 ή ως συνδεδεμένη επιχείρηση κατά την έννοια της παραγράφου 3.
2. "Συνεργαζόμενες επιχειρήσεις" είναι όλες οι επιχειρήσεις που δεν χαρακτηρίζονται ως συνδεδεμένες κατά την έννοια της παραγράφου 3 και μεταξύ των οποίων υπάρχει η ακόλουθη σχέση: μια επιχείρηση (ανάντη επιχείρηση) κατέχει, η ίδια ή από κοινού με μία ή περισσότερες συνδεδεμένες επιχειρήσεις κατά την έννοια της παραγράφου 3, το 25% ή περισσότερο του κεφαλαίου ή των δικαιωμάτων ψήφου μιας άλλης επιχείρησης (κατάντη επιχείρηση).

Ωστόσο, μια επιχείρηση μπορεί να χαρακτηριστεί ως ανεξάρτητη, μη έχουσα δηλαδή συνεργαζόμενες επιχειρήσεις, ακόμη και εάν το όριο του 25 % καλύπτεται ή υπερκαλύπτεται, εφόσον το ποσοστό αυτό ελέγχεται από τις ακόλουθες κατηγορίες επενδυτών, και υπό την προϋπόθεση ότι αυτοί δεν είναι, μεμονωμένα ή από κοινού, συνδεδεμένοι κατά την έννοια της παραγράφου 3 με την οικεία επιχείρηση:

α) δημόσιες εταιρείες συμμετοχών, εταιρείες επιχειρηματικού κεφαλαίου, φυσικά πρόσωπα ή ομάδες φυσικών προσώπων που ασκούν συστηματικά δραστηριότητες σε επενδύσεις επιχειρηματικού κινδύνου ("business angels") και επενδύουν ίδια κεφάλαια σε μη εισηγμένες στο χρηματιστήριο επιχειρήσεις, εφόσον το σύνολο της επένδυσης σε μια επιχείρηση δεν υπερβαίνει €1,25 εκ..

β) πανεπιστήμια ή ερευνητικά κέντρα μη κερδοσκοπικού σκοπού·

γ) θεσμικοί επενδυτές, συμπεριλαμβανομένων των ταμείων περιφερειακής ανάπτυξης·

δ) αυτόνομες τοπικές αρχές με ετήσιο προϋπολογισμό μικρότερο από €10 εκ. και λιγότερο από 5.000 κατοίκους.

3. "Συνδεδεμένες επιχειρήσεις" είναι οι επιχειρήσεις που διατηρούν μεταξύ τους μια από τις ακόλουθες σχέσεις:

α) μια επιχείρηση κατέχει την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων άλλης επιχείρησης·

β) μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να διορίζει ή να παύει την πλειοψηφία των μελών του διοικητικού, διαχειριστικού ή εποπτικού οργάνου άλλης επιχείρησης·

γ) μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να ασκήσει κυριαρχική επιρροή σε άλλη επιχείρηση βάσει σύμβασης που έχει συνάψει με αυτήν ή δυνάμει ρήτρας του καταστατικού αυτής της τελευταίας·

δ) μια επιχείρηση που είναι μέτοχος ή εταίρος άλλης επιχείρησης ελέγχει μόνη της, βάσει συμφωνίας που έχει συνάψει με άλλους μετόχους ή εταίρους της εν λόγω επιχείρησης, την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων αυτής της επιχείρησης.

Τεκμαίρεται ότι δεν υπάρχει κυρίαρχη επιρροή, εφόσον οι επενδυτές που αναφέρονται στην παράγραφο 2 δεύτερο εδάφιο δεν υπεισέρχονται άμεσα ή έμμεσα στη διαχείριση της εξεταζόμενης επιχείρησης, με την επιφύλαξη των δικαιωμάτων που κατέχουν με την ιδιότητά τους ως μετόχων ή εταίρων.

Συνδεδεμένες θεωρούνται επίσης οι επιχειρήσεις που διατηρούν μια από τις σχέσεις που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο μέσω μιας ή περισσότερων άλλων επιχειρήσεων ή με τους επενδυτές που αναφέρονται στην παράγραφο 2.

Οι επιχειρήσεις που διατηρούν μια από τις εν λόγω σχέσεις μέσω ενός φυσικού προσώπου ή ομάδας φυσικών προσώπων που ενεργούν από κοινού θεωρούνται επίσης συνδεδεμένες επιχειρήσεις καθόσον ασκούν το σύνολο ή τμήμα των δραστηριοτήτων τους στην ίδια αγορά ή σε όμορες αγορές.

Ως όμορη αγορά θεωρείται η αγορά ενός προϊόντος ή υπηρεσίας που βρίσκεται αμέσως ανάντη ή κατόντη της σχετικής αγοράς.

4. Εκτός από τις περιπτώσεις που ορίζονται στην παράγραφο 2 δεύτερο εδάφιο, μια επιχείρηση δεν μπορεί να θεωρηθεί ΜμΕ, εάν το 25% ή περισσότερο του κεφαλαίου της ή των δικαιωμάτων ψήφου της ελέγχεται, άμεσα ή έμμεσα, από έναν ή περισσότερους δημόσιους οργανισμούς ή δημόσιους φορείς, μεμονωμένα ή από κοινού.

5. Μια επιχείρηση δύναται να υποβάλει δήλωση σχετικά με την ιδιότητά της ως ανεξάρτητης, συνεργαζόμενης ή συνδεδεμένης επιχείρησης, καθώς και σχετικά με τα στοιχεία που αφορούν τα αριθμητικά όρια που αναφέρονται στο άρθρο 2. Η δήλωση αυτή μπορεί να υποβληθεί ακόμη και εάν η διασπορά κεφαλαίου δεν επιτρέπει να καθοριστεί επακριβώς ποιος το κατέχει, εφόσον η επιχείρηση δηλώνει υπεύθυνα ότι μπορεί εύλογα να υποθέσει ότι δεν ανήκει, κατά ποσοστό 25 % ή περισσότερο, σε μια επιχείρηση ή, από κοινού, σε περισσότερες επιχειρήσεις που είναι συνδεδεμένες μεταξύ τους ή μέσω φυσικών προσώπων ή ομάδας φυσικών προσώπων. Οι δηλώσεις αυτές πραγματοποιούνται με την επιφύλαξη των ελέγχων και εξακριβώσεων που προβλέπονται από τις εθνικές ή κοινοτικές κανονιστικές ρυθμίσεις.

Άρθρο 4 Στοιχεία για τον υπολογισμό του αριθμού απασχολούμενων και των χρηματοοικονομικών ποσών και περιόδους αναφοράς

1. Τα στοιχεία που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό του αριθμού απασχολούμενων και των χρηματοοικονομικών ποσών είναι εκείνα που αφορούν την τελευταία κλεισμένη διαχειριστική χρήση και

υπολογίζονται σε ετήσια βάση. Λαμβάνονται υπόψη κατά την ημερομηνία κλεισίματος των λογαριασμών. Το ύψος του κύκλου εργασιών υπολογίζεται χωρίς το φόρο προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) και χωρίς άλλους έμμεσους δασμούς.

2. Όταν, κατά την ημερομηνία κλεισίματος των λογαριασμών και σε ετήσια βάση, μια επιχείρηση βρίσκεται πάνω ή κάτω από τα όρια τα σχετικά με τον αριθμό απασχολούμενων ή τα χρηματοοικονομικά όρια που αναφέρονται στο άρθρο 2, η κατάσταση αυτή έχει ως αποτέλεσμα την απόκτηση ή την απώλεια της ιδιότητας της μεσαίας, μικρής ή πολύ μικρής επιχείρησης μόνον εάν το φαινόμενο επαναληφθεί επί δύο διαδοχικά οικονομικά έτη.

3. Στην περίπτωση νεοσύστατων επιχειρήσεων, οι λογαριασμοί των οποίων δεν έχουν κλείσει ακόμη, τα στοιχεία που λαμβάνονται υπόψη πρέπει να προκύπτουν από αξιόπιστες εκτιμήσεις που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους.

Άρθρο 5 Ο αριθμός απασχολούμενων

Ο αριθμός απασχολούμενων ατόμων αντιστοιχεί στον αριθμό ετήσιων μονάδων εργασίας (ΕΜΕ), δηλαδή στον αριθμό εργαζομένων πλήρους απασχόλησης που εργάστηκαν στην εξεταζόμενη επιχείρηση ή για λογαριασμό αυτής, επί ολόκληρο το υπόψη έτος. Τα άτομα που δεν εργάστηκαν ολόκληρο το έτος, οι εργαζόμενοι μερικής απασχόλησης, ανεξάρτητα από τη διάρκεια, και οι εργαζόμενοι σε εποχική βάση αντιστοιχούν σε κλάσματα των ΕΜΕ. Στον αριθμό απασχολούμενων περιλαμβάνονται:

α) οι μισθωτοί

β) τα άτομα που εργάζονται για την επιχείρηση, έχουν σχέση εξάρτησης προς αυτήν και εξομοιούνται με μισθωτούς με βάση το εθνικό δίκαιο·

γ) οι ιδιοκτήτες επιχειρηματίες

δ) οι εταίροι που ασκούν τακτική δραστηριότητα εντός της επιχείρησης και προσπορίζονται οικονομικά πλεονεκτήματα από την επιχείρηση.

Οι μαθητευόμενοι ή οι σπουδαστές, που βρίσκονται σε επαγγελματική εκπαίδευση στο πλαίσιο σύμβασης μαθητείας ή επαγγελματικής κατάρτισης, δεν συνυπολογίζονται στον αριθμό απασχολούμενων. Η διάρκεια των αδειών μητρότητας ή των γονικών αδειών δεν συνυπολογίζεται.

Άρθρο 6 Καθορισμός των στοιχείων της επιχείρησης

1. Στην περίπτωση ανεξάρτητης επιχείρησης, ο καθορισμός των στοιχείων, συμπεριλαμβανομένου του αριθμού απασχολούμενων, πραγματοποιείται αποκλειστικά με βάση τους λογαριασμούς αυτής της επιχείρησης.

2. Στην περίπτωση επιχείρησης που συνεργάζεται ή συνδέεται με άλλες επιχειρήσεις, ο καθορισμός των στοιχείων, συμπεριλαμβανομένου του αριθμού απασχολούμενων, γίνεται με βάση τους λογαριασμούς και τα λοιπά στοιχεία της επιχείρησης, ή -εφόσον υπάρχουν- τους ενοποιημένους λογαριασμούς της επιχείρησης, ή τους ενοποιημένους λογαριασμούς στους οποίους περιλαμβάνεται και η εξεταζόμενη επιχείρηση βάσει ενοποίησης.

Στα στοιχεία που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο προστίθενται τα στοιχεία των επιχειρήσεων που ενδεχομένως συνεργάζονται με την εξεταζόμενη επιχείρηση, οι οποίες βρίσκονται ακριβώς ανάντη ή κατάντη της εν λόγω επιχείρησης. Τα στοιχεία συγκεντρώνονται κατ' αναλογία προς το ποσοστό συμμετοχής στο κεφάλαιο ή στα δικαιώματα ψήφου (το υψηλότερο από τα δύο αυτά ποσοστά). Σε περίπτωση διασταυρωμένης συμμετοχής, λαμβάνεται υπόψη το υψηλότερο των ποσοστών αυτών.

Στα στοιχεία που αναφέρονται στο πρώτο και το δεύτερο εδάφιο προστίθεται το 100 % των στοιχείων των επιχειρήσεων που ενδεχομένως συνδέονται άμεσα ή έμμεσα με την εξεταζόμενη επιχείρηση και τα οποία δεν περιλαμβάνονται ήδη στους λογαριασμούς βάσει ενοποίησης.

3. Για την εφαρμογή της παραγράφου 2, τα στοιχεία των επιχειρήσεων που συνεργάζονται με την εξεταζόμενη επιχείρηση προκύπτουν από τους λογαριασμούς και τα λοιπά στοιχεία, ενοποιημένα εφόσον υπάρχουν, στα οποία προστίθεται το 100% των στοιχείων των επιχειρήσεων που συνδέονται με τις συνεργαζόμενες αυτές επιχειρήσεις, εκτός εάν τα στοιχεία τους περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης.

Για την εφαρμογή της παραγράφου 2, τα στοιχεία των επιχειρήσεων που συνδέονται με την εξεταζόμενη επιχείρηση προκύπτουν από τους λογαριασμούς και τα λοιπά στοιχεία τους, ενοποιημένα εφόσον υπάρχουν. Στα στοιχεία αυτά προστίθενται κατ' αναλογία τα στοιχεία των επιχειρήσεων που ενδεχομένως συνεργάζονται με τις συνδεδεμένες αυτές επιχειρήσεις, οι οποίες βρίσκονται ακριβώς ανάντη ή κατόντη αυτών, εάν δεν περιλαμβάνονται ήδη στους ενοποιημένους λογαριασμούς σε αναλογία τουλάχιστον ισοδύναμη με το ποσοστό που ορίζεται στην παράγραφο 2 δεύτερο εδάφιο.

4. Όταν ο αριθμός απασχολούμενων δεδομένης επιχείρησης δεν προκύπτει από τους ενοποιημένους λογαριασμούς, υπολογίζεται συγκεντρώνοντας κατ' αναλογία τα στοιχεία τα σχετικά με τις επιχειρήσεις που συνεργάζονται με την εν λόγω επιχείρηση, και προσθέτοντας τα στοιχεία από τις επιχειρήσεις που συνδέονται μαζί της.

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΔΗΛΩΣΗΣ ΜΜΕ

ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΗ: Σε περίπτωση που η επιχείρηση είναι μέλος οργανωμένου ομοιόμορφου δικτύου διανομής προϊόντων ή παροχής υπηρεσιών, η Δήλωση ΜμΕ θα πρέπει να είναι υπογεγραμμένη και από Ορκωτό Ελεγκτή - Λογιστή (παρέχοντας κατ' ελάχιστον την πληροφορία για το ονοματεπώνυμο του υπογράφοντος Ορκωτού Ελεγκτή - Λογιστή και της ελεγκτικής εταιρείας στην οποία ανήκει).

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΜΜΕ**1. Ακριβή στοιχεία της επιχείρησης (στοιχεία του δυνητικού δικαιούχου)**

Επωνυμία: .....

Διεύθυνση έδρας: .....

ΑΦΜ ή VAT: .....

Ονοματεπώνυμο και τίτλος του ή των κύριων διευθυντικών στελεχών (Πρόεδρος, Γενικός Διευθυντής ή αντίστοιχη θέση) : .....

2. Τύπος της επιχείρησης (για να βρείτε τον τύπο της επιχείρησης ανατρέξτε στον Ορισμό ΜΜΕ)

Σημειώστε με ένα σταυρό την περίπτωση/εις στην/στις οποία/ες υπάγεται η αιτούσα:

- Ανεξάρτητη επιχείρηση** Στην περίπτωση αυτή, τα στοιχεία που αναγράφονται παρακάτω προκύπτουν από τους λογαριασμούς της επιχείρησης και μόνον. Να συμπληρωθεί μόνο η δήλωση χωρίς παραρτήματα.
- Συνεργαζόμενη επιχείρηση** Να συμπληρωθεί και να επισυναφθεί το παράρτημα Α (και τα τυχόν συμπληρωματικά δελτία). Στη συνέχεια να συμπληρωθεί η δήλωση και το αποτέλεσμα των υπολογισμών να μεταφερθεί στον πίνακα που παρατίθεται παρακάτω.
- Συνδεδεμένη επιχείρηση** Να συμπληρωθεί και να επισυναφθεί το παράρτημα Β (και τα τυχόν συμπληρωματικά δελτία). Στη συνέχεια να συμπληρωθεί η δήλωση και το αποτέλεσμα των υπολογισμών να μεταφερθεί στον πίνακα που παρατίθεται παρακάτω

3. Στοιχεία για τον προσδιορισμό της κατηγορίας επιχείρησης

Τα στοιχεία υπολογίζονται σύμφωνα με Παράρτημα Ι του ΕΕ 651/2014 σχετικά με τον ορισμό των ΜΜΕ.

Περίοδος αναφοράς : 2023

Αριθμός απασχολούμενων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (σε χιλιάδες ευρώ)	Σύνολο ισολογισμού (σε χιλιάδες ευρώ)

Προσοχή: Σε σχέση με την προηγούμενη διαχειριστική χρήση υπάρχει μεταβολή των στοιχείων η οποία ενδέχεται να επιφέρει αλλαγή του μεγέθους της αιτούσας επιχείρησης (πολύ μικρή, μικρή, μεσαία ή μεγάλη επιχείρηση);

- Όχι
- Ναι [να επισυναφθεί δήλωση σχετικά με την προηγούμενη διαχειριστική χρήση]

Υπογραφή

Ονοματεπώνυμο του προσυπογράφοντος, που είναι εξουσιοδοτημένος να εκπροσωπεί την επιχείρηση:

.....

Δηλώνω υπεύθυνα ότι τα στοιχεία της παρούσης δήλωσης, καθώς και των ενδεχόμενων παρατημάτων της είναι ακριβή και αληθή.

.....(τόπος), ... (ημερομηνία)

Σφραγίδα επιχείρησης & Υπογραφή Εκπροσώπου:

Εφόσον απαιτείται:

Ονοματεπώνυμο & Εταιρία Ορκωτού Ελεγκτή – Λογιστή

.....

Υπογραφή Ορκωτού Ελεγκτή – Λογιστή:

(Σε περίπτωση που η εκπροσώπηση ασκείται από κοινού από δύο ή περισσότερα πρόσωπα και όχι χωριστά, η δήλωση υπογράφεται από όλους όσους έχουν την ιδιότητα)

ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΗ: Δεν απαιτείται συμπλήρωση όταν ο δικαιούχος είναι ανεξάρτητη επιχείρηση

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΤΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ

ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΓΙΑ ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΜΕΝΗ ή ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ

Επισυναπτόμενα παραρτήματα

- **Παράρτημα Α** εάν η επιχείρηση έχει τουλάχιστον μία συνεργαζόμενη επιχείρηση (και ενδεχόμενα συμπληρωματικά δελτία)
- **Παράρτημα Β** εάν η επιχείρηση έχει τουλάχιστον μία συνδεδεμένη επιχείρηση (και ενδεχόμενα συμπληρωματικά δελτία)

Υπολογισμός των στοιχείων για συνεργαζόμενη ή/και συνδεδεμένη επιχείρηση

 Περίοδος αναφοράς: 2023

	Αριθμός απασχολουμένων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (σε χιλιάδες ευρώ)	Σύνολο ισολογισμού (σε χιλιάδες ευρώ)
1. Στοιχεία ⁽¹⁾ της αιτούσας επιχείρησης ή των ενοποιημένων λογαριασμών			
2. Κατ' αναλογία συγκεντρωτικά στοιχεία ⁽¹⁾ όλων των συνεργαζόμενων επιχειρήσεων			
3. Άθροισμα στοιχείων ⁽¹⁾ όλων των συνδεδεμένων επιχειρήσεων που δεν περιλαμβάνονται βάσει ενοποίησης			
Σύνολο ⁽²⁾			

(1) Τα στοιχεία της επιχείρησης, συμπεριλαμβανομένου του αριθμού των εργαζομένων, υπολογίζονται με βάση τους λογαριασμούς και άλλα στοιχεία της επιχείρησης, ή – εφόσον υπάρχουν – τους ενοποιημένους λογαριασμούς της επιχείρησης ή τους ενοποιημένους λογαριασμούς στους οποίους περιλαμβάνεται η επιχείρηση βάσει ενοποίησης.

(2) Τα αποτελέσματα της γραμμής «Σύνολο» πρέπει να μεταφέρονται στον πίνακα της δήλωσης σχετικά με τα «Στοιχεία για τον προσδιορισμό της κατηγορίας της επιχείρησης».

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α**Συνεργαζόμενη επιχείρηση**

Για κάθε επιχείρηση για την οποία συμπληρώνεται «δελτίο εταιρικής σχέσης» [ένα δελτίο για κάθε επιχείρηση συνεργαζόμενη με την αιτούσα επιχείρηση και για τις συνεργαζόμενες επιχειρήσεις των ενδεχόμενων συνδεδεμένων επιχειρήσεων, των οποίων τα στοιχεία δεν περιλαμβάνονται ακόμη στους ενοποιημένους λογαριασμούς ⁽¹⁾], τα στοιχεία του σχετικού «πίνακα εταιρικής σχέσης» πρέπει να μεταφέρονται στον ακόλουθο συγκεφαλαιωτικό πίνακα:

Πίνακας Α

Συνεργαζόμενη επιχείρηση (επωνυμία)	Αριθμός απασχολουμένων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργα- σιών (σε χιλιά- δες ευρώ)	Σύνολο ισολογι- σμού (σε χιλιά- δες ευρώ)
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
Σύνολο			

(¹) Ακόμη και εάν τα στοιχεία σχετικά με μία επιχείρηση περιλαμβάνονται στους ενοποιημένους λογαριασμούς σε ποσοστό χαμηλότερο από εκείνο που ορίζεται στο άρθρο 6 παράγραφος 2, πρέπει παρόλα αυτά να εφαρμόζεται το ποσοστό που ορίζεται στο εν λόγω άρθρο (ορισμός, άρθρο 6 παράγραφος 3 εδάφιο 2).

Σημείωση: Τα στοιχεία αυτά είναι το αποτέλεσμα υπολογισμού κατ' αναλογία που πραγματοποιείται στο «δελτίο εταιρικής σχέσης» που συμπληρώνεται για κάθε άμεσα ή έμμεσα συνεργαζόμενη επιχείρηση.

Τα στοιχεία της γραμμής «**Σύνολο**» του παραπάνω πίνακα πρέπει να μεταφέρονται στη γραμμή 2 (σχετικά με τις συνεργαζόμενες επιχειρήσεις) του πίνακα του παραρτήματος της δήλωσης.

ΔΕΛΤΙΟ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΣΧΕΣΗΣ**1. Ακριβή στοιχεία της επιχείρησης** (στοιχεία της συνεργαζόμενης επιχείρησης)

Επωνυμία: .....

Διεύθυνση έδρας: .....

ΑΦΜ ή VAT: .....

Όνοματεπώνυμο και τίτλος του ή των κύριων διευθυντικών στελεχών (Πρόεδρος, Γενικός Διευθυντής ή αντίστοιχη θέση) : .....

2. Ακαθάριστα στοιχεία της εν λόγω συνεργαζόμενης επιχείρησης

Περίοδος αναφοράς: 2023			
	Αριθμός απασχολουμένων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (σε χιλιάδες ευρώ)	Σύνολο ισολογισμού (σε χιλιάδες ευρώ)
Ακαθάριστα στοιχεία			

Σημείωση: Αυτά τα ακαθάριστα στοιχεία προκύπτουν από τους λογαριασμούς και άλλα στοιχεία της συνεργαζόμενης επιχείρησης, ή, εφόσον υπάρχουν, από τους ενοποιημένους λογαριασμούς, στα οποία προστίθεται το 100% των στοιχείων των συνδεδεμένων με αυτήν επιχειρήσεων, εκτός εάν τα δεδομένα των συνδεδεμένων επιχειρήσεων περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης στα λογιστικά στοιχεία της συνεργαζόμενης επιχείρησης. Εάν χρειάζεται, πρέπει να προστίθενται τα δελτία σύνδεσης για τις επιχειρήσεις που δεν περιλαμβάνονται βάσει ενοποίησης.

3. Υπολογισμός κατ' αναλογία

α) Ακριβής αναφορά του ποσοστού συμμετοχής* που κατέχει η επιχείρηση που συμπληρώνει τη δήλωση (ή από τη συνδεδεμένη επιχείρηση μέσω της οποίας δημιουργείται η σχέση με τη συνεργαζόμενη επιχείρηση), στη συνεργαζόμενη επιχείρηση που αποτελεί το αντικείμενο του παρόντος δελτίου:

.....

Αναφορά και του ποσοστού συμμετοχής* που κατέχει η συνεργαζόμενη επιχείρηση που αποτελεί το αντικείμενο του παρόντος δελτίου στην επιχείρηση που καταρτίζει η δήλωση (ή στη συνδεδεμένη επιχείρηση):

.....

β) Να επιλεγεί το υψηλότερο ποσοστό από τα δύο προηγούμενα και να συμπεριληφθεί στα ακαθάριστα στοιχεία που αναφέρονται στο προηγούμενο πλαίσιο. Τα αποτελέσματα του κατ' αναλογία υπολογισμού μεταφέρονται παρακάτω:

Πίνακας εταιρικής σχέσης

Ποσοστό: ...	Αριθμός απασχολουμένων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (σε χιλιάδες ευρώ)	Σύνολο ισολογισμού (σε χιλιάδες ευρώ)
Αποτελέσματα κατ' αναλογία			

Τα στοιχεία αυτά πρέπει να μεταφέρονται στον πίνακα Α του παραρτήματος Α.

* Όσον αφορά τη συμμετοχή στο κεφάλαιο ή στα δικαιώματα ψήφου, λαμβάνεται υπόψη το υψηλότερο ποσοστό. Στο ποσοστό αυτό πρέπει να προστεθεί το ποσοστό συμμετοχής στην ίδια επιχείρηση που ανήκει σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις (ορισμός, άρθρο 3 παράγραφος 2 εδάφιο 1).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β**Συνδεδεμένες επιχειρήσεις****A. Προσδιορισμός της περίπτωσης στην οποία υπάγεται η αιτούσα επιχείρηση**

- Περίπτωση 1:** Η αιτούσα επιχείρηση καταρτίζει ενοποιημένους λογαριασμούς ή περιλαμβάνεται βάσει ενοποίησης στους ενοποιημένους λογαριασμούς άλλης συνδεδεμένης επιχείρησης [πίνακας Β(1)].
- Περίπτωση 2:** Η αιτούσα επιχείρηση ή μία ή περισσότερες επιχειρήσεις δεν καταρτίζουν ενοποιημένους λογαριασμούς ή δεν περιλαμβάνονται βάσει ενοποίησης [πίνακας Β(2)].

Σημαντική σημείωση: Τα στοιχεία των επιχειρήσεων που είναι συνδεδεμένες με την αιτούσα επιχείρηση προκύπτουν από τους λογαριασμούς τους και άλλα στοιχεία, ή, εφόσον υπάρχουν, από τους ενοποιημένους λογαριασμούς. Στα στοιχεία αυτά συγκεντρώνονται κατ' αναλογία τα στοιχεία των ενδεχόμενων συνεργαζόμενων επιχειρήσεων με τις εν λόγω συνδεδεμένες επιχειρήσεις, που βρίσκονται ακριβώς ανάντη ή κατόντη της αιτούσας επιχείρησης, εφόσον δεν περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης.

B. Μέθοδοι υπολογισμού ανάλογα με την περίπτωση

Περίπτωση 1: Ως βάση υπολογισμού χρησιμοποιούνται οι ενοποιημένοι λογαριασμοί. Να συμπληρωθεί ο παρακάτω πίνακας Β(1):

Πίνακας Β (1)

	Αριθμός απασχολούμενων (ΕΜΕ) (*)	Κύκλος εργασιών (σε χιλιάδες ευρώ)	Σύνολο ισολογισμού (σε χιλιάδες ευρώ)
Σύνολο			

(*) Όταν στους ενοποιημένους λογαριασμούς δεν φαίνεται ο αριθμός εργαζομένων, ο αριθμός τους υπολογίζεται με την άθροιση του αριθμού εργαζομένων όλων των επιχειρήσεων με τις οποίες συνδέεται η αιτούσα επιχείρηση.

Τα στοιχεία της γραμμής «Σύνολο» του παραπάνω πίνακα πρέπει να μεταφέρονται στη γραμμή 1 του πίνακα του παραρτήματος της δήλωσης.

Προσδιορισμός των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται βάσει ενοποίησης

Συνδεδεμένη επιχείρηση (επωνυμία/ ακριβή στοιχεία	Διεύθυνση της εταιρικής έδρας	ΑΦΜ ή VAT	Ονοματεπώνυμο και τίτλος του ή των βασικών διευθυνόντων
A.			
B.			
Γ.			
Δ.			

Σημαντική σημείωση: Οι συνεργαζόμενες επιχειρήσεις μιας παρόμοιας συνδεδεμένης επιχείρησης, που δεν περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης, πρέπει να αντιμετωπίζονται ως άμεσοι εταίροι της αιτούσας επιχείρησης. Τα στοιχεία τους και ένα «δελτίο εταιρικής σχέσης» πρέπει συνεπώς να προστίθενται στο παράρτημα Α.

Περίπτωση 2: Για κάθε συνδεδεμένη επιχείρηση (συμπεριλαμβανομένων των σχέσεων μέσω άλλων συνδεδεμένων επιχειρήσεων), πρέπει να συμπληρώνεται ένα «δελτίο σύνδεσης» και να γίνεται απλή άθροιση των λογαριασμών όλων των συνδεδεμένων επιχειρήσεων συμπληρώνοντας τον πίνακα Β(2) παρακάτω.

Πίνακας Β (2)

Επιχείρηση αριθ.:	Αριθμός απασχολούμενων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (σε χιλιάδες ευρώ)	Σύνολο ισολογισμού (σε χιλιάδες ευρώ)
1. (*)			
2. (*)			
3. (*)			
4. (*)			
5. (*)			
Σύνολο			

(*) να προστίθεται ένα «δελτίο σύνδεσης» ανά επιχείρηση.

Τα στοιχεία της γραμμής «Σύνολο» του παραπάνω πίνακα πρέπει να μεταφέρονται στη γραμμή 3 (σχετικά με τις συνδεδεμένες επιχειρήσεις) του πίνακα του παραρτήματος της δήλωσης.

ΔΕΛΤΙΟ ΣΥΝΔΕΣΗΣ**1. Ακριβή στοιχεία της επιχείρησης** (συνδεδεμένη επιχείρηση που δεν περιλαμβάνεται βάσει ενοποίησης στον πίνακα Β (1))

Επωνυμία: .....

Διεύθυνση έδρας: .....

ΑΦΜ ή VAT: .....

Όνοματεπώνυμο και τίτλος του ή των κύριων διευθυντικών στελεχών (Πρόεδρος, Γενικός Διευθυντής ή αντίστοιχη θέση) : .....

2. Στοιχεία της εν λόγω συνδεδεμένης επιχείρησης

Περίοδος αναφοράς: 2023			
	Αριθμός απασχολουμένων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (σε χιλιάδες ευρώ)	Σύνολο ισολογισμού (σε χιλιάδες ευρώ)
Σύνολο			

Τα στοιχεία αυτά πρέπει να μεταφέρονται στον πίνακα Β(2) του παραρτ. Β.

Σημαντική σημείωση: Τα στοιχεία των επιχειρήσεων που είναι συνδεδεμένες με την αιτούσα επιχείρηση προκύπτουν από τους λογαριασμούς τους και άλλα στοιχεία, ή, εφόσον υπάρχουν, από τους ενοποιημένους λογαριασμούς. Στα στοιχεία αυτά συγκεντρώνονται κατ' αναλογία τα στοιχεία των ενδεχόμενων συνεργαζόμενων επιχειρήσεων με τις εν λόγω συνδεδεμένες επιχειρήσεις, που βρίσκονται ακριβώς ανάγνητη ή κατάντη της αιτούσας επιχείρησης, εφόσον δεν περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης. Ακόμη και εάν τα στοιχεία σχετικά με μία επιχείρηση περιλαμβάνονται στους ενοποιημένους λογαριασμούς σε ποσοστό χαμηλότερο από εκείνο που ορίζεται στο άρθρο 6 παράγραφος 2, πρέπει παρόλα αυτά να εφαρμόζεται το ποσοστό που ορίζεται στο εν λόγω άρθρο (ορισμός, άρθρο 6 παράγραφος 3 εδάφιο 2).

Παρόμοιες συνεργαζόμενες επιχειρήσεις πρέπει να αντιμετωπίζονται ως άμεσοι εταίροι της αιτούσας επιχείρησης. Τα στοιχεία τους και ένα «δελτίο εταιρικής σχέσης» πρέπει συνεπώς να προστίθενται στο παράρτημα Α.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI: ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ

Για την επαλήθευση/πιστοποίηση των δαπανών του έργου απαιτείται τεκμηρίωση με τα ακόλουθα παραδοτέα, τα οποία υποβάλλονται με την αίτηση επαλήθευσης/πιστοποίησης:

Γενικά Παραδοτέα**1. Υπεύθυνη Δήλωση περί γνήσιων αντιγράφων (Κωδικός ΟΠΣΚΕ 09.05)**

Υπεύθυνη δήλωση Ν. 1599/86 του νομίμου εκπροσώπου της επιχείρησης με το γνήσιο της υπογραφής ή με ψηφιακή υπογραφή ή από το gov.gr, στην οποία θα αναφέρεται ότι όλα τα υποβληθέντα παραστατικά και δικαιολογητικά που συνοδεύουν το αίτημα επαλήθευσης είναι ακριβή αντίγραφα των πρωτοτύπων και δεν αντιστοιχούν σε δαπάνες που έχουν χρηματοδοτηθεί από άλλο εθνικό ή κοινοτικό πρόγραμμα.

2. Στοιχεία Ενεργών Δραστηριοτήτων (ΚΑΔ) (Κωδικός ΟΠΣΚΕ 07.03)

Ψηφιακή βεβαίωση μητρώου επιχειρήσεων μέσω της ψηφιακής πύλης myAADE στην οποία θα εμφανίζονται τα τρέχοντα στοιχεία της επιχείρησης και των τυχόν εγκαταστάσεων που διατηρεί.

3. Λοιπά Απαιτούμενα Συνοδευτικά Έγγραφα (Κωδικός ΟΠΣΚΕ 01.08)

Εφόσον απαιτούνται, παραδοτέα τεκμηρίωσης τροποποιήσεων ή σσωνος σημασίας των στοιχείων του τεχνικού παραρτήματος, όπως αυτές ορίστηκαν στην ενότητα 10.1/10.2 της παρούσας (π.χ τροποποίηση καταστατικού, τροποποίηση υποβολής δήλωσης πραγματικών δικαιούχων, πιστοποιητικό εκπροσώπησης κλπ., ανάλογα και με το είδος της τροποποίησης).

4. Λοιπά Απαιτούμενα Συνοδευτικά Έγγραφα (Κωδικός ΟΠΣΚΕ 01.08)

Τυχόν έγγραφο/α που επιβάλλονται να προσκομισθούν σύμφωνα με τους ειδικούς όρους της απόφασης ένταξης.

5. Δικαιολογητικά Τήρησης όρων Δημοσιότητας (Κωδικός ΟΠΣΚΕ 05.01)

Παραδοτέα τεκμηρίωσης τήρησης των μέτρων πληροφόρησης που προβλέπονται στα άρθρα 46-50 και το παράρτημα ΙΧ του Κανονισμού 1060/2021 και ορίζονται στον Οδηγό Επικοινωνίας του ΕΣΠΑ 2021-2027. Συγκεκριμένα: α) Φωτογραφία της αναρτημένης αφίσσας σε μέγεθος Α3 β) Εκτυπώσεις της ιστοσελίδας/ιστότοπου κοινωνικής δικτύωσης της επιχείρησης (εφόσον υπάρχουν) από τις οποίες θα προκύπτει συμμόρφωση με τις υποχρεώσεις δημοσιότητας που ορίζονται στους Επικοινωνιακούς Οδηγούς Δημοσιότητας και Πληροφόρησης του ΕΣΠΑ 2021-2027.

6. Άδεια Λειτουργίας σε Ισχύ ή οποιοδήποτε σχετικό έγγραφο σύμφωνα με τα οριζόμενα στην πρόσκληση (Κωδικός ΟΠΣΚΕ 01.01)

Κατάλληλο έγγραφο αδειοδότησης σε ισχύ για την δραστηριότητα της επιχείρησης (π.χ. άδεια λειτουργίας, υπεύθυνη δήλωση έναρξης λειτουργίας, απαλλακτικό άδειας λειτουργίας, γνωστοποίηση έναρξης λειτουργίας κλπ.). Στην περίπτωση που η άδεια δεν έχει εκδοθεί ή έχει λήξει χρονικά, απαιτείται η προσκόμιση της σχετικής αίτησης έκδοσης/ανανέωσης αυτής. Οι επιχειρήσεις με δραστηριότητες για την άσκηση των οποίων δεν απαιτείται έγγραφο αδειοδότησης, θα πρέπει να υποβάλουν Υπεύθυνη Δήλωση του Νόμιμου Εκπροσώπου, όπου θα βεβαιώνεται ότι για τη δραστηριότητα της επιχείρησης και σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία δεν απαιτείται η έκδοση αδειοδοτικού εγγράφου ή εγγράφου απαλλαγής από την σχετική υποχρέωση, με σχετική τεκμηρίωση.

7. Λογιστικές Καταχωρήσεις (Κωδικός ΟΠΣΚΕ 04.13)

Σε περίπτωση λήψης ενδιάμεσης δόσης επιχορήγησης, αντίγραφο της σχετικής εγγραφής στα βιβλία της επιχείρησης.

8. Εφόσον έχει γίνει εκχώρηση επιχορήγησης (Κωδικός ΟΠΣΚΕ 04.18):

- Σύμβαση εκχώρησης επιχορήγησης έναντι δανείου και τυχόν τροποποιήσεις.
- Πρόσφατη βεβαίωση της τράπεζας που έχει χορηγήσει το δάνειο έναντι επιχορήγησης, στην οποία θα αναφέρονται οι εκταμιεύσεις που έχουν πραγματοποιηθεί με τις αντίστοιχες ημερομηνίες τους, το τρέχον ανεξόφλητο υπόλοιπο και το IBAN του λογαριασμού στον οποίο θα πραγματοποιηθεί η καταβολή της επιχορήγησης.
- Λογιστική απεικόνιση του δανείου.

9. Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης για Λειτουργικές Δαπάνες (Κωδικός ΟΠΣΚΕ 04.05)

Δικαιολογητικά που να αποδεικνύουν την πραγματική λειτουργία του φορέα κατά το διάστημα υλοποίησης της δράσης (πρόσφατος λογαριασμός κοινής ωφέλειας, μισθωτήριο συμβόλαιο σε ισχύ και παρουσίαση οικονομικών συναλλαγών – mydata).

10. Λοιπά Απαιτούμενα Συνοδευτικά Έγγραφα (Κωδικός ΟΠΣΚΕ 01.08)

Υπεύθυνη δήλωση Ν. 1599/86 του νομίμου εκπροσώπου της επιχείρησης με το γνήσιο της υπογραφής ή με ψηφιακή υπογραφή ή από το gov.gr, όπου θα δηλώνεται ότι: «ο Φορέας στεγάζεται σε αυτοτελή επαγγελματικό χώρο».

11. Στοιχεία πραγματικών Δικαιούχων (Κωδικός ΟΠΣΚΕ 02.06):

Εκτύπωση της βεβαίωσης υποβολής δήλωσης πραγματικών δικαιούχων του άρθρου 20 του ν.4557/2018 (Α' 139), από την οποία θα προκύπτουν τα στοιχεία των πραγματικών δικαιούχων **(μόνο κατά το πρώτο αίτημα ενδιάμεσου ελέγχου και μόνο για τους Υπό σύσταση Φορείς Κ.Α.Λ.Ο.)**.

12. Υπεύθυνη Δήλωση Αποδοχής Τεχνικού Παραρτήματος (Κωδικός ΟΠΣΚΕ 09.06)

Υπεύθυνη Δήλωση Αποδοχής Όρων της Απόφασης Ένταξης - Τεχνικού Παραρτήματος (σε περίπτωση που δεν έχει ήδη προσκομισθεί μετά την απόφαση ένταξης), σύμφωνα με το υπόδειγμα Γ στο Παράρτημα ΙV.

Δαπάνες προσωπικού**1. Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης για Δαπάνες προσωπικού (Κωδικός ΟΠΣΚΕ 04.01)**

Μηνιαίες συγκεντρωτικές μισθοδοτικές καταστάσεις (με σφραγίδα και υπογραφή από το νόμιμο εκπρόσωπο ή/και λογιστή της επιχείρησης), για το διάστημα κατά το οποίο επιδοτείται η θέση απασχόλησης, από τις οποίες θα προκύπτουν οι μικτές αποδοχές, οι ασφαλιστικές και φορολογικές κρατήσεις, οι λουιές κρατήσεις, το καθαρό πληρωτέο ποσό και οι μέρες εργασίας/ασφάλισης.

2. Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης για Δαπάνες προσωπικού (Κωδικός ΟΠΣΚΕ 04.01)

Αναλυτικές Περιοδικές Δηλώσεις (ΑΠΔ), συνοδευόμενες από το αποδεικτικό υποβολής, για το επιδοτούμενο διάστημα και αποδεικτικά εξόφλησης ασφαλιστικών εισφορών εργαζόμενου και εργοδότη, π.χ. ασφαλιστική ενημερότητα με ημερομηνία έκδοσης μεταγενέστερη της αιτούμενης περιόδου. Σε περίπτωση που η επιχείρηση έχει ρυθμίσει τις ασφαλιστικές οφειλές της για το επιδοτούμενο διάστημα και η ρύθμιση δεν έχει ολοκληρωθεί, θα πρέπει να υποβληθούν επιπλέον δικαιολογητικά από τα οποία θα προκύπτει ότι η ρύθμιση εξυπηρετείται κανονικά (π.χ. Εκτύπωση ηλεκτρονικής καρτέλας και πίνακα χρεών οφειλέτη από την ηλεκτρονική πλατφόρμα του ΕΦΚΑ).

3. Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης για Δαπάνες προσωπικού (Κωδικός ΟΠΣΚΕ 04.01)

Εφόσον η επιχορηγούμενη θέση εργασίας επιβαρύνεται με ΦΜΥ, προσωρινές δηλώσεις παρακρατούμενων φόρων για το επιδοτούμενο διάστημα της θέσης απασχόλησης και αποδεικτικά εξόφλησης ΦΜΥ π.χ. φορολογική ενημερότητα. Σε περίπτωση που η επιχείρηση έχει ρυθμίσει τις φορολογικές οφειλές της για το επιδοτούμενο διάστημα και η ρύθμιση δεν έχει ολοκληρωθεί, θα πρέπει να υποβληθούν επιπλέον δικαιολογητικά από τα οποία θα προκύπτει ότι η ρύθμιση εξυπηρετείται κανονικά (π.χ. Εκτύπωση καρτέλας (printscreen) «Στοιχείων ρύθμισης και πληρωμών» από το my AADE).

4. Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης Οικονομικού Αντικείμενου (Κωδικός ΟΠΣΚΕ 04.19)

Παραστατικά εξόφλησης μισθολογικού κόστους (καθαρός μισθός, ασφαλιστικές εισφορές και Φόρος Μισθωτών Υπηρεσιών), όπως αναλυτικά αναφέρονται στην Ενότητα 9.2 «Εξόφληση δαπανών επιχειρηματικού σχεδίου».

5. Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης για Δαπάνες προσωπικού (Κωδικός ΟΠΣΚΕ 04.01)

Αντίγραφο ταυτότητας του/των ωφελούμενου/ων (επιχορηγούμενων εργαζομένων).

6. Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης για Δαπάνες προσωπικού (Κωδικός ΟΠΣΚΕ 04.01)

Πίνακες προσωπικού (Ε4) για το επιδοτούμενο διάστημα και τυχόν συμπληρωματικοί-τροποποιητικοί πίνακες για την περίοδο που επιδοτείται το προσωπικό.

7. Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης για Δαπάνες προσωπικού (Κωδικός ΟΠΣΚΕ 04.01)

Δελτίο ανεργίας ή βεβαίωση εγγραφής στο μητρώο ανέργων της ΔΥΠΑ (Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης) σε ισχύ κατά την ημερομηνία πρόσληψης (σε περίπτωση επιχορηγούμενου νεοπροσλαμβανόμενου προσωπικού).

8. Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης για Δαπάνες προσωπικού (Κωδικός ΟΠΣΚΕ 04.01)

Αναγγελία πρόσληψης του νέου εργαζομένου (έντυπο Ε3) (σε περίπτωση επιχορηγούμενου νεοπροσλαμβανόμενου προσωπικού).

9. Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης για Δαπάνες προσωπικού (Κωδικός ΟΠΣΚΕ 04.01)

Υπεύθυνη δήλωση Ν. 1599/86 του νομίμου εκπροσώπου της επιχείρησης με το γνήσιο της υπογραφής ή με ψηφιακή υπογραφή ή από το gov.gr, όπου θα δηλώνεται ότι:

- η υποβαλλόμενη δαπάνη υφιστάμενου / νεοπροσλαμβανόμενου προσωπικού για τον / τους εργαζόμενο/ους (μη μέλος/η του Φορέα) (ονοματεπώνυμο εργαζομένου/ων), αφορά εργαζόμενους που είναι σύζυγοι ή συγγενείς α' και β' βαθμού με τα μέλη του Φορέα και είναι εις γνώση μου ότι η επιδοτούμενη δαπάνη για τους ανωτέρω εργαζόμενους δεν μπορεί αθροιστικά να ξεπερνά το κόστος που αντιστοιχεί σε δεκαοχτώ (18) ανθρωπομήνες πλήρους απασχόλησης για το σύνολο αυτών, ή

- η υποβαλλόμενη δαπάνη υφιστάμενου / νεοπροσλαμβανόμενου προσωπικού δεν αφορά εργαζόμενους που είναι σύζυγοι ή συγγενείς α' και β' βαθμού με τα μέλη του Φορέα
- η υποβαλλόμενη δαπάνη υφιστάμενου / νεοπροσλαμβανόμενου προσωπικού αφορά εργαζόμενους που δεν έχουν επιχορηγηθεί από άλλο φορέα.

10. Λογιστικές καταχωρήσεις (Κωδικός ΟΠΣΚΕ 04.13):

Για Γ' κατηγορίας βιβλία: Ημερολογιακές εγγραφές καταχώρησης και πληρωμής μισθοδοσίας.

Για Β' κατηγορίας βιβλία: Εκτύπωση του βιβλίου εσόδων - εξόδων για τους μήνες που διενεργήθηκαν οι δαπάνες.

11. Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης για Δαπάνες προσωπικού (Κωδικός ΟΠΣΚΕ 04.01)

Έγγραφο γνωστοποίησης, του εργοδότη προς τον εργαζόμενο, ότι το μισθολογικό του κόστος συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ+). Η γνωστοποίηση θα πρέπει να φέρει τις υπογραφές εργοδότη και εργαζόμενου (**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Χ: ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΜΙΣΘΟΛΟΓΙΚΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ**).

12. Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης Βαθμολογίας (Κωδικός ΟΠΣΚΕ 03.02)

Δικαιολογητικά που αφορούν στην εκπλήρωση του Βαθμολογούμενου Κριτηρίου Γ.2 «Στήριξη ευάλωτων/ ειδικών ομάδων πληθυσμού» :

Για την επαλήθευση του σχετικού κριτηρίου υποβάλλεται δικαιολογητικό που αποδεικνύει την πρόσληψη ή διατήρηση προσωπικού (ατόμου/ατόμων) από τον φορέα που ανήκουν σε ευάλωτη ή ειδική ομάδα πληθυσμού σύμφωνα με το εγκεκριμένο επενδυτικό σχέδιο με βάση το υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο, όπως ισχύει (Τα κατά περίπτωση δικαιολογητικά περιγράφονται στην Υπουργική Απόφαση 61621/Δ5.2643/2017 - ΦΕΚ 56/Β/18-1-2017 όπως ισχύει και συγκεκριμένα στα άρθρα 5 (Ειδικά Κριτήρια Εγγραφής Κοινωνικών Συνεταιριστικών Επιχειρήσεων Ένταξης Ευάλωτων Ομάδων) και 6 (Ειδικά Κριτήρια Εγγραφής Κοινωνικών Συνεταιριστικών Επιχειρήσεων Ένταξης Ειδικών Ομάδων) και συμπεριλαμβάνονται στο Παράρτημα ΧΙ της παρούσας).

Π.χ. Άτομα με αναπηρίες : Απόφαση εν ισχύ αρμόδιας Υγειονομικής Υπηρεσίας, ή απόφαση εν ισχύ των Κέντρων Πιστοποίησης Αναπηρίας, με την οποία πιστοποιείται το ποσοστό και το είδος αναπηρίας του εργαζομένου.

Π.χ. Άστεγοι : Βεβαίωση καταγραφής από τις Βιώσιμη ανάπτυξη υπηρεσίες των Δήμων ή χρήσης των υπηρεσιών Ανοικτών Κέντρων Ημέρας Αστέγων, που λειτουργούν στους Δήμους.

13. Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης για Δαπάνες προσωπικού (Κωδικός ΟΠΣΚΕ 04.01)

Στην περίπτωση αντικατάστασης του ωφελούμενου, απαιτούνται αποδεικτικά έγγραφα που τεκμηριώνουν τη διακοπή απασχόλησης του προηγούμενου ωφελούμενου.

Έμμεσες δαπάνες

Η εν λόγω κατηγορία δαπάνης δεν απαιτεί την προσκόμιση παραστατικών, καταβάλλεται αναλογικά με κάθε πληρωμή και το αναλογούν ύψος αυτής οριστικοποιείται κατά το στάδιο της τελικής πιστοποίησης του επιχειρηματικού σχεδίου. Δεν απαιτούνται παραστατικά για την καταβολή της ανωτέρω δαπάνης.

Γενικές επισημάνσεις:

- Για τον υπολογισμό των ΕΜΕ και τον έλεγχο η ΔΑ/ΕΦΕΠΑΕ δύναται να λαμβάνει και να κάνει χρήση δεδομένων που αφορούν σε απασχόληση εργαζομένων από το πληροφοριακό σύστημα του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων «ΕΡΓΑΝΗ».
- Οι δικαιούχοι θα πρέπει να τηρούν τα στοιχεία του οικονομικού αντικειμένου διακριτά και κατά τέτοιο τρόπο, ώστε να διασφαλίζεται η επαρκής διαδρομή ελέγχου.
- Τα όργανα ελέγχου κατά την πιστοποίηση του Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου μπορούν να ζητήσουν, με αιτιολόγηση της αναγκαιότητας, οποιοδήποτε στοιχείο κρίνουν απαραίτητο, για την απόδειξη της καλής εκτέλεσης του έργου και την πλήρη συμμόρφωση με τους όρους της αντίστοιχης απόφασης ένταξης.
- Οι δικαιούχοι υποχρεούνται να διευκολύνουν το έργο των οργάνων ελέγχου, παρέχοντας κάθε δυνατό στοιχείο, πληροφορία ή διευκρίνιση υποβοηθώντας την ορθή και ακριβή ολοκλήρωση του ελέγχου (τουλάχιστον ο Υπεύθυνος Έργου).

Πέραν των παραδοτέων Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου που καθορίστηκαν στις προηγούμενες σελίδες, επισημαίνεται ότι για την ολοκλήρωση και παραλαβή ενός έργου απαιτείται να πληρούνται όσα αναφέρονται στην Ενότητα 11 ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΛΑΒΗ ΠΡΑΞΕΩΝ του κυρίως σώματος της Αναλυτικής Πρόσκλησης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII: ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ

Για την καταβολή επιχορήγησης απαιτείται η προσκόμιση των κάτωθι παραδοτέων:

1. Αποδεικτικό Φορολογικής Ενημερότητας (Κωδικός ΟΠΣΚΕ 08.03)

Φορολογική ενημερότητα σε ισχύ, για είσπραξη χρημάτων από φορείς πλην Κεντρικής Διοίκησης σε ισχύ.

2. Αποδεικτικό Ασφαλιστικής Ενημερότητας (Κωδικός ΟΠΣΚΕ 08.02)

Ασφαλιστική ενημερότητα σε ισχύ, για είσπραξη εκκαθαρισμένων απαιτήσεων από το Δημόσιο σε ισχύ.

Για τη βέβαιη εξυπηρέτηση των δικαιούχων συνιστάται οι ενημερότητες να διατηρούν την ισχύ τους για τουλάχιστον δεκαπέντε (15) ημέρες από την ημερομηνία προσκόμισής τους.

3. Φωτοτυπία Τραπεζικού Εγγράφου (Κωδικός ΟΠΣΚΕ 01.16)

Φωτοτυπία τραπεζικού εγγράφου (πχ. εκτύπωση από το e-banking) με τον αριθμό IBAN (εταιρικού ή επαγγελματικού λογαριασμού) της επιχείρησης, στον οποίο θα γίνει η κατάθεση του ποσού.

4. Ενιαίο Πιστοποιητικό Δικαστικής Φερεγγυότητας (Κωδικός ΟΠΣΚΕ 08.04)

Πιστοποιητικό δικαστικής φερεγγυότητας από το Πρωτοδικείο.

5. Γενικό Πιστοποιητικό ΓΕΜΗ (Κωδικός ΟΠΣΚΕ 02.01)

Γενικό πιστοποιητικό από ΓΕΜΗ.

6. Υπεύθυνη Δήλωση για την Καταβολή Ενίσχυσης (Κωδικός ΟΠΣΚΕ 09.03)

Υπεύθυνη δήλωση Ν. 1599/86 του νομίμου εκπροσώπου της επιχείρησης με το γνήσιο της υπογραφής ή με ψηφιακή υπογραφή ή από το gov.gr στην οποία θα αναφέρονται:

i. Ότι η δημόσια επιχορήγηση του προγράμματος **δεν έχει εκχωρηθεί**.

Εφόσον έχει γίνει εκχώρηση υποβάλλεται υποχρεωτικώς η σύμβαση εκχώρησης επιχορήγησης έναντι δανείου και βεβαίωση εκταμίευση αυτού.

ii. Ότι δεν έχει γίνει **περαιτέρω τροποποίηση του καταστατικού**, με αναφορά στον αριθμό της τελευταίας τροποποίησης.

Σε περίπτωση που έχει τροποποιηθεί το καταστατικό της επιχείρησης τότε απαιτείται επιπρόσθετα η προσκόμιση επικυρωμένου από το Γ.Ε.ΜΗ. αντιγράφου του τελευταίου (κωδικοποιημένου) κατάστατικού ή το σύνολο των τροποποιήσεων του καταστατικού από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης, εφόσον δεν υφίσταται κωδικοποιημένο.

iii. Ότι τα **στοιχεία της εκπροσώπησης, αλλά και της εταιρικής/μετοχικής σύνθεσης της εταιρείας, δεν έχουν τροποποιηθεί και είναι σύμφωνα με το ισχύον Τεχνικό Παράρτημα**.

Εφόσον έχει γίνει τροποποίηση τότε υποβάλλονται εναλλακτικά:

- για την εκπροσώπηση: Καταστατικό, Πιστοποιητικό/Βεβαίωση εκπροσώπησης, Πρακτικό/Απόφαση ΓΣ, ανάλογα με τη νομική μορφή (Κοιν.Σ.Επ., Κοι.Σ.Π.Ε. κτλ)

- για την εταιρική/μετοχική σύνθεση: Καταστατικό, Φωτοτυπία του βιβλίου μετόχων με σφραγίδα της εταιρείας και υπογραφή από τον νόμιμο εκπρόσωπο ή πρακτικό Γ.Σ. με την ισχύουσα μετοχική σύνθεση, ανάλογα με τη νομική μορφή (Κοιν.Σ.Επ., Κοι.Σ.Π.Ε. κτλ)

iv. Ότι η ενίσχυση ήσσονος σημασίας που πρόκειται να λάβει η επιχείρηση αθροιζόμενη με άλλες ενισχύσεις ήσσονος σημασίας που έχει λάβει (καθώς και οι τυχόν συνδεδεμένες με αυτήν επιχειρήσεις με τις οποίες συναποτελούν ενιαία επιχείρηση) σε οποιαδήποτε περίοδο τριών ετών δεν υπερβαίνει το ποσό των €300.000. Ως ημερομηνία λήψης της ενίσχυσης νοείται η ημερομηνία της εγκριτικής απόφασης

v. Περί μη εκκρεμούς διαδικασίας εκτέλεσης προηγούμενης απόφασης ανάκτησης (ενδιάμεση δόση ή τελική πληρωμή) .

7. Δικαιολογητικά Νόμιμης Υπόστασης - Νόμιμης Λειτουργίας (Κωδικός ΟΠΣΚΕ 02.02)

Πιστοποιητικό εγγραφής στο Γενικό Μητρώο Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας σε ισχύ.

8. (Ενότητα ΟΠΣΚΕ Αίτημα Προκαταβολής)

Στην περίπτωση καταβολής προκαταβολής, πέραν των ανωτέρω απαιτείται η υποβολή ισόποσης Εγγυητικής Επιστολής, σύμφωνα με την ενότητα 9.3 σημείο Α της αναλυτικής πρόσκλησης.

Για την καλύτερη και ταχύτερη εξυπηρέτηση, συνίσταται οι ενημερότητες και τα πιστοποιητικά να διατηρούν την ισχύ τους για τουλάχιστον δεκαπέντε (15) ημέρες από την ημερομηνία προσκόμισης τους.

Σημειώνεται ότι, ο χρόνος καταβολής της επιχορήγησης επηρεάζεται από την άμεση διαθεσιμότητα ή μη των αντίστοιχων πιστώσεων.

Βάσει των διατάξεων του άρθρου 61 του Ν. 4914/2022, παρ.2 & 3/ ΦΕΚ 61/21.03.2022 το ποσό που καταβάλλεται στους δικαιούχους για την υλοποίηση των πράξεων που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ+, δεν υπόκειται σε παρακράτηση ή κατάσχεση στα χέρια του Δημοσίου ή τρίτων κατά παρέκκλιση κάθε άλλης αντίθετης γενικής ή ειδικής διάταξης, δεν συμψηφίζεται με βεβαιωμένα χρέη στη Φορολογική Διοίκηση και το Δημόσιο εν γένει, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και τα νομικά τους πρόσωπα, τα ασφαλιστικά ταμεία και τα πιστωτικά ιδρύματα και δεν εισπράττεται οποιαδήποτε άλλη ειδική επιβάρυνση ή άλλο τέλος ισοδύναμου αποτελέσματος, το οποίο θα είχε ως αποτέλεσμα τη μείωση του ποσού που οφείλεται στους δικαιούχους.

**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII: ΠΙΝΑΚΑΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ ΜΕ ΤΟΝ ΧΑΡΤΗ ΘΕΜΕ-
ΛΙΩΔΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ**

ΘΕΜΑΤΑ	ΑΡΘΡΑ	ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ
Τίτλος Ι «ΑΞΙΟΠΡΕΠΕΙΑ»	1. Ανθρώπινη αξιοπρέπεια	Εγείρονται κίνδυνοι για : - την ανθρώπινη αξιοπρέπεια, το δικαίωμα στη ζωή και την σωματική και διανοητική ακεραιότητα του προσώπου (εμπλεκόμενων, εργαζόμενων, ωφελούμενων); - βασανιστήρια ή απάνθρωπη ή εξευτελιστική μεταχείριση ή τιμωρία; - αναγκαστική εργασία ή εμπορία ανθρωπινων όντων; (βιο)ηθικά ζητήματα (κλωνοποίηση, μετατροπή του ανθρώπινου σώματος ή μερών του σε πηγή κέρδους, γενετική έρευνα/δοκιμή, χρήση γενετικών πληροφοριών;
	2. Δικαίωμα στη ζωή κάθε προσώπου	
	3. Δικαίωμα στην ακεραιότητα του προσώπου	
	4. Απαγόρευση των βασανιστηρίων και των απάνθρωπων ή εξευτελιστικών ποινών ή μεταχείρισης	
	5. Απαγόρευση της δουλείας και της αναγκαστικής εργασίας	
Τίτλος ΙΙ «ΕΛΕΥΘΕΡΙΕΣ»	6. Δικαίωμα στην ελευθερία και την ασφάλεια	Θίγονται τα δικαιώματα της ελευθερίας και της ασφάλειας του ατόμου;
	7. Σεβασμός της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής	Γίνεται σεβαστή η ιδιωτική ζωή του ατόμου (συμπεριλαμβανομένων της κατοικίας και επικοινωνίας του);
	8. Προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα	Σε περίπτωση συλλογής προσωπικών δεδομένων, διασφαλίζεται: - η ασφάλεια των δραστηριοτήτων επεξεργασίας δεδομένων σε τεχνικό και οργανωτικό επίπεδο; - ότι η παρέμβαση καθίσταται σχετικά με την προστασία των δεδομένων αναλογική και αναγκαία; - ότι υπάρχουν κατάλληλοι/ειδικοί μηχανισμοί ελέγχου και εποπτείας;
	9. Δικαίωμα γάμου και δημιουργία οικογένειας	Θίγονται τα δικαιώματα - της σκέψης, συνείδησης, θρησκείας; - της έκφρασης και πληροφόρησης; - της τέχνης και επιστήμης; - της εκπαίδευσης; - της εργασίας και της ελευθερίας του επαγγέλματος;
	10. Ελευθερία σκέψης, συνείδησης και θρησκείας	
	11. Ελευθερία έκφρασης και πληροφόρησης	
	12. Ελευθερία του συνέρχεσθε και του συνεταιρίζεσθαι	
13. Ελευθερία της τέχνης και της επιστήμης		

ΘΕΜΑΤΑ	ΑΡΘΡΑ	ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ
	14. Δικαίωμα εκπαίδευσης	- του συνέρχεστε και του συνεταιρίζεσθαι; - του γάμου και δημιουργίας οικογένειας ή τη νομική, οικονομική και κοινωνική προστασία της οικογένειας; Γίνεται σεβαστή η ελεύθερη κυκλοφορία του ατόμου στο εσωτερικό της ΕΕ;
	15. Ελευθερία του επαγγέλματος και δικαίωμα προς εργασία	
	16. Επιχειρηματική ελευθερία	Θίγεται η επιχειρηματική ελευθερία ή επιβάλλονται πρόσθετες απαιτήσεις οι οποίες αυξάνουν το κόστος των συναλλαγών για τους εμπλεκόμενους οικονομικούς φορείς;
	17. Δικαίωμα Ιδιοκτησίας	Θίγονται τα δικαιώματα ιδιοκτησίας (γη, κινητά αγαθά, υλικά/άυλα στοιχεία ενεργητικού) ή περιορίζεται η αγορά, πώληση ή χρήση των δικαιωμάτων ιδιοκτησίας; Εάν ναι, προκύπτει πλήρης απώλεια ιδιοκτησίας; Δικαιολογείται από την υλοποίηση της δράσης; Διασφαλίζεται η αποζημίωσή της μέσω μηχανισμών;
	18. Δικαίωμα Ασύλου	Θίγεται το δικαίωμα ασύλου και υπάρχουν εγγυήσεις για την απαγόρευση απελάσεων ή έκδοσης ατόμων προς κράτη όπου διατρέχουν κίνδυνο να τους επιβληθεί η ποινή του θανάτου ή να υποβληθούν σε βασανιστήρια ή εξευτελιστική μεταχείριση;
	19. Προστασία σε περίπτωση απομάκρυνσης, απέλασης και έκδοσης	
Τίτλος III «ΙΣΟΤΗΤΑ»	20. Ισότητα έναντι του Νόμου	Διασφαλίζονται οι αρχές της - ισότητας έναντι του νόμου; - απαγόρευσης των διακρίσεων; - ίσης μεταχείρισης; - ισότητας των φύλων; - ίσων ευκαιριών για όλους;
	21. Απαγόρευση Διακρίσεων	
	22. Πολιτιστική, θρησκευτική και γλωσσική πολυμορφία	
	23. Ισότητα γυναικών και ανδρών	
	24. Δικαιώματα του παιδιού	Θίγεται η αρχή του υπέρτατου συμφέροντος του παιδιού; Προάγεται η προστασία των δικαιωμάτων του παιδιού, λαμβάνοντας υπόψη τις αρχές και τα δικαιώματα της Σύμβασης Δικαιωμάτων του Παιδιού των Ηνωμένων Εθνών;
	25. Δικαιώματα των ηλικιωμένων	Διασφαλίζονται τα δικαιώματα των ηλικιωμένων;
26. Ένταξη των ατόμων με αναπηρίες	Διασφαλίζεται ο σεβασμός των δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρίες, σύμφωνα με τη σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες;	

ΘΕΜΑΤΑ	ΑΡΘΡΑ	ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ
Τίτλος IV «ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ»	27. Δικαίωμα των εργαζομένων στην ενημέρωση και τη διαβούλευση στο πλαίσιο της επιχείρησης	Γίνονται σεβαστά τα δικαιώματα των εργαζομένων, όπως : • ενημέρωση και διαβούλευση στο πλαίσιο της επιχείρησης; • συλλογική διαπραγμάτευση και συλλογικών δράσεων; • πρόσβαση στις υπηρεσίες εύρεσης εργασίας; • προστασία σε περίπτωση αδικαιολόγητης απόλυσης; • δίκαιων και πρόσφορων συνθηκών εργασίας; • απαγόρευση εργασίας παιδιών και προστασία των νέων στην εργασία; • πρόσβαση στις παροχές κοινωνικής ασφάλισης και κοινωνικών υπηρεσιών (υγεία, γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος);
	28. Δικαίωμα διαπραγμάτευσης και συλλογικών δράσεων	
	29. Δικαίωμα πρόσβασης στις υπηρεσίες ευρέσεως εργασίας	
	30. Προστασία σε περιπτώσεις αδικαιολόγητης απόλυσης	
	31. Δίκαιες και πρόσφορες συνθήκες εργασίας	
	32. Απαγόρευση της εργασίας των παιδιών και προστασία των νέων στην εργασία	
	33. Οικογενειακή και επαγγελματική ζωή	
	34. Κοινωνική ασφάλιση και κοινωνική αρωγή	
	35. Προστασία της υγείας	
	36. Πρόσβαση στις υπηρεσίες γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος	
	37. Προστασία του περιβάλλοντος	Διασφαλίζεται η επίτευξη υψηλού επιπέδου περιβαλλοντικής προστασίας και η βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος σύμφωνα με την αρχή της αειφόρου ανάπτυξης;
	38. Προστασία του καταναλωτή	Υπάρχει συμμόρφωση ως προς την προστασία του καταναλωτή;
Τίτλος V «ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ»	39. Δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι στις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου	
	40. Δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι στις δημοτικές και κοινοτικές εκλογές	
	41. Δικαίωμα χρηστής διοίκησης	Τα εμπλεκόμενα πρόσωπα δικαιούνται αμερόληπτη, δίκαιη και εντός ευλόγου προθεσμίας την εξέταση υποθέσεών τους από τα θεσμικά και λοιπά όργανα και ιδίως διασφαλίζεται τα δικαιώμα της: • προηγούμενης ακρόασης πριν τη λήψη μέτρου σε βάρος τους; • πρόσβασης στα σχετικά έγγραφα ή στο φάκελο όπου διατηρούνται, τηρουμένων των νόμιμων συμφερόντων της εμπιστευτικότητας και του επαγγελματικού και επιχειρηματικού απορρήτου;
	42. Δικαίωμα πρόσβασης στα έγγραφα	

ΘΕΜΑΤΑ	ΑΡΘΡΑ	ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ
		Υποχρεώνεται η διοίκηση να αιτιολογεί τις αποφάσεις της;
	43. Ευρωπαϊός Διαμεσολαβητής	
	44. Δικαίωμα αναφοράς	
	45. Ελευθερία κυκλοφορίας και διαμονής	Θίγεται το δικαίωμα της ελεύθερης κυκλοφορίας των πολιτών στο έδαφος των Κ-Μ (συμπεριλαμβανομένων και των υπηκόων τρίτων χωρών που διαμένουν νόμιμα στο έδαφος κράτους μέλους και τους χορηγείται η ελευθερία κυκλοφορίας και διαμονής);
	46. Διπλωματική και προξενική προστασία	
Τίτλος VI «ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ»	47. Δικαίωμα πραγματικής προσφυγής και αμερόληπτου δικαστηρίου	Θίγεται το δικαίωμα της προσφυγής των πολιτών στη δικαιοσύνη; Προβλέπεται το δικαίωμα πραγματικής προσφυγής ενώπιον δικαστηρίου, στην περίπτωση που θίγονται δικαιώματα και ελευθερίες;
	48. Τεκμήριο αθωότητας και δικαιώματα της υπεράσπισης	
	49. Αρχές της νομιμότητας και της αναλογικότητας αξιολογούντων πράξεων και ποινών	
	50. Δικαίωμα του προσώπου να μην δικάζεται ή να μην τιμωρείται ποινικά δύο φορές για την ίδια αξιόποινη πράξη	

* Τα δικαιώματα 39, 40, 43, 46, 48, 49 και 50 δεν συνδέονται με πράξεις που χρηματοδοτούνται από το ΕΣΠΑ 2021-2027. Διασφαλίζονται ωστόσο από το εθνικό θεσμικό πλαίσιο. Το δικαίωμα 46 συνδέεται με το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο Χρηματοδοτικής Στήριξης για τη Διαχείριση των Συνόρων και την Πολιτική Θεωρήσεων

** Τα δικαιώματα τα σχετικά με την ανθρώπινη αξιοπρέπεια (1 έως 5) είναι απόλυτα δικαιώματα που δεν υπόκεινται σε κανένα περιορισμό. Στα απόλυτα δικαιώματα περιλαμβάνονται επίσης και το 49 και το 50. Τα δικαιώματα 1 έως 5 δεν νοείται ότι μπορούν να παραβιαστούν από τις πράξεις Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027 ούτε και από τα άλλα Ταμεία του Καν. 1060/2021

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΧ: ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΣΤΑ ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ

Εξετάζεται ο τρόπος με τον οποίο η πράξη ικανοποιεί τις απαιτήσεις προσβασιμότητας και τους κανόνες ασφαλείας για όλες τις κατηγορίες ατόμων με αναπηρία.

Σημειώνεται ότι, ανάλογα με το είδος και τη φύση της προτεινόμενης Πράξης, οι κάτωθι περιπτώσεις (Α΄ έως και ΣΤ΄) δύνανται να εφαρμόζονται συνδυαστικά.

(Α) Πρόσβαση στο φυσικό περιβάλλον και στους εξωτερικούς χώρους συμπεριλαμβανομένων αρχαιολογικών χώρων, παραλιών, χώρων πρασίνου, αλσών κ.λπ.

- (1) πρόβλεψη οριζόντιας ή/και κατακόρυφης προσβασιμότητας (π.χ. προσβάσιμες διαδρομές, 'οδηγοί τυφλών', ράμπες/'σκάφες', αναβατόρια κ.λπ.)
- (2) πρόβλεψη προσβάσιμων εξοπλισμών/εγκαταστάσεων για χρήση κοινού (π.χ. παιδικές χαρές, καθιστικά, εξοπλισμοί παραλιών, αποδυτήρια, χώροι υγιεινής, παρατηρητήρια πουλιών κ.λπ.)
- (3) πρόβλεψη σήμανσης σε προσβάσιμες μορφές (έντονο κοντράστ-μεγάλοι χαρακτήρες, εικονίδια, γραφή Braille, ηχητική και οπτική σήμανση κ.λπ.)

(Β) Πρόσβαση στις κτιριακές υποδομές και στους υπαίθριους χώρους οικοπέδων

- (1) πρόβλεψη οριζόντιας προσβασιμότητας (σύνδεση πεζοδρομίου με είσοδο, προσβάσιμη είσοδος, προσβασιμότητα εσωτερικών χώρων, διαδρομές ισόπεδες ή με ράμπες, ικανοποιητικό άνοιγμα θυρών, ικανοποιητικό πλάτος διαδρόμων κ.λπ.)
- (2) πρόβλεψη κατακόρυφης προσβασιμότητας (ανελκυστήρας/ αναβατόριο, κλιμακοστάσιο κ.λπ.)
- (3) πρόβλεψη προσβάσιμων χώρων υγιεινής
- (4) πρόβλεψη χώρων αναμονής σε περίπτωση κινδύνου και διαδικασιών διαφυγής προσαρμοσμένων στις ανάγκες των ατόμων με αναπηρία
- (5) πρόβλεψη σήμανσης σε προσβάσιμες μορφές (έντονο κοντράστ-μεγάλοι χαρακτήρες, εικονίδια, γραφή Braille, ηχητική και οπτική σήμανση κ.λπ.)
- (6) πρόβλεψη προσβάσιμων εξοπλισμών (χαμηλά γκισέ, προσβάσιμες οθόνες πληροφοριών κ.λπ.)

(Γ) Πρόσβαση στις μεταφορές

- (1) πρόβλεψη προσβασιμότητας σταθμών/στάσεων επιβατών (βλ. περίπτωση Β - "Πρόσβαση σε κτιριακές υποδομές και υπαίθριους χώρους οικοπέδων")
- (2) πρόβλεψη προσβασιμότητας οχημάτων/βαγονιών/πλοίων κ.λπ. (δυνατότητα εισόδου, δυνατότητα κίνησης και στάσης εντός, προσβάσιμοι χώροι υγιεινής, προσβάσιμοι θάλαμοι, προσβάσιμοι χώροι εστίασης κ.λπ.)
- (3) πρόβλεψη προσβάσιμου εξοπλισμού (μηχανήματα έκδοσης εισιτηρίων, οπτική και ηχητική πληροφόρηση κοινού, τηλεματικές εφαρμογές, ιστοσελίδες κ.λπ.)
- (4) πρόβλεψη προσβάσιμων διαδικασιών (π.χ. προσβάσιμη υπηρεσία εξυπηρέτησης ατόμων με αναπηρία και ατόμων μειωμένης κινητικότητας, προσβάσιμες διαδικασίες έκδοσης εισιτηρίων, διαδικασίες εκτάκτων αναγκών προσαρμοσμένες στις ανάγκες των ατόμων με αναπηρία κ.λπ.)

(Δ) Πρόσβαση στις υπηρεσίες

- (1) δυνατότητα χρήσης της υπηρεσίας αυτόνομα από άτομα με αναπηρία (π.χ. από άτομα σε αναπηρικό αμαξίδιο ή, άτομα τυφλά ή κωφά ή με λοιπές αναπηρίες), πρόβλεψη εναλλακτικών τρόπων εξυπηρέτησης ατόμων με αναπηρία (π.χ. πρόβλεψη προσβάσιμων ετικετών σε προϊόντα, πρόβλεψη διάθεσης αναπηρικού αμαξιδίου για χρήση εντός της επιχείρησης από άτομα δυνάμενα να διανύσουν μικρές μόνο αποστάσεις, πρόβλεψη παραγγελίας μέσω προσβάσιμης ιστοσελίδας και παράδοσης εμπορευμάτων κατ' οίκον, πρόβλεψη διαδικασίας παραπόνων μέσω SMS/ e-mail/ τηλεφώνου κ.λπ.) ή/και πρόβλεψη 'ζωντανής βοήθειας και ενδιαμέσων' (πχ. διερμηνείας στη νοηματική, συνοδείας τυφλών ατόμων κ.λπ.)
- (2) πρόβλεψη προσβάσιμων, στα άτομα με αναπηρία [ως δυνητικά ωφελούμενων], διαδικασιών υποβολής αίτησης (π.χ. προσβάσιμο ηλεκτρονικό εργαλείο, εναλλακτικός τρόπος εξυπηρέτησης μέσω συγκεκριμένης υπηρεσίας κ.λπ.).

(Ε) Πρόσβαση στα ηλεκτρονικά περιβάλλοντα

- (1) σε περίπτωση ιστοτόπων και εφαρμογών για φορητές συσκευές, θα πρέπει να τηρούνται οι αρχές της προσβασιμότητας, στις οποίες περιλαμβάνονται οι εξής επιμέρους αρχές (α) αντιληπτικότητα, που σημαίνει ότι οι πληροφορίες και τα συστατικά στοιχεία της διεπαφής με τον χρήστη παρουσιάζονται στους χρήστες με τρόπους που αυτοί μπορούν να αντιληφθούν, (β) χρηστικότητα, που σημαίνει ότι τα συστατικά στοιχεία διεπαφής με τον χρήστη, καθώς και η πλοήγηση είναι εύχρηστα, (γ) κατανοησιμότητα, που σημαίνει ότι οι πληροφορίες και η λειτουργία της διεπαφής με τον χρήστη είναι κατανοητές, (δ) στιβαρότητα, που σημαίνει ότι το περιεχόμενο είναι αρκετά στιβαρό, ώστε να ερμηνεύεται αξιόπιστα από ευρύ φάσμα πρακτόρων χρηστών, συμπεριλαμβανομένων και υποστηρικτικών τεχνολογιών.

Πιο συγκεκριμένα, απαιτείται η συμμόρφωση με τα όσα ορίζονται σχετικώς στο Ευρωπαϊκό Εναρμονισμένο Πρότυπο EN 301 549 (βλ. Κεφάλαιο 9), όπως αντικαθίσταται και ισχύει κάθε φορά, γεγονός που συνεπάγεται, μεταξύ άλλων, την πλήρη συμμόρφωση με τις Οδηγίες για την Προσβασιμότητα του Περιεχομένου του Ιστού, έκδοση 2.1 (Web Content Accessibility Guidelines 2.1) του Διεθνούς Οργανισμού World Wide Web Consortium (W3C), κατ' ελάχιστο στο μεσαίο επίπεδο προσβασιμότητας "AA". Επισημαίνεται ότι για τις ειδικές περιπτώσεις ιστοτόπων και εφαρμογών για φορητές συσκευές που απευθύνονται ειδικά σε άτομα με αναπηρία, απαιτείται συμμόρφωση με τις ως άνω Οδηγίες στο ανώτατο επίπεδο προσβασιμότητας "AAA". Επιπλέον, ειδική μέριμνα απαιτείται για τη συμμόρφωση του περιεχομένου που αναρτάται προς μετάπτωση (non-web documents) στους ιστότοπους και στις εφαρμογές για φορητές συσκευές, για το οποίο επίσης απαιτείται συμμόρφωση με τα όσα ορίζονται σχετικώς στο Ευρωπαϊκό Εναρμονισμένο Πρότυπο EN 301 549 (βλ. Κεφάλαιο 10).

- (2) στην περίπτωση διαδικτυακών τόπων ή των διαδικτυακών εφαρμογών και υπηρεσιών που προορίζονται για χρήση κυρίως μέσω κινητών και φορητών συσκευών (πχ. wearables, tablets, έξυπνα τηλέφωνα κ.λπ.) συνιστάται να λαμβάνονται υπόψη οι Βέλτιστες Πρακτικές για Χρήση Διαδικτυακού Περιεχομένου από Κινητές Συσκευές, έκδοση 1.0 (Mobile Web Best Practices 1.0) του W3C
- (3) σε περίπτωση λογισμικού user agents, δηλαδή λογισμικού που αναλαμβάνει να συλλέξει, εξάγει και διευκολύνει την αλληλεπίδραση του χρήστη με τα περιεχόμενα του Ιστού, συνιστάται να λαμβάνονται υπόψη οι Οδηγίες Προσβασιμότητας για User Agents, έκδοση 2.0 (User Agent Accessibility Guidelines 2.0) του W3C

- (4) σε περίπτωση εργαλείων συγγραφής και διαχείρισης περιεχομένου Ιστού, συνιστάται να λαμβάνονται υπόψη οι Οδηγίες Προσβασιμότητας για Εργαλεία Συγγραφής, έκδοση 2.0 (Authoring Tool Accessibility Guidelines 2.0) του W3C
- (5) σε περίπτωση τεχνολογικών λύσεων και προϊόντων που δεν εμπίπτουν στην κατηγορία διαδικτυακών τόπων ή διαδικτυακών εφαρμογών και υπηρεσιών (π.χ. υλικό/hardware, αυτόματοι πωλητές, κίосκια πληροφόρησης κ.λπ.) είναι απαραίτητη η σχεδιάσή τους βάσει των αρχών του «Καθολικού Σχεδιασμού» όπως αποτυπώνονται στο Ευρωπαϊκό Εναρμονισμένο Πρότυπο EN 301 549 (βλ. Κεφάλαια 4-8 και 11-13), όπως αντικαθίσταται και ισχύει κάθε φορά.
- (6) σε κάθε περίπτωση, εξασφάλιση συμβατότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών και συστημάτων με διαδεδομένες υποστηρικτικές τεχνολογίες και τεχνικά βοηθήματα που χρησιμοποιούν τα άτομα με αναπηρία (π.χ. αναγνώστες οθόνης, ειδικοί διακόπτες και συστήματα αλληλεπίδρασης, μεγεθυντές οθόνης).

(ΣΤ) Πρόσβαση στην πληροφορία -πληροφόρηση και εκδηλώσεις

- (1) πρόβλεψη προσβάσιμων μορφών διάδοσης πληροφορίας - πληροφόρησης (όπως προσβάσιμες ιστοσελίδες ως περίπτωση Ε - “Πρόσβαση στα ηλεκτρονικά περιβάλλοντα”, έντυπα σε γραφή Braille, έντυπα με μεγάλους χαρακτήρες, κασέτες ή CD, DVD με πρόβλεψη υπότιτλων, πρόβλεψη διερμηνείας στη νοηματική, πρόβλεψη απλοποιημένων κειμένων, συμπλήρωση κάθε περιεχόμενου που δεν είναι κείμενο με εναλλακτική παρουσίαση του συγκεκριμένου περιεχομένου, διάθεση πληροφοριών με περισσότερα από ένα αισθητηριακά κανάλια κ.λπ.)
- (2) πρόβλεψη προσβασιμότητας πάσης φύσεως εκδηλώσεων (πρόβλεψη προσβάσιμων κτιριακών υποδομών ως περίπτωση Β - “Πρόσβαση σε κτιριακές υποδομές και υπαίθριους χώρους οικοπέδων”, προσβάσιμων εντύπων και εξοπλισμού, διερμηνείας στη νοηματική κ.λπ.

Σχετικό θεσμικό πλαίσιο και πρότυπα για την προσβασιμότητα σε άτομα με αναπηρία

Οι παρακάτω αναφορές αφορούν στο **βασικό** ισχύον θεσμικό πλαίσιο, το οποίο ανάλογα με τη φύση της πράξης ισχύει ταυτόχρονα με τυχόν ισχύον **ειδικό** θεσμικό πλαίσιο και προδιαγραφές (π.χ. ειδική νομοθεσία/ προδιαγραφές για τουριστικές εγκαταστάσεις, παιδικές χαρές, εκπαιδευτήρια, αθλητικές εγκαταστάσεις κ.λπ.).

(Α) Πρόσβαση στο φυσικό περιβάλλον

A.1. Ν.4074/2012 ΦΕΚ 88 Α' "Κύρωση της Σύμβασης για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες και του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου στη Σύμβαση για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες"

A.2. Ν.4488/2017 ΦΕΚ 137 Α' "Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις Δημοσίου και λοιπές ασφαλιστικές διατάξεις, ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων, δικαιώματα ατόμων με αναπηρίες και άλλες διατάξεις" - ΜΕΡΟΣ Δ'

A.3 Ν. 4067/2012 ΦΕΚ 79 Α' "ΝΟΚ" όπως τροποποιήθηκε από τους ν. 4759/2020 και ν. 4782/2021 και ισχύει σήμερα

A.4. Οδηγίες Σχεδιασμού ΥΠΕΝ «Σχεδιάζοντας για όλους»

A.5 ΥΠΕΝ/ΔΜΕΑΑΠ/110088/887/2021 ΦΕΚ 5553 Β' Προδιαγραφές, όροι και τεχνικές οδηγίες για την εκπόνηση «Σχεδίου Αστικής Προσβασιμότητας (Σ.Α.Π.)».

A.6. Απόφαση ΥΠΕΝ/ΔΜΕΑΑΠ/99709/796/2021 ΦΕΚ 5045 Β' Τεχνικές Προδιαγραφές Μελέτης Προσβασιμότητας.

A.7. Απόφαση ΥΠΕΝ/ΔΕΣΕΔΠ/65826/699/2020 ΦΕΚ 2998 Β' Τεχνικές οδηγίες προσαρμογής υφιστάμενων κτιρίων και υποδομών για την προσβασιμότητα αυτών σε άτομα με αναπηρία και εμποδιζόμενα άτομα σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

A.8. Απόφαση ΥΠΕΚΑ 52907/2009 ΦΕΚ 2621 Β' "Ειδικές ρυθμίσεις για την εξυπηρέτηση ατόμων με αναπηρία σε κοινόχρηστους χώρους των οικισμών που προορίζονται για την κυκλοφορία πεζών",

A.9. Απόφαση ΥΠ.ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ 1052758/1451/Β0010 (1)/2012 ΦΕΚ 1411 Β' "Συμπλήρωση της υπ' αριθ. 1038460/2439/Β0010/15-4-2009 (ΦΕΚ 792 Β') κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Εσωτερικών",

A.10 Απόφαση ΥΠ.ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ Αριθμ. 28492/2009 ΦΕΚ 931 Β' "Καθορισμός των προϋποθέσεων και των τεχνικών προδιαγραφών για την κατασκευή και τη λειτουργία των παιδικών χαρών των Δήμων και των Κοινοτήτων, τα όργανα και η διαδικασία αδειοδότησης και ελέγχου τους, τη διαδικασία συντήρησης αυτών, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια".

A.11. Αριθ. 151344/165/2017 ΦΕΚ 206 Β' Καθορισμός τεχνικών προδιαγραφών χάραξης, σήμανσης, δάνοιξης και συντήρησης των ορειβατικών - πεζοπορικών μονοπατιών

(Β) Πρόσβαση στις κτιριακές υποδομές και υπαίθριους χώρους οικοπέδων

B.1. Ν.4074/2012 ΦΕΚ 88 Α' "Κύρωση της Σύμβασης για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες και του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου στη Σύμβαση για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες"

B.2. Ν.4488/2017 ΦΕΚ 137 Α' "Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις Δημοσίου και λοιπές ασφαλιστικές διατάξεις, ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων, δικαιώματα ατόμων με αναπηρίες και άλλες διατάξεις" - ΜΕΡΟΣ Δ'

B.3. Ν. 4067/2012 ΦΕΚ 79 Α' "ΝΟΚ" όπως τροποποιήθηκε από τους ν. 4759/2020 και ν. 4782/2021 και ισχύει σήμερα

B.4. Οδηγίες Σχεδιασμού ΥΠΕΝ «Σχεδιάζοντας για όλους»

B.5. ΥΠΕΝ/ΔΜΕΑΑΠ/110088/887/2021 ΦΕΚ 5553 Β' Προδιαγραφές, όροι και τεχνικές οδηγίες για την εκπόνηση «Σχεδίου Αστικής Προσβασιμότητας (Σ.Α.Π.)».

B.6. Απόφαση ΥΠΕΝ/ΔΜΕΑΑΠ/99709/796/2021 ΦΕΚ 5045 Β' Τεχνικές Προδιαγραφές Μελέτης Προσβασιμότητας.

B.7. Απόφαση ΥΠΕΝ/ΔΕΣΕΔΠ/65826/699/2020 ΦΕΚ 2998 Β' Τεχνικές οδηγίες προσαρμογής υφιστάμενων κτιρίων και υποδομών για την προσβασιμότητα αυτών σε άτομα με αναπηρία και εμποδιζόμενα άτομα σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

B.8. Απόφαση ΥΠΕΚΑ 52907/2009 ΦΕΚ 2621 Β' "Ειδικές ρυθμίσεις για την εξυπηρέτηση ατόμων με αναπηρία σε κοινόχρηστους χώρους των οικισμών που προορίζονται για την κυκλοφορία πεζών",

(Γ) Πρόσβαση στις μεταφορές

Γ.1. Ν.4074/2012 ΦΕΚ 88 Α' "Κύρωση της Σύμβασης για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες και του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου στη Σύμβαση για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες"

- Γ.2. Ν.4488/2017 ΦΕΚ 137 Α' "Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις Δημοσίου και λοιπές ασφαλιστικές διατάξεις, ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων, δικαιώματα ατόμων με αναπηρίες και άλλες διατάξεις" - ΜΕΡΟΣ Δ'
- Γ.3. Κανονισμοί (ΕΕ) με αρ. 1107/2006, 1371/2007, 1177/2010 και 181/2011 για τα δικαιώματα των επιβατών
- Γ.4. Κανονισμός (ΕΕ) με αρ. 1300/2014 της 18ης Νοεμβρίου 2014, σχετικά με τις τεχνικές προδιαγραφές διαλειτουργικότητας για την προσβασιμότητα του σιδηροδρομικού συστήματος της Ένωσης για τα άτομα με αναπηρία και άτομα με μειωμένη κινητικότητα
- Γ.5. ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 4784/2021 ΦΕΚ 40 Α' Η Ελλάδα σε κίνηση: Βιώσιμη Αστική Κινητικότητα - Μικροκινητικότητα - Ρυθμίσεις για τον εκσυγχρονισμό, την απλούστευση και την ψηφιοποίηση διαδικασιών του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών και άλλες διατάξεις.
- Γ.6. Ν. 4067/2012 ΦΕΚ 79 Α' "ΝΟΚ" όπως τροποποιήθηκε από τους ν. 4759/2020 και ν. 4782/2021 και ισχύει σήμερα
- Γ.7. Οδηγίες Σχεδιασμού ΥΠΕΝ «Σχεδιάζοντας για όλους»
- Γ.8. Απόφαση ΥΠΕΝ/ΔΜΕΑΑΠ/99709/796/2021 ΦΕΚ 5045 Β' Τεχνικές Προδιαγραφές Μελέτης Προσβασιμότητας.
- Γ.9. Απόφαση ΥΠΕΝ/ΔΕΣΕΔΠ/65826/699/2020 ΦΕΚ 2998 Β' Τεχνικές οδηγίες προσαρμογής υφιστάμενων κτιρίων και υποδομών για την προσβασιμότητα αυτών σε άτομα με αναπηρία και εμποδιζόμενα άτομα σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.
- Γ.10. Απόφαση Αριθμ. 42863/438 / 2019 ΦΕΚ 2040 Β' Καθορισμός των όρων, των προϋποθέσεων και των τεχνικών προδιαγραφών για την εγκατάσταση συσκευών φόρτισης συσσωρευτών ηλεκτροκίνητων οχημάτων (σημεία επαναφόρτισης), στις εγκαταστάσεις εξυπηρέτησης οχημάτων, σε δημοσίως προσβάσιμα σημεία επαναφόρτισης κατά μήκος του αστικού, υπεραστικού και εθνικού οδικού δικτύου καθώς και σε χώρους στάθμευσης δημόσιων και ιδιωτικών κτιρίων.

(Δ) Πρόσβαση στις υπηρεσίες:

Δ.1. Ν.4074/2012 ΦΕΚ 88 Α' "Κύρωση της Σύμβασης για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες και του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου στη Σύμβαση για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες"

Δ.2. Ν.4488/2017 ΦΕΚ 137 Α' "Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις Δημοσίου και λοιπές ασφαλιστικές διατάξεις, ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων, δικαιώματα ατόμων με αναπηρίες και άλλες διατάξεις" - ΜΕΡΟΣ Δ'

Δ.3. Πρότυπο ΕΛΟΤ 1439 "Όργανισμός φιλικός σε πολίτες με αναπηρία –Απαιτήσεις και συστάσεις" (προαιρετικά)

(Ε) Πρόσβαση στα ηλεκτρονικά περιβάλλοντα

Ε.1. Ν.4074/2012 ΦΕΚ 88 Α' "Κύρωση της Σύμβασης για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες και του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου στη Σύμβαση για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες"

Ε.2. Ν.4488/2017 ΦΕΚ 137 Α' "Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις Δημοσίου και λοιπές ασφαλιστικές διατάξεις, ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων, δικαιώματα ατόμων με αναπηρίες και άλλες διατάξεις" - ΜΕΡΟΣ Δ'

Ε.3 Ν. 4727/2020 ΦΕΚ 184 Α' "Ψηφιακή Διακυβέρνηση (Ενσωμάτωση στην Ελληνική Νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2102 και της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1024) - Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες (Ενσωμάτωση στο Ελληνικό Δίκαιο της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972) και άλλες διατάξεις"

Ε.4. Αριθ. ΥΑΠ/Φ.40.4/1/989/2012 ΦΕΚ 1301 Β' "Κύρωση Πλαισίου Παροχής Υπηρεσιών Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης"

Ε.5. Οδηγίες για την Προσβασιμότητα του Περιεχομένου του Ιστού WCAG 2.1 ((Web Content Accessibility Guidelines (WCAG) 2.1 (w3.org)

Ε.6. Βέλτιστες Πρακτικές για Χρήση Διαδικτυακού Περιεχομένου από Κινητές Συσκευές, έκδοση 1.0 (<http://www.w3.org/TR/mobile-br/> - Αγγλικά)

Ε.7. Οδηγίες Προσβασιμότητας για User Agents UAAG 2.0 (<http://www.w3.org/TR/UAAG20/> - Αγγλικά)

Ε.8. Οδηγίες Προσβασιμότητας για Συγγραφή Περιεχομένου Ιστού ATAG 2.0 (<http://www.w3.org/TR/ATAG20/> - Αγγλικά)

(ΣΤ) Πρόσβαση στην πληροφορία -πληροφόρηση και εκδηλώσεις

ΣΤ.1. Ν.4074/2012 ΦΕΚ 88 Α' "Κύρωση της Σύμβασης για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες και του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου στη Σύμβαση για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες"-άρθρα 2, 9 και 21 της Σύμβασης

Στ.2. Ν.4488/2017 ΦΕΚ 137 Α' "Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις Δημοσίου και λοιπές ασφαλιστικές διατάξεις, ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων, δικαιώματα ατόμων με αναπηρίες και άλλες διατάξεις" - ΜΕΡΟΣ Δ'

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Χ: ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΜΙΣΘΟΛΟΓΙΚΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ**ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ**

Με την παρούσα γνωστοποιείται στον/ην .....(ονοματεπώνυμο εργαζομένου)....., εργαζόμενο της επιχείρησης .....(επωνυμία επιχείρησης)....., η οποία ενισχύεται για τη λειτουργία της στο πλαίσιο της δράσης **«Δράσεις στήριξης υφιστάμενων και νέων κοινωνικών επιχειρήσεων Κ.ΑΛ.Ο.»**, ότι το μισθολογικό του/της κόστος, ως εργαζομένου/ης για την περίοδο από ..... έως ..... συγχρηματοδοτείται από την **Ελλάδα** και το **Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ+)** της **Ευρωπαϊκής Ένωσης**, στο πλαίσιο του **Επιχειρησιακού Προγράμματος Ανατολική Μακεδονία, Θράκη**.

Το Πρόγραμμα Ανατολική Μακεδονία, Θράκη, στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2021- 2027, συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

/ /

Ο ΕΡΓΟΔΟΤΗΣ

Ο ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΣ

.....
(Ονοματεπώνυμο/υπογραφή).....
(Ονοματεπώνυμο/υπογραφή)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙ: ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΜΕΛΩΝ Κ.Α.Ο ΣΕ ΕΥΑΛΩΤΕΣ Η' ΕΙΔΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ

Δικαιολογητικά με τα οποία τεκμηριώνεται η ένταξη των μελών του Φορέα σε Ευάλωτη ή Ειδική Ομάδα. (Απαραίτητο για τη βαθμολόγηση του Κριτηρίου Γ.2 «Στήριξη ευάλωτων/ ειδικών ομάδων πληθυσμού»).

Τα κατά περίπτωση δικαιολογητικά περιγράφονται στην Υπουργική Απόφαση 61621/Δ5.2643/2017 - ΦΕΚ 56/Β/18-1-2017, όπως ισχύει και συγκεκριμένα στα άρθρα 5 (Ειδικά Κριτήρια Εγγραφής Κοινωνικών Συνεταιριστικών Επιχειρήσεων Ένταξης Ευάλωτων Ομάδων) και 6 (Ειδικά Κριτήρια Εγγραφής Κοινωνικών Συνεταιριστικών Επιχειρήσεων Ένταξης Ειδικών Ομάδων) και παρουσιάζονται στο παρόν παράρτημα.

Ευάλωτες ομάδες πληθυσμού

Σύμφωνα με το Άρθρο 5 της ΥΑ 61621/Δ5.2643/2017 - ΦΕΚ 56/Β/18-1-2017 :

Στις Ευάλωτες Κοινωνικές Ομάδες ανήκουν:

- α) τα άτομα με αναπηρία οποιασδήποτε μορφής σε ποσοστό άνω του 50% (σωματική, ψυχική, νοητική, αισθητηριακή),
- β) τα άτομα με προβλήματα εξάρτησης από ουσίες ή τα απεξαρτημένα άτομα,
- γ) οι ανήλικοι με παραβατική συμπεριφορά,
- δ) οι φυλακισμένοι/ες και αποφυλακισμένοι/ες.

Σύμφωνα με την παρ. 2 του Άρθρου 5 τα απαιτούμενα δικαιολογητικά ανά κατηγορία ευάλωτης κοινωνικής ομάδας είναι τα κάτωθι :

Ευάλωτη Κοινωνική Ομάδα	Δικαιολογητικά τεκμηρίωσης (Κωδικός ΟΠΣΚΕ 01.15)
α) Άτομα με αναπηρίες	Απόφαση εν ισχύ αρμόδιας Υγειονομικής Επιτροπής, ή απόφαση εν ισχύ των Κέντρων Πιστοποίησης Αναπηρίας, με την οποία πιστοποιείται το Ποσοστό (άνω 50%) και το είδος της αναπηρίας του εργαζομένου.
β) Άτομα εξαρτημένα ή απεξαρτημένα από ουσίες	Βεβαίωση από επίσημο φορέα ή άλλο θεσμοθετημένο για το σκοπό αυτό δημόσιο ή ιδιωτικό θεραπευτικό ίδρυμα, (18 ΑΝΩ, ΚΕ.ΘΕ.Α. ή από θεραπευτικές κοινότητες στις οποίες έχει χορηγηθεί η προβλεπόμενη άδεια λειτουργίας από το Υπουργείο Υγείας), από την οποία θα προκύπτει ότι ο εργαζόμενος είναι, ή διατέλεσε στο παρελθόν, χρήστης ναρκωτικών ή άλλων ουσιών.
γ) Ανήλικοι με παραβατική συμπεριφορά	Απόφαση αρμόδιου Δικαστηρίου Ανηλίκων από την οποία προκύπτει η επιβολή αναμορφωτικών ή θεραπευτικών μέτρων ή ο εγκλεισμός του ανήλικου σε κατάσταση κράτησης νέων.
δ) Φυλακισμένοι, αποφυλακισμένοι	Βεβαίωση του Δ/ντή του Σωφρονιστικού καταστήματος από την οποία προκύπτει ο εγκλεισμός του εργαζόμενου στο σωφρονιστικό κατάστημα, ή αποφυλακιστήριο.

Ειδικές ομάδες πληθυσμού

Σύμφωνα με το Άρθρο 6 της ΥΑ 61621/Δ5.2643/2017 - ΦΕΚ 56/Β/18-1-2017 :

Στις Ειδικές Κοινωνικές Ομάδες ανήκουν:

- α) τα θύματα ενδοοικογενειακής βίας,
- β) τα θύματα παράνομης διακίνησης και εμπορίας ανθρώπων,
- γ) οι άστεγοι,
- δ) τα άτομα που διαβιούν σε συνθήκες φτώχειας,
- ε) οι οικονομικοί μετανάστες,
- στ) οι πρόσφυγες και οι αιτούντες άσυλο, για όσο εκκρεμεί η εξέταση του αιτήματος χορήγησης ασύλου,
- ζ) οι αρχηγοί μονογονεϊκών οικογενειών,
- η) τα άτομα με πολιτισμικές ιδιαιτερότητες,
- θ) οι μακροχρόνια άνεργοι έως είκοσι πέντε (25) ετών και άνω των πενήντα (50) ετών.

Σύμφωνα με την παρ. 2 του Άρθρου 6 τα απαιτούμενα δικαιολογητικά ανά κατηγορία ειδικής κοινωνικής ομάδας είναι τα κάτωθι:

Ειδική Κοινωνική Ομάδα	Δικαιολογητικά τεκμηρίωσης (Κωδικός ΟΠΣΚΕ 01.15)
α) θύματα ενδοοικογενειακής βίας	Βεβαίωση αρμόδιας διοικητικής ή δικαστικής αρχής σχετικά με την ύπαρξη περιστατικού ενδοοικογενειακής βίας.
β) θύματα παράνομης διακίνησης και εμπορίας ανθρώπων	Βεβαίωση αστυνομικής ή άλλης δημόσιας αρχής.
γ) άστεγοι	Βεβαίωση καταγραφής από τις κοινωνικές υπηρεσίες των Δήμων ή χρήσης των υπηρεσιών Ανοικτών Κέντρων Ημέρας Αστέγων, που λειτουργούν στους Δήμους.
δ) άτομα που διαβιούν σε συνθήκες φτώχειας	Φορολογική δήλωση τελευταίου οικονομικού έτους, πίνακας περιουσιακής κατάστασης (Ε9) και πιστοποιητικό που αποδεικνύει ότι είναι δικαιούχοι του Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος
ε) οικονομικοί μετανάστες	Άδεια διαμονής και εργασίας.
στ) πρόσφυγες και αιτούντες άσυλο, για όσο εκκρεμεί η εξέταση του αιτήματος χορήγησης ασύλου	Βεβαίωση χορήγησης ασύλου ή βεβαίωση περί κατάθεσης αίτησης ασύλου από την αρμόδια Δημόσια Αρχή.

ζ) αρχηγοί μονογονεϊκών οικογενειών	Πρόσφατο πιστοποιητικό οικογενειακής κατάστασης.
η) άτομα με πολιτισμικές ιδιαιτερότητες	Αντίγραφο αστυνομικής ταυτότητας, Πιστοποιητικό οικογενειακής κατάστασης και Βεβαίωση μόνιμης κατοικίας. <i>(στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται οι Έλληνες Τσιγγάνοι, οι Πομάκοι και οι Μουσουλμάνοι, που πιστοποιούνται με βάση τη γλώσσα (Ρομανί, Πομακική), τις παραδόσεις και τη θρησκεία τους)</i>
θ) μακροχρόνια άνεργοι έως είκοσι πέντε (25) ετών και άνω των πενήντα (50) ετών	Κάρτα ανεργίας σε ισχύ.